

DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ

Wrocław, dnia 11 września 2020 r.

DECYZJA Nr PZ 220.4/2020

Na podstawie art. 192 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219) w związku z art. 163 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), art. 181 ust. 1 pkt 1, art. 183 ust. 1, art. 188 ust. 2 pkt 1, 2, 3, 5 i 6, ust. 2b, ust. 3 pkt 1, 4 i 6 oraz ust. 3 pkt 5 i 7 w związku z art. 151, art. 191a, art. 201 ust. 1, art. 202 ust. 1, 2 i ust. 4, art. 204 ust. 1, art. 211 ust. 1, ust. 3, ust. 5, ust. 5a, ust. 6 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12, ust. 7, art. 214 ust. 3 i 5, art. 224 ust. 1 i 2, art. 378 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219), art. 37 pkt 2, art. 41 ust. 5, art. 122 ust. 1 pkt 1, art. 128 ust. 1 pkt 4, 6 i 9 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1211 z późn. zm.), w związku z art. 545 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.), w związku z ust. 1 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. *w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości* (Dz. U. poz. 1169) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.) – po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30 października 2015 r. złożonego przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., ul. Węglowa 5, 97 - 400 Bełchatów

orzekam

I. Zmienić na wniosek Strony decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr PZ 220/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 r. znak: DOW-S-IV.7222.14.2014.MM L.dz. 3351/08/2014, zmienioną decyzjami: Nr PZ 220.1/2014 z dnia 5 grudnia 2014 r. znak: DOW-S-IV.7222.138.2014.MM L.dz. 891/12/2014, Nr PZ 220.2/2015 z dnia 28 września 2015 r. znak: DOW-S-IV.7222.18.2015.MM L.dz. 2688/09/2015, Nr PZ 220.3/2019 z dnia 2 października 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.6.2019.KG udzielającą PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., ul. Węglowa 5, 97 - 400 Bełchatów – pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do spalania paliw o mocy nominalnej 3 594 MW_t zlokalizowanej na terenie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów, ul. Młodych Energetyków 12, 59 - 916 Bogatynia, w następujący sposób:

1. Punkt I. decyzji otrzymuje brzmienie:

„I. Udzielić PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie, ul. Węglowa 5, 97 - 400 Bełchatów (NIP: 769-050-24-95, REGON: 000560207) pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej 3 594 MW_t, a od 1 listopada 2020 r. 4 631 MW_t, zlokalizowanej na terenie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów, ul. Młodych Energetyków 12, 59-916 Bogatynia na warunkach określonych w niniejszej decyzji.”

2. Punkt II.1. decyzji pn. „Rodzaj i parametry instalacji” otrzymuje brzmienie:

„II.1. Rodzaj i parametry instalacji

Instalację stanowi elektrownia ciepłota, zawodowa, kondensacyjna, blokowa z międzystopniowym przegrzewem pary, z zamkniętym obiegiem wody chłodzącej z chłodniami kominowymi. Elektrownia wyposażona jest w siedem bloków o łącznej mocy elektrycznej osiągalnej 1 984,1 MWe (łączna moc ciepłota kotłowa bloków rozumiana jako ilość energii wprowadzanej w paliwie w jednostce czasu wynosi 4 631 MW_t). Moc ciepłota systemu ciepłowniczego wynosi brutto 219 MW.

Paliwem podstawowym jest węgiel brunatny z PGE GiEK S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów oraz na blokach nr 1÷6 w okresie do 16.08.2021 r. biomasa pochodzenia leśnego i rolniczego (zrębki drzewne, kora, zrębki wierzby energetycznej oraz słoma przetworzona w pelety i brykiety). Podczas rozruchów, wyłączeń oraz w stanach stabilizacji parametrów pracy kotłowa bloków nr 1÷6, stosowany jest olej opałowy ciężki (mazut) rozpalany przy użyciu propanu technicznego. Do rozpalania kotła pyłowego bloku nr 7 stosowany jest olej opałowy lekki.

W skład instalacji wchodzi:

1. Bloki energetyczne - siedem bloków energetycznych nr 1÷7. Bloki nr 1÷3 współpracujące z kotłami fluidalnymi CFB - 670 o wydajności 667 Mg pary/h, bloki nr 4÷6 współpracujące z kotłami fluidalnymi typu CFB OF 697 KOMPAKT o wydajności 704 Mg pary/h, blok nr 7 z kotłem pyłowym, przepływowym na parametry nadkrytyczne o wydajności 1275 Mg pary/h. Każdy blok wyposażony jest w turbospół składający się z turbiny parowej i generatora synchronicznego prądu przemiennego. Wyprowadzenie energii elektrycznej odbywa się poprzez transformatory blokowe przyłączone do rozdzielni systemowej w Mikułowej liniami 400 kV, 220 kV i 110 kV.
2. Układ nawęglania - dostawa węgla brunatnego z PGE GiEK S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów odbywa się przy użyciu dwóch przenośników taśmowych do zasobnika szczelinowego o pojemności 17 000 Mg wyposażonego w instalację odpylającą (dwie baterie filtrów workowych). Z zasobnika szczelinowego węgiel transportowany jest poprzez kruszarki zapewniające wymaganą granulację węgla do zasobników przykotłowych kotłowa bloków nr 1÷6, trzema galeriami, w których zabudowane są po dwa ciągi transportowe (na każdej galerii jeden z ciągów jest ciągiem rezerwowym) oraz dla bloku nr 7 układem podstawowym składającym się z dwóch ciągów przenośników pracujących naprzemiennie z układem rezerwowym prowadzonym jednym ciągiem. Na poszczególnych galeriach zainstalowane są elektromagnetyczne separatory metalu, kruszarki zapewniające wymaganą granulację węgla, a także urządzenia do poboru próbek węgla oraz wagi przenośnikowe. Z zasobników przykotłowych rozdrobniony węgiel podajnikami zgrzeblowymi podawany jest do komór paleniskowych poszczególnych kotłowa bloków nr 1÷6. Na bloku nr 7 w pierwszej kolejności węgiel kierowany jest do młynów wentylatorowych.
3. System podawania biomasy - w elektrowni funkcjonują dwie niezależne instalacje magazynowania i transportu biomasy do układu nawęglania: dla bloków nr 1÷4 oraz nr 5÷6. W obu przypadkach biomasa dostarczana jest transportem samochodowym na odpowiednie place magazynowe skąd trafia do zbiorników zasypowych, a następnie systemem przenośników wyposażonych w separatory magnetyczne i wagi elektroniczne transportowana jest na galerie nawęglania. Biomasa wraz z węglem trafia do zasobników przykotłowych węgla skąd podawana jest bezpośrednio do kotła. W Elektrowni stosowane są dwa rodzaje biomasy: pochodzenia leśnego (zrębki drzewne i kora) i pochodzenia rolniczego (zrębki z upraw roślin energetycznych (wierzby) oraz słoma przetworzona w pelety i brykiety). System podawania biomasy umożliwia automatyczne (sterowane komputerowo) utrzymanie procentowej zawartości biomasy w mieszance paliwowej z węglem. Biomasa nie będzie spalana od dnia 17.08.2021 r.

4. Gospodarka olejowa

- a) olej opałowy ciężki (mazut) stosowany jest jako paliwo rozpałkowe oraz stabilizujące proces spalania w stanach odbiegających od normalnych w blokach nr 1÷6. Do zakładu olej dostarczany jest cysternami kolejowymi. Rozładunek odbywa się bezpośrednio do dwóch zbiorników cylindrycznych wolnostojących o łącznej możliwości magazynowania wynoszącej 3 350 Mg. Na wypadek pożaru zbiorniki wyposażono w instalację zraszaczy do chłodzenia płaszcza. Posadowienie zbiorników wykonano na poduszkach amortyzacyjnoizolacyjnych w niecce utwardzonej zabezpieczającej przed rozprzestrzenieniem się awaryjnego wycieku mazutu ze zbiorników do środowiska. Mazut rozprowadzany jest do kotłów instalacją naziemną. Mazutownia wyposażona jest w dwa lokalne łapacze oleju zabezpieczające wody opadowe przed zanieczyszczeniem mazutem. Kanalizacja wyposażona jest w zasuwę odcinającą przepływ ścieków do kanalizacji w razie awaryjnego ich zanieczyszczenia olejem,
- b) olej opałowy lekki stosowany na potrzeby zasilania bloku nr 7, magazynowany jest w dwóch naziemnych zbiornikach z podwójnym płaszczem, o pojemności 500 m³ każdy, zlokalizowanych na terenie mazutowni. Zbiorniki zlokalizowane są pod stałym dachem i wyposażone są w urządzenia do sygnalizacji powstania wycieków, tj. podwójne dno z systemem monitorowania przestrzeni międzydennej oraz systemem monitorowania przestrzeni pomiędzy płaszczami zbiornika,
- c) oleje turbinowy oraz izolacyjno-transformatorowy magazynowane są w sześciu zbiornikach naziemnych o pojemności 3 szt. po 40 m³ i 3 szt. po 60 m³. Zbiorniki naziemne usytuowane są w tacy betonowej uszczelnionej i wyposażonej w sieć kanalizacji odwadniającej z odolejaczem,
- d) oleje odpadowe (zużyty olej transformatorowy i turbinowy) magazynowane są w dwuczęściowym betonowym zbiorniku podziemnym o pojemności 60 m³ (odpadowy olej transformatorowy) oraz 40 m³ (odpadowy olej turbinowy). Zbiornik podziemny jest zbiornikiem żelbetowym, dwupłaszczowym, wyposażonym w sygnalizację przecieku. Pozostałe oleje odpadowe magazynowane są selektywnie w szczelnych, zamykanych, dwupłaszczowych zbiornikach wykonanych z materiałów trudnopalnych, odpornych na działanie olejów odpadowych, wyposażonych w szczelne zamknięcia, umieszczonych na utwardzonym i uszczelnionym podłożu pod wiatą w magazynie nr 11.

5. Systemy oczyszczania gazów spalinowych

a) Odpylanie

Na blokach energetycznych odpylanie spalin następuje w wysokosprawnych elektrofiltrach (o skuteczności ponad 99,5 %). Technika separacji pyłu wykorzystuje efekt wpływu jaki wywiera jednokierunkowe pole elektryczne na swobodne ładunki elektryczne. Elektrofiltry zamontowane są na ciągach spalin za kotłami bloków nr 1÷7. Oczyszczony z pyłu gaz wyprowadzany jest na blokach nr 1÷3 z komory elektrofiltra przez przewody spalin i wentylatory ciągu bezpośrednio do komina, z bloków nr 4÷6 dodatkowo na II stopień odsiarczania mokrego, na bloku nr 7 gazy spalinowe po oczyszczeniu w elektrofiltrze kierowane są do instalacji mokrego odsiarczania.

b) Odsiarczanie

Odsiarczanie spalin w kotłach bloków nr 1÷6 zachodzi w wyniku zastosowania technologii spalania fluidalnego, gdzie materiałem inertnym złoża jest zmielony kamień wapienny. Drugim stopniem odsiarczania dla kotłów bloków nr 4÷6 jest instalacja mokrego odsiarczania spalin (IMOS), w której do przemywania odpylonych gazów zastosowano zawiesinę węglanu wapnia (wodna zawiesina mączki kamienia wapiennego). Odsiarczanie spalin z kotła bloku nr 7 jest prowadzone w instalacji mokrego odsiarczania (IMOS) z sorbentem w postaci wodnej zawiesiny mączki kamienia wapiennego.

Sorbent (mączka kamienia wapiennego) magazynowany jest w sześciu zbiornikach-silosach: czterech o pojemności 2 000 m³ każdy, oraz po jednym o pojemności 1 200 m³ i 5250 m³, wyposażonych w instalacje odpylające - filtry tkaninowe typu kasetowego.

c) Odazotowanie spalin

Niski poziom emisji tlenków azotu kotłów bloków nr 1÷6 osiągany jest dzięki zastosowaniu w technologii spalania fluidalnego metod pierwotnych (niższych temperatur spalania oraz regulacji ilości powietrza pierwotnego i wtórnego) oraz drugiego stopnia odazotowania poprzez zastosowanie na ww. blokach metody wtórnej polegającej na selektywnej niekatalitycznej redukcji tlenków azotu SNCR (Selective Non-Catalytic Reduction) przy użyciu wodnego roztworu mocznika wtryskiwanego do komory paleniskowej. Wodny roztwór mocznika o stężeniu 40 % dowożony jest autocysternami, których rozładunek odbywa się w obrębie szczelnej misy w węźle rozładunku wspólnym dla bloków nr 1÷6. Reagent magazynowany jest w zbiornikach stalowych, dwupłaszczowych wyposażonych w aparaturę kontrolno-pomiarową (dwa zbiorniki o pojemności 130 m³ każdy, jeden zbiornik o pojemności 200 m³).

Dla bloku nr 7 zastosowano selektywną katalityczną redukcję tlenków azotu SCR (Selective Catalytic Reduction) z wykorzystaniem katalizatora i roztworu chlorku amonowego (NH₄Cl) wprowadzanego do gazów spalinowych. Powstający z rozkładu chlorku amonowego amoniak (NH₃) redukuje stężenie tlenków azotu.

d) Usuwanie rtęci ze spalin bloków

Bloki energetyczne nr 1÷6 (od dnia 17.08.2021 r.) wyposażono w instalację do ograniczenia emisji rtęci w gazach spalinowych poprzez wprowadzenie do kotła celowanych mieszanek soli bromu. W instalacji można wyróżnić połączone ze sobą węzeł magazynowania i węzeł dozowania soli bromu. Z węzła magazynowania (zbiornik o pojemności 130 m³) wspólnego dla bloków 1÷6 następuje dystrybucja reagenta do poszczególnych węzłów dozowania wyposażonych w zbiorniki pośrednie (6 szt. o pojemności 2 m³ każdy), z których reagent podawany jest bezpośrednio na podajnik/przenośnik nawęglania za pomocą dedykowanych pomp. Ilość dozowanej mieszanki soli bromu (wydajność pomp) uzależniona jest od poziomu emisji Hg mierzonej w przewodzie kominowym. Zbiornik główny reagenta jest zbiornikiem stalowym, pokrytym powłoką antykorozyjną, dwupłaszczowym wyposażonym w aparaturę kontrolno-pomiarową. Natomiast zbiorniki pośrednie są jednopłaszczowe i zabezpieczone przed wpływem czynników zewnętrznych, posadowione są w misach, które umożliwiają przejście 100 % reagenta w przypadku ich rozszczelnienia. Zbiornik awaryjny dwupłaszczowy o pojemności minimum 6 m³ stanowi dodatkowe zabezpieczenie, oraz daje możliwość usunięcia reagenta z instalacji podczas remontów.

Blok energetyczny nr 7 wyposażono w instalację do ograniczenia emisji rtęci w gazach spalinowych poprzez wprowadzenie do kanałów spalin węgla aktywnego oraz chlorku amonowego (NH₄Cl) w połączeniu z zastosowaniem instalacji odazotowania SCR specjalnego rodzaju katalizatora. W instalacji można wyróżnić trzy połączone ze sobą układy/węzły techniczne:

- przygotowanie węgla aktywnego i reagenta - odbywa się w budynku węgla aktywnego i w budynku reagenta,
- transport mediów do instalacji bloku nr 7,
- wprowadzenie węgla aktywnego i reagenta do kanałów spalin bloku energetycznego.

Węgiel aktywny dostarczany jest na teren elektrowni samochodami-cysternami, a następnie transportowany pneumatyczną linią transportową do silosa. Silos stanowi zbiornik stalowy o średnicy 3,20 m, wysokości 12,30 m i pojemności użytkowej 90 m³ (pojemność całkowita 107 m³) posadowiony na konstrukcji budynku. Silos na węgiel

aktywny jest wyposażony w filtr tkaninowy do odpylania powietrza podczas załadunku zbiornika.

Chlorek amonowy dostarczany jest transportem samochodowym w opakowaniach big-bag do magazynu zlokalizowanego wewnątrz budynku. Do przygotowywania wodnego roztworu reagenta wykorzystywana jest woda zdemineralizowana. Przygotowanie roztworu roboczego prowadzone jest w dwóch zbiornikach wewnątrz budynku, natomiast magazynowanie w dwóch zbiornikach na zewnątrz budynku. Zbiorniki magazynowe są to zbiorniki stalowe o wysokości 9,40 m i średnicy 4,60 m każdy.

6. Układ odpopielania

Z kotłów fluidalnych odprowadzane są dwa rodzaje popiołu – popiół denny i popiół lotny. Gruboziarnisty popiół denny odbierany jest w sposób mechaniczny z dolnej części komory paleniskowej i poprzez chłodnice śrubowe, system przenośników oraz kruszarki kierowany jest do przykottowych 5 zbiorników popiołowych. Część popiołu dennego ze zbiorników popiołowych zawracana jest do kotła w celu regulacji ilości materiału w złożu, natomiast pozostała część kierowana jest pneumatycznie do zbiorników retencyjnych, skąd przenośnikami taśmowymi transportowana jest do wyrobiska PGE GiEK S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów. Część popiołu lotnego wykorzystywana jest jako materiał złoża fluidalnego natomiast pozostała część przesyłana jest rurociągami pyłowo-powietrznymi do zbiorników retencyjnych a następnie obudowanymi przenośnikami taśmowymi do wyrobiska PGE GiEK S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów. Pojemność użytkowa czterech zbiorników retencyjnych wynosi 1 500 m³ każdy. Zbiorniki retencyjne wyposażone są w instalację odpylającą (pulsacyjne filtry workowe).

W kotle pyłowym bloku nr 7 powstają odpady paleniskowe w postaci popiołu lotnego oraz żużla. Żużel jest magazynowany selektywnie w zbiorniku o pojemności 670 m³. Popiół lotny transportowany jest pneumatycznie do zbiorników retencyjnych popiołu (dwa istniejące zbiorniki o pojemności 1 500 m³ każdy oraz nowy zbiornik o pojemności 2 500 m³). Wytworzone odpady transportowane są obudowanymi przenośnikami do wyrobiska PGE GiEK S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów lub przekazywane do dalszego zagospodarowania.

7. Wyprowadzenie spalin

Spaliny z kotłów fluidalnych odprowadzane są kominem sześcioprzewodowym o wysokości 150 m i średnicach przewodów kominowych 5 m dla kotłów bloków nr 1÷3 oraz 5,3 m dla kotłów bloków nr 4÷6, natomiast spaliny z kotła pyłowego bloku nr 7 wyprowadzane są przez chłodnię kominową o wysokości 134,4 m i średnicy wylotowej 52 m.

8. Układ chłodzenia

Układ chłodzenia funkcjonuje jako zamknięty obieg wodny. Woda do chłodzenia krąży w dwóch obiegach: głównym (chłodzenie skraplaczy bloków energetycznych oraz chłodzenie wody zdemineralizowanej krążącej w zamkniętym obiegu chłodzenia urządzeń pomocniczych) i pomocniczym (obieg wody ruchowej, która chłodzi wodę zdemineralizowaną krążącą w zamkniętym obiegu chłodzenia sprężarek). W obu obiegach czynnikiem chłodzącym jest woda surowa wprowadzana do obiegów z zewnętrznego układu wody surowej, na który składają się ujęcia wody na rzece Witce (z pompownią Witka) i Nysie Łużyckiej (z pompownią Nysa - ujęcie rezerwowe), rurociągi przesyłowe oraz kolektory A i B, które schodzą się w jeden rurociąg zamknięty zasuwą.

W skład układu chłodzenia wchodzi również chłodnie kominowe:

- pięć hiperboloidalnych chłodni kominowych bloków nr 1÷6 - trzy chłodnie o wydajności nominalnej $Q_n = 45\ 000\ \text{m}^3/\text{h}$ każda i dwie o wydajności nominalnej $Q_n = 30\ 000\ \text{m}^3/\text{h}$ każda; dla wszystkich chłodni strefa chłodzenia (różnica między temperaturą wody na wlocie i wylocie) wynosi 9°C,
- na bloku nr 7 jedna chłodnia kominowa hiperboloidalna o wydajności nominalnej $Q_n = 58\ 500\ \text{m}^3/\text{h}$ i strefie chłodzenia około 8°C.

Chłodnie kominowe schładzają wodę krążącą w głównym i pomocniczym obiegu wodnym.

W ramach układu chłodzenia funkcjonuje również uzdatnialnia Nysa, która uzdatnia wodę z Nysy Łużyckiej dla układu wody surowej lub uzdatnia wodę z układu chłodzącego, która po oczyszczeniu wraca do obiegu chłodzenia.

9. Obieg kotłowy

W skład obiegu wchodzi układ technologiczny para-woda oraz stacja uzdatniania wody, w której woda uzdatniana jest kolejno w procesach: dekationizacji na wymienniku kationitowym silnie kwaśnym, desorpcji CO₂ w eliminatorze, deanionizacji w wymienniku anionitowym dwuwarstwowym oraz demineralizacji końcowej w wymienniku dwujonitowym i za pomocą odwróconej osmozy.

10. Obieg ciepłowniczy

Zasilany jest wodą potehologiczną z obiegu kotłowego. Sieć ciepłownicza w przypadku dużych ubytków w układzie jest zasilana wodą zdemineralizowaną przygotowaną dla obiegu kotłowego.

11. System oczyszczania i odprowadzania ścieków – na system składają się:

- a) mechaniczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków przemysłowych, w której sedymentacja zawieszin wspomagana jest procesem koagulacji, alkalizacji i flokulacji ścieków; oczyszczalnia oczyszcza ścieki ogólnoprzemysłowe (tj. ścieki z odsalania obiegu chłodzącego, ścieki z odwodnienia kondensatorów turbin parowych, ścieki z urządzeń pomocniczych maszynowni, ścieki z nieszczelności układu wodnego urządzeń pomocniczych, ścieki ze zmywania posadzek i pomieszczeń spod elektrofiltrów, posadzek maszynowni, kotłowni oraz innych pomieszczeń bloków nr 1÷7 oraz byłych bloków; wody opadowe i roztopowe oraz drenażowe z terenu głównego elektrowni) oraz usuwa ze ścieków węglowodory ropopochodne;
- b) podczyszczalnia ścieków z instalacji odsiarczania spalin (IMOS) kotłów bloków nr 4÷6, która podczyszcza ścieki w procesie ich flokulacji i sedymentacji;
- c) osadniki popiołowe OP I i OP II służące do redukcji zanieczyszczeń stałych ze ścieków przemysłowych; do osadników tych doprowadzane są osady z oczyszczalni ścieków przemysłowych, oczyszczone ścieki z neutralizatora, wody opadowe i roztopowe z całego terenu Zakładu Produkcji Sorbentu, z dróg i placów pomiędzy III i V wieżą odpopielania i z placu buforowego;
- d) neutralizator ścieków ze stacji demineralizacji wody, chemicznego oczyszczania kotłów oraz z laboratorium zakładowego, w którym następuje uśrednianie ścieków, a następnie korekta odczynu mleczkiem wapiennym; oczyszczone ścieki kierowane są do osadników popiołowych OP I i OP II;
- e) odtłuszczacze i separatory koalescencyjne - zabudowane przy obiektach, z których istnieje możliwość przedostania się do kanalizacji substancji zawierających węglowodory ropopochodne (przy mazutowni i magazynie gospodarki olejowej);
- f) kolektor A, którym do rzeki Miedzianki zrzucają się ścieki przemysłowe i wody opadowe wyłącznie w przypadku deszczy nawalnych lub awarii przepompowni PS A (zrzut awaryjny);
- g) kolektor B, którym do rzeki Miedzianki zrzucają się ścieki oczyszczone w oczyszczalni ścieków przemysłowych i oczyszczalni ścieków sanitarnych. Od dnia 23.12.2021 r. kolektorem B zrzucają się oczyszczone ścieki ze zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych;
- h) kolektor C, którym do rzeki Miedzianki, za pośrednictwem rowu otwartego, zrzucają się wody opadowe w przypadku deszczy nawalnych;
- i) kolektor odprowadzający do potoku Ochota wody nadosadowe i wody z drenażu osadników popiołowych oraz wody opadowe i roztopowe z terenu na zewnątrz osadników popiołowych. Po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych (OŚP) wody nie będą zrzucały się do potoku Ochota, a kierowane będą do dalszego oczyszczania na węzeł D. Od dnia 23.12.2021 r. zrzut do potoku Ochota występuje tylko w przypadku awarii oczyszczalni ścieków przemysłowych (OŚP)

oraz dodatkowo:

- j) od dnia 01.11.2020 r. - oczyszczalnia ścieków z instalacji mokrego odsiarczania bloków nr 4÷7, oparta na technologii trzystopniowej:
- I stopień – utlenianie, neutralizacja, flokulacja i sedymentacja oraz odwadnianie osadów;
 - II stopień – utlenianie, wytrącanie metali ciężkich, flokulacja i sedymentacja, odwadnianie osadów; .
 - III stopień – mikrofiltracja, wysokociśnieniowa odwrócona osmoza i krystalizacja soli ze strumienia kondensatu.

Oczyszczalnia ścieków oczyszcza ścieki z instalacji mokrego odsiarczania bloków nr 4÷7, przy czym ścieki z instalacji mokrego odsiarczania bloków nr 4÷6 kierowane są na oczyszczalnię od dnia 17.08.2021 r. Oczyszczone ścieki z IMOS zagospodarowane są we własnych procesach technologicznych;

- k) od dnia 23.12.2021 r. - w miejsce mechaniczno-chemicznej oczyszczalni ścieków przemysłowych (OŚP) oraz osadników popiołowych OP I i OP II - zmodernizowana mechaniczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków przemysłowych (OŚP) składająca się z:
- istniejącej OŚP, w której sedymentacja zawiesin wspomagana jest procesem koagulacji, alkalizacji i flokulacji ścieków;
 - węzła E, w którym oczyszczanie opiera się na procesach membranowych: ultrafiltracji i wysokociśnieniowej odwróconej osmozie;
 - osadników popiołowych OP I i OP II, w których następuje redukcja zanieczyszczeń stałych;
 - węzła D, w którym oczyszczanie opiera się na procesach membranowych: ultrafiltracji i wysokociśnieniowej odwróconej osmozie i dodatkowo wspomagane jest procesem strącania siarczanów za pomocą mlecza wapiennego;

Oczyszczalnia oczyszcza ścieki ogólno-przemysłowe (tj. ścieki z odsalania obiegu chłodzącego, ścieki z odwodnienia kondensatorów turbin parowych, ścieki z urządzeń pomocniczych maszynowni, ścieki z nieszczelności układu wodnego urządzeń pomocniczych, ścieki ze zmywania posadzek i pomieszczeń spod elektrofiltrów, posadzek maszynowni, kotłowni oraz innych pomieszczeń bloków nr 1÷7 oraz byłych bloków nr 7÷10, wody opadowe i roztopowe oraz drenażowe z terenu głównego elektrowni).

12. System gospodarowania odpadami paleniskowymi

Odpady paleniskowe przekazywane są PGE GiEK S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów, która prowadzi ich odzysk w wyrobisku kopalnianym poprzez wspólne zwałowanie z nadkładem. System przekazywania odpadów paleniskowych tworzą ciągi przenośników taśmowych transportujących odpady od zbiorników retencyjnych na przenośniki nadkładowe kopalni lub awaryjnie na plac buforowy. Ograniczenie pylenia w trakcie transportu odpadów paleniskowych odbywa się poprzez obudowanie układów transportujących i zraszanie prowadzone przy wykorzystaniu wód pochodniczych i wód nadosadowych z osadników popiołowych (instalacje tryskaczowe na taśmociągach transportowych i działka wodne na placu buforowym).

13. Laboratoria zakładowe

Na potrzeby instalacji pracują laboratoria, w których prowadzi się badania próbek węgla, popiołów, sorbentów, olejów oraz jakości wody i parametrów ścieków.

14. Inne instalacje

Na terenie elektrowni funkcjonują również inne instalacje (nieobjęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego) - instalacja do produkcji sorbentu oraz oczyszczalnia ścieków sanitarnych.

W Zakładzie Produkcji Sorbentu przygotowywana jest mączka wapienna niezbędna w procesie odsiarczania spalin. Instalacja składa się z trzech linii technologicznych o łącznej nominalnej

zdolności produkcyjnej 162 Mg/h, w których kamień wapienny dostarczany transportem kolejowym poddawany jest kruszeniu, mieleniu, suszeniu w strumieniu gorących spalin pochodzących ze spalania oleju opałowego lekkiego oraz rozdzielaniu na frakcje. Transport sorbentu na każdym etapie procesu technologicznego odbywa się pneumatycznie. Wszystkie miejsca emisji do powietrza wyposażono w urządzenia odpylające - filtry tkaninowe.

W oczyszczalni ścieków sanitarnych ścieki poddawane są oczyszczaniu mechanicznemu w wyniku procesów cedzenia i sedymentacji, a następnie oczyszczaniu biologicznemu w reaktorach z osadem czynnym o działaniu cyklicznym typu SBR (zintegrowane usuwanie węgla, azotu, fosforu).

3. Punkt II.2.1. decyzji pn. „Rodzaj i ilość wykorzystywanej energii, materiałów, surowców i paliw” otrzymuje brzmienie:

„II.2.1. Rodzaj i ilość wykorzystywanej energii, materiałów, surowców i paliw

Lp.	Rodzaj materiału, surowca, paliwa, energii	Wskaźnik zużycia na jednostkę produkcji		
		Jednostka	Bloki nr 1÷6	Bloki nr 1÷7
1	2	3	4	5
1.	węgiel brunatny	Mg/MWh	1,000	0,971
2.	biomasa ¹⁾	%	do 10	—
3.	olej opałowy ciężki (mazut)	Mg/MWh	0,002	0,0015
4.	olej opałowy lekki	Mg/MWh	—	0,000069
5.	propan techniczny	Mg/MWh	0,0000013	0,0000012
6.	sorbent (CaCO ₃)	Mg/MWh	0,085	0,060
7.	mocznik	kg/MWh	6,62	0,523
8.	chlerek amonu (NH ₄ Cl)	kg/MWh	—	0,162
9.	bromek sodu (NaBr) ²⁾	kg/MWh	—	0,224
10.	woda	m ³ /MWh	2,40	2,46
11.	energia elektryczna	MWh/MWh	0,130	0,120

Uwagi do tabeli:

¹⁾ do 16.08.2021 r.

²⁾ od 17.08.2021 r.”

4. Punkt II.2.2. decyzji pn. „Sposoby osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości, w tym ograniczanie potencjalnych oddziaływań transgranicznych.” otrzymuje brzmienie:

„II.2.2. Sposoby osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości, w tym ograniczanie potencjalnych oddziaływań transgranicznych.

Zastosowane rozwiązania techniczne i technologiczne gwarantujące wysoki poziom ochrony środowiska jako całości, w tym ograniczenie oddziaływań transgranicznych:

1. Wdrożenie certyfikowanego, poczwórnie skojarzonego Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem, Bezpieczeństwem Pracy i Bezpieczeństwem Informacji (ZSZ-ISO) spełniającego wymagania norm: PN-EN ISO 9001, PN-EN ISO 14001, PN-N 18001, ISO/IEC 27001.
2. Zastosowanie fluidalnej technologii spalania (kotły bloków nr 1÷6) oraz kotła z paleniskiem pyłowym na parametry nadkrytyczne pary (blok nr 7).
3. Ograniczanie pylenia w procesach magazynowania, transportowania i przygotowania węgla:
 - zastosowanie zabudowanych przenośników oraz zabudowanych węzłów przesypowych dostawy węgla (od kopalni poprzez zasobnik szczelinowy węgla do kruszarek i zasobników przykotłowych),
 - wyposażenie całego układu nawęglania w urządzenia odpylające i odkurzające,

- umieszczenie przenośników taśmowych transportujących węgiel na estakadach,
 - zastosowanie urządzeń czyszczących pasy transmisyjne przenośników taśmowych (skrobaki),
 - ustalenie zasad prawidłowej eksploatacji i konserwacji w instrukcjach eksploatacyjnych.
4. Ochrona przeciwpożarowa w procesie magazynowania, transportu i przygotowania węgla:
- wyposażenie zasobnika szczelinowego węgla, galerii nawęglania oraz kotłowni w czujniki detekcji pożaru (w tym dymu).
5. Ograniczanie pylenia z procesów magazynowania, transportowania i przygotowania sorbentu:
- dostarczanie sorbentu systemem transportu pneumatycznego do silosów magazynowych wyposażonych w układ wentylacji z urządzeniami odpylającymi.
6. Ograniczanie pylenia z procesów magazynowania i transportowania popiołów i żużła:
- transportowanie popiołów wyprowadzanych z kotłów nr 1÷7 oraz spod elektrofiltrów szczelnym rurociągowym systemem transportu pneumatycznego do zbiorników popiołu wyposażonych w urządzenia odpylające, a następnie do miejsca odzysku w kopalni zabudowanymi przenośnikami taśmowymi wyposażonymi w system zraszania popiołu,
 - transportowanie żużła wyprowadzanego z kotła nr 7 w stanie wilgotnym zabudowanym systemem przenośników do zbiornika żużła, a następnie załadunek na środki transportu lub transport do zbiorników pośrednich (zbiorniki retencyjne popiołu) przenośnikami typu zamkniętego, a następnie zabudowanymi przenośnikami taśmowymi wyposażonymi w system zraszania do miejsca odzysku w kopalni.
7. Zabezpieczenie przeciwpożarowe miejsc magazynowania materiałów łatwopalnych:
- wyposażenie miejsc magazynowania materiałów łatwopalnych w czujniki detekcji pożaru (w tym dymu).
8. Przygotowanie paliwa do spalania:
- przygotowanie ziarna paliwa dla kotłów bloków nr 1÷6 za pomocą kruszenia w kruszarkach młotkowych i walcowych (granulacja jest dostosowana do potrzeb kotłów według krzywej przemiału wymaganej przez dostawcę kotłów); granulacja poniżej 3 mm stanowi do 50 % całej ilości nadawy paliwa węglowego,
 - przygotowanie pyłu węglowego dla bloku nr 7 w młynach wentylatorowych,
 - mieszanie paliwa w celu uśrednienia jego parametrów i zagwarantowania stabilnych warunków spalania oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń – proces prowadzony u dostawcy paliwa tj. na terenie KWB Turów, gdzie paliwo jest mieszane i uśredniane pod względem zawartości siarki i popiołu,
 - regularne badania jakości paliwa w celu sprawdzenia, czy jest ono zgodne z wstępną charakterystyką oraz ze specyfikacją wymaganych parametrów dla kotłów i ich instalacji - częstotliwość badań oraz wybrane parametry oparte są na zmienności paliwa oraz na ocenie znaczenia uwolnień zanieczyszczeń (np. stężenie w paliwie, zastosowany system oczyszczania spalin):
 - 1) na potrzeby pracy bloków nr 1÷6, do dnia 16.08.2021 r., prowadzenie badań węgla brunatnego oraz biomasy przez akredytowane laboratorium z częstotliwością trzy razy na dobę (raz na zmianę) w zakresie następujących parametrów:
 - a) dla węgla brunatnego:
 - wartość opałowa (LHV),
 - wilgotność,
 - zawartość popiołu, węgla i siarki,
 - b) dla biomasy:
 - wartość opałowa (LHV),
 - wilgotność,
 - zawartość popiołu i siarki,
 - 2) na potrzeby pracy bloku nr 7 od dnia 01.11.2020 r. oraz bloków nr 1÷6 od dnia

17.08.2021 r., prowadzenie badań węgla brunatnego przez akredytowane laboratorium z częstotliwością trzy razy na dobę w zakresie następujących parametrów:

- wartość opałowa (LHV),
- wilgotność,
- zawartość popiołu, węgla i siarki,

3) na potrzeby pracy bloku nr 7 od dnia 01.11.2020 r. oraz bloków nr 1÷6 od dnia 17.08.2021 r., prowadzenie badań węgla brunatnego przez jego dostawcę lub akredytowane laboratorium z częstotliwością raz na kwartał, w zakresie następujących parametrów:

- wartość opałowa (LHV),
- wilgotność,
- zawartość popiołu,
- substancje lotne, współczynnik „fixed carbon”, C, H, N, O, S, Br, Cl, F,
- metale i metaloidy (As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V, Zn),

4) od dnia 17.08.2021 r. dla każdej partii dostarczonego oleju opałowego ciężkiego (mazutu) wykonywanie badań przez jego dostawcę lub akredytowane laboratorium w następującym zakresie:

- wartość opałowa (LHV),
- zawartość popiołu, węgla i siarki,
- zawartość N, Ni, V,

5) od dnia 01.11.2020 r. dla każdej partii dostarczanego oleju opałowego lekkiego wykonywanie badań przez dostawcę lub akredytowane laboratorium w następującym zakresie:

- wartość opałowa (LHV),
- zawartość popiołu, N, C, S.

9. Optymalizacja procesu spalania:

- doprowadzanie powietrza pierwotnego (fluidyzacyjnego) do kotłów poprzez ruszt komory paleniskowej,
- doprowadzanie powietrza wtórnego do kotłów poprzez dwa systemy dysz umieszczonych na różnych poziomach komór paleniskowych,
- utrzymywanie temperatury spalin na poziomie możliwie najbliższym wartości 860 °C gwarantującym niską emisję tlenków azotu oraz możliwie dobrą reakcję sorbentu z dwutlenkiem siarki, a w konsekwencji niską emisję dwutlenku siarki i tlenków azotu,
- monitorowanie zawartości części niepalnych - pobieranie próbek węgla w sposób ciągły w celu badania jego jakości, w tym zawartości popiołu,
- ograniczanie strat ciepła - prowadzenie kotłów z niską temperaturą wylotową spalin osiąganą poprzez zabudowanie przegrzewaczy pary, podgrzewacza wody oraz podgrzewacza powietrza w II ciągu kotła; zaizolowanie wszystkich elementów kotła i turbiny posiadających podwyższoną temperaturę w celu minimalizowania strat ciepła,
- zastosowanie dla kotła bloku nr 7 paleniska z układem palników niskoemisyjnych oraz dyszami OFA dla uzyskania niskiej emisji tlenków azotu,
- dobranie wymiarów komory paleniskowej kotła bloku nr 7 w sposób gwarantujący odpowiedni czas przebywania cząstek węgla w komorze paleniskowej i właściwe wypalenie paliwa dla zapewnienia niskiej emisji NO_x oraz CO,

10. Sprawność kotła, sprawność elektryczna bloku:

- sprawność elektryczna netto bloków nr 1÷6 o sprawności kotła powyżej 90,0 % wynosi powyżej 35,5 %,
- sprawność elektryczna netto bloku nr 7 na parametry nadkrytyczne pary wyposażonego w kocioł pyłowy o sprawności powyżej 89,9 % wyniesie 43,1 %.

11. Sposoby redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza:

- ograniczenie emisji pyłu i metali ciężkich poprzez wyposażenie wszystkich bloków w elektrofiltry o wysokiej skuteczności odpylania gazów spalinowych (powyżej 99,5 %) oraz dalsza redukcja stężenia pyłu (bloki nr 4÷7) poprzez zastosowanie odsiarczania spalin w technologii mokrej,
 - ograniczenie emisji dwutlenku siarki, fluorowodoru, chlorowodoru oraz rtęci poprzez:
 - podawanie sorbentu (mączki wapiennej) do złoża fluidalnego kotłów bloków nr 1÷6 oraz soli bromu do węgla bloków nr 1÷6 (od dnia 17.08.2021 r.),
 - wyposażenie bloków nr 4÷7 w instalację mokrego odsiarczania spalin,
 - wyposażenie bloku nr 7 w instalację do ograniczenia emisji rtęci w gazach spalinowych poprzez wprowadzenie do kanałów spalin węgla aktywnego oraz chlorku amonowego,
 - ograniczenie emisji tlenków azotu z kotłów fluidalnych poprzez stosowanie metod pierwotnych:
 - utrzymywanie niskiej temperatury spalania w kotłach fluidalnych na poziomie 860 °C,
 - stopniowanie podawania powietrza i paliwa (powietrze pierwotne podawane pod ruszt komory paleniskowej, powietrze wtórne podawane nad ruszt komory paleniskowej, paliwo podawane nad rusztem komory),
 - wyposażenie bloków nr 1÷6 w instalację odazotowania spalin opartą na selektywnej redukcji niekatalitycznej (SNCR) - redukcja tlenków azotu za pomocą wtrysku mocznika do strumienia spalin,
 - wyposażenie bloku nr 7 w instalację odazotowania spalin opartą na selektywnej redukcji katalitycznej (SCR) - redukcja tlenków azotu za pomocą wtrysku chlorku amonowego do strumienia spalin i wykorzystanie katalizatora,
 - utrzymywanie emisji średniej rocznej dla amoniaku od dnia 17.08.2021 r. dla bloków nr 1÷3 na poziomie poniżej 3,44 mg/Nm³ oraz dla bloków nr 4÷6 na poziomie poniżej 3,37 mg/Nm³,
 - utrzymywanie emisji średniej rocznej dla amoniaku dla bloku nr 7 na poziomie poniżej 3 mg/Nm³,
 - ograniczenie emisji tlenku węgla (przy zastosowaniu pierwotnego systemu ograniczenia emisji tlenków azotu) poprzez:
 - pełne spalanie wynikające z właściwie zaprojektowanej komory spalania i systemów pomocniczych,
 - przestrzeganie reżimu technologicznego pracy kotła,
 - prowadzenie monitoringu procesu spalania,
 - utrzymywanie właściwego stanu technicznego kotła,
 - opracowanie i zastosowanie technik rozruchów oraz wyłączania bloków energetycznych pozwalających na maksymalne skrócenie czasu emisji substancji do powietrza w warunkach pracy odbiegających od normalnych.
12. Ograniczenie zużycia wody, ilości uwalnianych zanieczyszczonych ścieków, zapobieganie zanieczyszczeniu niezanieczyszczonych strumieni ścieków i ograniczenie emisji do wody realizowane poprzez:
- zastosowanie metod suchych do czyszczenia kotłów,
 - zastosowanie zamkniętych obiegów wodnych – zużycie świeżej wody ograniczone głównie do uzupełniania wody traconej w wyniku parowania w chłodniach kominowych i zrzutu nadmiaru wody obiegowej z uwagi na utrzymanie wymaganego stanu zagęszczenia (koncentracji) wody chłodzącej – wielokrotne użycie wody w zamkniętych obiegach,
 - zagospodarowywanie wtórne części ścieków pochodzących z eksploatacji bloków, tj.:
 - wykorzystanie odsolin z układów chłodzenia jako wody procesowej w instalacji odsiarczania spalin (bloki nr 4÷7) oraz na potrzeby zraszania popiołów,
 - wykorzystanie odsolin z układów chłodzenia bloków do zmywania kotłowni

- i obiektów odpopielania,
- do czasu uruchomienia zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych wykorzystanie wód nadosadowych z osadników popiołowych OP I i OP II do zraszania odpadów paleniskowych transportowanych przenośnikami taśmowymi oraz do zasilania układu zraszania na placu buforowym, po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni kierowanie wód na węzeł D celem dalszego oczyszczania. Do zraszania wykorzystywane są wody po module strącania węzła D.
- zastosowanie pneumatycznego systemu transportu popiołów,
- ograniczanie emisji do wód z oczyszczania spalin poprzez:
 - zastosowanie technik pierwotnych - optymalne spalanie, bloki nr 1÷6 - metoda SNCR odazotowania spalin, blok nr 7 – metoda SCR,
 - zagospodarowanie ścieków z IMOS bloków nr 4÷6 w istniejącym układzie technologicznym – od dnia 17 sierpnia 2021 r. ścieki z IMOS bloków nr 4÷6 kierowane do oczyszczalni ścieków IMOS bloków nr 4÷7 i po oczyszczeniu zawracane do układu technologicznego bez ich zrzutu do wód,
 - zagospodarowanie ścieków z IMOS we własnych procesach technologicznych,
- ścieki pochodzące z różnych procesów o odmiennych parametrach odrębnie oczyszczane:
 - ścieki ze stacji demineralizacji wody, z chemicznego czyszczenia kotłów i z laboratorium zakładowego kierowane są do neutralizatorów ścieków,
 - ścieki bytowe odprowadzane poprzez sieć kanalizacji sanitarnej do zakładowej oczyszczalni ścieków sanitarnych (OŚS),
 - ścieki mogące zawierać węglowodory ropopochodne kierowane są do odtłuszczaczy i separatorów koalescencyjnych zabudowanych przy obiektach, w których takie ścieki mogą powstawać,
 - wody opadowe i roztopowe mogące zawierać substancje ropopochodne podczyszczane są w łapaczach oleju,
 - od dnia 1 listopada 2020 r. ścieki z instalacji mokrego odsiarczania spalin bloku nr 7 i od dnia 17 sierpnia 2021 r. również ścieki z IMOS bloków nr 4÷6, kierowane do oczyszczalni ścieków z IMOS bloków nr 4÷7,
 - pozostałe ścieki przemysłowe powstające w wyniku eksploatacji instalacji kierowane do oczyszczalni ścieków przemysłowych (OŚP),

13. Układy chłodzenia:

- zastosowanie systemu chłodzenia z obiegiem zamkniętym chłodzonym powietrzem z sześcioma wieżami chłodniczymi (chłodniami kominowymi) z grawitacyjnym przepływem powietrza,
- możliwość regulowania dopływu wody do chłodni kominowych,
- zwiększenie krotności zagęszczenia wody chłodzącej w obiegu poprzez zastosowanie zamkniętego układu chłodzenia zasilanego wodą po procesie uzdatniania,
- stosowanie eliminatora unosu; wielkość unosu wynosi poniżej 0,01 %.

14. Hałas:

- chłodnie kominowe nr 1÷3 położone we wschodniej części terenu elektrowni są otoczone od wschodu oraz północy wysokim wałem ziemnym ograniczającym rozprzestrzenianie się hałasu; od strony południowej chłodnie są otoczone budynkami technologicznymi stanowiącymi przegrody dla rozchodzącego się hałasu,
- chłodnie kominowe nr 5 i 6 położone w środkowej części terenu elektrowni otoczone są od północy wałem ziemnym, a od południa przesłonięte budynkiem maszynowni,
- stosowanie w chłodniach kominowych wypełniania mis wodą w celu minimalizowania hałasu,
- wyposażenie obiektów będących największymi źródłami hałasu w:
 - osłony i obudowy akustyczne urządzeń wirujących,

- ekrany akustyczne,
 - tłumiki wylotowe układów wydmuchowych,
 - wyposażenie ścian i dachów budynków bloku nr 7 w izolację termiczną i akustyczną,
 - wyposażenie chłodni kominowej bloku nr 7 w tłumiki powietrza wlotowego na całym obwodzie.
15. Monitoring parametrów procesu oraz emisji:
- wyposażenie bloków nr 1÷6 w system pomiarów ciągłych monitorujący emisje: dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłu i tlenku węgla oraz od dnia 17.08.2021 r. pomiarami ciągłymi zostaną objęte emisje rtęci i amoniaku,
 - wyposażenie bloku nr 7 w system pomiarów ciągłych emisji: dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłu, tlenku węgla, rtęci i amoniaku,
 - zastosowanie automatycznej kontroli i regulacji procesów produkcyjnych zapewniających utrzymywanie optymalnych warunków ich prowadzenia - monitorowanie ciśnienia, temperatury, natężenia przepływu strumienia spalin, zawartości tlenu oraz pary wodnej w spalinach,
 - monitorowanie przepływu, odczynu i temperatury ścieków z oczyszczania spalin,
 - monitorowanie wpływu emisji na środowisko (zakładowy system pomiarów emisji),
 - monitorowanie emisji w warunkach pracy instalacji innych niż normalne - monitorowanie emisji do powietrza poprzez bezpośrednie pomiary emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i pyłu (pomiar ciągły) dla typowych procedur rozruchów, wyłączeń i określonych uwarunkowań technologicznych tj.: prób technologicznych bloku, suszenia obmurza, operacji gotowania alkalicznego.
16. Gospodarowanie odpadami:
- Gospodarowanie odpadami zgodnie z wymaganiami najlepszych dostępnych technik, w szczególności minimalizowanie ilości odpadów kierowanych do unieszkodliwiania, poprzez:
- zapobieganie lub ograniczanie powstawania odpadów,
 - maksymalizację ilości substancji powstających jako produkty uboczne, w tym:
 - wytwarzanie gipsu syntetycznego produkowanego w instalacji odsiarczania spalin bloków nr 4÷7 jako produktu ubocznego; wytwarzany gips syntetyczny zagospodarowywany jest m. in. w przemyśle budowlanym do produkcji płyt gipsowo-kartonowych,
 - wytwarzanie popiołów lotnych z węgla jako produktu ubocznego; popioły lotne wykorzystywane są w przemyśle budowlanym do produkcji elementów betonowych,
 - przekazywanie odpadów z podgrupy 10 01 do odzysku w różnych sektorach przemysłowych (w tym w sektorze budowlanym, cementowym, drogowym),
 - odzysk odpadów paleniskowych (w postaci odpadów o kodzie ex 10 01 82, ex 10 01 01, ex 10 01 02) w procesach wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych,
 - zaprojektowanie i prowadzenie procesów produkcyjnych w taki sposób, aby wytwarzane odpady nadawały się do ponownego użycia,
 - zagospodarowanie wszystkich odpadów wytwarzanych w procesach spalania węgla oraz procesach oczyszczania gazów odlotowych zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami; wytwarzane odpady nie podlegają składowaniu”.

5. Punkt II.2.4. decyzji pn. „Sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczeniu skutków awarii oraz wymóg informowania o występowaniu awarii” otrzymuje brzmienie:

„II.2.4. Sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczeniu skutków awarii oraz wymóg informowania o występowaniu awarii

PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów z uwagi na rodzaj, kategorię i ilość substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładzie zalicza się do zakładów

o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Rozwiązania dotyczące sposobów zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii oraz sposobu informowania o wystąpieniu awarii zawarte zostały w Programie zapobiegania awariom PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów. Program zapobiegania awariom okresowo poddawany jest analizom w celu oceny jego aktualności i skuteczności.

PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów opublikuje na swojej stronie internetowej, do czasu rozpoczęcia próbnej eksploatacji bloku nr 7 informacje w języku czeskim, dotyczące metod powiadamiania społeczeństwa, urzędów i służb ratowniczych w Republice Czeskiej o stanach awaryjnych, zakresie i czasie ich trwania, przebiegu interwencji oraz środkach podjętych w celu zapobieżenia ich powtórzenia. Przepisy wewnętrzne prowadzącego instalację, dotyczące poważnych awarii zostaną, w razie konieczności, dostosowane w zakresie powyższych zobowiązań."

6. Punkt II.2.5. decyzji pn. „Eksploatacja instalacji w uzasadnionych technologicznie warunkach odbiegających od normalnych oraz warunki wprowadzania do środowiska substancji w takich przypadkach” otrzymuje brzmienie:

„II.2.5. Eksploatacja instalacji w uzasadnionych technologicznie warunkach odbiegających od normalnych oraz warunki wprowadzania do środowiska substancji w takich przypadkach

Bloki energetyczne pracują w warunkach normalnych z obciążeniem w zakresie: 94÷235 MWe (bloki nr 1÷3), 104÷261 MWe (bloki nr 4÷6) oraz 198÷496,1 MWe (blok nr 7).

Warunki pracy odbiegające od normalnych to włączanie (rozruch) lub wyłączenie (zatrzymanie, odstawienie), a także uwarunkowania technologiczne np. próby technologiczne bloku, suszenie obmurza, operacja gotowania alkalicznego, pierwszy rozruch.

Rozpalanie i wyłączenie kotłów bloków prowadzi się przy zastosowaniu jako paliwa rozpałkowego, w przypadku kotłów bloków nr 1÷6 oleju opałowego ciężkiego (mazutu) oraz w przypadku kotła bloku nr 7 oleju opałowego lekkiego, które stopniowo zastępowane są węglem.

Podczas rozruchu bloków nr 1÷6 elektrofiltr pracuje od momentu rozpoczęcia napełniania kotła fluidalnego materiałem złoża (popiół z sąsiednich kotłów), a instalacja odsiarczania od momentu rozpoczęcia rozruchu. Instalacja odazotowania spalin jest włączana po osiągnięciu 40 % znamionowego obciążenia bloku.

Podczas rozruchu bloku nr 7 elektrofiltr oraz instalacja odsiarczania spalin pracują od momentu rozpoczęcia rozruchu, a instalacja odazotowania spalin włączana jest po osiągnięciu 40 % znamionowego obciążenia bloku.

Proces wyłączenia bloków, na który składa się etap obniżania mocy kotła oraz etap obniżania temperatury prowadzony jest przy włączonym elektrofiltrze.

Proces suchego odsiarczania spalin w kotłach nr 1÷6 jest ograniczany podczas wyłączenia bloku przez stopniowe zmniejszanie ilości podawanego sorbentu. Na blokach nr 4÷7 instalacja mokrego odsiarczania spalin może pracować do momentu zakończenia wyłączenia. Instalacja odazotowania spalin jest wyłączana poniżej 40 % obciążenia.

Lp.	Stan pracy bloku	Maksymalny czas trwania jednostkowej czynności	Warunki wprowadzania substancji do środowiska
1	2	3	4
1	Rozruch kotła bloków energetycznych nr 1÷6, stan ciepły	12 h/rozruch: za punkt końcowy rozruchu uznaje się osiągnięcie 40 % znamionowego obciążenia bloku	- z urządzeniami odpylającymi pracującymi ze skutecznością od 30-50 %, - przy włączonej instalacji odsiarczania spalin kotłów bloków nr 4÷6, - bez urządzeń odazotowania do osiągnięcia 40 % znamionowego obciążenia bloku.

Lp.	Stan pracy bloku	Maksymalny czas trwania jednostkowej czynności	Warunki wprowadzania substancji do środowiska
1	2	3	4
2	Rozruch kotła bloków energetycznych nr 1÷6 po remoncie trwającym powyżej 7 dni	24 h/rozruch: za punkt końcowy rozruchu uznaje się osiągnięcie 40 % znamionowego obciążenia bloku	- z urządzeniami odpylającymi pracującymi ze skutecznością od 30-50 %, - przy włączonej instalacji odsiarczania spalin kotłów bloków nr 4÷6, - bez urządzeń odazotowania do osiągnięcia 40 % znamionowego obciążenia bloku.
3	Rozruch kotła bloku energetycznego nr 7	2,0 - 13,5 h/rozruch: za punkt końcowy rozruchu uznaje się osiągnięcie 40 % znamionowego obciążenia bloku	- z urządzeniami odpylającymi pracującymi ze skutecznością od 30-50 %, - włączona instalacja odsiarczania spalin, - bez urządzeń odazotowania do osiągnięcia 40 % znamionowego obciążenia bloku.
4	Wyłączenie kotłów bloków energetycznych nr 1÷7	0,5 h - 12 h/wyłączenie: za punkt początkowy okresu wyłączania uznaje się zakończenie podawania paliwa po osiągnięciu 40 % znamionowego obciążenia bloku	- z urządzeniami odpylającymi, - stopniowe ograniczanie ilości mączki kamienia wapiennego wprowadzanej do kotłów fluidalnych bloków nr 1÷6, - stopniowe ograniczanie odsiarczania w instalacji mokrego odsiarczania spalin kotłów bloków nr 4÷7, - wyłączenie instalacji odazotowania poniżej 40 % obciążenia znamionowego.
5	Uwarunkowania technologiczne (próby technologiczne bloku, suszenie obmurza, operacja gotowania alkalicznego)	Zgodnie z indywidualnym programem określającym harmonogram i czas trwania poszczególnych operacji. Czas trwania poszczególnej operacji jednostkowej nie przekracza 24h. Za punkt początkowy uznaje się załączenie wentylatora spalin, za punkt końcowy uznaje się wyłączenie wentylatora spalin.	- z wykorzystaniem wszystkich dostępnych urządzeń ochronnych i środków organizacyjnych ograniczających emisję.

Ustala się następujące środki minimalizujące czasy trwania okresów rozruchów i wyłączeń instalacji:

- nadzór wewnętrznych służb kontrolnych nad przebiegiem procesu rozruchów w celu wyeliminowania ewentualnych nieprawidłowości skutkujących wydłużeniem czasu ich trwania,
- utrzymanie w należytym stanie technicznym urządzeń, układów sterowania i automatyki.

Ustala się następujące środki zapewniające uruchomienie wszystkich urządzeń służących redukcji emisji tak szybko jak jest to możliwe pod względem technicznym:

- posiadanie aktualnych instrukcji eksploatacji,
- zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemów monitorujących proces technologiczny i wielkość emisji."

7. Punkt II.2.7. decyzji pn. „Wymagania zapewniające ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki mające na celu zapobieganie emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz sposób ich systematycznego nadzorowania” otrzymuje brzmienie:

„II.2.7. Wymagania zapewniające ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki mające na celu zapobieganie emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz sposób ich systematycznego nadzorowania:

- 1) magazynowanie węgla w zamkniętym zasobniku szczelinowym,
- 2) ochrona środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem w procesach magazynowania, rozładunku i transportowania oleju ciężkiego (mazutu) oraz oleju lekkiego:
 - a) poprowadzenie rurociągów oleju ciężkiego na estakadach w sposób pozwalający na unikanie potencjalnych kolizji z ruchem ciężkich środków transportu,
 - b) usytuowanie zbiorników magazynowych mazutu i oleju lekkiego w wybetonowanej niecce pozwalającej na awaryjne zmagazynowanie 100 % maksymalnej ich pojemności, wyposażenie zbiorników w czujniki poziomu napełnienia i odpowiednie systemy alarmowe,
 - c) wyposażenie mazutowni w dwa lokalne łapacze oleju oraz wyposażenie kanalizacji w zasuwę odcinającą przepływ ścieków w razie awaryjnego zanieczyszczenia olejem,
- 3) umieszczenie miejsc przeładunku i zbiorników magazynowych na szczelnych tacach chemoodpornych, lub posadzkach betonowych z możliwością zrzutu do kanalizacji przemysłowej,
- 4) umieszczenie transformatorów nad szczelnymi żelbetonowymi misami zabezpieczonymi powłoką olejoodporną, chemoodporną i odporną na temperaturę; pojemność mis olejowych jest projektowo dostosowana do pojemności olejowej zainstalowanych na danych stanowiskach transformatorów; płyta denna, ze względu na możliwość wystąpienia wody gruntowej jest zaizolowana do poziomu gruntu izolacją przeciwwodną z warstwą zabezpieczającą przed uszkodzeniem; wody opadowe z terenu pod transformatorami (blokowym i zaczepowym) są odprowadzane do kanalizacji deszczowej poprzez separator substancji ropopochodnych,
- 5) usytuowanie zbiorników naziemnych oleju turbinowego oraz izolacyjno-transformatorowego w tacy betonowej uszczelnionej i wyposażonej w sieć kanalizacji odwadniającej z odolejaczem,
- 6) zastosowanie podziemnego, żelbetowego, dwupłaszczyznowego zbiornika oleju odpadowego wyposażonego w sygnalizację przecieku,
- 7) prowadzenie rozładunku autocystern z wodnym roztworem mocznika o stężeniu 40 % w obrębie szczelnej misy; reagent magazynowany jest w zbiornikach stalowych, dwupłaszczyznowych wyposażonych w aparaturę kontrolno-pomiarową,
- 8) magazynowanie kwasu siarkowego o stężeniu 96 % oraz ługu sodowego o stężeniu 45 % w zbiornikach stalowych, naziemnych, posadowionych w tacach zabezpieczających wyposażonych w system odwadniający umożliwiający retencjonowanie awaryjnych wycieków,
- 9) zastosowanie dwupłaszczyznowych zbiorników magazynowych głównego oraz awaryjnego do roztworu soli bromu z zabezpieczeniami uniemożliwiającymi ewentualne wycieki; zbiorniki pośrednie roztworu soli bromu wyposażone są w misy zabezpieczające przed przedostaniem się roztworu do otoczenia w sytuacji rozszczelnienia zbiornika lub armatury,
- 10) przystosowanie konstrukcji zbiorników do rodzaju magazynowanych substancji (zbiorniki: stalowe, betonowe z odpowiednimi powłokami zabezpieczającymi i antykorozyjnymi lub z tworzywa sztucznego, z podwójnym dnem, podwójnym płaszczem, z kontrolą szczelności),
- 11) opracowane i wdrożone szczegółowe instrukcje eksploatacji wszystkich urządzeń i instalacji, w tym instalacji wykorzystujących substancje stwarzające ryzyko zanieczyszczeń; w instrukcjach określono szczegółowo czynności związane z bieżącą obsługą, remontami, konserwacjami, usuwaniem usterek oraz szczegółowe sposoby postępowania na wypadek awarii,
- 12) zapewnienie stałego nadzoru wykwalifikowanych pracowników obsługi, którzy w ramach stałych obowiązków dokonują regularnych oględzin poszczególnych instalacji (standardowo 1 raz/na 8h); ponadto przeprowadzane są oględziny dodatkowe w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych (np. wysokie i niskie temperatury otoczenia, przeciążenia, nagle intensywne zjawiska atmosferyczne i itp.),
- 13) prowadzenie okresowych i poawaryjnych badań urządzeń,

- 14) prowadzenie prac remontowych i naprawczych zgodnie z przepisami prawa i instrukcjami dotyczącymi bezpiecznego wykonania prac przy urządzeniach energetycznych,
- 15) wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania w zakresie m.in. norm: ISO 9001 oraz ISO 14001 i ISO 18001.

Zobowiązuje się prowadzącego instalację do systematycznego nadzorowania prawidłowości działania stosowanych środków mających na celu zapewnienie ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych."

8. Po punkcie II.2.7. decyzji pn. „Wymagania zapewniające ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki mające na celu zapobieganie emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz sposób ich systematycznego nadzorowania” dodaje się punkty II.2.8. i II.2.9. w brzmieniu:

„II.2.8. Ilość wykorzystywanej wody przez instalację

Zużycie wody na potrzeby instalacji energetycznego spalania paliw wynosi $Q_{\max r} = 26,2$ mln m^3 /rok, w tym na potrzeby bloku nr 7 – $Q_{\max r} = 6,62$ mln m^3 /rok.

II.2.9. Sposób prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko albo sposób i częstotliwość wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi substancjami powodującymi ryzyko oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek

- 1) Sposób prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko – nie określa się.
- 2) Sposób i częstotliwość wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi substancjami powodującymi ryzyko – nie określa się.
- 3) Sposób i częstotliwość wykonywania pomiarów zawartości w wodach gruntowych substancji powodujących ryzyko – nie określa się."

9. Punkt III.1.1.1. decyzji pn. „Warunki wprowadzania substancji do powietrza” otrzymuje brzmienie:

„III.1.1.1. Warunki wprowadzania substancji do powietrza.

Lp.	Źródło emisji	Emitor	Wysokość emitora (m)	Średnica emitora (m)	Strumień gazów odlotowych (m^3_u/h)	Temperatura gazów odlotowych (K)	Czas pracy (h/rok)
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Bloki energetyczne							
1.	Blok nr 1 z kotłem fluidalnym CFB-670	E ₆ -1	150	5,0	979 000	438	8000 ¹⁾
2.	Blok nr 2 z kotłem fluidalnym CFB-670	E ₆ -2	150	5,0	979 000	442	8000 ¹⁾
3.	Blok nr 3 z kotłem fluidalnym CFB-670	E ₆ -3	150	5,0	979 000	440	8000 ¹⁾
4.	Blok nr 4 z kotłem fluidalnym CFB OF 697 KOMPAKT	E ₆ -4	150	5,3	1 000 000	333	8000 ¹⁾
5.	Blok nr 5 z kotłem fluidalnym CFB OF 697 KOMPAKT	E ₆ -5	150	5,3	1 000 000	333	8000 ¹⁾
6.	Blok nr 6 z kotłem fluidalnym CFB OF 697 KOMPAKT	E ₆ -6	150	5,3	1 000 000	333	8000 ¹⁾
7.	Blok nr 7 z kotłem pyłowym /od 1 listopada 2020 r./	E-ch	134,4	52,0	1 307 000	336	7200 ¹⁾

Lp.	Źródło emisji	Emitor	Wysokość emitora (m)	Średnica emitora (m)	Strumień gazów odlotowych (m ³ _v /h)	Temperatura gazów odlotowych (K)	Czas pracy (h/rok)
1	2	3	4	5	6	7	8
II.	Systemy odpowietrzania i odpylania zbiorników popiołu, zbiorników sorbentu, układów nawęglania oraz zasobnika węgla bloków nr 1÷6						
1.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 1 - odpowietrzenie	E-1p	34,5	0,6	10 545 ²⁾	345	8760
2.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 2 - odpowietrzenie	E-2p	34,5	0,8	15 935 ²⁾	334	8760
3.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 3 - odpowietrzenie	E-3p	34,5	0,8	15 800 ²⁾	332	8760
4.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 4 - odpowietrzenie	E-4p	34,5	0,8	19 919 ²⁾	303	8760
5.	Silos sorbentu nr 1 - odpowietrzenie	E-1s	32,0	0,5	3 507 ²⁾	301	8760
6.	Silos sorbentu nr 2 - odpowietrzenie	E-2s	32,0	0,5	3 218 ²⁾	306	8760
7.	Silos sorbentu nr 3 - odpowietrzenie	E-3s poziomy	32,0	0,4	11 520 ²⁾	307	8760
8.	Silos sorbentu nr 4 - odpowietrzenie	E-4s poziomy	32,0	0,4	11 370 ²⁾	305	8760
9.	Zasobnik szczelinowy węgla system odpylania	E-1b	14,0	2,8	164 825 ²⁾	300	7300
10.	Silos mączki kamienia wapiennego IMOS bloków nr 4÷6	E-w poziomy	12,0	0,3	1 525 ²⁾	300	4000
11.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 1	E-b1	42,0	1,2	60 000 ²⁾	303	6750
12.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 2	E-b2	42,0	1,2	60 000 ²⁾	303	6750
13.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 3	E-b3	42,0	1,2	60 000 ²⁾	303	6750
14.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 4	E-b4	42,0	1,2	50 000 ²⁾	303	6750
15.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 5	E-b5	42,0	1,2	50 000 ²⁾	303	6750
16.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 6	E-b6	42,0	1,2	50 000 ²⁾	303	6750
17.	System odpylania kruszarkowni K-1	E-k1	11,0	1,2	34 560 ²⁾	288	6750
18.	System odpylania kruszarkowni K-2	E-k2	11,0	1,2	32 000 ²⁾	288	6750
19.	System odpylania kruszarkowni K-3	E-k3	11,0	1,2	32 000 ²⁾	288	6750
20.	System odkurzania obiektów bloków nr 1 i 2	E-o (1,2)	40,0	0,25	2 800 ²⁾	303	2190
21.	System odkurzania obiektów bloków nr 3 i 4	E-o (3,4)	40,0	0,25	2 800 ²⁾	303	2190
22.	System odkurzania obiektów bloków nr 5 i 6	E-o (5,6)	40,0	0,25	2 800 ²⁾	303	2190
III.	Systemy odpowietrzania i odpylania zbiorników sorbentu, zbiornika popiołu oraz układu nawęglania bloku nr 7 /od 1 listopada 2020 r./						
1.	Odpowietrzenie zbiornika retencyjnego popiołu bloku nr 7	E-5p	40,0	0,5	5 700 ²⁾	305	8760
2.	Silos mączki kamienia wapiennego IMOS bloku nr 7	E-2w	29,0	0,3	3 000 ²⁾	305	4000

Lp.	Źródło emisji	Emitor	Wysokość emitora (m)	Średnica emitora (m)	Strumień gazów odlotowych (m ³ _u /h)	Temperatura gazów odlotowych (K)	Czas pracy (h/rok)
1	2	3	4	5	6	7	8
3.	System odpylania kruszarkowni bloku nr 7	E-k4	15,0	0,5	10 000 ²⁾	305	6750
4.	Stacja przesykowa nr 1 nawęglania bloku nr 7	E-sp1	35,0	0,5	10 000 ²⁾	305	6750
5.	Stacja przesykowa nr 2 nawęglania bloku nr 7	E-sp2	16,0	0,5	10 000 ²⁾	305	6750
6.	Stacja przesykowa nr 3 nawęglania bloku nr 7	E-sp3	22,0	0,5	10 000 ²⁾	305	6750
7.	Stacja przesykowa nr 4 nawęglania bloku nr 7	E-sp4	20,0	0,5	10 000 ²⁾	305	6750
8.	Silos węgla aktywnego	E-wa	18,3	0,25	900 ²⁾	333	145

Uwagi do tabeli:

¹⁾ czas pracy kotłów z maksymalną mocą,

²⁾ w warunkach rzeczywistych."

10. W punkcie III.1.1.2.A. decyzji pn. „Rodzaj i ilość gazów i pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji”:

a) Tabela 2 pn. „Rodzaj i ilość gazów i pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji w okresie od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 16 sierpnia 2021 r.” otrzymuje brzmienie:

„Tabela 2 Rodzaj i ilość gazów i pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji w okresie od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 16 sierpnia 2021 r.

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
I. Bloki energetyczne				
1.	Kocioł fluidalny CFB-670 o nominalnej wydajności 667 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 587 MW) paliwo: węgiel brunatny i biomasa Urządzenia ochronne: A. suche odsiarczanie B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu Blok nr 1 /emitor E ₆ -1/	Dwutlenek siarki	200	Standard emisyjny w mg/m ³ _u przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹⁾
		Tlenki azotu ¹⁾	200	
		Pył	20	
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,700000	kg/h
		Amoniak (7664-41-7)	3,370000	
		Chlor (7782-50-5)	4,131000	
		Fluor (7782-41-4) ⁴⁾	2,737000	
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,023260	
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,001190	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000008	
		Chrom ^{VI} (7440-47-3) ²⁾	0,001860	
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,001500	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,001820	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000770	
Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,003180			

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka		
1	2	3	4	5		
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000050			
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000360			
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000300			
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560			
2.	Urządzenia ochronne: A. suche odsiarczanie B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu Blok nr 2 /emitor E₆-2/	Dwutlenek siarki	200	Standard emisyjny w mg/m ³ _v przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾		
		Tlenki azotu ¹⁾	200			
		Pył	20			
				Tlenek węgla (630-08-0)	11,700000	kg/h
				Amoniak (7664-41-7)	3,370000	
				Chlor (7782-50-5)	4,131000	
				Fluor (7782-41-4) ⁴⁾	2,737000	
				Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,023260	
				Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,001190	
				Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000008	
				Chrom ^{VI} (7440-47-3) ²⁾	0,001860	
				Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,001500	
				Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,001820	
				Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000770	
				Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,003180	
				Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000050	
				Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000360	
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000300			
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560			
3.	Kocioł fluidalny CFB-670 o nominalnej wydajności 667 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 587 MW) paliwo: węgiel brunatny i biomasa Urządzenia ochronne: A. suche odsiarczanie B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu Blok nr 3 /emitor E₆-3/	Dwutlenek siarki	200	Standard emisyjny w mg/m ³ _v przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾		
		Tlenki azotu ¹⁾	200			
		Pył	20			
				Tlenek węgla (630-08-0)	11,700000	kg/h
				Amoniak (7664-41-7)	3,370000	
				Chlor (7782-50-5)	4,131000	
				Fluor (7782-41-4) ⁴⁾	2,737000	
				Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,023260	
				Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,001190	
				Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000008	
				Chrom ^{VI} (7440-47-3) ²⁾	0,001860	
				Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,001500	
				Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,001820	
				Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000770	
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,003180			

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000050	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000360	
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000300	
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560	
4.	<p>Kocioł fluidalny CFB OF 697 typu KOMPAKT o nominalnej wydajności 704 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 611 MW) paliwo: węgiel brunatny i biomasa</p> <p>Urządzenia ochronne: A. odsiarczanie metodą moką wapienną B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu</p> <p>Blok nr 4 /emitor E₆₋₄/</p>	Dwutlenek siarki	200	Standard emisyjny w mg/m ³ _v przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾
		Tlenki azotu ¹⁾	200	
		Pył	20	
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,700000	kg/h
		Amoniak (7664-41-7)	3,370000	
		Chlor (7782-50-5)	4,131000	
		Fluor (7782-41-4) ⁴⁾	2,737000	
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,006980	
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,000590	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000004	
		Chrom ^{VI} (7440-47-3) ²⁾	0,000930	
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,000760	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,000910	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000380	
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,001590	
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000020	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000180	
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000150	
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560	
5.	<p>Kocioł fluidalny CFB OF 697 typu KOMPAKT o nominalnej wydajności 704 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 611 MW) paliwo: węgiel brunatny i biomasa</p> <p>Urządzenia ochronne: A. odsiarczanie metodą moką wapienną B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu</p> <p>Blok nr 5 /emitor E₆₋₅/</p>	Dwutlenek siarki	200	Standard emisyjny w mg/m ³ _v przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾
		Tlenki azotu ¹⁾	200	
		Pył	20	
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,700000	kg/h
		Amoniak (7664-41-7)	3,370000	
		Chlor (7782-50-5)	4,131000	
		Fluor (7782-41-4) ⁴⁾	2,737000	
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,006980	
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,000590	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000004	
		Chrom ^{VI} (7440-47-3) ²⁾	0,000930	
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,000760	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,000910	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000380	
Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,001590			

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka	
1	2	3	4	5	
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000020		
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000180		
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000150		
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560		
6.	Urządzenia ochronne: A. odsiarczanie metodą moką wapienną B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu Blok nr 6 /emitor E₆-6/	Dwutlenek siarki	200	Standard emisyjny w mg/m ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾	
		Tlenki azotu ¹⁾	200		
		Pył	20		
		Kocioł fluidalny CFB OF 697 typu KOMPAKT o nominalnej wydajności 704 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 611 MW) paliwo: węgiel brunatny i biomasa	Tlenek węgla (630-08-0)	11,700000	kg/h
			Amoniak (7664-41-7)	3,370000	
			Chlor (7782-50-5)	4,131000	
			Fluor (7782-41-4) ⁴⁾	2,737000	
			Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,006980	
			Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,000590	
			Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000004	
			Chrom ^{VI} (7440-47-3) ²⁾	0,000930	
			Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,000760	
			Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,000910	
			Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000380	
			Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,001590	
			Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000020	
			Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000180	
			Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000150	
Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560				
7.	Kocioł pyłowy o nominalnej wydajności 1275 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 1037 MW), paliwo: węgiel brunatny Urządzenia ochronne: A. odsiarczanie metodą moką wapienną B. elektrofiltr C. selektywna katalityczna redukcja tlenków azotu D. usuwanie rtęci metodą z węglem aktywnym i chlorkiem amonowym Blok nr 7/emitor E-ch/ od 1 listopada 2020 r.	Dwutlenek siarki	75 ⁶⁾	Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾	
			150 ⁷⁾		
			110 ⁸⁾		
		Tlenki azotu ¹⁾	85 ⁶⁾		
			200 ⁷⁾		
			125 ⁸⁾		
		Pył	5 ⁶⁾		
			10 ⁷⁾		
			10 ⁸⁾		
		Tlenek węgla (630-08-0)	12 ⁹⁾		
		Amoniak (7664-41-7)	3 ⁶⁾		
		Chlorowodór (7647-01-0) ¹³⁾	3 ¹⁰⁾		
		Fluorowodór (7664-39-3) ⁵⁾	2 ¹⁰⁾		
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,004 ⁶⁾		
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,00235		
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,00003		
		Chrom (7440-47-3) ^{2),12)}	0,00869		

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,01527	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,00846	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,00498	
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,01151	
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,00020	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,00149	
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,00124	
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,00648	

II. Systemy odpowietrzania i odpylania zbiorników popiołu, sorbentu, układów nawęglania oraz zasobnika węgla

1.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 1 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1p	Pył ogółem	0,3160	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3160	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0880	
2.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 2 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-2p	Pył ogółem	0,4780	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,4780	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1340	
3.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 3 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-3p	Pył ogółem	0,4740	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,4740	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1330	
4.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 4 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-4p	Pył ogółem	0,5980	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5980	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1670	
5.	Silos sorbentu nr 1 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1s	Pył ogółem	0,1050	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,1050	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0294	
6.	Silos sorbentu nr 2 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1s	Pył ogółem	0,0970	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0970	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0272	
7.	Silos sorbentu nr 3 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-3s	Pył ogółem	0,3460	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3460	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0970	
8.	Silos sorbentu nr 4 - odpowietrzanie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-4s	Pył ogółem	0,3410	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3410	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0950	
9.	Zasobnik szczelinowy węgla - instalacja odpylania Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1b	Pył ogółem	3,2970	kg/h
		Pył zawieszony PM10	3,2970	
		Pył zawieszony PM2,5	0,9230	
10.	Silos mączki kamienia wapiennego IMOS bloków nr 4÷6 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-w	Pył ogółem	0,0310	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0310	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0090	
11.	System odpylania układu nawęglania bloku	Pył ogółem	0,6000	kg/h

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
	nr 1 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b1	Pył zawieszony PM10	0,6000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1600	
12.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 2 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b2	Pył ogółem	0,6000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,6000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1600	
13.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 3 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b3	Pył ogółem	0,6000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,6000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1600	
14.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 4 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b4	Pył ogółem	0,5000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1400	
15.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 5 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b5	Pył ogółem	0,5000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1400	
16.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 6 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b6	Pył ogółem	0,5000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1400	
17.	System odpylania kruszarkowni K-1 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-k1	Pył ogółem	0,3456	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3456	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0968	
18.	System odpylania kruszarkowni K-2 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-k2	Pył ogółem	0,3200	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3200	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0896	
19.	System odpylania kruszarkowni K-3 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-k3	Pył ogółem	0,3200	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3200	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0896	
20.	System odkurzania obiektów bloków nr 1 i 2 Urządzenia ochronne: filtrocyclon Emitor E-o (1,2)	Pył ogółem	0,0280	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0280	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0078	
21.	System odkurzania obiektów bloków nr 3 i 4 Urządzenia ochronne: filtrocyclon Emitor E-o (3,4)	Pył ogółem	0,0280	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0280	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0078	
22.	System odkurzania obiektów bloków nr 5 i 6 Urządzenia ochronne: filtrocyclon Emitor E-o (5,6)	Pył ogółem	0,0280	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0280	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0078	
III. Systemy odpowietrzania i odpylania zbiorników sorbentu, popiołu oraz układu nawęglania bloku nr 7				
/od 1 listopada 2020 r./				
1.	Odpowietrzenie zbiornika retencyjnego	Pył ogółem	0,0570	kg/h

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
	popiołu bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1p	Pył zawieszony PM10	0,0570	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0160	
2.	Silos mączki kamienia wapiennego IMOS bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-2w	Pył ogółem	0,0300	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0300	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0084	
3.	System odpylania kruszarkowni bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-k4	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
4.	Stacja przesykowa nr 1 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp1	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
5.	Stacja przesykowa nr 2 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp2	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
6.	Stacja przesykowa nr 3 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp3	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
7.	Stacja przesykowa nr 4 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp4	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
8.	Silos węgla aktywnego Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-wa	Pył ogółem	0,0090	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0090	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0025	

Uwagi do Tabeli nr 2:

- ¹⁾ jako tlenek azotu i dwutlenek azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu,
- ²⁾ jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10,
- ³⁾ jako suma rtęci i jej związków, wyrażona jako Hg,
- ⁴⁾ jako suma fluoru i fluorków rozpuszczalnych w wodzie,
- ⁵⁾ wszystkie nieorganiczne gazowe związki fluoru, wyrażone jako HF,
- ⁶⁾ średnia roczna (średnia z okresu jednego roku obliczona dla ważnych średnich wartości godzinnych uzyskanych w wyniku ciągłych pomiarów),
- ⁷⁾ standard emisyjny w mg/m³_u przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych, odniesionych do zawartości pary wodnej większej niż 5g/kg gazów odlotowych (gazy suche), określony zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. poz. 1806),
- ⁸⁾ średnia dobowa (średnia z okresu 24 godzin obliczona dla ważnych średnich wartości godzinnych uzyskanych w wyniku pomiarów ciągłych; średnią godzinną uznaje się za ważną, jeżeli nie miały miejsca konserwacja lub awaria automatycznego systemu pomiarowego),
- ⁹⁾ wskaźnikowy średni roczny poziom emisji tlenu węgla,
- ¹⁰⁾ średnia z próbek uzyskanych w ciągu jednego roku (średnia z wartości uzyskanych w ciągu jednego roku okresowych pomiarów),
- ¹¹⁾ gaz suchy w temperaturze 273,15 K i pod ciśnieniem 101,3 kPa,
- ¹²⁾ jako suma chromu i jego związków, wyrażona jako Cr,
- ¹³⁾ wszystkie nieorganiczne gazowe związki chloru, wyrażone jako HCl."

b) Tabela 3 pn. „Rodzaj i ilość gazów i pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji w okresie od dnia 17 sierpnia 2021 r.” otrzymuje brzmienie:

„Tabela 3 Rodzaj i ilość gazów i pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji w okresie od dnia 17 sierpnia 2021 r.

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
I. Bloki energetyczne				
1.	<p>Kocioł fluidalny CFB-670 o nominalnej wydajności 667 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 587 MW) paliwo: węgiel brunatny</p> <p>Urządzenia ochronne: A. suche odsiarczanie B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu D. usuwanie rtęci poprzez wprowadzenie do kotła celowanych mieszanek soli bromu</p> <p>Blok nr 1 /emitor E₆-1/</p>	Dwutlenek siarki	180 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾
		Tlenki azotu ¹⁾	175 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	
		Pył	8 ⁶⁾ 20 ⁷⁾ 14 ⁸⁾	
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,95 ¹²⁾	
		Amoniak (7664-41-7)	3,44 ⁶⁾	
		Chlorowodór (7647-01-0) ⁴⁾	4,3 ¹⁰⁾	
		Fluorowodór (7664-39-3) ⁵⁾	2,8 ¹⁰⁾	
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,007 ⁶⁾	
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,001190	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000008	
		Chrom (7440-47-3) ⁹⁾	0,001860	
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,001500	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,001820	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000770	
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,003180	
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000050	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000360	
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000300	
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560	
2.	<p>Kocioł fluidalny CFB-670 o nominalnej wydajności 667 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 587 MW) paliwo: węgiel brunatny</p> <p>Urządzenia ochronne: A. suche odsiarczanie B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu D. usuwanie rtęci poprzez wprowadzenie do kotła</p>	Dwutlenek siarki	180 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾
		Tlenki azotu ¹⁾	175 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	
		Pył	8 ⁶⁾ 20 ⁷⁾ 14 ⁸⁾	
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,95 ¹²⁾	
		Amoniak (7664-41-7)	3,44 ⁶⁾	
		Chlorowodór (7647-01-0) ⁴⁾	4,3 ¹⁰⁾	

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
	celowanych mieszanek soli bromu Blok nr 2 /emitor E₆-2/	Fluorowódor (7664-39-3) ⁵⁾	2,8 ¹⁰⁾	kg/h
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,007 ⁶⁾	
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,001190	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000008	
		Chrom (7440-47-3) ⁹⁾	0,001860	
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,001500	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,001820	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000770	
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,003180	
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000050	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000360	
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000300	
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560	
3.	Kocioł fluidalny CFB-670 o nominalnej wydajności 667 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 587 MW) paliwo: węgiel brunatny Urządzenia ochronne: A. suche odsiarczanie B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu D. usuwanie rtęci poprzez wprowadzenie do kotła celowanych mieszanek soli bromu Blok nr 3 /emitor E₆-3/	Dwutlenek siarki	180 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾
		Tlenki azotu ¹⁾	175 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	
		Pył	8 ⁶⁾ 20 ⁷⁾ 14 ⁸⁾	
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,95 ¹²⁾	
		Amoniak (7664-41-7)	3,44 ⁶⁾	
		Chlorowódor (7647-01-0) ⁴⁾	4,3 ¹⁰⁾	
		Fluorowódor (7664-39-3) ⁵⁾	2,8 ¹⁰⁾	
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,007 ⁶⁾	
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,001190	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000008	
		Chrom (7440-47-3) ⁹⁾	0,001860	
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,001500	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,001820	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000770	
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,003180	
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000050	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000360	
Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000300			
Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560			
4.	Kocioł fluidalny CFB OF 697 typu KOMPAKT o nominalnej wydajności 704 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 611 MW)	Dwutlenek siarki	70 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6%

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka		
1	2	3	4	5		
1	<p>paliwo: węgiel brunatny</p> <p>Urządzenia ochronne: A. odsiarczanie metodą moką wapienną B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu D. usuwanie rtęci poprzez wprowadzenie do kotła celowanych mieszanek soli bromu</p> <p>Blok nr 4 /emitor E₆-4/</p>	Tlenki azotu ¹⁾	175 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	tłenu w gazach odlotowych ¹¹⁾		
		Pył	8 ⁶⁾ 20 ⁷⁾ 14 ⁸⁾			
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,7 ¹²⁾			
		Amoniak (7664-41-7)	3,37 ⁶⁾			
		Chlorowodór (7647-01-0) ⁴⁾	4,3 ¹⁰⁾			
		Fluorowodór (7664-39-3) ⁵⁾	2,8 ¹⁰⁾			
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,007 ⁶⁾			
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,000590		kg/h	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000004			
		Chrom (7440-47-3) ⁹⁾	0,000930			
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,000760			
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,000910			
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000380			
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,001590			
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000020			
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000180			
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000150			
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560			
		5.	<p>Kocioł fluidalny CFB OF 697 typu KOMPAKT o nominalnej wydajności 704 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 611 MW) paliwo: węgiel brunatny</p> <p>Urządzenia ochronne: A. odsiarczanie metodą moką wapienną B. elektrofiltr C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu D. usuwanie rtęci poprzez wprowadzenie do kotła celowanych mieszanek soli bromu</p> <p>Blok nr 5 /emitor E₆-5/</p>	Dwutlenek siarki	70 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych ¹¹⁾
				Tlenki azotu ¹⁾	175 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	
Pył	8 ⁶⁾ 20 ⁷⁾ 14 ⁸⁾					
Tlenek węgla (630-08-0)	11,7 ¹²⁾					
Amoniak (7664-41-7)	3,37 ⁶⁾					
Chlorowodór (7647-01-0) ⁴⁾	4,3 ¹⁰⁾					
Fluorowodór (7664-39-3) ⁵⁾	2,8 ¹⁰⁾					
Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,007 ⁶⁾					
Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,000590			kg/h		
Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000004					
Chrom (7440-47-3) ⁹⁾	0,000930					
Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,000760					
Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,000910					
Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000380					
Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,001590					
Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000020					

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka	
1	2	3	4	5	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000180		
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000150		
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560		
6.	<p>Kocioł fluidalny CFB OF 697 typu KOMPAKT o nominalnej wydajności 704 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 611 MW) paliwo: węgiel brunatny</p> <p>Urządzenia ochronne:</p> <p>A. odsiarczanie metodą moką wapienną</p> <p>B. elektrofiltr</p> <p>C. selektywna niekatalityczna redukcja tlenków azotu</p> <p>D. usuwanie rtęci poprzez wprowadzenie do kotła celowanych mieszanek soli bromu</p> <p>Blok nr 6 /emitor E₆₋₆/</p>	Dwutlenek siarki	70 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾	Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odłotowych ¹¹⁾	
		Tlenki azotu ¹⁾	175 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 220 ⁸⁾		
		Pył	8 ⁶⁾ 20 ⁷⁾ 14 ⁸⁾		
		Tlenek węgla (630-08-0)	11,7 ¹²⁾		
		Amoniak (7664-41-7)	3,37 ⁶⁾		
		Chlorowodór (7647-01-0) ⁴⁾	4,3 ¹⁰⁾		
		Fluorowodór (7664-39-3) ⁵⁾	2,8 ¹⁰⁾		
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,007 ⁶⁾		
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,000590	kg/h	
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,000004		
		Chrom (7440-47-3) ⁹⁾	0,000930		
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,000760		
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,000910		
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,000380		
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,001590		
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,000020		
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,000180		
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,000150		
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,003560		
7.	<p>Kocioł pyłowy o nominalnej wydajności 1275 Mg pary/h (nominalna moc cieplna 1037 MW), paliwo: węgiel brunatny</p> <p>Urządzenia ochronne:</p> <p>A. odsiarczanie metodą moką wapienną</p> <p>B. elektrofiltr</p> <p>C. selektywna katalityczna redukcja tlenków azotu</p> <p>D. usuwanie rtęci metodą z węglem aktywnym i chlorkiem amonowym</p> <p>Blok nr 7/emitor E-ch/</p>	Dwutlenek siarki	75 ⁶⁾ 150 ⁷⁾ 110 ⁸⁾		Poziom emisji w mg/Nm ³ przy zawartości 6% tlenu w gazach odłotowych ¹¹⁾
		Tlenki azotu ¹⁾	85 ⁶⁾ 200 ⁷⁾ 125 ⁸⁾		
		Pył	5 ⁶⁾ 10 ⁷⁾ 10 ⁸⁾		
		Tlenek węgla (630-08-0)	12 ¹²⁾		
		Amoniak (7664-41-7)	3 ⁶⁾		
		Chlorowodór (7647-01-0) ⁴⁾	3 ¹⁰⁾		
		Fluorowodór (7664-39-3) ⁵⁾	2 ¹⁰⁾		
		Rtęć (7439-97-6) ³⁾	0,004 ⁶⁾		
		Arsen (7440-38-2) ²⁾	0,00235		

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
		Kadm (7440-43-9) ²⁾	0,00003	kg/h
		Chrom (7440-47-3) ^{2),9)}	0,00869	
		Miedź (7440-50-8) ²⁾	0,01527	
		Nikiel (7440-02-2) ²⁾	0,00846	
		Ołów (7439-92-1) ²⁾	0,00498	
		Cynk (7440-66-6) ²⁾	0,01151	
		Kobalt (7440-48-4) ²⁾	0,0002	
		Mangan (7439-96-5) ²⁾	0,00149	
		Wanad (7440-62-2) ²⁾	0,00124	
		Benzo(α)piren (50-32-8)	0,00648	
II. Systemy odpowietrzania i odpylania zbiorników popiołu, sorbentu, układów nawęglania oraz zasobnika węgla				
1.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 1 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1p	Pył ogółem	0,3160	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3160	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0880	
2.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 2 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-2p	Pył ogółem	0,4780	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,4780	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1340	
3.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 3 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-3p	Pył ogółem	0,4740	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,4740	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1330	
4.	Zbiornik retencyjny popiołu nr 4 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-4p	Pył ogółem	0,5980	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5980	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1670	
5.	Silos sorbentu nr 1 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1s	Pył ogółem	0,1050	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,1050	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0294	
6.	Silos sorbentu nr 2 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1s	Pył ogółem	0,0970	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0970	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0272	
7.	Silos sorbentu nr 3 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-3s	Pył ogółem	0,3460	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3460	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0970	
8.	Silos sorbentu nr 4 - odpowietrzenie Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-4s	Pył ogółem	0,3410	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3410	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0950	
9.	Zasobnik szczelinowy węgla - instalacja odpylania Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1b	Pył ogółem	3,2970	kg/h
		Pył zawieszony PM10	3,2970	
		Pył zawieszony PM2,5	0,9230	
10.	Silos mączki kamienia wapiennego IMOS bloków nr 4+6 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-w	Pył ogółem	0,0310	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0310	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0090	

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
11.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 1 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b1	Pył ogółem	0,6000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,6000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1600	
12.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 2 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b2	Pył ogółem	0,6000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,6000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1600	
13.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 3 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b3	Pył ogółem	0,6000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,6000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1600	
14.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 4 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b4	Pył ogółem	0,5000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1400	
15.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 5 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b5	Pył ogółem	0,5000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1400	
16.	System odpylania układu nawęglania bloku nr 6 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-b6	Pył ogółem	0,5000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,5000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,1400	
17.	System odpylania kruszarkowni K-1 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-k1	Pył ogółem	0,3456	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3456	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0968	
18.	System odpylania kruszarkowni K-2 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-k2	Pył ogółem	0,3200	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3200	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0896	
19.	System odpylania kruszarkowni K-3 Urządzenia ochronne: bateria cyklonów, filtr workowy Emitor E-k3	Pył ogółem	0,3200	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,3200	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0896	
20.	System odkurzania obiektów bloków nr 1 i 2 Urządzenia ochronne: filtrocyclon Emitor E-o (1,2)	Pył ogółem	0,0280	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0280	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0078	
21.	System odkurzania obiektów bloków nr 3 i 4 Urządzenia ochronne: filtrocyclon Emitor E-o (3,4)	Pył ogółem	0,0280	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0280	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0078	
22.	System odkurzania obiektów bloków nr 5 i 6 Urządzenia ochronne: filtrocyclon Emitor E-o (5,6)	Pył ogółem	0,0280	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,280	
		Pył zawieszony PM2,5	0,078	

Lp.	Źródło emisji/Emitor	Substancja	Emisja dopuszczalna	Jednostka
1	2	3	4	5
III. Systemy odpowietrzania i odpylania zbiorników sorbentu, popiołu oraz układu nawęglania bloku nr 7 /od 1 listopada 2020 r./				
1.	Odpowietrzenie zbiornika retencyjnego popiołu bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-1p	Pył ogółem	0,0570	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0570	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0160	
2.	Silos mączki kamienia wapiennego IMOS bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-2w	Pył ogółem	0,0300	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0300	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0084	
3.	System odpylania kruszarkowni bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-k4	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
4.	Stacja przesykowa nr 1 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp1	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
5.	Stacja przesykowa nr 2 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp2	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
5.	Stacja przesykowa nr 3 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp3	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
6.	Stacja przesykowa nr 4 nawęglania bloku nr 7 Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-sp4	Pył ogółem	0,2000	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,2000	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0560	
7.	Silos węgla aktywnego Urządzenia ochronne: filtr workowy Emitor E-wa	Pył ogółem	0,0090	kg/h
		Pył zawieszony PM10	0,0090	
		Pył zawieszony PM2,5	0,0025	

Uwagi do Tabeli nr 3:

- ¹⁾ jako tlenek azotu i dwutlenek azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu,
- ²⁾ jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10,
- ³⁾ jako suma rtęci i jej związków, wyrażona jako Hg,
- ⁴⁾ wszystkie nieorganiczne gazowe związki chloru, wyrażone jako HCl,
- ⁵⁾ wszystkie nieorganiczne gazowe związki fluoru, wyrażone jako HF,
- ⁶⁾ średnia roczna (średnia z okresu jednego roku obliczona dla ważnych średnich wartości godzinnych uzyskanych w wyniku ciągłych pomiarów),
- ⁷⁾ standard emisyjny w mg/m³, przy zawartości 6% tlenu w gazach odlotowych, odniesionych do zawartości pary wodnej nie większej niż 5 g/kg gazów odlotowych (gazy suche), określony zgodnie z załącznikiem nr 1 dla bloków nr 1÷6 oraz zgodnie z załącznikiem nr 6 dla bloku nr 7, do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1806),
- ⁸⁾ średnia dobową (średnia z okresu 24 godzin obliczona dla ważnych średnich wartości godzinnych uzyskanych w wyniku pomiarów ciągłych; średnią godzinną uznaje się za ważną, jeżeli nie miały miejsca konserwacja lub awaria automatycznego systemu pomiarowego),
- ⁹⁾ jako suma metalu i jego związków wyrażona jako Cr w pyłe zawieszonym PM10,
- ¹⁰⁾ średnia z próbek uzyskanych w ciągu jednego roku (średnia z wartości uzyskanych w ciągu jednego roku okresowych pomiarów),
- ¹¹⁾ gaz suchy w temperaturze 273,15 K i pod ciśnieniem 101,3 kPa,
- ¹²⁾ wskaźnikowy poziom emisji tlenku węgla."

11. Punkt III.1.1.3. decyzji pn. „Roczna ilość substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzania do powietrza z instalacji spalania paliw” otrzymuje brzmienie:

„III.1.1.3. Roczna ilość substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzania do powietrza z instalacji spalania paliw.

Lp.	Substancja	Emisja roczna [Mg/rok]			
		2020 r.	2021 r.	od 2022 r.	
1	2	3	4	5	
I.	Bloki energetyczne				
1.	Dwutlenek siarki	2 820,95 ⁶⁾	3 611,65 ⁷⁾	6 889,98	6 571,00
2.	Tlenki azotu ¹⁾	9 612,89		9 877,98	9 068,00
3.	Pył	282,10 ⁶⁾	394,76 ⁷⁾	647,98	425,06
4.	Arsen ³⁾	0,0163		0,0190	0,0190
5.	Kadm ³⁾	0,0001		0,0002	0,0002
6.	Chrom ^{VI 3)}	0,0353 ⁸⁾		-	-
	Chrom ^{3) 13)}	0,0070 ⁹⁾		0,0523	0,0523
7.	Miedź ³⁾	0,0240		0,0415	0,0415
8.	Nikiel ³⁾	0,0452		0,0549	0,0549
9.	Ołów ³⁾	0,0107		0,0164	0,0164
10.	Cynk ³⁾	0,0949		0,1081	0,1081
11.	Kobalt ³⁾	0,0013		0,0015	0,0015
12.	Mangan ³⁾	0,0076		0,0094	0,0094
13.	Wanad ³⁾	0,0078		0,0092	0,0092
14.	Amoniak	110,3833		132,8742	132,8742
15.	Rtęć ²⁾	0,3471		0,3713	0,3713
16.	Tlenek węgla	458,9514		548,9148	548,9148
17.	Chlor	114,9110 ⁸⁾		67,061 ¹⁰⁾	-
	Chlorowodór ⁴⁾	5,7403 ⁹⁾		76,081 ¹¹⁾	143,142
18.	Fluor ¹²⁾	5,7403 ⁸⁾		8,255 ¹⁰⁾	-
	Fluorowodór ⁵⁾	3,8269 ⁹⁾		26,049 ¹¹⁾	34,304
19.	Benzo(a)piren	0,0043		0,0124	0,0124
II.	Systemy odpowietrzania i odpylania zbiorników popiołu i sorbentu, zasobnika węgla, układów nawęglania				
1.	Pył ogółem	81,247		84,932	84,932
2.	Pył zawieszony PM10	81,247		84,932	84,932
3.	Pył zawieszony PM2,5	22,582		23,614	23,614

Uwagi do tabeli:

¹⁾ jako tlenek azotu i dwutlenek azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu,

²⁾ jako suma rtęci i jej związków, wyrażona jako Hg,

³⁾ jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10,

⁴⁾ wszystkie nieorganiczne gazowe związki chloru, wyrażone jako HCl,

⁵⁾ wszystkie nieorganiczne gazowe związki fluoru, wyrażone jako HF,

⁶⁾ w okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r.,

⁷⁾ w okresie od 01.07.2020 r. do 31.12.2020 r.,

⁸⁾ emisja z bloków nr 1÷6,

⁹⁾ emisja z bloku nr 7,

¹⁰⁾ emisja z bloków nr 1÷6 do 16.08.2021 r.,

¹¹⁾ emisja z bloków nr 1÷6 od 17.08.2021 r. oraz emisja z bloku nr 7,

¹²⁾ jako suma fluoru i fluorków rozpuszczalnych w wodzie,

¹³⁾ jako suma chromu i jego związków, wyrażona jako Cr,

¹⁾ zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie wymagań istotnych dla realizacji Przejściowego Planu Krajowego (Dz.U. poz. 1138, z późn. zm.) - emisje maksymalne uznaje się za dotrzymane jeśli spełnione są warunki określone w § 6 ww. rozporządzenia.”

12. W punkcie III.1.1.4. decyzji pn. „Usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji do powietrza ze źródeł instalacji spalania paliw oraz sposób postępowania w przypadku awarii aparatury pomiarowej służącej do ciągłego monitorowania emisji do powietrza”, akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Elektrownia jest wyposażona w system pomiarów ciągłych emisji substancji do powietrza z kotłów fluidalnych bloków energetycznych nr 1÷6 oraz z kotła pyłowego bloku energetycznego nr 7. Na przewodach kominowych komina sześcioprzewodowego oraz na emitorze E-ch (chłodnia) zainstalowane są podwójne systemy pomiarowe. Punkty do pomiarów wielkości emisji usytuowane są zgodnie z normą PN-Z-04030-7:1994 - „Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości pyłu. Pomiar stężenia i strumienia masy pyłu w gazach odlotowych metodą grawimetryczną”.”

13. W punkcie III.2.2.1. decyzji, w Tabeli Nr 1 pn.: „Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne wytwarzane w związku z eksploatacją instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MW_t zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów”:

a) w sekcji I pn.: „Odpady niebezpieczne”, przed wierszem Lp. 1, dotyczącym odpadów o kodzie: 13 01 10*, dodać wiersz Lp. 1a, w brzmieniu:

1a.	10 01 20*	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków zawierające substancje niebezpieczne	12 900	Magazynowane selektywnie, w pojemnikach lub kontenerach na terenie utwardzonym w budynku oczyszczalni ścieków z odsiarczania spalin (IMOS).	Przekazywane podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w celu odzysku lub unieszkodliwiania.
-----	-----------	---	--------	---	---

b) w sekcji II pn.: „Odpady inne niż niebezpieczne”, po wierszu Lp. 1, dotyczącym odpadów o kodzie: 07 02 99, dodać wiersze Lp. 1a i 1b, w brzmieniu:

1a.	10 01 01 ^{8a)}	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	63 000	Magazynowane selektywnie w szczelnym, stalowym zbiorniku retencyjnym o pojemności 670 m ³ , następnie przekazywane bezpośrednio transportem taśmociągowym do odzysku lub magazynowane selektywnie w pryzmach na uszczelnionym placu buforowym zlokalizowanym między IV a V wieżą odpopielania zabezpieczone przed pyleniem wtórnym poprzez zraszanie.	Przekazywane podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w celu odzysku.
1b.	10 01 02 ^{8a)}	Popioły lotne z węgla	600 000	Magazynowane selektywnie w trzech szczelnym, stalowych zbiornikach retencyjnych o pojemności 1500 m ³ , 1500 m ³ i 2500 m ³ lub selektywnie w pryzmach na uszczelnionym placu buforowym zlokalizowanym między IV a V wieżą odpopielania zabezpieczone przed pyleniem wtórnym poprzez zraszanie.	Przekazywane podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w celu odzysku.

- c) w sekcji II pn.: „Odpady inne niż niebezpieczne”, wiersz Lp. 2, dotyczący odpadów o kodzie: 10 01 05, otrzymuje brzmienie:

2.	10 01 05	Stale odpady z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych	200 000	Magazynowane selektywnie luzem, w sposób uporządkowany, zabezpieczający środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem substancjami zawartymi w odpadach oraz przed pyleniem wtórnym, w magazynie zlokalizowanym na terenie instalacji IMOS bloków nr 4÷6, w zbiorniku magazynowym gipsu o pojemności 4 479 m ³ na terenie bloku nr 7 oraz w ziemnym magazynie Zatonie i w ziemnym magazynie w części wyrobiska dzierżawionej przez Elektrownię Turów.	Przekazywane podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w celu odzysku.
----	----------	---	---------	--	---

- d) w sekcji II pn.: „Odpady inne niż niebezpieczne”, po wierszu Lp. 2, dotyczącym odpadów o kodzie: 10 01 05, dodać wiersz Lp. 2a, w brzmieniu:

2a.	10 01 21	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 10 01 20	33 000	Magazynowane selektywnie, w pojemnikach lub kontenerach na terenie budynku oczyszczalni ścieków wchodzącej w skład IMOS bloku nr 7.	Przekazywane podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w celu odzysku lub unieszkodliwiania.
-----	----------	---	--------	---	---

- e) po uwadze 8) do Tabeli Nr 1 pn.: „Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne wytwarzane w związku z eksploatacją instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MW_t zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów”, dodać uwagę 8a) w brzmieniu:

„8a) Odpady nie pochodzące z palenisk fluidalnych.”.

- f) Uwagi od 12) do 24) do Tabeli Nr 1 pn.: „Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne wytwarzane w związku z eksploatacją instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MW_t zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów”, otrzymują brzmienie:

- „12) Plac buforowy pomiędzy IV a V wieżą odpopielenia to plac o powierzchni 18 150 m², uszczelniony, otoczony rowem opaskowym, wyposażony w instalację zraszającą, zlokalizowany na działce nr ew. 1155/115 (Obręb Zatonie, AM4).
- 13) Zbiorniki olejów (zbiorniki metalowe) i zbiornik dwudzielny betonowy, posadowione na terenie wybetonowanym i skanalizowanym, wyposażonym w odolejacz, o powierzchni 811 m², zlokalizowanym na działce nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6).
- 14) Magazyn nr 11 to budynek, wraz z przylegającym do niego placem, zlokalizowane na działce o nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6), posiadające utwardzone, szczelne i skanalizowane podłoże o powierzchni 1 156 m².
- 15) Magazyn nr 4 (plac złomowy koło chłodni nr 2) to utwardzony, uszczelniony i skanalizowany plac o powierzchni 3 109 m², zlokalizowany na działce nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6).
- 16) Magazyn główny nr 3 to budynek o powierzchni 85 m² posiadający utwardzone i skanalizowane podłoże, zlokalizowany na działce nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6).
- 17) Budynek oczyszczalni ścieków wchodzącej w skład IMOS nowego bloku to budynek dwukondygnacyjny zlokalizowany na działce o nr ew. 1256 (Obręb Zatonie, AM6)

o powierzchni zabudowy 555 m² posiadający utwardzone, szczelne i skanalizowane podłoże.

- 18) Plac przed magazynem części zamiennych to plac utwardzony, uszczelniony i skanalizowany o powierzchni 5 347 m², zlokalizowany na działkach o nr ew. 8/12, 12/2 (obręb Trzciniec AM 2) oraz 1100/3, 827/23, 829/1, 1105/1 (obręb Zatonie, AM 5).
 - 19) Plac P-14 to plac utwardzony, uszczelniony, skanalizowany i ogrodzony o powierzchni 3 530 m², zlokalizowany na działce o nr ew. 8/31 (obręb Trzciniec, AM2).
 - 20) Plac koło chłodni nr 3 to plac utwardzony, uszczelniony, skanalizowany i ogrodzony o powierzchni 1 905 m², zlokalizowany na działce o nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6).
 - 21) Plac koło bazy transportowej to plac utwardzony, uszczelniony i ogrodzony o powierzchni 10 000 m², zlokalizowany na działkach o nr ew. 1236, 1155/69, 969/64 (obręb Zatonie, AM4).
 - 22) Magazyn ziemny gipsu Zatonie to magazyn o pojemności około 360 000 m³ i powierzchni 50 009 m². Magazyn posiada uszczelnione dno i skarpy oraz wyposażony jest w odwodnienie powierzchniowe. Magazyn Zatonie zlokalizowany jest na działkach o nr ew. 1239 i 950/10 (obręb Zatonie, AM 4).
 - 23) Magazyn ziemny gipsu na wierzchowinie terenu dzierżawionego przez Elektrownię Turów to obwałowany magazyn o powierzchni około 15 ha, podzielony na 12 kwater magazynowych gipsu oddzielonych groblami ziemnymi, wyposażony w zbiornik retencyjno-odparowujący na wody odciekowe, instalację do zraszania powierzchni magazynu oraz system drenażowy dla wód odciekowych, co zapewnia skuteczne zbieranie wód odciekowych oraz wód opadowych. Magazyn zlokalizowany jest na działce o nr ew. 4/9 (obręb Bogatynia III, AM1).
 - 24) Zbiornik retencyjny żużla to stalowy ogrzewany zbiornik o pojemności 670 m³ na terenie wybetonowanym i skanalizowanym na działce o nr ew. 118/53 (obręb Trzciniec, AM3)."
- g) po Uwadze 24) do Tabeli Nr 1 pn.: „Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne wytwarzane w związku z eksploatacją instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MWt zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów”, dodać Uwagi 25), 26), 27) oraz 28), w brzmieniu:**
- „25) Zbiorniki retencyjne popiołów lotnych to dwa stalowe zbiorniki retencyjne, każdy o pojemności 1 500 m³, zlokalizowane na terenie wybetonowanym i skanalizowanym, na działce o nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6) oraz jeden stalowy zbiornik retencyjny o pojemności użytkowej 2 500 m³, zlokalizowany na terenie wybetonowanym i skanalizowanym, na działce o nr ew. 118/53 (obręb Trzciniec, AM3).
 - 26) Zbiorniki retencyjne mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych to dwa stalowe zbiorniki retencyjne, każdy o pojemności 1 500 m³, na terenie wybetonowanym i skanalizowanym, na działce o nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6).
 - 27) Magazyn gipsu na terenie instalacji IMOS bloków nr 4÷6 to zamknięty magazyn typu budynek, pozwalający na zmagazynowanie około 3 000 m³ odpadów o kodzie: 10 01 05. Magazyn jest zadaszony, posiadający utwardzone i uszczelnione podłoże. Zlokalizowany jest na działce o nr ew. 1256 (obręb Zatonie, AM6).
 - 28) Zbiornik magazynowy gipsu na terenie nowego bloku nr 7 to żelbetowy zbiornik, o pojemności 4 479 m³, posadowiony na terenie wybetonowanym i skanalizowanym, na działce o nr ew. 118/53 (obręb Trzciniec, AM3)."

14. W punkcie III.2.2.1. decyzji, w Tabeli Nr 2 pn.: „Podstawowy skład chemiczny i właściwości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, wytwarzanych w związku z eksploatacją instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MWt zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów”:

- a) w sekcji I pn.: „Odpady niebezpieczne”, przed wierszem Lp. 1, dotyczącym odpadów o kodzie: 13 01 10*, dodać wiersz Lp. 1a, w brzmieniu:

1a.	10 01 20*	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków zawierające substancje niebezpieczne	<p>Odpady wytwarzane są w prasach osadu w oczyszczalni ścieków instalacji odsiarczenia spalin bloku nr 7.</p> <p>Odpady zawierają m.in.: SiO₂, Al₂O₃, Fe₂O₃, Mn₂O₃, CaO, MgO, Na₂O, ZnO, K₂O oraz metale: Cd, Pb, Cr, Cu, Ni, Hg, Mo, V, Ag, Ba, As, B, Sr. Odpady występują w postaci stałej.</p> <p>Właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. zastępującego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 365/89 z 19.12.2014 r., s. 1) oraz w rozporządzeniu Rady (UE) 2017/997 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniającym załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do niebezpiecznej właściwości HP 14 „Ekotoksyczne” (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017 r.) - HP 4 „drażniące - działanie drażniące na skórę i powodujące uszkodzenie oczu”, HP 5 „działanie toksyczne na narządy docelowe (STOT) lub zagrożenie spowodowane aspiracją”, HP 14 „ekotoksyczne”.</p>
-----	-----------	---	--

- b) w sekcji II pn.: „Odpady inne niż niebezpieczne”, po wierszu Lp. 1, dotyczącym odpadów o kodzie: 07 02 99, dodać wiersze Lp. 1a i 1b, w brzmieniu:

1a.	10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	<p>Odpady wytwarzane są w kotle bloku energetycznego nr 7. W kotle pyłowym bloku 7 powstają odpady paleniskowe w postaci żużla.</p> <p>Odpady zawierają:</p> <ol style="list-style-type: none"> około 80 % glinokrzemianów, tlenki wapnia, żelaza, magnezu, potasu i siarki w ilościach kilku procent, tytan, sód, fosfor w postaci tlenków w ilości około 1 %, pierwiastki śladowe - Hg, Zn, Cr, Cu, Pb, Cd, Ni, As, Co, Mo, Sn w ilościach od ułamków do 300 ppm, bar od 1 000 do 2 000 ppm. <p>Odpady nie posiadają właściwości, które czynią z nich odpady niebezpieczne, określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. zastępującego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 365/89 z 19.12.2014 r., s. 1), w rozporządzeniu Rady (UE) 2017/997 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniającym załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do niebezpiecznej właściwości HP 14 „Ekotoksyczne” (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017 r.) oraz rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie warunków uznania odpadów za posiadające właściwości zakaźne oraz sposobu ustalania tych właściwości (Dz. U. z 2020 r. poz. 3).</p>
1b.	10 01 02	Popioły lotne z węgla	<p>Odpady wytwarzane są w kotle bloku energetycznego nr 7. Popiół lotny to pozostałość po spaleniu węgla w kotłach energetycznych wychwycona z dynamicznego ciągu spalin przez elektrofiltry.</p> <p>Odpady zawierają</p> <ol style="list-style-type: none"> SiO₂, Al₂O₃, Fe₂O₃ i CaO - 85-99 %, MgO, Na₂O, K₂O, SO₃, P₂O₅, TiO₂ - od 0,5 % do 3,5 %, zawartość niespalonego węgla (straty prażenia) – do 3 %. <p>Odpady te zawierają także śladowe ilości Mn, B, Ba, Cu, Sr, Ni, Cr, Zn, Cd, Co, Mo, V, Se, Pb, As i inne (od 0,1 do 0,3 %).</p> <p>Odpady nie posiadają właściwości, które czynią z nich odpady niebezpieczne, określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. zastępującego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 365/89 z 19.12.2014 r., s. 1), w rozporządzeniu Rady (UE) 2017/997 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniającym załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do niebezpiecznej właściwości HP 14 „Ekotoksyczne” (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017 r.) oraz rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie warunków uznania odpadów za posiadające właściwości zakaźne oraz sposobu ustalania tych właściwości (Dz. U. z 2020 r. poz. 3).</p>

- c) w sekcji II pn.: „Odpady inne niż niebezpieczne”, po wierszu Lp. 2, dotyczącym odpadów o kodzie: 10 01 05, dodać wiersz Lp. 2a, w brzmieniu:

1a.	10 01 21	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 10 01 20	Odpady wytwarzane są w prasach osadu w oczyszczalni ścieków instalacji odsiarczania spalin bloku nr 7. Odpady zawierają SiO ₂ , Al ₂ O ₃ , Fe ₂ O ₃ , Mn ₂ O ₃ , CaO, MgO, Na ₂ O, ZnO, K ₂ O. Odpady nie posiadają właściwości, które czynią z nich odpady niebezpieczne, określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. zastępującego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 365/89 z 19.12.2014 r., s. 1), w rozporządzeniu Rady (UE) 2017/997 z dnia 8 czerwca 2017 r. zmieniającym załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do niebezpiecznej właściwości HP 14 „Ekotoksyczne” (Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017 r.) oraz rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie warunków uznania odpadów za posiadające właściwości zakaźne oraz sposobu ustalania tych właściwości (Dz. U. z 2020 r. poz. 3).
-----	----------	---	---

15. Punkt III.2.3. decyzji pn.: „Sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczania ich negatywnego oddziaływania na środowisko” otrzymuje brzmienie:

„III.2.3. Sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczania ich negatywnego oddziaływania na środowisko.

Działania prowadzone przez zakład, mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów lub ograniczaniu ich ilości i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, polegają na:

- a) racjonalnym gospodarowaniu materiałami i surowcami oraz maszynami i urządzeniami,
- b) utrzymywaniu poszczególnych elementów instalacji w dobrym stanie technicznym, poprzez regularne przeglądy techniczne, prowadzone przez uprawnione osoby,
- c) selektywnym magazynowaniu odpadów,
- d) szkoleniu pracowników w zakresie postępowania z odpadami,
- e) magazynowaniu odpadów w sposób ograniczający ich negatywny wpływ na środowisko, w specjalnie do tego celu przygotowanych i wyznaczonych miejscach,
- f) przestrzeganiu hierarchii sposobów postępowania z odpadami,
- g) przekazywaniu odpadów wyłącznie uprawnionym odbiorcom,
- h) optymalizacji procesów spalania węgla brunatnego poprzez prowadzenie spalania w warstwie fluidalnej, w kotłach bloków nr 1+6,
- i) przekazywaniu odpadów zaklasyfikowanych jako odpady o kodzie:
 - ex 10 01 82 (Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych (metody suche i półsuche odsiarczania spalin oraz spalanie w złożu fluidalnym) – pochodzące z palenisk fluidalnych),
 - ex 10 01 01 (Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04) – nie pochodzące z palenisk fluidalnych),
 - ex 10 01 02 (Popioły lotne z węgla – nie pochodzące z palenisk fluidalnych),
 w pierwszej kolejności do odzysku polegającego na wypełnianiu terenów niekorzystnie przekształconych,
- j) dalszym wykorzystywaniu odpadów o kodach: 10 01 05, 10 01 82, 10 01 01 oraz 10 01 02 w innych procesach produkcyjnych (np. w przemyśle cementowym, budowlanym, ceramicznym itp.),
- k) zabezpieczeniu przed pyleniem wtórnym odpadów o kodach: 10 01 01, 10 01 02 oraz 10 01 82, podczas transportu i magazynowania poprzez zraszanie wodą z układu chłodzącego (pochłodniczą) i nadosadową pochodzącą z osadników popiołowych lub zraszanie popiołów oczyszczonymi ściekami, a w przypadku niskich temperatur – pokrywane dodatkowo środkami błonotwórczymi.”

16. Punkt III.3.1. decyzji pn. „Określa się dopuszczalny poziom hałasu” otrzymuje brzmienie:

„III.3.1. Dopuszczalny poziom hałasu

Określa się dopuszczalny poziom hałasu emitowanego z terenu Elektrowni Turów podczas normalnej pracy instalacji na tereny chronione przed hałasem w wysokości:

- $L_{AeqD} = 50 \text{ dB}$ dla pory dnia
- $L_{AeqN} = 40^* \text{ dB}$ dla pory nocy

dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

(* w przypadku niewykorzystywania terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży zgodnie z ich funkcją w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy),

- $L_{AeqD} = 55 \text{ dB}$ dla pory dnia
- $L_{AeqN} = 45 \text{ dB}$ dla pory nocy

dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz dla terenów mieszkaniowo-usługowych,

gdzie:

- wskaźnik hałasu L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰),
- wskaźnik hałasu L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰)."

17. Punkt III.3.2.1. decyzji pn.: „Punktowe zewnętrzne źródła hałasu” otrzymuje brzmienie:

„III.3.2.1. Punktowe zewnętrzne źródła hałasu

Lp.	Źródło hałasu	Ilość (szt.)	Lokalizacja	Czas pracy [h]	
				pora dnia	pora nocy
1	2	3	4	5	6
1.	Transformatory blokowe	6	Północna strona budynku maszynowni bloków nr 1÷6	16	8
		3	Północna strona budynku maszynowni bloku nr 7		
2.	Transformatory zaczepowe	6	Północna strona budynku maszynowni bloków nr 1÷6	16	8
3.	Transformator odczepowy	1	Północna strona budynku maszynowni bloku nr 7	16	8
4.	Transformator rezerwowy	1	Północna strona budynku maszynowni bloku nr 7	16	8
5.	Transformator rozruchowy	1	Północna strona budynku maszynowni bloku nr 7	16	8
6.	Czerpnie powietrza	12	Południowa strona kotłowni bloków nr 1÷6	16	8
		2	Wschodnia ściana kotłowni bloku nr 7		
7.	Chłodnie kominowe	5	Nr 1÷3 - na wschód od kotłowni bloków nr 1÷6 Nr 4 i 5 - na północ od kotłowni bloków nr 1÷6	16	8
		1	Przy południowej granicy terenu elektrowni, w części zachodniej (chłodnia bloku nr 7)		

Lp.	Źródło hałasu	Ilość (szt.)	Lokalizacja	Czas pracy [h]	
				pora dnia	pora nocy
8.	Zbiorniki retencyjne popiołu	4	Południowa strona budynku kotłowni bloków nr 1÷6	16	8
		1	Wschodnia strona budynku elektrofiltru bloku nr 7		
9.	Zbiorniki sorbentu	4	Południowa część terenu elektrowni	16	8
10.	Stacja przygotowania gipsu	1	Południowo-zachodnia część terenu elektrowni	16	8
11.	Wentylatory wyciągowe spalin	12	Południowa strona kotłowni Bloków nr 1÷6	16	8
12.	Wentylatory wyciągowe powietrza z budynku kotłowni	36	Dach budynku kotłowni bloków nr 1÷6	16	8
13.	Wyloty kominów	1	Na południe od kotłowni bloków nr 1÷6, na wys. 150 m n.p.t.	16	8
14.	Zespół napędowy przenośników kubelkowych instalacji podawania biomasy dla bloków nr 1÷4	3	Wschodnia część elektrowni	16	-
15.	Wieże przesypane instalacji podawania biomasy dla bloków nr 1÷4 oraz zsypy na galerię nawęglania	4	Centralna i wschodnia część elektrowni	16	-
16.	Wieże przesypane przenośników odpopielania	2	Wschodnia część terenu elektrowni	16	-
Instalacja do ograniczania emisji rtęci z bloku nr 7					
17.	Filtr odpylający dachu silosa węgla aktywnego	1	Północno-wschodnia część terenu elektrowni, na wschód od chłodni kominowej nr 5	0,5	-
18.	Wyloty wydechowe dozowników węgla aktywnego	2		1	0,5
19.	Chłodnice powietrza na dachu budynku węgla aktywnego	2		16	8
20.	Wentylatory dachowe na dachach budynków węgla aktywnego i reagenta	1		0,5	-
21.	Wentylatory dachowe na dachach budynków węgla aktywnego i reagenta	2		0,5	-
Oczyszczalnia ścieków przemysłowych					
22.	Czerpnia powietrza	1	Ściana zachodnio-północna budynku rozdzielni	16	8
23.	Wylot wentylacji	2	Pomieszczenie pomp osadników wstępnych	16	8
24.	Luki rewizyjne	2		16	8
25.	Czerpnie okienne powietrza	2	Magazyn wapna	16	8
26.	Wentylatory wyciągowe	2		16	8
27.	Napęd mieszadła mleka wapiennego	1		16	8
28.	Napędy klarowników	2	Klarownik	16	8
29.	Wentylator zewnętrzny na zbiorniku	1	Przy północnej granicy terenu oczyszczalni ścieków	16	-

18. Punkt III.3.2.2. decyzji pn.: „Źródła hałasu typu „budynek” otrzymuje brzmienie:

„III.3.2.2. Źródła hałasu typu „budynek”

Lp.	Źródło hałasu	Lokalizacja	Czas pracy [h]	
			pora dnia	pora nocy
1	2	3	4	5
1.	Elektrofiltr bloku nr 7	Dach każdego segmentu elektrofiltru	16	8
2.	Maszynownia	Bloki nr 1÷6, centralna część terenu elektrowni Blok nr 7, zachodnia część terenu elektrowni	16	8
3.	Kotłownia	Bloki nr 1÷6, centralna część terenu elektrowni Blok nr 7, zachodnia część terenu elektrowni	16	8
4.	Sprężarkownia	Centralna część terenu elektrowni (dla bloków nr 1÷6) Na wschód od kotłowni bloku nr 7	16	8
5.	Pompownia wody chłodzącej	Na zachód od maszynowni bloku nr 7	16	8
6.	Budynek przygotowania sorbentu i oczyszczalni ścieków	Przy południowej granicy terenu elektrowni	16	8
7.	Budynek wentylatora spalin	Na wschód od kotłowni bloku nr 7	16	8
8.	Pompownia absorbera	Południowo-zachodnia część terenu elektrowni	16	8
9.	Pompownia wody chłodzącej	Zachodnia część terenu elektrowni	16	8
10.	Zasobnik szczelinowy	Południowa część elektrowni (nawęglanie wewnętrzne)	16	2
		Południowa część elektrowni (nawęglanie zewnętrzne)	14	2
11.	Budynki kruszarek węgla	Centralna część terenu elektrowni, na północ od zasobnika szczelinowego (bloki nr 1÷6) - 3 szt.	12	6
		Południowa część terenu elektrowni, na zachód od zasobnika szczelinowego (blok nr 7)		
12.	Stacje przesypowe układu nawęglania bloku nr 7	Centralna i południowo-zachodnia część terenu elektrowni - 4 szt.	12	6
13.	Galerie przenośników nawęglania bloków nr 1÷6	Centralna część elektrowni - 3 szt.	12	6
14.	Budynek rozdzielni	Oczyszczalnia ścieków przemysłowych	16	8
15.	Budynek węzła technologicznego E		16	8

”

19. Punkt III.3.2.3. decyzji pn.: „Liniowe źródła hałasu” otrzymuje brzmienie:

„III.3.2.3. Liniowe źródła hałasu

Lp.	Źródło hałasu	Ilość (szt.)	Lokalizacja	Czas pracy [h]	
				pora dnia	pora nocy
1	2	3	4	5	6
1.	Mosty przenośników nawęglania bloku nr 7	4	Centralna i południowo-zachodnia część terenu elektrowni, długość ok. 500 m	12	6
2.	Przenośnik odpopielania	1	Na południowy wschód od elektrowni/kotłowni, długość 2 km	16	-
3.	Przenośnik biomasy	1	Na południe od kotłowni, długość ok. 405 m	16	-

”

20. Punkt III.4. „Wprowadzanie ścieków do wód” otrzymuje brzmienie:

„III.4. Wprowadzanie ścieków do wód

III.4.1. Instalacja spalania paliw (instalacja wymagająca pozwolenia zintegrowanego)

Zrzut ścieków do wód, tj.:

1. Wprowadzanie do rzeki Miedzianki wylotem kolektora A zlokalizowanym na prawym brzegu rzeki w km 0+859 jej biegu, w punkcie o współrzędnych w geodezyjnym układzie odniesienia PL-ETRF2000, strefa 5: X = 5645355.342, Y = 5493481.146, w okresie deszczy nawalnych oraz awarii przepompowni PS „A” na kolektorze A, ścieków przemysłowych, wód opadowych i roztopowych w ilości:

$$Q_{\max s} = 0,022 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q_{\max h} = 80 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\text{śrd}} = 300 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\max r} = 115\,200 \text{ m}^3/\text{rok}$$

o dopuszczalnym stanie i składzie:

odczyn	6,5-9,0 pH
zawiesiny ogólne	≤ 35 mg/l
ChZTCr	≤ 125 mg O ₂ /l
suma chlorków i siarczanów	≤ 1500 mg (Cl+SO ₄)/l
żelazo ogólne	≤ 10 mg Fe/l
węglowodory ropopochodne	≤ 15 mg/l

2. Wprowadzanie do rzeki Miedzianki wylotem kolektora B zlokalizowanym na prawym brzegu rzeki, w km 1+114 jej biegu, w punkcie o współrzędnych w geodezyjnym układzie odniesienia PL-ETRF2000, strefa 5: X = 5645300.994, Y = 5493726.814, poprzez studzienkę 3A za klarownikami, ścieków przemysłowych, wód chłodniczych, wód opadowych i roztopowych, oczyszczonych w Oczyszczalni Ścieków Przemysłowych, w ilości oraz o dopuszczalnym stanie i składzie:

Lp.	Parametr	Jednostka	do 31.10.2020 r.	od 01.11.2020 r. do 22.12.2021 r.	od 23.12.2021 r.
1	2	3	4	5	6
<i>Ilość ścieków</i>					
1.	Q _{maxs}	m ³ /s	0,17	0,17	0,17
2.	Q _{maxh}	m ³ /h	600	600	600
3.	Q _{śrd}	m ³ /d	6 970	9 400	9 400
4.	Q _{maxr}	m ³ /rok	2 636 010	3 555 000	3 555 000
<i>Stan i skład ścieków</i>					
5.	temperatura	°C	35	35	24
6.	odczyn pH	-	6,5-9,0	6,5-9,0	6,3-8,1
7.	zawiesiny ogólne	mg/l	≤ 35	≤ 35	≤ 10,5
8.	ChZT _{Cr}	mg O ₂ /l	≤ 125	≤ 125	≤ 26
9.	żelazo ogólne	mg Fe/l	≤ 10	≤ 10	≤ 10
10.	sód	mg Na/l	≤ 400	≤ 400	≤ 200
11.	potas	mg K/l	≤ 80	≤ 80	≤ 40
12.	azot amonowy	mgN _{NH4} /l	10	7,5	0,38
13.	azot azotanowy	mg N _{NO3} /l	30	30	2,6
14.	azot azotynowy	mg N _{NO2} /l	1	0,6	0,03
15.	azot ogólny	mg N/l	≤ 30	≤ 30	≤ 3,5
16.	fosfor ogólny	mg P/l	≤ 3	≤ 3	≤ 0,21
17.	chlorki	mg Cl/l	≤ 300	≤ 300	≤ 6,9
18.	fluorki	mg F/l	≤ 25	≤ 25	≤ 1,5
19.	siarczany	mgSO ₄ /l	≤ 500	≤ 500	≤ 38,1
20.	cynk	mg Zn/l	≤ 2	≤ 2	≤ 0,1
21.	miedź	mg Cu/l	≤ 0,5	≤ 0,5	≤ 0,01
22.	bar	mg Ba/l	≤ 2	≤ 2	≤ 0,5
23.	chrom ogólny	mg Cr/l	≤ 0,5	≤ 0,5	≤ 0,05
24.	OWO	mg C/l	≤ 30	≤ 30	≤ 6,2
25.	BZT ₅	mg O ₂ /l	≤ 25	≤ 25	≤ 4,5
26.	fenole lotne (indeks fenolowy)	mg/l	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,01
27.	absorbowalne halogenki organiczne (AOX)	mg Cl/l	≤ 1	≤ 1	≤ 1
28.	rodanki	mg CNS/l	≤ 10	≤ 10	≤ 10
29.	węglowodory ropopochodne	mg/l	≤ 13	≤ 10	≤ 0,2

3. Wprowadzanie do rzeki Miedzianki wylotem kolektora C zlokalizowanym w km 0+532 jej biegu, w punkcie o współrzędnych w geodezyjnym układzie odniesienia PL-ETRF2000, strefa 5: X = 5645330.470, Y = 5493156.202, za pośrednictwem rowu otwartego, wód opadowych i roztopowych w czasie deszczy nawalnych w ilości:

$$\begin{aligned}Q_{\max s} &= 0,497 \text{ m}^3/\text{s} \\Q_{\max h} &= 1\ 790 \text{ m}^3/\text{h} \\Q_{\text{śrd}} &= 19\ 200 \text{ m}^3/\text{d} \\Q_{\max r} &= 2\ 577\ 600 \text{ m}^3/\text{rok}\end{aligned}$$

o dopuszczalnym składzie:

zawiesiny ogólne	≤ 100 mg/l
węglowodory ropopochodne	≤ 15 mg/l

4. Wprowadzanie do Potoku Ochota, wylotem kolektora odprowadzającego zlokalizowanym w km 1+147 jego biegu, w punkcie o współrzędnych w geodezyjnym układzie odniesienia PL-ETRF2000, strefa 5: X = 5645527.155, Y = 5494463.503, wód nadosadowych i z drenażu osadników popiołowych oraz wód opadowych i roztopowych z terenu na zewnątrz osadników, do dnia 22.12.2021 r. w ilości:

$$\begin{aligned}Q_{\max s} &= 0,53 \text{ m}^3/\text{s} \\Q_{\max h} &= 1\ 895 \text{ m}^3/\text{h} \\Q_{\text{śrd}} &= 10\ 000 \text{ m}^3/\text{d} \\Q_{\max r} &= 4\ 360\ 000 \text{ m}^3/\text{rok}\end{aligned}$$

oraz w okresie od 23.12.2021r. w przypadku awarii OŚP w ilości:

$$\begin{aligned}Q_{\max s} &= 0,53 \text{ m}^3/\text{s} \\Q_{\max h} &= 1\ 895 \text{ m}^3/\text{h} \\Q_{\text{śrd}} &= 10\ 000 \text{ m}^3/\text{d} \\Q_{\max r} &= 600\ 000 \text{ m}^3/\text{rok}\end{aligned}$$

o dopuszczalnym stanie i składzie:

odczyn	6,5-9,0 pH
zawiesiny ogólne	≤ 35 mg/l
ChZT _{Cr}	≤ 125 mg O ₂ /l
suma chlorków i siarczanów	≤ 1000 mg (Cl+SO ₄)/l
żelazo ogólne	≤ 10 mg Fe/l
miedź	≤ 0,5 mg Cu/l
chrom ogólny	≤ 0,5 mg Cr/l
cynk	≤ 2 mg Zn/l
węglowodory ropopochodne	≤ 15 mg/l

III.4.2. Oczyszczalnia Ścieków Sanitarnych (instalacja niewymagająca pozwolenia zintegrowanego)

Zrzut do dnia 22.12.2021 r. wylotem kolektora B zlokalizowanym na prawym brzegu rzeki, w km 1+114 jej biegu, w punkcie o współrzędnych w geodezyjnym układzie odniesienia PL-ETRF2000, strefa 5: X = 5645300.994, Y = 5493726.814, poprzez studzienkę za reaktorem nr 2 (punkt pomiarowy 21), oczyszczonych ścieków bytowych w ilości:

$$Q_{\max s} = 0,003 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q_{\max h} = 10 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\text{śrd}} = 240 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\max r} = 87\,600 \text{ m}^3/\text{rok}$$

o dopuszczalnym składzie:

BZT ₅	≤ 40 mg O ₂ /l
ChZT _{Cr}	≤ 150 mg O ₂ /l
zawiesiny ogólne	≤ 50 mg/l."

21. Punkt III.5.1. decyzji pn. „Zakres i sposób monitorowania wykraczający poza wymagania określone w art. 147 i 148 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska” otrzymuje brzmienie:

„III.5.1. Zakres i sposób monitorowania wykraczający poza wymagania określone w art. 147 i 148 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska

Zobowiązuje się prowadzącego instalację do wykonywania:

- 1) pomiarów emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu oraz podstawowych parametrów meteorologicznych (temperatura, wilgotność względna, kierunek wiatru, ciśnienie atmosferyczne) w czterech stacjach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Jasna Góra, Bogatynia, Wyszków, Radomierzyce.
- 2) w przypadku prowadzenia prac ziemnych w rejonie instalacji gdzie wykorzystywane są substancje ropopochodne oznaczenia, przez akredytowane laboratorium, w próbkach pobranych z interwału 0 - 2 m p.p.t. zawartości benzyny C6-C12, olejów mineralnych C12-C35, węglowodorów aromatycznych (BTX), wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz metali ciężkich. Pobieranie próbek, ich transport i przechowywanie, a także badanie należy prowadzić w oparciu o metodyki referencyjne. Wyniki badań należy przedkładać Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia ich wykonania.
- 3) w okresie do 16 sierpnia 2021 r. pomiarów emisji: arsenu w pyłe zawieszonym PM10, amoniaku i chloru z emitatorów: E6-1, E6-2, E6-3, E6-4, E6-5, E6-6 z częstotliwością jeden raz w roku, przy zastosowaniu metodyki zgodnej z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
- 4) badania parametrów paliwa w zakresie:
 1. na potrzeby pracy bloków nr 1÷6, do dnia 16.08.2021 r., badań węgla brunatnego oraz biomasy przez akredytowane laboratorium z częstotliwością trzy razy na dobę (raz na zmianę) w zakresie następujących parametrów:
 - a) dla węgla brunatnego:
 - wartość opałowa (LHV),
 - wilgotność,
 - zawartość popiołu, węgla i siarki,
 - b) dla biomasy:
 - wartość opałowa (LHV),
 - wilgotność,
 - zawartość popiołu i siarki,
 2. na potrzeby pracy bloku nr 7 od dnia 01.11.2020 r. oraz bloków nr 1÷6 od dnia 17.08.2021 r., badań węgla brunatnego przez akredytowane laboratorium z częstotliwością trzy razy na dobę w zakresie następujących parametrów:
 - wartość opałowa (LHV),
 - wilgotność,
 - zawartość popiołu, węgla i siarki,

3. na potrzeby pracy bloku nr 7 od dnia 01.11.2020 r. oraz bloków nr 1÷6 od dnia 17.08.2021 r., badań węgla brunatnego przez jego dostawcę lub akredytowane laboratorium z częstotliwością raz na kwartał, w zakresie następujących parametrów:
 - wartość opałowa (LHV),
 - wilgotność,
 - zawartość popiołu,
 - substancje lotne, współczynnik „fixed carbon”, C, H, N, O, S, Br, Cl, F,
 - metale i metaloidy (As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V, Zn),
 4. od dnia 17.08.2021 r. dla każdej partii dostarczonego oleju opałowego ciężkiego (mazutu) badań przez jego dostawcę lub akredytowane laboratorium w następującym zakresie:
 - wartość opałowa (LHV),
 - zawartość popiołu, węgla i siarki,
 - zawartość N, Ni, V,
 5. od dnia 01.11.2020 r. dla każdej partii dostarczanego oleju opałowego lekkiego badań przez dostawcę lub akredytowane laboratorium w następującym zakresie:
 - wartość opałowa (LHV),
 - zawartość popiołu, N, C, S.
- 5) w okresie od 01.11.2020 r. pomiarów ilości i jakości ścieków z oczyszczalni IMOS bloków nr 4÷7 w następującym zakresie:
1. pomiar ilości ścieków w punkcie kontrolno-pomiarowym dla zrzutu z oczyszczalni ścieków IMOS bloków nr 4÷7 do układu technologicznego – pomiar ciągły za pomocą przepływomierza,
 2. pomiar stanu i składu ścieków:
 - odczyn i temperatura – pomiar ciągły w punkcie kontrolno-pomiarowym dla zrzutu z oczyszczalni ścieków IMOS bloków nr 4÷7,
 - OWO, ChZT_{Cr}, zawiesiny ogólne, fluorki, siarczany, siarczki łatwo uwalniane, siarczyny, metale i metaloidy: arsen, kadm, chrom ogólny, miedź, nikiel, ołów, cynk, rtęć, chlorki, azot ogólny - pobór prób do badań w punkcie kontrolno-pomiarowym dla zrzutu z oczyszczalni ścieków IMOS bloków nr 4÷7 do układu technologicznego, częstotliwość badań - raz na miesiąc; sposób poboru prób: 24-godzinne próbki zbiorcze pobierane proporcjonalnie do przepływu; do oznaczeń ww. wskaźników należy stosować normy EN; jeżeli normy EN nie są dostępne, należy stosować normy ISO, normy krajowe lub inne międzynarodowe normy zapewniające uzyskanie danych o równorzędnej jakości naukowej.”

22. W punkcie III.5. „Monitoring” podpunkt III.5.2. „Zakres i sposób monitoringu w związku z emisją ścieków do wód” otrzymuje brzmienie:

„III.5.2. Zakres i sposób monitoringu w związku z emisją ścieków do wód

III.5.2.1. Instalacja spalania paliw (instalacja wymagająca pozwolenia zintegrowanego)

- 1) Pomiar ilości ścieków:
 - zrzut z kolektora A do rzeki Miedzianki (zrzut awaryjny) - odczyt na łacie pomiarowej przy wylocie kolektora A do Miedzianki – trzy razy na zmianę w przypadku zrzutów,
 - zrzut z Oczyszczalni Ścieków Przemysłowych do kolektora B - pomiar ciągły za pomocą przepływomierza,
 - zrzut z kolektora C do rzeki Miedzianki (zrzut wód opadowych i roztopowych) - pomiar ciągły za pomocą przepływomierza,
 - zrzut z osadników popiołowych - pomiar ciągły za pomocą przepływomierza,
- 2) Lokalizacja punktów poboru prób do badań jakości ścieków:

- zrzut z kolektora A - punkt pomiarowy nr 2 - na prawym brzegu rzeki Miedzianki, po lewej stronie ulicy Konrada, Bogatynia 3,
 - zrzut z Oczyszczalni Ścieków Przemysłowych - punkt pomiarowy nr 3A - studzienka na skarpie za klarownikami,
 - zrzut z kolektora C - punkt pomiarowy nr 17 - ostatnia studzienka pod skarpią przed wylotem kolektora do rowu otwartego,
 - zrzut z osadników popiołowych do Potoku Ochota - punkt pomiarowy nr 12 po prawej stronie drogi Bogatynia-Zgorzelec, w pobliżu Zakładu Produkcji Sorbentu, przed krzyżówką do Elektrowni Turów,
- 3) Zakres i częstotliwość badań jakości ścieków:
- zrzut z kolektora A - pobieranie próbki chwilowej w przypadku zrzutów awaryjnych, oznaczenia w zakresie: odczyn, zawiesiny ogólne, ChZT_{Cr}, siarczany, chlorki, żelazo ogólne, węglowodory ropopochodne,
 - zrzut z oczyszczalni ścieków przemysłowych:
 - oznaczenia w zakresie: temperatura, odczyn pH, zawiesiny ogólne, ChZT_{Cr}, żelazo ogólne, sód, potas, azot amonowy, azot azotynowy, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny, chlorki, fluorki, siarczany, cynk, miedź, bar, chrom ogólny, OWO, BZT₅, fenole lotne – indeks fenolowy, AOX, rodanki, węglowodory ropopochodne – sposób poboru próby i częstotliwość badań zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - oznaczenia w zakresie: rtęć, ołów, nikiel – sposób poboru próby i częstotliwość badań zgodnie z obowiązującymi przepisami; badania należy wykonywać przez okres 2 lat od uruchomienia bloku nr 7, a w razie stwierdzenia obecności tych parametrów w zrzucanych ściekach badania wykonywać do zakończenia eksploatacji instalacji spalania paliw.
 - oznaczenia w zakresie: WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne), difenyletery bromowane, fluoranteny – w próbce zmieszanej z próbek pobieranych w odstępach co najwyżej dwugodzinnych, proporcjonalnych do przepływu, w okresie doby; badania należy wykonywać metodami referencyjnymi rekomendowanymi dla monitoringu wód powierzchniowych; badania należy wykonać jednorazowo po uruchomieniu bloku nr 7, a w razie stwierdzenia obecności tych parametrów w zrzucanych ściekach badania należy wykonywać do zakończenia eksploatacji instalacji spalania paliw.
 - zrzut z kolektora C - pobieranie próbki chwilowej w przypadku deszczy nawalnych 4 razy w roku, oznaczenia w zakresie: zawiesiny ogólne, węglowodory ropopochodne,
 - zrzut z osadników popiołowych:
 - zrzut do 22 grudnia 2021 r. – sposób poboru prób i częstotliwość badań zgodnie z obowiązującymi przepisami; oznaczenia w zakresie: odczyn, zawiesiny ogólne, ChZT_{Cr}, siarczany, chlorki, żelazo ogólne, miedź, cynk, rtęć, chrom ogólny, węglowodory ropopochodne,
 - zrzut po 22 grudnia 2021 r. (zrzut awaryjny w przypadku awarii OŚP):
 - oznaczenia w zakresie: odczyn, zawiesiny ogólne, ChZT_{Cr}, siarczany, chlorki, żelazo ogólne, miedź, cynk, chrom ogólny, węglowodory ropopochodne – sposób poboru prób zgodny z obowiązującymi przepisami; badania należy wykonywać w czasie awarii: w momencie stwierdzenia jej wystąpienia oraz następnie w czasie jej trwania w odstępach co dwa tygodnie;
 - oznaczenia w zakresie: rtęć, ołów, nikiel – sposób poboru prób zgodny z obowiązującymi przepisami; badania należy wykonywać przez okres 2 lat od uruchomienia bloku nr 7, w przypadku wystąpienia awarii: w momencie stwierdzenia jej wystąpienia oraz następnie w czasie jej trwania w odstępach co dwa tygodnie.

III.5.2.2. Oczyszczalnia Ścieków Sanitarnych (instalacja niewymagająca pozwolenia zintegrowanego)

- pomiar ilości ścieków odprowadzanych z Oczyszczalni Ścieków Sanitarnych – pomiar ciągły za pomocą przepływomierza,
- zakres i częstotliwość badań jakości ścieków - sposób poboru próby i częstotliwość badań zgodne z obowiązującymi przepisami, oznaczenia w zakresie: BZT₅, ChZT_{Cr}, zawiesiny ogólne; badania należy wykonywać do dnia 22 grudnia 2021 r.,
- lokalizacja punktu poboru prób do badań jakości ścieków - pobór prób do analizy w punkcie pomiarowym nr 21 - studzienka za reaktorem nr 2 przed wlotem do kolektora B.

III.5.2.3. Monitoring jakości wód powierzchniowych

1. Badanie jakości wody w rzece Miedziance:

- punkty pomiarowe:
 - powyżej zrzutu ścieków z Elektrowni Turów - punkt pomiarowy nr 5 przed dopływem Potoku Ochota,
 - poniżej zrzutów ścieków z Elektrowni Turów – punkt pomiarowy nr 1 po dopływie ścieków z kolektora C,
- oznaczenia w zakresie: temperatura, odczyn pH, zawiesiny ogólne, ChZT_{Cr}, żelazo ogólne, sód, potas, azot amonowy, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny, fosfor ogólny, chlorki, fluorki, siarczany, cynk, miedź, bar, chrom ogólny, OWO, BZT₅, fenole lotne – indeks fenolowy, AOX, rodanki, węglowodory ropopochodne – sposób poboru prób oraz metodyki referencyjne zgodne z normami rekomendowanymi dla monitoringu wód powierzchniowych, częstotliwość badań – raz na dwa miesiące.
- oznaczenia w zakresie: rtęć, nikiel, ołów – sposób poboru prób oraz metodyki referencyjne zgodnie z normami rekomendowanymi dla monitoringu wód powierzchniowych, częstotliwość badań – raz na dwa miesiące przez okres 2 lat od uruchomienia bloku nr 7.

2. Badanie jakości wody w rzece Witka – zbiornik Zatonie:

- punkt pomiarowy – punkt poboru wody surowej,
- oznaczenia w zakresie: rtęć, ołów, nikiel – sposób poboru prób oraz metodyki referencyjne zgodne z normami rekomendowanymi dla monitoringu wód powierzchniowych, częstotliwość badań – raz na dwa miesiące przez okres 2 lat od uruchomienia bloku nr 7.

23. Punkt III.5.3. decyzji pn. „Zakres i sposób monitorowania wielkości emisji do powietrza zgodny z wymaganiami określonymi w konkluzjach BAT” otrzymuje brzmienie:

„III.5.3. Zakres i sposób monitorowania wielkości emisji do powietrza zgodny z wymaganiami określonymi w konkluzjach BAT

III.5.3.1. Zobowiązuje się prowadzącego instalację do monitorowania emisji do powietrza z kotłów bloków nr 1÷6 od dnia 17 sierpnia 2021 r. oraz z kotła bloku nr 7 od dnia 1 listopada 2020 r. w określonym poniżej zakresie.

Lp.	Substancja/parametr	Norma	Częstotliwość monitorowania
1	2	3	4
1.	Przepływ	PN-ISO 14164 - Emisja ze źródeł stacjonarnych – Pomiar strumienia objętości gazu w kanałach – Metoda automatyczna.	pomiary ciągłe

Lp.	Substancja/parametr	Norma	Częstotliwość monitorowania
1	2	3	4
2.	Zawartość tlenu	PN-EN 14789:2017-04 – Oznaczanie stężenia objętościowego tlenu – Standardowa metoda odniesienia: Paramagnetyzm.	pomiary ciągłe
3.	Temperatura gazów odlotowych	Metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru ¹⁾ nie większą niż ± 5 K.	pomiary ciągłe
4.	Ciśnienie	Metoda dowolna gwarantująca niepewność pomiaru ¹⁾ nie większą niż ± 10 hPa.	pomiary ciągłe
5.	Zawartość pary wodnej	PN-EN 14790:2017-04 – Emisja ze źródeł stacjonarnych - Oznaczanie pary wodnej w przewodach – Standardowa metoda odniesienia	pomiary ciągłe
6.	Amoniak	Ogólne normy EN ²⁾ oraz procedury badawcze akredytowanych laboratoriów	pomiary ciągłe
7.	NO _x (suma tlenku azotu (NO) i dwutlenku azotu (NO ₂) wyrażona jako NO ₂)	Ogólne normy EN ²⁾ oraz PN-EN 14792:2017-04 - Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie stężenia masowego tlenków azotu – Standardowa metoda odniesienia: Chemiluminescencja	pomiary ciągłe
8.	Podtlenek azotu (N ₂ O) (kotły bloków nr 1÷6 z cyrkulacyjnym złożem fluidalnym)	PN-EN ISO 21258:2010 – Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie stężenia masowego podtlenku azotu (N ₂ O) – Metoda referencyjna: Niedyspersyjna metoda w podczerwieni	1 x rok ³⁾
9.	Tlenek węgla	Ogólne normy EN ²⁾ oraz PN-EN 15058:2017-04 – Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie stężenia masowego tlenku węgla – Standardowa metoda odniesienia: Spektrometria niedyspersyjna w podczerwieni	pomiary ciągłe
10.	Dwutlenek siarki SO ₂	Ogólne normy EN ²⁾ oraz PN-EN 14792:2017-04 - Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie stężenia masowego tlenków siarki – Standardowa metoda odniesienia	pomiary ciągłe
11.	Trójtlenek siarki SO ₃ (kocioł bloku nr 7 z SCR) od 1 listopada 2020 r.	Brak dostępnej normy EN, pomiary prowadzone zgodnie z procedurami badawczymi akredytowanych laboratoriów	1 x rok
12.	Chlorki gazowe wyrażone jako HCl	PN-EN 1911:2011 - Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie stężenia masowego chlorków gazowych wyrażonych jako HCl – Standardowa metoda odniesienia	1 x 3 miesiące
13.	Fluorowodór	Brak dostępnej normy EN, norma ISO 15713:2006 – Stationary source emissions – Sampling and determination of gaseous fluoride content	1 x 3 miesiące
14.	Pyl	Ogólne normy EN ²⁾ oraz PN-EN 13284-2:2018-02 - Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie stężenia masowego pyłu w zakresie niskich wartości – Część 2: Zapewnienie jakości automatycznych systemów pomiarowych – Standardowa metoda odniesienia	pomiary ciągłe
15.	Metale i metaloidy z wyjątkiem rtęci (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Se, Tl, V, Zn ⁴⁾)	PN-EN 14385:2005 – Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie ogólnej emisji As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Se, Tl i V	1 x rok
16.	Rtęć	Ogólne normy EN ²⁾ oraz PN-EN 14884:2010 – Jakość powietrza – Emisja ze źródeł stacjonarnych – Oznaczanie rtęci całkowitej: automatyczne systemy pomiarowe	pomiary ciągłe

Uwagi do tabeli:

- ¹⁾ Niepewność pomiaru - niepewność rozszerzona ze współczynnikiem rozszerzenia $k=2$, co odpowiada przedziałowi ufności 95 %,
- ²⁾ Ogólne normy EN dla pomiarów ciągłych to: EN 15267-1, EN 15267-2, EN-15267-3 i EN 14181,
- ³⁾ Przeprowadzane są dwa pomiary: jeden, kiedy obiekt pracuje przy obciążeniu >70%, a drugi kiedy obiekt pracuje przy obciążeniu <70 %,
- ⁴⁾ Z uwagi na brak dla cynku metody uznanej na poziomie międzynarodowym – pomiary prowadzone zgodnie z procedurami badawczymi akredytowanych laboratoriów.”

III.5.3.2. Monitorowanie sprawności elektrycznej netto przy pełnym obciążeniu bloków zgodnie z obowiązującymi normami po oddaniu jednostki do użytkowania i po każdej modyfikacji bloku energetycznego, która mogłaby znacząco wpłynąć na sprawność elektryczną netto lub jednostkowe zużycie paliwa netto lub sprawność mechaniczną netto jednostki.”

24. Punkt III.6. decyzji pn. „Zakres, sposób i termin przekazywania corocznej informacji” otrzymuje brzmienie:

„III.6. Zakres, sposób i termin przekazywania corocznej informacji

Zobowiązuje się prowadzącego instalację do przekazywania Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w formie pisemnej, informacji obejmującej:

- a) wyniki pomiarów imisji w zakresie określonym w punkcie III.5.1 ppkt 1) niniejszej decyzji - w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy,
- b) wyniki pomiarów emisji w zakresie określonym w punkcie III.5.1 ppkt 3) niniejszej decyzji - w układzie zgodnym z przepisami obowiązującymi dla wyników okresowych pomiarów emisji substancji do powietrza, w terminie 30 dni od ich wykonania,
- c) wyniki monitorowana emisji do powietrza w zakresie określonym w punkcie III.5.3 niniejszej decyzji - w układzie i terminach zgodnych z przepisami obowiązującymi dla wyników odpowiednio:
 - okresowych pomiarów emisji substancji do powietrza – w terminie 30 dni od ich wykonania,
 - ciągłych pomiarów emisji substancji do powietrza – w terminie do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy,
- d) zużycia surowców i mediów: wody, energii elektrycznej, węgla brunatnego, mazutu, kamienia wapiennego, mocznika, oleju opałowego lekkiego, chlorku amonu, węgla aktywowanego i soli bromu (od dnia 17 sierpnia 2021 r.) - w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy,
- e) średnie parametry paliwa - węgla brunatnego w zakresie określonym w punkcie III.5.1. ppkt 4) niniejszej decyzji - w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy,
- f) czas pracy bloków - w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy,
- g) skuteczność i dyspozycyjność urządzeń ochronnych: elektrofiltrów, instalacji mokrego odsiarczania, odazotowania, usuwania rtęci - w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy,
- h) wyniki pomiarów określonych w punkcie III.5.1. ppkt 5) niniejszej decyzji dotyczące zrzutów ścieków z oczyszczalni IMOS bloków nr 4÷7 do układu technologicznego – w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy,
- i) wyniki pomiarów określonych w punkcie III.5.2.1. ppkt 3) niniejszej decyzji dotyczące zrzutów z kolektora A i C do rzeki Miedzianki oraz zrzutu z osadników popiołowych OP I i OP II po 23 grudnia 2021 r. (w przypadku wystąpienia takich zrzutów) – w terminie do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy,
- j) wyniki pomiarów określonych w punkcie III.5.2.1. ppkt 3) tiret drugie niniejszej decyzji, w odniesieniu do monitorowania w ściekach zrzucanych do Miedzianki wylotem kolektora

B rtęci, niklu, ołowiu, WWA, difenyloterów bromowanych i fluorantenów – w terminie do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

- k) wyniki pomiarów określonych w punkcie III.5.2.3. niniejszej decyzji dotyczące jakości wód rzeki Miedzianka oraz rzeki Witka (zbiornik Zatonie) – w terminie do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

25. Po punkcie IV. decyzji dodaje się pkt V. w brzmieniu:

„V. Termin, od którego jest dopuszczalna emisja dla bloku nr 7 – 1 listopada 2020 r.”

II. Pozostałe warunki decyzji powołanej w punkcie I. pozostają bez zmian.

Uzasadnienie

PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie, ul. Węglowa 5, 97-400 Bełchatów wnioskiem z dnia 30 października 2015 r. wystąpiła do Marszałka Województwa Dolnośląskiego o zmianę pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do spalania paliw o mocy nominalnej 3 594 MW zlokalizowanej na terenie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów, ul. Młodych Energetyków 12, 59-916 Bogatynia udzielonego decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr PZ 220/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 r. znak: DOW-S-IV.7222.14.2014.MM L.dz. 3351/08/2014, ze zmianami.

Prowadzący instalację wniósł o zmianę ww. ostatecznej decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego w związku z planowaną budową nowego bloku energetycznego nr 7 o mocy elektrycznej netto 450 MW_e (496 MW_e brutto) z kotłem pyłowym opalany węglem brunatnym o wydajności 1 275 Mg pary/h i nominalnej mocy cieplnej 1037 MW.

Obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla przedmiotowej instalacji wynika z zaliczenia jej do instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości – ust. 1 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169) – „instalacje spalania paliw o nominalnej mocy nie mniejszej niż 50 MW”.

Dla planowanego przedsięwzięcia PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. uzyskała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 18 października 2013 r. znak: BZI.IOP.6220.18.2013 wydaną przez Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia.

Ponieważ zmiana pozwolenia zintegrowanego związana jest z dokonaniem istotnych zmian w instalacji, wnioskodawca przedłożył dowód wniesienia opłaty rejestracyjnej w wysokości 6 000 zł naliczonej zgodnie z art. 210 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219) oraz ust. 1 pkt 1.1. załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych (Dz. U. poz. 1183).

W związku z możliwością wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania instalacji na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej – Republiki Czeskiej i Republiki Federalnej Niemiec, zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.), w związku z art. 219 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, Marszałek Województwa Dolnośląskiego pismem z dnia 13 listopada 2015 r. znak: DOW-S-IV.7222.29.2015.MM L.dz.1072/11/2015 poinformował Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanej rozbudowy instalacji oraz wydał postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (postanowienie Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 13 listopada 2015 r. znak: DOW-S-IV.7222.29.2015.MM L.dz.1057/11/2015).

W postanowieniu o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, tut. organ zobowiązał wnioskodawcę do sporządzenia w języku niemieckim i czeskim części wniosku, która umożliwiłaby państwu narażonym ocenę oddziaływania transgranicznego, tj. rozdziału 5. „Nowy blok energetyczny 450 MW_e” dokumentacji pn. „Wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni, Przedsiębiorstwo Badawczo-Wdrożeniowe Ochrony Środowiska EKOPOLIN Sp. z o.o., Wrocław - październik 2015”.

Przedłożona przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. przy pismach z dnia 4 stycznia 2015 r. znak: D/TS/03/3/15/2016 oraz z dnia 15 lutego 2016 r. znak: D/273/115/876/2016 dokumentacja sporządzona w języku czeskim i niemieckim została przekazana Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, za pośrednictwem którego, zgodnie z art. 110 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Marszałek Województwa Dolnośląskiego prowadził konsultacje z państwami narażonymi.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przy pismach z dnia 8 lutego 2016 r. znak: DOOŚ-tos.440.5.2015.az2 oraz z dnia 23 lutego 2016 r. znak: DOOŚ-tos.440.5.2015.az3 przekazał Ministerstwu Środowiska Republiki Czeskiej oraz Dyrekcji Kraju Związkowego Saksonia powiadomienie o istotnie zmienianej instalacji mogącej mieć znaczący wpływ na środowisko w kontekście transgranicznym wraz z dokumentacją sporządzoną w językach państw narażonych oraz wersją elektroniczną całości wniosku (w języku polskim).

Zarówno Strona czeska jak i niemiecka wyraziły chęć udziału w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej oraz Dyrekcja Kraju Związkowego Saksonia, zgodnie z art. 26 ust 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. *w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola – dyrektywa IED)* (Dz. U. L 334 z 17.12.2010), udostępniły przekazaną dokumentację umożliwiając własnym społecznościom przedstawienie uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 218 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa polskiego w postępowaniu w dniach: od 28 grudnia 2015 r. do 18 stycznia 2016 r., oraz od 1 marca 2016 r. do 21 marca 2016 r., na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni oraz w miejscu lokalizacji instalacji została zamieszczona informacja o wszczęciu postępowania, możliwości zapoznania się niezbędną dokumentacją sprawy, o możliwości i terminie wnoszenia uwag i wniosków, a także o prowadzonym postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Wnioskiem z dnia 22 stycznia 2016 r. Fundacja „Frank Bold”, ul. Bandurskiego 22/4, 31-515 Kraków, reprezentowana przez pana Tomasza Włodarskiego, powołując się na art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* wystąpiła o dopuszczenie do udziału w postępowaniu na prawach strony, przedkładając tekst jednolity Statutu Fundacji z dnia 30 marca 2015 r. oraz odpis aktualny z Krajowego Rejestru Sądowego. W związku z udokumentowaniem prowadzenia działalności statutowej w zakresie ochrony środowiska przez ponad 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania, Marszałek Województwa Dolnośląskiego postanowieniem z dnia 3 lutego 2016 r. znak: DOW-S-IV.7222.29.2015.MM L.dz.264/02/2016 dopuścił Fundację „Frank Bold” do udziału w postępowaniu na prawach strony.

W wyniku postępowania Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał decyzję z dnia 28 kwietnia 2017 r. Nr PZ 220.3/2017 znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM zmieniającą decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr PZ 220/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 r. znak: DOW-S-IV.7222.14.2014.MM L.dz. 3351/08/2014 (ze zm.).

Zarówno Ministerstwo Republiki Czeskiej jak i Dyrekcja Krajowa Saksonii wyraziły zgodę na realizację przedsięwzięcia. W ramach postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na

środowisko oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych złożone zostały uwagi i wnioski, które rozpatrzono w uzasadnieniu do ww. decyzji.

W dniu 2 czerwca 2017 r. Fundacja „Frank Bold” ul. Bandurskiego 22/4, 31-515 Kraków wniosła odwołanie od powyższej decyzji.

Minister Środowiska decyzją z dnia 4 grudnia 2017 r. znak: DZŚ-III.285.19.2017.DS uchylił w trybie odwoławczym decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia, podnosząc w szczególności konieczność wyjaśnienia przez organ pierwszej instancji potrzeby przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego, o którym mowa w art. 225-229 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, a także uwzględnienia w pozwoleniu opublikowanych w trakcie prowadzonego postępowania odwoławczego konkluzji BAT tj. Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. *ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE*.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego pismem z dnia 8 lutego 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM poinformował wnioskodawcę o przystąpieniu do ponownego rozpatrzenia sprawy, a następnie, na wniosek Strony z dnia 23 lutego 2018 r. znak: D/TS/396/1000/1460/2018, zawiesił postępowanie postanowieniem z dnia 6 marca 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM.

Postępowanie zostało podjęte przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego na wniosek Strony z dnia 3 lipca 2018 r. znak: D/TS/1292/385/5652/2018 postanowieniem z dnia 19 lipca 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM. Wnosząc o podjęcie postępowania Strona przedłożyła jednocześnie uzupełnienie wniosku - dokumentację pn. *„Aneks do wniosku z dnia 30 października 2015 r. o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni”* wraz z opracowaniem pn: *„Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego, tj. z uwzględnieniem nowego bloku energetycznego oraz poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT.”*

Marszałek Województwa Dolnośląskiego uznał, że ponowne rozpatrzenie wniosku oraz zmiany jakich dokonała Strona we wniosku wymagają uzupełnienia przeprowadzonego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko poprzez poinformowanie państw narażonych o zmianach w zakresie wnioskowanych warunków korzystania ze środowiska dla bloku nr 7 wynikających przede wszystkim z opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej konkluzji BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania.

W związku z powyższym, pismem z dnia 21 sierpnia 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM tut. organ zobowiązał wnioskodawcę do sporządzenia tłumaczenia części dokumentacji pn. *„Aneks do wniosku z dnia 30 października 2015 r. o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni”*, w celu umożliwienia państwom, na terytorium których może oddziaływać planowana instalacja, dokonanie oceny zmiany zakresu tego oddziaływania w stosunku do procedowanego wcześniej wniosku.

W dniu 1 stycznia 2018 r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.). Art. 545 ust. 4 ww. ustawy stanowi, iż do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ww. ustawy, niewymienionych w art. 545 ust. 1-3d, stosuje się przepisy dotychczasowe (...). Zatem w takich przypadkach należy stosować przepisy prawne według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Z uwagi na fakt, iż wniosek w przedmiotowej sprawie wpłynął w dniu 30 października 2015 r., organ rozpatrywał przedmiotową sprawę w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o przepisy dotychczasowe, tj. ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121, z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze do ww. ustawy, tj. rozporządzenie z dnia 18 listopada 2014 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). Dodatkowo przy ocenie wpływu zrzutu ścieków na odbiornik organ brał pod uwagę zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U.

poz. 1187).

W dniu 5 września 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o *zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1592), która wprowadziła obowiązek dołączenia do wniosku o wydanie pozwolenia operatu przeciwpożarowego spełniającego wymagania określone w art. 42 ust. 4b pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (Dz. U. z 2020 r. poz. 797, z późn. zm.) oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 43 ust. 8 tej ustawy, wykonanego przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, o którym mowa w rozdziale 2a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o *ochronie przeciwpożarowej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 471), a także postanowienia, o którym mowa w art. 42 ust. 4c ustawy o *odpadach* oraz zaświadczenia o niekaralności prowadzącego instalację za przestępstwa przeciwko środowisku oraz za przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 z późn. zm.) – w przypadku pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

W związku z powyższym, na podstawie art. 50 § 1 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* Marszałek Województwa Dolnośląskiego wezwał wnioskodawcę do przedłożenia stosownych dokumentów, a także wyjaśnień i uzupełnień do wniosku, których zakres określił w piśmie z dnia 25 września 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM.

Wnioskodawca złożył wyjaśnienia i uzupełnienia do wniosku przy pismach: z dnia 29 października 2018 r. znak: D/TS/2078/611/9652/2018, z dnia 20 listopada 2018 r. znak: D/TS/2227/660/10431/2018, z dnia 28 listopada 2018 r. znak: D/TS/2260/671/10806/2018 oraz z dnia 10 grudnia 2018 r. znak: D/TS/2349/706/11199/2018.

PGE GiEK S.A. przy piśmie z dnia 4 października 2018 r. znak: D/TS/1877/547/8670/2018 przedłożyła przetłumaczoną na język czeski i niemiecki część dokumentacji pn. „*Aneks do wniosku z dnia 30 października 2015 r. o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni*”, dotyczącą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Przedłożona dokumentacja została przekazana przy piśmie z dnia 8 października 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, za pośrednictwem którego, zgodnie z art. 110 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, prowadzono konsultacje z państwami narażonymi.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał Ministerstwu Środowiska Republiki Czeskiej przy piśmie z dnia 14 listopada 2018 r. znak: DOOŚ-tos.440.5.2015.az/MT.18 oraz Dyrekcji Kraju Związkowego Saksonia przy piśmie z dnia 16 listopada 2018 r. znak: DOOŚ-tos.440.5.2015.az/MT.17 DD44-8431/1002/7, sporządzoną w językach państw narażonych część dokumentacji pn. „*Aneks do wniosku z dnia 30 października 2015 r. o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni*” wraz z informacją o przystąpieniu przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego do ponownego rozpatrzenia sprawy oraz z prośbą o udostępnienie ww. dokumentów społecznościom tych państw zgodnie z art. 26 ust. 2 dyrektywy IED.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego, działając na podstawie art. 183c ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, pismem z dnia 3 grudnia 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM wystąpił do Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zgorzelcu z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w przedmiocie spełnienia wymagań określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz w zakresie zgodności z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w operacie przeciwpożarowym uzgodnionym przez Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zgorzelcu postanowieniem z dnia 19 listopada 2018 r. znak: PZ.5516.6.1.2018. Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Zgorzelcu, po przeprowadzeniu w dniach 19-20 grudnia 2018 r. kontroli w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów, postanowieniem z dnia 28 grudnia 2018 r. znak: PZ.5585.12.3.2018 stwierdził spełnienie wymagań określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla miejsc magazynowania odpadów na terenie instalacji, zgodność z warunkami ochrony przeciwpożarowej zawartymi w operacie przeciwpożarowym dla miejsc przechowywania odpadów, a także zgodność z warunkami ochrony przeciwpożarowej zawartymi w postanowieniu

Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zgorzelcu z dnia 19 listopada 2018 r. znak: PZ 5516.6.1.2018.

Zgodnie z art. 218 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa polskiego w postępowaniu, w dniach od 13 grudnia 2018 r. do 11 stycznia 2019 r., na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni oraz w miejscu lokalizacji instalacji została zamieszczona informacja o przystąpieniu do ponownego rozpatrzenia wniosku, możliwości zapoznania się niezbędną dokumentacją sprawy, o możliwości i terminie wnoszenia uwag i wniosków, a także o prowadzonym postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (*I udział społeczeństwa po ponownym rozpatrzeniu sprawy*).

W ramach postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania instalacji na środowisko oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych złożone zostały uwagi i wnioski, które rozpatrzono następująco.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO

W ramach prowadzonego przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego udziału społeczeństwa na terenie kraju uwagi i wnioski złożyły dwie organizacje ekologiczne: Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko-Unia” ul. Białokórnicza 26, 50-134 Wrocław i Fundacja „Rozwój Tak – Odkrywki Nie”, ul. Rycerska 24, 59-220 Legnica.

Wnioski i uwagi zostały złożone drogą elektroniczną z zachowaniem wyznaczonych terminów i w związku z powyższym podlegały rozpatrzeniu. Osoby fizyczne nie złożyły uwag i wniosków do sprawy.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

a) oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza.

1) braku oceny wpływu wtórnego pyłu zawieszzonego PM_{2,5} powstającego w związku z emisją amoniaku na stan jakości powietrza, w tym ocenę emisji w kontekście transgranicznym - *uwaga niezasadna.*

Zarówno we Wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego (październik 2015) w punkcie 5.8.1.1. pn. „Charakterystyka modelu obliczeniowego” jak i w *Aneksie do wniosku* (czerwiec 2018) w załączniku pt. „Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego, tj. z uwzględnieniem nowego bloku energetycznego oraz poziomu emisji wynikających z konkluzji BAT” przedstawiono wykorzystanie modelu CALMET/CALPUFF. Zastosowany model posiada specjalny moduł rozprzestrzeniania się pyłu, w tym frakcji PM₁₀ i PM_{2,5}, uwzględniający wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport, przemiany i depozycje zanieczyszczeń. Przy modelowaniu stężeń zanieczyszczeń nie pominięto źródeł powstawania aerozoli nieorganicznych będących składnikiem pyłu zawieszzonego PM_{2,5}. W obliczeniach modelowych rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów uwzględniono wpływ przemian chemicznych na tworzenie się wtórnego pyłu zawieszzonego PM_{2,5}, który powstaje w procesie reakcji fotochemicznej przy udziale amoniaku (NH₃), zarówno przy uwzględnieniu stężeń tła amoniaku jak i wzrostu jego emisji z instalacji spalania paliw. System modelowania CALMET/CALPUFF wyposażony jest w obliczeniowy moduł reakcji chemicznych uwzględniający m.in. wpływ emisji amoniaku (NH₃) na tworzenie się aerozoli będących składnikiem wtórnego pyłu zawieszzonego PM_{2,5}. Moduł ten oparty jest o mechanizm MESOPUFF II, który jest mechanizmem reakcji pseudopierwszego rzędu dla konwersji SO₂ => SO₄ oraz NO_x => NO₃ z zachowaniem równowagi między gazową fazą kwasu azotowego (HNO₃) oraz aerozolem azotanu amonowego. Obliczenia wykonywane z wykorzystaniem modułu uwzględniają stałe szybkości reakcji fotochemicznych dla poszczególnych związków przy uwzględnieniu warunków środowiskowych takich jak nasłonecznienie, wilgotność względna, temperatura czy tło ozonu.

Ostatecznie w obliczeniach wykonanych dla elektrowni, stężenia obu zanieczyszczeń (zarówno aerozol siarczanowy jak i azotanowy) powstałych w wyniku przemian, dodawane są do stężeń PM_{2,5} i PM₁₀. Są to ilości niewielkie, a wpływ wzrostu emisji amoniaku na ich wielkość jest praktycznie pomijalnie mały.

W modelu w pierwszej kolejności amoniak wiązany jest w siarczan amonu, natomiast w drugiej w azotan amonu (oba związki są cząstkami i składnikami pyłu PM_{2,5}). Do zaistnienia obu reakcji jako substraty potrzebne są SO₂ oraz NO_x. Dlatego należy podkreślić, iż ogólne zmniejszenie emisji zarówno tlenków azotu jak i tlenków siarki z instalacji spowoduje dostarczenie do atmosfery mniejszej ilości substratów, które mogłyby podlegać przemianom w cząstki.

Ponadto, w obliczeniach uwzględniono mokrą oraz suchą depozycję zanieczyszczeń, które również są istotne z punktu widzenia zanieczyszczeń pyłowych. Do dokumentacji załączono zarówno pliki wejściowe jak i wyjściowe z modelu CALPUFF.

Model CALMET/CALPUFF jest rekomendowany przez Agencję Ochrony Środowiska – Stanów Zjednoczonych (USEPA) jako model do oceny oddziaływania transgranicznego, dzięki uwzględnieniu w obliczeniach podstawowych reakcji chemicznych, wpływu depozycji, zmiennych w czasie i przestrzeni warunków meteorologicznych oraz zmiennej w przestrzeni rzeźby i użytkowania terenu.

- 2) braku dokonania we wniosku oceny skumulowanego oddziaływania na stan jakości powietrza Elektrowni i Kopalni Węgla Brunatnego w Bogatyni – *uwaga nieuwzględniona*.

Przedmiotem niniejszego postępowania była zmiana pozwolenia zintegrowanego udzielonego PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na prowadzenie instalacji spalania paliw o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej powyżej 50 MW, zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów, tj. działalności wymienionej w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).

Postępowanie to było prowadzone na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Instalacja spalania paliw zlokalizowana jest na terenie zakładu - Elektrowni Turów. Działalność górnicza prowadzona jest na terenie Kopalni Turów, która stanowi odrębny zakład. Zakłady Elektrownia Turów i Kopalnia Węgla Brunatnego nie stanowią jednego terenu i nie graniczą ze sobą. Pomiędzy zakładami przebiega droga wojewódzka nr 354, droga osiedlowa, rzeka Miedzianka i zlokalizowane jest osiedle mieszkaniowe Zatonie.

W ocenie przedstawionej w *Aneksie (...)* do wniosku, wpływ źródeł emisji niezwiązanych z Elektrownią Turów (w tym również wpływ Kopalni Turów) uwzględniono w obliczeniach stanu jakości powietrza poprzez przyjęcie tła zanieczyszczeń w rejonie lokalizacji instalacji, co jest zgodne z referencyjną metodyką obliczeniową stanu zanieczyszczenia powietrza określoną w zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87). Tło zanieczyszczeń pozyskano od Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, które stanowi załącznik do wniosku.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu, tło substancji definiowane jest następująco: „tło substancji, dla których określone są dopuszczalne poziomy w powietrzu, stanowi aktualny stan jakości powietrza określony przez właściwy inspektorat ochrony środowiska jako stężenie uśrednione dla roku. Dla pozostałych substancji tło uwzględnia się w wysokości 10 % wartości odniesienia uśrednionej dla roku.” Dla pyłu PM₁₀ oraz PM_{2,5} zostały określone poziomy dopuszczalne, a więc tło dla tych zanieczyszczeń zostało ustalone jako aktualny stan jakości powietrza, czyli z uwzględnieniem między innymi emisji z kopalni. Tak zdefiniowane pojęcie tła powoduje, że w aktualnym stanie jakości powietrza uwzględniony jest wpływ wszystkich źródeł emisji oddziałujących na analizowany obszar, w tym również wpływ instalacji, która podlega ocenie (przed rozbudową). To również oznacza, że w przypadku stężeń średniorocznych oceniając stężenie będące

sumą stężenia generowanego przez emisje z instalacji oraz tła, oceniamy podwójny wkład emisji z instalacji (przed rozbudową).

Zgodnie z przepisami ustawy *Prawo ochrony środowiska* we wniosku o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego poza uwzględnieniem ww. aktualnego stanu jakości powietrza w obliczeniach rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, nie ma obowiązku przeprowadzania dodatkowego oddziaływania skumulowanego z innymi instalacjami zlokalizowanymi na terenie odrębnych zakładów w sąsiedztwie instalacji będącej przedmiotem wniosku.

- 3) wyjaśnienia obecnie wnioskowanych wielkości emisji w stosunku do uchylonej decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr PZ 220.3/2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM oraz wyjaśnienia dlaczego emisje godzinowe z bloku nr 7 dla substancji: arsen, chrom, nikiel, ołów, cynk, kobalt, mangan i wanad określono w podpunkcie III.1.1.2.C. decyzji - na poziomie niższym niż we wniosku, natomiast dla substancji: tlenek węgla, chlorowodór, fluorowodór, rtęć, miedź, benzo(a)piren – na poziomie wyższym, a dla kadmu - w tej samej wysokości. Wskazano, że nie zostało wyjaśnione, dlaczego inne warunki pracy bloku nr 7 posłużyły do obliczania emisji godzinowych we wniosku, a zupełnie inne do określania emisji tych samych substancji w decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego.” – *wyjaśnienie*.

Decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr PZ 220.3/2017 z dnia 28.04.2017 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM zmieniająca pozwolenie zintegrowane została uchylona decyzją Ministra Środowiska z dnia 04.12.2017 r. znak: DZŚ-III.285.19.2017.DS i przekazana do tut. organu do ponownego rozpatrzenia. W dniu 19.07.2018 r. nastąpiło formalne podjęcie zawieszono postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dla Elektrowni Turów w zakresie uwzględnienia w decyzji nowego bloku nr 7, a Spółka złożyła odpowiednie uzupełnienie do wniosku. W przedłożonym uzupełnieniu do wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego pn. „*Aneks do wniosku z dnia 30.10.2015 r. o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni*” Wrocław - czerwiec 2018, w pkt 9 przedstawiono wnioskowane dopuszczalne wielkości emisji substancji do powietrza, zaktualizowane ze względu na opublikowanie konkluzji BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania (Decyzja Wykonawcza Komisji UE 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r.).

W przypadku nowego bloku energetycznego dla: arsenu, kadmu, chromu, miedzi, niklu, ołowiu, cynku, kobaltu, manganu i wanadu, jest to prognoza szacunkowa ich emisji, gdyż dla ww. metali nie zostały określone poziomy dopuszczalne w przepisach prawa. Nowy blok nr 7 jest w budowie, więc nie ma informacji o emisjach rzeczywistych. W takiej sytuacji przyjęto szacunkowe wartości emisji metali, które uznano za najwyższe jakie mogą wystąpić podczas eksploatacji nowego bloku energetycznego. Następnie sprawdzono poprzez modelowanie rozprzestrzeniania się ww. metali w powietrzu, czy tak określone emisje nie spowodują przekroczenia standardów jakości powietrza (poziomów dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) lub wartości odniesienia określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 1246). Porównując wyniki obliczeń modelowych stężeń maksymalnych wymienionych metali dla warunków eksploatacji instalacji określonych we wniosku z 2015 r. oraz w *Aneksie (...)* do wniosku z 2018 r. stwierdzono, iż dla warunków eksploatacji określonych w *Aneksie (...)* prognozowane stężenia metali będą od 5 do 20 razy niższe niż prognozowane we wniosku z 2015 r.

We wniosku z 2015 r. emisje tlenu węgla, amoniaku, chlorowodoru, fluorowodoru i rtęci dla nowego bloku prognozowano w oparciu o wyniki pomiarów eksploatacyjnych wykonanych na blokach nr 1÷6. Określono wskaźniki emisji na jednostkę energii wprowadzanej z paliwem (g/GJ) dla każdego z pomiarów przeprowadzonych w latach 2011÷2015 na blokach nr 1÷6. Wyznaczając wskaźniki emisji odniesiono je do rzeczywistej ilości energii wprowadzanej z paliwem w czasie prowadzenia pomiaru. Do obliczenia prognozowanych emisji z nowego bloku przyjęto wartości

z wyznaczonych wskaźników dla bloków nr 1÷6 oraz nominalną moc cieplną nowego bloku energetycznego wynoszącą 1 037 MW.

W *Aneksie (...)* do wniosku z 2018 r., emisje dopuszczalne tlenu węgla, amoniaku, chlorowodoru, fluorowodoru i rtęci ustalono uwzględniając wymagania dotyczące najlepszych dostępnych technik oraz poziomów emisji możliwych do uzyskania przy ich zastosowaniu, określonych w konkluzjach BAT. Dla wszystkich wymienionych substancji wnioskowane emisje dopuszczalne są niższe niż we wniosku z 2015 r.

- 4) wyjaśnienia dlaczego zawnioskowano o znacznie większe dopuszczalne emisje godzinowe substancji z bloku nr 7, niż wskazane w tabelach 16 i 17 tegoż *Aneksu (...)* – *uwaga częściowo uwzględniona*.

Wnioskodawca wyjaśnił, że dla niektórych substancji, tj. arsenu, kadmu, chromu, miedzi, niklu, ołowiu, cynku, kobaltu, manganu, wanadu różnice emisji są wynikiem błędu edytorskiego w tabelach 16 i 17 *Aneksu (...)*, w których, w wierszach dotyczących emisji maksymalnych dla bloku nr 7 znalazły się omyłkowo wartości średnie. Natomiast w obliczeniach modelowych rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu uwzględniono prawidłowe wartości emisji ww. metali (tabela nr 5-4 opracowania pn. „*Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego, tj. z uwzględnieniem nowego bloku energetycznego oraz poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT*”; czerwiec 2018) i o takie emisje dopuszczalne zawnioskowano.

W świetle powyższych wyjaśnień wnioskowane emisje dopuszczalne zostały wyznaczone prawidłowo, a wniosek został skorygowany w powyższym zakresie.

- 5) zweryfikowania poprawności wnioskowanych w rozdziale 9 *Aneksu (...)* wielkości emisji rocznych dla wskazanych metali ciężkich: arsenu, kadmu, chromu, miedzi, niklu, ołowiu, cynku, kobaltu, manganu, wanadu – *uwaga niezasadna*.

Wnioskowane dopuszczalne emisje roczne dla ww. metali ciężkich zostały określone prawidłowo. Ich wielkość wyznaczono z prawidłowych wnioskowanych wartości emisji godzinowych.

- 6) wykonania ponownych obliczeń emisji rocznych dla bloku nr 7 w związku ze wskazanymi wyżej – w pkt 5) nieprawidłowościami – *uwaga nieuwzględniona*.

Ponowne obliczenia emisji rocznych dla metali ciężkich: arsenu, kadmu, chromu, miedzi, niklu, ołowiu, cynku, kobaltu, manganu, wanadu jest nieuzasadnione. Przedstawione w dokumentacji obliczenia są prawidłowe i wyznaczone w oparciu o wnioskowane wartości emisji godzinowych z uwzględnieniem zmian emisji ww. metali z bloków nr 1÷3. Sposób wyliczenia emisji godzinowej przedstawiono w pkt 4) niniejszego uzasadnienia.

- 7) wyjaśnienia prognozowanych emisji godzinowych maksymalnych i średnich na tym samym poziomie z bloku nr 7 – *uwaga uwzględniona*.

Odpowiedzi częściowo udzielono w pkt 4) niniejszego uzasadnienia. W części opisowej *Aneksu (...)* popełniono błąd edytorski w zakresie wnioskowanej emisji dopuszczalnej. Błąd edytorski został poprawiony. Jednak należy podkreślić, że prawidłowe emisje dopuszczalne przedstawiono w dokumentacji pn. „*Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego, tj. z uwzględnieniem nowego bloku 7 oraz poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT*”; czerwiec 2018.

- 8) niewłaściwego wyliczenia emisji godzinowej dla pyłu z nowego bloku nr 7 – *uwaga niezasadna*.

W tabeli 16 oraz w tabeli 17 *Aneksu (...)* podano emisje dla pyłu zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀. Poziomy emisji powiązane z BAT (BAT-AELs) dla emisji pyłu do powietrza pochodzącego ze spalania węgla kamiennego lub brunatnego określone w Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. *ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE* dotyczą pyłu całkowitego. Obliczenia emisji pyłu całkowitego przedstawione na stronach 54 i 55 *Aneksu (...)* potwierdzają, że emisja pyłu przy

poziomie 10 mg/Nm³ będzie wynosiła 13,070 kg/h. W tabelach 16 i 17 podane emisje pyłu dotyczą jego frakcji: PM10 oraz PM2,5 i zostały określone prawidłowo.

b) zagadnienia inne dotyczące:

9) braku wskazania we wniosku stosowanych środków minimalizujących skutki działania instalacji w warunkach innych niż normalne, co jest niezgodne z art. 14 dyrektywy IED - *uwaga uwzględniona*.

Wniosek został doprecyzowany w ww. zakresie przy piśmie z dnia 29.10.2018 r. znak: D/TS/2018/611/9652/2018 i uwzględniony w pkt II.2.5 niniejszej decyzji.

10) braku ustalenia we wniosku końca okresu rozruchu lub początku okresu wyłączenia instalacji w oparciu o art. 9 decyzji wykonawczej Komisji z dnia 07.05.2012 r. dotyczącej określenia okresów rozruchu i wyłączenia do celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych – *uwaga nieuwzględniona*.

Zgodnie z art. 4 Decyzji Wykonawczej Komisji z dnia 7 maja 2012 r. *dotyczącej określania okresów rozruchu i wyłączenia do celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych*, do celów określenia okresów rozruchu i wyłączenia w pozwoleniu dla instalacji obejmującej obiekt energetycznego spalania środka, o których mowa w art. 14 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2010/75/UE, zawierają:

a) co najmniej jedną z następujących informacji:

(i) punkt końcowy okresu rozruchu oraz punkt początkowy okresu wyłączenia wyrażone jako wartości progowe obciążenia, zgodnie z art. 6, 7 i 8 oraz z uwzględnieniem faktu, iż minimalne obciążenie wyłączenia dla stabilnego wytwarzania może być niższe niż minimalne obciążenie rozruchu dla stabilnego wytwarzania, ponieważ obiekt energetycznego spalania może być w stanie działać stabilnie przy mniejszym obciążeniu po osiągnięciu wystarczającej temperatury po pewnym okresie eksploatacji;

(ii) specyficzne procesy lub wartości progowe dla parametrów operacyjnych, które są powiązane z końcem okresu rozruchu i początkiem okresu wyłączenia i które są jasne, łatwe do monitorowania i dostosowane do wykorzystywanej technologii, zgodnie z art. 9;

b) środki zapewniające zminimalizowanie okresów rozruchu i wyłączenia na tyle, na ile jest to możliwe;

c) środki zapewniające uruchomienie wszystkich urządzeń służących redukcji emisji tak szybko, jak jest to możliwe pod względem technicznym.

Jak wynika z treści cyt. wyżej punktu a) wystarczy podać tylko jedną z wymienionych informacji (i) lub (ii). Wnioskodawca podał informację zgodnie z punktem (i), i nie ma obowiązku ustalania kryteriów, o których mowa w art. 9 decyzji Komisji.

11) użycia na str. 21 *Aneksu (...)* informacji nt. środków minimalizujących okres włączenia instalacji, a w konsekwencji braku określenia środków minimalizujących okres wyłączenia instalacji – *uwaga uwzględniona*.

W *Aneksie (...)* do wniosku, na str. 21 w wyniku omyłki pisarskiej użyto błędnego sformułowania „włączenia” zamiast „wyłączenia”. Omyłka została sprostowana.

12) doprecyzowania procesu monitorowania np. sposobu, częstotliwości i zakresu, w trakcie eksploatacji instalacji w warunkach innych niż normalne – *uwaga niezasadna*.

W *Aneksie (...)* do wniosku, w rozdziale 7 opisano sposób monitorowania eksploatacji instalacji zarówno w warunkach normalnej pracy instalacji oraz w warunkach inne niż normalne. Przedstawiono, że monitoring realizowany jest zgodnie z BAT 2, BAT 3, BAT 4 i BAT 5 decyzji wykonawczej Komisji UE z dnia 31.07.2017 r. *ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania*. Monitoring ciągły obejmuje kluczowe parametry procesu mające zastosowanie do wody i do powietrza i prowadzony jest od początku rozruchu do momentu wyłączenia instalacji.

13) braku dokonania we wniosku oceny wpływu emisji z Elektrowni Turów na zdrowie i życie ludzi - *uwaga niezasadna*.

Zgodnie z art. 186 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, organ właściwy do wydania pozwolenia odmówi jego wydania, jeżeli eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie standardów

emisyjnych lub przekroczenie standardów jakości środowiska (poziomów dopuszczalnych). Kryteria oceny jakości powietrza atmosferycznego oparto o obowiązujące przepisy tj. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. nr 16, poz. 87) oraz o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031, z późn. zm.). Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu określa między innymi: poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe i poziomy celów długoterminowych dla niektórych substancji w powietrzu, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin oraz alarmowe poziomy dla niektórych substancji w powietrzu, których nawet krótkotrwałe przekroczenie może powodować zagrożenie dla zdrowia ludzi. Ww. rozporządzenia zostały wydane w porozumieniu z Ministrem Zdrowia.

Mając na uwadze, że ww. rozporządzenia ustalają normy ze względu na ochronę zdrowia ludzi zdaniem tut. organu w ramach dokonanej w rozdziale 8 *Aneksu* (...) oceny oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza atmosferycznego, został przeanalizowany wpływ emisji z Elektrowni Turów na zdrowie ludzi. Z obliczeń wynika, że instalacja nie spowoduje przekroczenia norm jakości powietrza, zatem należy uznać, że dopuszczalne emisje ustalone w pozwoleniu nie będą stanowiły zagrożenia dla środowiska ani dla zdrowia ludzi.

- 14) braku wyczerpującego przedstawienia w dokumentacji *Aneks* (...) informacji dotyczących wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zawnioskowano o wprowadzenie odpowiednich zmian w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 250 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz w programie zapobiegania awariom przemysłowym – *uwaga niezasadna*.

Zgodnie z przepisami ustawy *Prawo ochrony środowiska*, wymieniona dokumentacja wymagana jest dla zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Zgodnie z art. 208 ust. 1 lit. f ustawy *Prawo ochrony środowiska*, wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego zawiera proponowane sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii, jeżeli nie dotyczy zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, które w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii (art. 248 ust. 1. ustawy *Prawo ochrony środowiska*).

W innym przypadku, zgodnie z art. 208 ust. 6 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, do wniosku o pozwolenie zintegrowane należy dołączyć kopię programu zapobiegania awariom (zakład o zwiększonym ryzyku) lub kopię raportu o bezpieczeństwie (zakłady o dużym ryzyku).

Kwalifikacja zakładu dokonywana jest zgodnie z kryteriami uwzględniającymi rodzaje substancji niebezpiecznych oraz ich ilość, określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 1479) zmienionym rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 poz. 138).

Ocena przeprowadzona zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami dała podstawy do kwalifikacji zakładu Elektrowni Turów do zakładu o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Program zapobiegania awariom został przedłożony organowi w dokumentacji wniosku.

Obowiązki wynikające z przepisów prawa krajowego przeniesione z przepisów wspólnotowych, dla prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zostały przez PGE GiEK S.A. wypełnione poprzez: dokonanie zgłoszenia zakładu właściwemu organowi Państwowej Straży Pożarnej, przekazanie zgłoszenia Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, sporządzenie programu zapobiegania poważnym awariom

przemysłowym, przedłożenie programu zapobiegania awariom Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej oraz Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, wdrożenie programu zapobiegania awariom za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem. Ogólny system zarządzania zakładem zawiera między innymi: ogólne cele i zasady działania prowadzącego zakład, wskazanie zadań i odpowiedzialności kierownictwa zakładu, w zakresie kontroli zagrożeń awariami przemysłowymi oraz zapewnienia odpowiedniego do zagrożeń poziomu ochrony ludzi i środowiska, określenie prawdopodobieństwa zagrożenia awarią przemysłową, zasady zapobiegania awarii przemysłowej w celu poprawy bezpieczeństwa, zasady zwalczania skutków awarii przemysłowej, określenie sposobów ograniczenia skutków awarii przemysłowej dla ludzi i środowiska w przypadku jej zaistnienia. Program zapobiegania awariom PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów został pozytywnie zaopiniowany przez uprawniony organ tj. Państwową Powiatową Straż Pożarną w Zgorzelcu. Każda zmiana ilości lub rodzaju substancji niebezpiecznej albo jej charakterystyki fizykochemicznej, pożarowej, toksycznej, zmiana technologii lub profilu produkcji, lub zmiana, która mogłaby mieć poważne skutki związane z ryzykiem awarii jest identyfikowana i analizowana. Program zapobiegania awariom sporządzony w roku 2015 został zaktualizowany w roku 2019 i przedłożony wyżej wymienionym organom. Zakład Zwiększonego Ryzyka jest zobowiązany do podania do publicznej wiadomości określonych informacji zgodnie z art. 261a ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Informacje te zostały przekazane na stronie internetowej zakładu w języku polskim, czeskim i niemieckim, pod adresem: <https://elturow.pgegiek.pl/Ochrona-srodowiska/Zaklad-zwiekszonego-ryzyka-ZZR>.

c) oddziaływania na stan jakości środowiska gruntowo-wodnego

15) występowania niespójności w dokumentacji w zakresie ilości pobieranej wody powierzchniowej – *uwaga niezasadna*

Zgodnie z posiadanym przez wnioskodawcę pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód powierzchniowych z rzeki Witka oraz Nysa Łużycka, udzielonym decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 sierpnia 2014 r., znak: DOW-S-VI.7322.21.2014.MKr, maksymalna roczna ilość wody pobieranej z ujęć na wodach powierzchniowych wynosi $Q_{\max r} = 33\,128\,000 \text{ m}^3/\text{rok}$. Woda ta wykorzystywana jest nie tylko na potrzeby Elektrowni Turów, ale również na potrzeby spółki Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczalnia S.A. Zgodnie z wnioskiem o zmianę pozwolenia zintegrowanego, maksymalna roczna ilość wody wykorzystywanej wyłącznie na potrzeby związane z eksploatacją Elektrowni Turów (w tym na potrzeby nowego bloku nr 7), wynosić będzie $Q_{\max r} = 26\,174\,880 \text{ m}^3/\text{rok}$. Wielkość rocznego zużycia wody, na którą powołuje się Strona w swojej uwadze, wynosząca $Q_{\max r} = 3\,312\,800 \text{ m}^3/\text{rok}$, jest błędem pisarskim w dokumentacji.

16) wnioskowania o ustalenie w decyzji maksymalnej rocznej ilości pobieranej wody, opartej na niewłaściwych założeniach do jej obliczenia, co może powodować nadmierne obciążenie środowiska – *uwaga niezasadna*

Przywołane w uwadze ilości pobieranej wody powierzchniowej wynikają z sektorowego pozwolenia wodnoprawnego - decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 sierpnia 2014 r., znak: DOW-S-VI.7322.21.2014.MKr i ich ustalenie nie było przedmiotem niniejszego postępowania. We wniosku wartości te zostały przywołane informacyjnie. W niniejszej decyzji ustalono zgodnie z art. 211 ust. 6 pkt 8 ustawy *Prawo ochrony środowiska* maksymalną roczną ilość wody wykorzystywanej na potrzeby instalacji. Jak wynika z wniosku, ilość ta została ustalona w oparciu o rzeczywiste zużycie wody przez bloki nr 1÷6, jakie miało miejsce na etapie opracowywania wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego Nr PZ 220/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 r. (wynoszące od 17 do 20 mln m^3) oraz prognozowaną ilość wody na potrzeby nowego bloku nr 7 (wynoszącą 6,62 mln m^3 – wartość ta wynika z decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z dnia 18 października 2013 r. znak: BZI.IOP.6220.18.2013 ustalającej środowiskowe uwarunkowania dla bloku nr 7).

Na marginesie dodać należy, że pobieranie wody w maksymalnych ilościach określonych w sektorowym pozwoleniu wodnoprawnym może być dokonywane przy spełnieniu określonych w tym pozwoleniu dodatkowych warunków m.in. dotyczących zachowania przepływów nienaruszalnych w rzekach, z których pobierana jest woda. Tak więc pobór wód przy zachowaniu warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym jest bezpieczny dla środowiska.

STANOWISKO DYREKCJI REGIONALNEJ SAKSONII

Dyrekcja Regionalna Saksonii przekazała swoje stanowisko dotyczące analizowanego wniosku Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie przy piśmie z dnia 4 marca 2019 r., znak: DD44-8431/1002/7. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał powyższe do tut. organu przy piśmie z dnia 11 marca 2019 r. znak: DOOŚ-toś.440.5.2015.az/MZ.23.

Dyrekcja Regionalna Saksonii poinformowała jednocześnie, że przekazana dokumentacja została wyłożona w gminach i miastach, których dotyczy sprawa, w okresie od 7 stycznia 2019 r. do 6 lutego 2019 r., a informację o wyłożeniu do publicznego wglądu opublikowano w Dzienniku Urzędowym Saksonii oraz w miejscowej prasie. Ponadto, dokumenty te w ww. okresie zostały udostępnione niemieckiej opinii publicznej poprzez serwis internetowy Dyrekcji Regionalnej Saksonii.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

a) oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza – brak uwag.

Poinformowano, że weryfikacja obliczeń oraz ocena emisji substancji zanieczyszczających powietrze została przeprowadzona w ramach wzajemnej pomocy administracyjnej przez Saksoński Urząd Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG). Stwierdzono, że przegląd przekazanej dokumentacji wykazał, że prognoza emisji zanieczyszczeń powietrza jest wiarygodna. Wskazano również, że przestrzeganie konkluzji dotyczących BAT – w porównaniu do prognozy emisji z października 2015 r. – nie doprowadzi do zwiększenia emisji substancji szkodliwych do powietrza, tak więc również na obszarze Niemiec sytuacja w zakresie emisji się nie pogorszy. Obliczony dla porównania rozkład wiatrów z saksońskiego METEOKart-GIS z położonego 6 km dalej na zachód Hirschfelde pokazuje podobną jednoznaczną dominację wiatrów napływających z południa, tak więc sytuacja opisana w przedłożonej prognozie emisji również jest wiarygodna. Dokonano analizy dostosowania obiektu energetycznego spalania opalanego węglem brunatnym do wymogów konkluzji w obszarze najlepszych dostępnych technik (BAT) dla nowego bloku Elektrowni. Stwierdzono zgodność z wymogami konkluzji dotyczących BAT.

b) oddziaływania na obszary Natura 2000 – brak uwag.

Wskazano, że w wyniku emisji z elektrowni nie nastąpi pogorszenie oddziaływania na obszary Natura 2000 na obszarze Niemiec.

c) oddziaływania na wody przygraniczne Nysy - uwaga:

Wskazano na brak w dokumentacji oceny wpływu przedsięwzięcia, pod kątem zakazu pogarszania stanu i nakazu poprawy (zgodnie z ramową dyrektywą wodną UE), na część wód powierzchniowych Nysy Łużycka 5.

Wskazano na konieczność sformułowania przekonujących stwierdzeń odnośnie oddziaływania na biologiczne komponenty, jak również na chemiczną jakość wody.

Zgłoszono konieczność zwiększenia częstotliwości kontroli w Nysie Łużyckiej poniżej i powyżej ujścia Miedzianki oraz systematycznego przekazywania stronie niemieckiej wyników pomiarów.

W związku z pojawieniem się ścieków z odsiarczania spalin wskazano na konieczność ich odpowiedniego oczyszczania i osiągnięcia stężeń zanieczyszczeń zgodnych z wymogami Konkluzji BAT.

Wskazano na brak udostępnienia analizy pod kątem osiągnięcia celów, określonych w ramowej dyrektywie wodnej EU, w wodach powierzchniowych Nysy Łużyckiej. Wskazano na konieczność przedstawienia takiej oceny w ramach tak znaczącego postępowania, które ma wpływ na stan chemiczny i jakość wód pod względem komponentów biologicznych, a tym samym dokonania oceny oddziaływania korzystania z wód, pod kątem osiągnięcia celów w terminach wynikających

z ww. dyrektywy. – uwagi niezasadne

Wyjaśnienie

Uwagi zgłoszone w ramach I udziału społeczeństwa, który obejmował również transgraniczne oddziaływanie instalacji na środowisko odnosiły się do nieaktualnego już stanu faktycznego, tj. do wcześniej zakładanej przez Zakład koncepcji, która przewidywała zrzut ścieków z oczyszczania spalin (oczyszczonych na oczyszczalni ścieków z IMOS) razem z pozostałymi ściekami przemysłowymi z Elektrowni Turów do rzeki Miedzianki.

Prowadzący instalację już po zakończeniu konsultacji prowadzonych w ramach ww. I udziału społeczeństwa dokonał istotnych zmian w planowanym układzie oczyszczania i odprowadzania ścieków powstających w związku z funkcjonowaniem istniejącej instalacji oraz nowego bloku energetycznego nr 7.

W związku z powyższym wnioskodawca przy piśmie z dnia 21.11.2019 r., znak GS-072-23/2019/6742, przedstawił zupełnie nową koncepcję rozwiązania gospodarki ściekowej, przedkładając m.in. „Ocenę wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki (2019 r.)” wraz z nowym zakresem wnioskowanych zmian do pozwolenia w zakresie gospodarki ściekowej.

Zgodnie z nową koncepcją, ścieki przemysłowe z oczyszczania spalin, tj. ścieki powstające w instalacji mokrego odsiarczania spalin IMOS bloków nr 4÷7 będą oczyszczane i wykorzystywane w procesach technologicznych, co przyczyni się do znaczącego ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wód oraz częściowego ograniczenia wykorzystywania wody pobieranej na potrzeby instalacji. Ścieki z oczyszczania spalin nie będą zrucane do odbiornika, tj. do rzeki Miedzianki, tak więc nie mają do nich zastosowania wymogi określone w konkluzjach BAT (BAT 5 i BAT 15). Pozostałe ścieki przemysłowe powstające w związku z eksploatacją instalacji oczyszczane będą na mechaniczno-chemicznej oczyszczalni ścieków przemysłowych i zrucane do Miedzianki. Istniejąca oczyszczalnia ścieków przemysłowych zostanie całkowicie zmodernizowana i oparta na najnowszych i najlepszych dostępnych technologiach oczyszczania ścieków. Przyjęte do zastosowania kombinacje technik membranowych (odwrócona osmoza, mikrofiltracja) oraz wyparczych są w tym zakresie jedynymi dostępnymi technikami gwarantującymi osiągnięcie zakładanego poziomu usuwania zanieczyszczeń zawartych w ściekach. W okresie docelowym przedsięwzięcia, do rzeki Miedzianki wprowadzane będą oczyszczone ścieki o parametrach odpowiadających dobremu stanowi wód. Prowadzący instalację przeprowadził analizę oddziaływania odprowadzanych ścieków na stan wód rzeki Miedzianki, która została przedstawiona w dokumencie pn. „Ocena wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki (2019 r.)”, udostępnionym stronie niemieckiej w ramach tzw. II udziału społeczeństwa. W ww. ocenie przeanalizowano wpływ na wszystkie elementy jakości wód, brane pod uwagę przy ocenie stanu wód powierzchniowych. Przeprowadzona analiza wykazała, iż zastosowane rozwiązania gwarantują ograniczenie oddziaływania na środowisko i mają na celu spełnienie celów środowiskowych określonych dla rzeki Miedzianki. Parametry wprowadzanych ścieków nie będą powodowały pogorszenia stanu jakości wód rzeki Miedzianki, a w związku z tym również rzeki Nysa Łużycka. Zrzut ścieków i wpływ na Jednolite Części Wód Powierzchniowych będą zgodne z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych zasięg oddziaływania ścieków zrucanych z instalacji ograniczy się wyłącznie do wód rzeki Miedzianki i nie będzie oddziaływał na wody Nysy Łużyckiej.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA NIEMIECKIEGO – OSOBY FIZYCZNE, ORGANIZACJE, URZĘDY

Uwagi społeczeństwa i organizacji niemieckich, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał do tut. organu przy piśmie z dnia 11 marca 2019 r. znak: DOOŚ-toś.440.5.2015.az/MZ.23.

Uwagi i wnioski złożyli:

- organizacje ekologiczne: ClientEarth Prawnicy Ziemi, Albrechtstraße 22 10117 Berlin; BUND für Umwelt und Naturschutz Deutschland Landesverband Sachsen e.V. Straße der Nationen 122 09111 Chemnitz; Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e.V. Friends of the Earth Germany Oddział Regionalny Mauerstraße 1 14469 Potsdam,
- Miasto Zittau Markt 1 02763 Zittau - Matthias Matthey Kierownik referatu planowania miasta Urząd Miejski Zittau,
- osoby fizyczne (16 osób).

Wszystkie wnioski i uwagi zostały złożone z zachowaniem wyznaczonych terminów i w związku z powyższym podlegały rozpatrzeniu.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

a) oddziaływanie instalacji na stan jakości powietrza:

17) braku uwzględnienia wszystkich możliwości technicznych w celu spełniania znacznie bardziej restrykcyjnych wymogów dotyczących ochrony środowiska, które mają obowiązywać w niedalekiej przyszłości i wnioskowanych dopuszczalnych poziomów emisji (dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłu, rtęci) z nowego bloku wynikających z Konkluzji BAT w odniesieniu do dostępnych możliwości technicznych i ekonomicznych – *uwaga nieuwzględniona*.

W *Aneksie* (...) uwzględniono możliwe do zastosowania rozwiązania techniczne dla instalacji, co zostało przedstawione w tabeli 11 – pn. *Analiza dostosowania instalacji spalania węgla brunatnego do wymogów konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT)*.

Poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AELs) stanowią punkt odniesienia dla organów wydających pozwolenia przy ustalaniu dopuszczalnych wielkości emisji w decyzji administracyjnej. Na podstawie dokumentacji wniosku, uwzględniając cechy charakterystyczne każdego obiektu oraz potencjalną efektywność środowiskową płynącą z zastosowania konkretnego BAT lub ich kombinacji organ ocenił wnioskowane poziomy emisji w kontekście zastosowanych technik BAT.

Przedział od dolnej do górnej granicy BAT-AELs określa zgodnie z BREF dla dużych obiektów spalania (LCP) zakres emisji dla dobrze prowadzonych źródeł spalania.

W przypadku bloku nr 7, wnioskowana wielkość emisji dopuszczalnej wynika również z przebiegu procesu inwestycyjnego budowy bloku nr 7, którego faza przygotowawcza rozpoczęła się już w 2008 r. Jak wyjaśnił Wnioskodawca, jeszcze w trakcie prowadzonych prac w sprawie publikacji konkluzji BAT dla dużych obiektów spalania (LCP), prowadzący instalację podjął wyprzedzająco działania związane z przeprojektowaniem bloku i dostosowaniem go do konkluzji BAT w zakresie możliwym na etapie już zaawansowanej budowy, tj. poprzez implementację rozwiązań technologicznych pozwalających na osiągnięcie jeszcze niższych poziomów emisji, tak jak dla obiektu nowego, które zostały zagwarantowane kontraktowo przez Wykonawcę. Dostosowując budowany blok nr 7 do tych parametrów, brano pod uwagę w szczególności ograniczenia budowlane i techniczne jak również inne uwarunkowania gwarantujące wysoki poziom ochrony środowiska jako całości, w tym ograniczenie oddziaływań transgranicznych.

Techniki zainstalowane w bloku nr 7, pomimo wysokiej skuteczności nie pozwalają na wnioskowanie o niższe poziomy emisji z uwagi na charakterystykę paliwa, jak również innowacyjność niektórych rozwiązań nieprzetestowanych jeszcze w pełni na skalę przemysłową.

Emisje zanieczyszczeń mieszczą się w przedziałach emisji wskazanych w Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. *ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE*, dla obiektów energetycznego spalania wykorzystujących węgiel brunatny o takiej nominalnej mocy cieplnej.

W przedłożonym do wniosku wyjaśnieniu (załącznik nr 4 do pisma GS-072-23/2019/6742 z dnia 21.11.2019 r.) Spółka szczegółowo uzasadniła wnioskowane poziomy emisji do powietrza. Wskazano, że w oparciu o zastosowane w bloku nr 7 najlepsze dostępne techniki, uwzględniające uwarunkowania techniczne i ekonomiczne dokonano oceny faktycznych możliwości instalacji pod

kątem poziomów emisji do powietrza. Na podstawie przeprowadzonej analizy nie znaleziono uzasadnienia zastosowania innych niż wnioskowane poziomy emisji dopuszczalnej.

W art. 3 pkt 10 ustawy *Prawo ochrony środowiska* zdefiniowano najlepsze dostępne techniki, jednoznacznie wskazując na możliwe wykorzystanie poszczególnych technik w celu ograniczenia emisji, sposób, w jaki dana instalacja jest projektowana i wykonywana, uwzględnienie warunków ekonomicznych i technicznych, i możliwych do uzyskania technik w odniesieniu do konkretnej instalacji. Prowadzący instalację uwzględnił realne możliwości technik uznanych za BAT biorąc pod uwagę możliwości ich dotrzymania oraz niepewność związaną z innowacyjnymi rozwiązaniami, które będą mieć zastosowanie w procesie oczyszczania spalin.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/EU z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (IED) dopuszczalne wielkości emisji ustalane w pozwoleniach powinny gwarantować, że w normalnych warunkach eksploatacji emisje z instalacji nie przekroczą poziomów emisji powiązanych z BAT. W prawie polskim mówi o tym art. 204 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Przepis ten wskazuje wyraźnie, iż instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego spełniają wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik, a w szczególności nie mogą powodować przekroczenia granicznych wielkości emisyjnych.

Zgodnie z przedłożonymi przez Wnioskodawcę wyjaśnieniami dla uzyskiwanych efektów środowiskowych kluczowe jest również to, że blok nr 7 nie był projektowany jako instalacja nowa mająca od samego początku spełnić rygorystyczne normy wynikające z Konkluzji BAT. Faza przygotowania projektu budowy źródła – nowego bloku rozpoczęła się w 2010 r. od uruchomienia procedury przetargowej na wybór wykonawcy inwestycji i zapewnienia jej finansowania. Studium wykonalności i związane z nim analizy powstały w grudniu 2010 r. Zbiegło się to w czasie z publikacją dnia 17 grudnia 2010 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED), która ustanawiała nowe standardy emisyjne dla dużych źródeł energetycznego spalania (LCP) oraz dokonała kluczowych zmian w systemie pozwoleń zintegrowanych, polegających na nadaniu wiążącego prawnie statusu wymaganiom BAT. Nowe wymagania emisyjne obowiązywać miały od 1 stycznia 2016 r. Nie było wiadomo, kiedy należy się spodziewać rozpoczęcia prac nad nowymi wymaganiami BAT dla dużych obiektów spalania (LCP), a tym samym daty ich zakończenia i publikacji Konkluzji BAT w Dzienniku Urzędowym UE.

W trakcie realizacji bloku nr 7 zmieniały się wymagania ochrony środowiska, które miały mieć zastosowanie, co wymuszało dokonywanie modyfikacji wszystkich zaprojektowanych instalacji oczyszczania spalin. Oznacza to, iż blok nr 7 nie jest typową jednostką nową w rozumieniu konkluzji BAT, od początku zaprojektowaną do spełniania najbardziej wymagających BAT-AELs. Konieczność wprowadzania zmian na etapie inwestycyjnym, w tym zmiana wymuszająca zastosowanie innowacyjnych rozwiązań była istotną przesłanką przy wnioskowaniu o dopuszczalne wielkości emisji. Jednocześnie, tak jak zostało wskazane powyżej wnioskowane wartości emisji wynikają ze stosowanych najlepszych dostępnych technik BAT oraz ich kombinacji. Ponadto, wnioskowane wartości emisji mieszczą się w granicach dopuszczalnych wielkości emisji określonych w Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. Zatem, należy uznać, iż emisja dopuszczalna określona w niniejszym pozwoleniu jest zgodna z wymogami wynikającymi z konkluzji BAT LCP.

18) występowania odstępstw od poziomów emisji na nowym bloku nr 7 – *uwaga niezasadna.*

PGE GiEK S.A. nie wnioskuje o odstępstwa od konkluzji BAT dla żadnej z substancji objętych poziomami emisji BAT-AELs. Przedmiotowa decyzja nie dotyczy udzielenia pozwolenia z odstępstwem, o którym mowa w art. 204 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

19) dopuszczalnej wysokiej koncentracji pyłu w mieście Zittau związanej z działalnością Elektrowni Turów oraz deponowaniem popiołów w wyrobisku kopalni odkrywkowej – *uwaga niezasadna.*

Według pomiarów prowadzonych na stacji monitoringu jakości powietrza w Zittau w 2018 r. średnie roczne stężenie pyłu PM10 wyniosło 21,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast 36 maksimum ze średnich dobowych stężeń wyniosło 35,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Rejestrowane ww. stężenia uwzględniają również wpływ emisji pyłu z Elektrowni Turów. W *Aneksie (...)*, w tabelach nr 41, 43 i 45, w których zawarte są wyniki obliczeń modelowych dotyczące obszaru Niemiec, przedstawiono prognozowane stężenia pyłu zawieszonego PM10 o okresie uśredniania 24-godz. jako wartość stanowiącą 36 maksimum ze stężeń 24-godzinnych oraz stężenia średnioroczne. Najwyższe prognozowane stężenia na obszarze Niemiec pochodzące wyłącznie z emisji z instalacji Elektrowni Turów wystąpią w 2020 r. - wartość średnia roczna wynosi 0,729 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast 36 maksimum ze średnich dobowych wynosi 1,892 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (tabela 41). Przedstawione wartości są niskie i nie powinny stanowić zagrożenia dla jakości powietrza w Zittau.

W stanowisku Dyrekcji Regionalnej Saksonii z dnia 4 marca 2019 r., znak: DD44-8431/1002/7 wskazano, że w zakresie oddziaływania substancji zanieczyszczających powietrze dokonano weryfikacji obliczeń oraz oceny emisji substancji zanieczyszczających powietrze. Przegląd przekazanej dokumentacji wykazał, że przedłożona prognoza emisji zanieczyszczeń powietrza jest wiarygodna.

Dokonano analizy dostosowania obiektu energetycznego spalania opalanego węglem brunatnym do wymogów konkluzji w obszarze najlepszych dostępnych technik (BAT) dla nowego bloku nr 7. Natomiast odpady paleniskowe z PGE są przekazywane do Kopalni Turów, która prowadzi ich odzysk w wyrobisku kopalnianym poprzez wspólne zwałowanie z nadkładem. Gospodarka odpadami paleniskowymi prowadzona jest w oparciu o decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr O 87/2014, znak: DOW-S-V.7244.49.2014.MK z dnia 21.11.2014 r. (z późn.zm.) wydaną na przetwarzanie odpadów w procesie odzysku R5, która określa warunki prowadzenia odzysku. Gospodarka odpadami w Kopalni Turów oraz oddziaływanie kopalni na środowisko nie są przedmiotem postępowania o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla Elektrowni Turów.

Instalacja spalania paliw zlokalizowana jest na terenie zakładu - Elektrowni Turów. Działalność górnicza prowadzona jest na terenie Kopalni Turów, która stanowi odrębny zakład. Zakłady Elektrownia Turów i Kopalnia Węgla Brunatnego nie stanowią jednego terenu i nie graniczą ze sobą. Pomiędzy zakładami przebiega droga wojewódzka nr 354, droga osiedlowa, rzeka Miedzianka i zlokalizowane jest osiedle mieszkaniowe Zatonie.

20) małej przejrzystości obliczeń i braków w obliczeniach modelowych rozprzestrzeniania się substancji szkodliwych – *uwaga niezasadna*.

Do obliczeń modelowych i oceny oddziaływania emisji z instalacji Elektrowni Turów przyjęto system modelowania CALMET/CALPUFF, który scharakteryzowano w punkcie 8.4. *Aneksu (...)*. Jest to inny model niż referencyjna metodyka modelowania przedstawiona w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16 poz. 87), co zgodnie z art. 12 ustawy *Prawo ochrony środowiska* jest dopuszczalne, kiedy inna metodyka umożliwia uzyskanie dokładniejszych wyników modelowania rozprzestrzeniania substancji lub energii w środowisku, a uzasadnieniem jej zastosowania są zjawiska meteorologiczne, mechanizmy fizyczne i procesy chemiczne jakim podlegają substancje lub energie. W modelu uwzględniono wszystkie emitowane substancje ze wszystkich źródeł instalacji (istniejących i projektowanych). Tutejszy organ nie ma zastrzeżeń do przedstawionych we wniosku obliczeń modelowych.

Również Dyrekcja Regionalna Saksonii w swoim piśmie z dnia 4 marca 2019 r. znak: DD44-8431/1002/7 przedstawiła pozytywną opinię do przedstawionego we wniosku modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

21) obliczeń modelowych rozprzestrzeniania substancji szkodliwych w zakresie obciążenia wstępnego (tła). Zgłoszono zarzut, że wykonane obliczenia dotyczące obciążenia wstępnego są mało prawdopodobne w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu. Zgłoszono żądanie przedstawienia merytorycznie wiarygodnej oceny obciążenia wstępnego – *uwaga*

nieuwzględniona.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie wartości odniesienia substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87), dla substancji, dla których są określone poziomy dopuszczalne w powietrzu, tło stanowi aktualny stan jakości powietrza pozyskany od wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska. Dla pyłu PM₁₀ i PM_{2,5}, SO₂, NO_x zostały określone poziomy dopuszczalne, a więc tło dla tych zanieczyszczeń zostało ustalone jako aktualny stan jakości powietrza, z uwzględnieniem między innymi niskiej emisji z obszaru Bogatyni. W przypadku obliczeń modelowych dla Elektrowni Turów prowadzonych metodą referencyjną dla SO₂, NO_x i pyłu został uwzględniony aktualny stan jakości powietrza (tło) pozyskany od Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Modelowanie przeprowadzono w oparciu o system modelowania CALMET/CALPUFF, który scharakteryzowano w punkcie 8.4. *Aneksu (...)*. Powyższa kwestia została szczegółowo wyjaśniona w niniejszym uzasadnieniu w pkt 1) i 17) dotyczących konsultacji społecznych.

- 22) obliczeń modelowych rozprzestrzeniania substancji szkodliwych w zakresie „obciążenia dodatkowego” (w rozumieniu: obciążenia po uruchomieniu bloku nr 7). Zgłoszono wątpliwość, czy wykonane obliczenia są merytorycznie poprawne oraz wskazano na brak szczegółowych plików przeprowadzonych obliczeń modelowych. Stwierdzono, że na podstawie przedłożonych danych będą występowały przekroczenia pyłu PM₁₀ na terenie Niemiec. Zgłoszono żądanie przedstawienia merytorycznie wiarygodnej oceny obciążenia dodatkowego dla pyłu PM₁₀. Zwrócono uwagę na konieczność jak najszybszego minimalizowania transgranicznych oddziaływań na środowisko – *uwaga nieuwzględniona.*

Zasięg obliczeń modelowych wraz z rozmieszczeniem punktów receptorowych przedstawia rysunek 2-3 opracowania pn. *„Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego, tj. z uwzględnieniem nowego bloku energetycznego oraz poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT”* - czerwiec 2018, który obejmuje obszar Polski oraz obszary przygraniczne Niemiec i Czech, które objęte zostały obliczeniami modelowymi. W tabelach z wynikami obliczeń dla każdej substancji przedstawiona jest najwyższa wartość stężenia prognozowana w obszarze obliczeniowym (najważniejsza dla oceny oddziaływania), wartość najniższa oraz wartość średnia (średnia ze wszystkich punktów w obszarze obliczeniowym).

Dane wejściowe do obliczeń modelowych oraz komplety wyników dla całego obszaru obliczeniowego w postaci wydruków bezpośrednio z programu obliczeniowego zostały przekazane stronie niemieckiej w wersji elektronicznej na płycie CD razem z tekstem opracowania pn. *„Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego, tj. z uwzględnieniem nowego bloku energetycznego oraz poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT”*; czerwiec 2018.

Wartość tła dla pyłu o wartości 27 µg/m³ została określona dla terenów w sąsiedztwie Elektrowni Turów na obszarze Polski. Aby prognozować najwyższe sumaryczne stężenie na terenach Niemiec, należy uwzględnić tło właściwe dla tych terenów. W Polsce, jak we wszystkich krajach Unii Europejskiej, obowiązują takie same wartości poziomów dopuszczalnych w powietrzu oraz warunki ich dotrzymania.

Według pomiarów prowadzonych na stacji monitoringu w Zittau w 2018 r. średnie roczne stężenie pyłu PM₁₀ wyniosło 21,7 µg/m³ (poziom dopuszczalny wynosi 40 µg/m³), natomiast 36 maksimum ze średnich dobowych stężeń wyniosło 35,7 µg/m³ (poziom dopuszczalny wynosi 50 µg/m³). Rejestrowane stężenia uwzględniają również wpływ emisji z Elektrowni Turów. W tabelach z wynikami obliczeń modelowych (tabele nr 7-21, 7-23, 7-25 dotyczące obszaru Niemiec) przedstawiono prognozowane stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania 24 godziny jako wartość stanowiącą 36 maksimum ze stężeń 24-godzinnych oraz stężenia średnioroczne. Najwyższe prognozowane stężenia na obszarze Niemiec pochodzące z emisji z instalacji Elektrowni Turów wystąpią w 2020 roku - wartość średnia roczna wynosi 0,729 µg/m³,

natomiast 36 maksimum ze średnich dobowych wynosi 1,892 µg/m³ (tabela nr 7-21). Przedmiotowe wartości nie stanowią zagrożenia ani przyczyny dla niedotrzymania standardów jakości powietrza na obszarze Niemiec, na który oddziałuje elektrownia.

- 23) określenia limitów rocznych emisji w zakresie emisji substancji szkodliwych oraz ich kontroli przez stacje pomiarowe – *uwaga niezasadna*.

Zgodnie z art. 224 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w pozwoleniu ustala się wielkość emisji gazów i pyłów wyrażoną w tonach (Mg) na rok dla całej instalacji. Emisja taka podlega kontroli poprzez system monitoringu emisji. Rozliczenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłu z bloków energetycznych dokonywane jest na podstawie wyników uzyskanych z pomiarów ciągłych emisji i pomiarów okresowych. Komputerowa Sieć Kontroli Emisji Zanieczyszczeń (KSKEZ) zbiera i odpowiednio przelicza dane ze wszystkich systemów pomiarowych. Ponadto, KSKEZ jest narzędziem pozwalającym na bieżąco kontrolowanie poziomów emisji i optymalizację przebiegu procesów spalania w każdym z kotłów energetycznych oraz procesów oczyszczania spalin.

Elektrownia Turów posiada również Zakładową Sieć Monitoringu Imisji Zanieczyszczeń Atmosfery, składającą się z czterech stacji pomiarowych zlokalizowanych w Bogatyni, Radomierzycach, Jasnej Górze i Wyszkwowie. Zakres pomiarów każdej stacji obejmuje stężenia: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM10 oraz obejmuje podstawowe parametry meteorologiczne: prędkość i kierunek wiatru, ciśnienie barometryczne, wilgotność względną oraz temperaturę powietrza oraz opad pyłu.

Dane pomiarowe przekazywane są siecią telemetrii komórkowej ze stacji terenowych do stacji centralnej w Wydziale Ochrony Środowiska w Elektrowni Turów, gdzie są analizowane i archiwizowane. Rejestrowane wyniki pomiarów dają rzetelny materiał do zdefiniowania stanu jakości powietrza i obserwowania zmian zachodzących w stanie środowiska kontrolowanego obszaru.

- 24) konieczności uwzględnienia w ocenie oddziaływania na środowisko uwalniania substancji szkodliwych (metale ciężkie, pył zawieszony, organiczne pozostałości ze spalania, dwutlenek siarki i tlenki azotu) dla obszarów po stronie niemieckiej (Hirschfelde, Drausendorf, Zittau), niewystarczającego opisanie transgranicznego uwalniania substancji szkodliwych do atmosfery i w konsekwencji braku oceny wpływu na naturę i zdrowia człowieka, konieczności identyfikacji zagrożeń i ich uwzględnienia we wszystkich procesach oceny z planami uniknięcia ich emisji – *uwaga niezasadna*.

W przedłożonej dokumentacji przedstawiono ocenę oddziaływania Elektrowni Turów po uruchomieniu nowego bloku energetycznego na obszarze Republiki Federalnej Niemiec, ze szczególnym wyróżnieniem oddziaływania na obszary chronione Natura 2000 (pkt 8.5.2. i pkt 8.5.3.2. *Aneksu (...)*). W ocenie uwzględniono emisję następujących substancji: dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłu zawieszonego PM2,5 i PM10, fluorowodoru, chlorowodoru, amoniaku, rtęci, tlenku węgla oraz metali w pyłe: arsenu, kadmu, chromu, manganu, niklu, ołowiu, wanadu, kobaltu, miedzi, cynku oraz benzo(a)pirenu. Graficzna interpretacja wyników obliczeń modelowych w postaci rysunków przedstawiających przebiegi izolinii stężeń stanowi załącznik do dokumentacji pn. „*Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji ...*” czerwiec 2018, która została przekazana stronie niemieckiej w ramach przedmiotowych konsultacji społecznych.

Jak już wskazano w niniejszym uzasadnieniu, Dyrekcja Regionalna Saksonii w swoim piśmie z dnia 4 marca 2019 r. znak: DD44-8431/1002/7 przedstawiła swoją pozytywną opinię do przedstawionego we wniosku modelowania zanieczyszczeń w powietrzu.

- 25) braku w dokumentacji informacji o realizacji celów w zakresie emisji azotu i pyłu zawieszonego wynikających z Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. *ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE - uwaga niezasadna*.

Nowy blok nr 7 będzie spełniał wymogi określone w Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. Informacja o realizacji celów w zakresie emisji została szczegółowo opisana w dokumentacji wniosku (Tabela 11. Analiza dostosowania instalacji spalania węgla brunatnego do wymogów konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) - nowy blok energetyczny - blok nr 7 dokumentu pn. *Aneks do wniosku z dnia 30.10.2015 roku o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni*).

26) uwaga dotycząca zagrożenia związanego z niemożliwymi do przewidzenia skutkami emisji pyłu, tlenków azotu, dwutlenku siarki, rtęci i innych metali ciężkich - *uwaga niezasadna*.

Dla nowego bloku nr 7 emisję substancji do powietrza wyznaczono: dla pyłu w oparciu o prognozowaną maksymalną emisję pyłu całkowitego i przewidzianego jego składu frakcyjnego, dla pozostałych substancji w oparciu o wskaźniki emisji określone na jednostkę energii chemicznej wprowadzanej z paliwem do kotła (wskaźniki wyznaczono na podstawie pomiarów emisji z bloków nr 1÷6 prowadzonych w latach 2011-2015). Obliczenia zawarte we wniosku wykazały, że emisja substancji do powietrza z instalacji nie spowoduje przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031, z późn.zm), a także wartości odniesienia określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16 poz. 87).

27) zanieczyszczenia powietrza spowodowanego zapyleniem, określenia udziału elektrowni w tych emisjach i żądania podjęcia działań w celu przestrzegania najniższych wartości emisji i ich kontroli przez właściwe organy – *wyjaśnienie*.

Oddziaływanie emisji pyłu na obszarze Niemiec zostało przedstawione w udostępnionej stronie niemieckiej dokumentacji. Są to zarówno prognozowane wartości stężeń przedstawione w tabelach nr 40-45 w „*Aneksie (...)*” - czerwiec 2018, jak również graficzna prezentacja rozkładu stężeń substancji przedstawiona w załącznikach do dokumentu pn. „*Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji ...*” - czerwiec 2018. Jak wskazano wyżej, w pkt 26) niniejszego uzasadnienia, normy jakości powietrza po uruchomieniu instalacji zostaną dotrzymane.

Zgodnie z art. 211 ust. 5 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w pozwoleniu zintegrowanym określa się zakres i sposób monitorowania wielkości emisji zgodny z wymaganiami dotyczącymi monitorowania określonymi w konkluzjach BAT, jeżeli zostały one określone. W pkt III.6. niniejszej decyzji zobowiązano prowadzącą instalację do przekazywania Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w formie pisemnej, wyników pomiarów emisji substancji do powietrza.

Organem kontrolującym w zakresie zgodności funkcjonowania instalacji z warunkami określonymi w pozwoleniu zintegrowanym jest Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska oraz Marszałek Województwa Dolnośląskiego. Nowy blok energetyczny od momentu uruchomienia obowiązany jest do dotrzymywania poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT określone dla tzw. nowych instalacji. Jak wynika z przedłożonego wniosku, emisje z elektrowni nie powodują przekroczenia standardów jakości powietrza określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla większości analizowanych substancji udziały ich stężeń w wartościach dopuszczalnych nie przekraczają 1 %. Szczegółowe dane przedstawiające udział Elektrowni Turów w emisji pyłu na tereny Niemiec wskazano w pkt 22) niniejszego uzasadnienia. Techniki zainstalowane w bloku nr 7 pomimo wysokiej skuteczności nie pozwalają na wnioskowanie o niższe poziomy emisji z uwagi na charakterystykę paliwa, jak również innowacyjność niektórych rozwiązań nieprzetestowanych jeszcze w pełni na skalę przemysłową.

28) zastosowania niższych dopuszczalnych wartości w zakresie emisji pyłu, tlenków azotu, dwutlenku siarki oraz rtęci – *uwaga nieuwzględniona*.

- *BAT AELs dla pyłu*

Podstawowym urządzeniem przewidzianym do usuwania zanieczyszczeń pyłowych jest elektrofiltr wskazany w BAT 22 konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik *w odniesieniu dla dużych obiektów energetycznego spalania*. Jest to urządzenie najczęściej stosowane do ograniczania emisji pyłu w europejskich instalacjach spalania paliw, a co za tym idzie dobrze sprawdzone w skali przemysłowej, w kontakcie z gazami o zróżnicowanym składzie i zmiennych parametrach. W przypadku Elektrowni Turów (blok nr 7) czynniki takie jak moc źródła, rodzaj paliwa, typ kotła oraz konfiguracja całej instalacji (w tym urządzeń oczyszczania spalin) przemawiają za zastosowaniem tej techniki. Zainstalowany na bloku nr 7 elektrofiltr o sprawności dochodzącej do 99,9% pozwala na pracę również podczas rozruchów i zatrzymań instalacji, skutecznie ograniczając emisje pyłu i zawieszonych na nim metali (w tym rtęci) także w warunkach pracy odbiegających od normalnych. Technika ta gwarantuje odpowiednią jakość dla prawidłowej pracy instalacji mokrego odsiarczania (IMOS) gdzie następuje dalsza redukcja emisji pyłu.

Pomimo tak skutecznego systemu odpylania zmienność parametrów paliwa w zakresie zawartości popiołu, oporności cząstek pyłu czy ilości substancji lotnych, będzie wpływać na skuteczność działania elektrofiltru.

- BAT AELs dla tlenków azotu (NO_x)

Jak wynika z wyjaśnień przedłożonych przez wnioskodawcę w bloku nr 7, zgodnie z BAT 20, zastosowano katalityczną technikę odazotowania (SCR), która nie była dotychczas wykorzystywana w instalacjach spalających paliwo o parametrach węgla brunatnego wykorzystywanego w Elektrowni Turów. Dotyczy to głównie wysokiej zawartości składników mających negatywny wpływ na pracę katalizatora tj. popiołu, żelaza, wapnia, siarki, arsenu, sodu, tlenku krzemu, co ma istotny wpływ na trwałość wkładów katalitycznych (ich ścieralność oraz trwałość chemiczną/reaktywność). Zawartość tych substancji w gazie trafiającym na SCR jest do 4 razy większa niż w przypadku instalacji, na podstawie których ustalone zostały BAT AELs dla emisji NO_x z instalacji nowych opalanych węglem brunatnym. Istotnie wyższe jest również stężenie pyłu. Dlatego też faktyczna efektywność odazotowania może odbiegać od informacji zebranych w tym zakresie podczas rewizji BREFu dla dużych obiektów spalania (LCP) i wykorzystanych do ustalenia BAT-AELs dla emisji NO_x.

W związku z powyższym zawnioskowano o ustalenie dopuszczalnych wielkości emisji równych górnej granicy BAT-AELs co odpowiada możliwościom technicznym instalacji.

- BAT AELs dla rtęci (Hg)

Działanie SCR będzie miało również przełożenie na skuteczność ograniczania emisji rtęci (Hg) gdyż specjalny katalizator utleniający Hg⁰ do Hg⁺² umożliwia usuwanie tego zanieczyszczenia w dalszych procesach oczyszczania, w tym w IMOS, pełniąc kluczową rolę w usuwaniu rtęci. Metoda ta w przypadku pojawienia się w węglu wyższej zawartości rtęci, będzie uzupełniana poprzez zastosowanie natrysku węgla aktywnego absorbującego rtęć i zatrzymywanego na wysokosprawnym elektrofiltrze.

Metody ograniczania emisji rtęci do powietrza z bloku nr 7 Elektrowni Turów stanowią złożony system polegający na zastosowaniu kombinacji technik dedykowanych dla usuwania tego metalu ze spalin takich jak SCR wraz z dodatkiem chlorku amonu (NH₄Cl), IMOS w połączeniu z uzupełniającym działaniem węgla aktywnego i elektrofiltra (ESP). Jest więc to działanie w pełni zgodne z BAT 23 mówiącą o zastosowaniu jednej lub kombinacji wskazanych tam technik. Taka kombinacja gwarantuje uzyskanie średniorocznych emisji rtęci na poziomie 4 µg/Nm³. Należy również zwrócić uwagę na zmienną zawartość rtęci w paliwie i konieczność dotrzymywania ustalonych w pozwoleniu poziomów emisji, także w przypadku spalania paliwa zawierającego większe niż średnie ilości tego zanieczyszczenia.

Zgodnie z informacjami zawartymi w BREF dla dużych obiektów spalania (LCP) efektywność technik opartych na absorpcji rtęci na węglu aktywnym jest znacznie mniejsza w przypadku spalania węgla brunatnego, z uwagi na wyższą ilość rtęci w paliwie. Węgiel brunatny ma względnie wysoki poziom pierwiastkowej rtęci, najtrudniejszej do wychwycenia, np. udział tlenku

rtęci (Hg⁰) w całkowitej zawartości rtęci (Hg) w gazach odlotowych wynosi 80 % dla kotłów opalanych węglem brunatnym, a 30 % w przypadku kotłów opalanych węglem kamiennym. Dlatego też kluczowe jest utrzymanie rtęci w jej reaktywnej formie co wspomaga instalacja mokrego odsiarczania wyposażona w system regulacji potencjału oksydacyjno-redukcyjnego, aby zapobiec przejściu formy Hg⁺² do Hg⁰, a tym samym zjawisku re-emisji rtęci. Ponadto, funkcjonuje system dozowania środka chemicznego zapobiegającego ponownej emisji rtęci z absorbera.

W związku z powyższym dla układu technologicznego bloku nr 7 wnioskowana do ustalenia w pozwoleniu zintegrowanym dopuszczalna wielkość emisji dla rtęci wynosząca 4 µg/Nm³ wynika z zastosowania najlepszych dostępnych technik wdrożonych w instalacji.

- *BAT AELs dla dwutlenku siarki (SO₂)*

Odsiarczanie spalin z bloku nr 7 ma miejsce w instalacji mokrego odsiarczania (IMOS) gdzie jako sorbent stosowana jest zawiesina mączki kamienia wapiennego.

Technika ta została opisana w pkt 2.1.4 BAT 21 konkluzji BAT i jest jedną z najskuteczniejszych metod ograniczania emisji SO_x do powietrza, jak również wpływa na ograniczenie emisji innych zanieczyszczeń takich jak: pył, chlorowodór (HCl), fluorowodór (HF) i rtęć (Hg).

Instalacja mokrego odsiarczania spalin została zaprojektowana tak, aby uwzględniając dużą zmienność w zakresie zawartości siarki w paliwie gwarantować emisje zbliżone górnej granicy BAT-AELs. Zgodnie z informacjami zawartymi w BREF dla dużych obiektów spalania (LCP), skuteczność IMOS może wynosić od 92 % do > 95 %, w zależności od rodzaju absorbera oraz zastosowanych dodatków chemicznych (np. kwasów organicznych), a w przypadku istniejących instalacji zaczyna się od 85 %. Zastosowana w bloku nr 7 technika odsiarczania gwarantuje dotrzymanie średniodobowych i średniorocznych dopuszczalnych wielkości emisji wynoszących odpowiednio 110 i 75 mg/Nm³.

Wnioskowane wielkości stężeń emisji dla SO_x wynikają z zastosowania najlepszych dostępnych technik BAT 21.

29) minimalizacji obciążeń dla środowiska generowanych przez elektrownię w związku z emisjami pyłu, dwutlenku węgla, tlenków azotu – *uwaga nieuwzględniona*.

Jak wykazano w dokumentacji, nowy blok energetyczny od momentu uruchomienia będzie dotrzymywał rygorystycznych poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT dla nowych obiektów. Emisje z elektrowni nie powodują przekroczeń standardów jakości powietrza określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla większości analizowanych substancji udziały ich stężeń w poziomach dopuszczalnych nie przekraczają 1%. W powyżej udzielonych odpowiedziach na uwagi wyjaśniono sposób przyjęcia wnioskowanej emisji z bloku nr 7 oraz ocenę jej wpływu na stan jakości powietrza (pkt 17), 21), 22), 24) i 28) niniejszego uzasadnienia).

30) przypuszczenia dotyczącego korzystania przez Wnioskodawcę na blokach nr 1÷6 z odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych określonych w Konkluzjach BAT w zakresie emisji chlorowodoru (HCl) i fluorowodoru (HF) - *uwaga niezasadna*.

Wniosek nie dotyczy bloków nr 1÷6. Elektrownia Turów nie wnioskowała o odstępstwa od konkluzji BAT, o których mowa w art. 204 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Dostosowanie bloków nr 1÷6 do wymogów Konkluzji BAT zostało dokonane w decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 października 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.6.2019.KG.

Przy piśmie z dnia 18 czerwca 2019 r. znak: GS-072-2/2019 Wnioskodawca zmienił zakres wniosku i wycofał się w niniejszym postępowaniu ze zmian dotyczących bloków nr 1÷6. Przedmiotowe postępowanie dotyczy wyłącznie nowego bloku nr 7.

31) uwzględnienia we wniosku łącznych emisji z istniejących bloków, emisji z nowego bloku nr 7 oraz aktualnych emisji w regionie - *uwaga niezasadna*.

Dokonując analizy oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza uwzględniono emisje ze wszystkich źródeł emisji z terenu zakładu, zarówno ze źródeł istniejących jak i projektowanych oraz pozyskano od Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska przy piśmie z dnia 16 maja 2018 r. znak: WM.7016.1.2018.DO, L.dz.1605/2018 tło zanieczyszczeń.

W pkt III.1.1.3 niniejszej decyzji Marszałek Województwa Dolnośląskiego określił roczną ilość substancji dopuszczonych do wprowadzania do powietrza z instalacji spalania paliw, dla wszystkich bloków energetycznych nr 1÷7.

b) oddziaływanie instalacji na stan środowiska gruntowo-wodnego

32) zbyt wysokiej temperatury odprowadzanych ścieków i żądania zastosowania bardziej rygorystycznych poziomów w zakresie składu ścieków. Wskazano również, że z dokumentacji nie wynika, czy będą przestrzegane wartości określone w Konkluzjach BAT. Zgłoszono również wątpliwości co do monitorowania parametrów ścieków, określenia za wysokich parametrów ścieków oraz braku określenia wszystkich zanieczyszczeń wynikających z konkluzji BAT. Zgłoszono żądanie przedłożenia dodatkowych informacji lub nałożenia dodatkowych wymogów w zakresie przestrzegania wymogów BAT 15 dla ścieków zrzucanych do odbiornika. – *uwaga niezasadna*

Uwagi w zakresie gospodarki ściekowej, zgłoszone w ramach I udziału społeczeństwa, są nieaktualne z uwagi na istotną zmianę koncepcji odprowadzania i oczyszczania ścieków powstających w związku z funkcjonowaniem instalacji spalania paliw (w tym nowego bloku energetycznego nr 7), która została przedstawiona przez prowadzącego instalację już po zakończeniu konsultacji transgranicznych prowadzonych w ramach ww. I udziału społeczeństwa. Ocena ta została przedstawiona w II udziale społeczeństwa, co zostało opisane w niniejszej decyzji przy II udziale społeczeństwa.

Ścieki z oczyszczania spalin (tj. ścieki z instalacji odsiarczania spalin) będą oczyszczane w oczyszczalni ścieków z IMOS i następnie zwracane do układu technologicznego. Z uwagi na fakt, iż ścieki te nie będą zrzucane do wód nie podlegają one regulacjom zawartym w BAT 5 i BAT 15 konkluzji BAT. W odniesieniu do pozostałych ścieków przemysłowych powstających w instalacji spalania paliw, zrzucanych do rzeki Miedzianki wymogi ww. BAT-ów również nie mają zastosowania, gdyż w strumieniu ścieków zrzucanych do wód brak będzie ścieków z oczyszczania spalin.

W okresie docelowym, tj. po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych, zastosowane nowoczesne rozwiązania zapewnią odprowadzanie do rzeki Miedzianki ścieków o parametrach odpowiadających II klasie jakości wód powierzchniowych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187), tj. ścieków o wartościach wskaźników zanieczyszczeń dużo bardziej rygorystycznych niż wynikające z krajowych przepisów dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód.

33) niejasności w tłumaczeniu niektórych określeń dotyczących parametrów ścieków - *uwaga niezasadna*

Uwaga zgłoszona w ramach I udziału społeczeństwa. Z uwagi na m.in. zmianę koncepcji gospodarki wodno-ściekowej Zakładu konieczne było ponowne przeprowadzenie konsultacji w sprawie transgranicznego oddziaływania instalacji na środowisko. W ramach II udziału społeczeństwa strona niemiecka nie zgłaszała zastrzeżeń do tłumaczeń określeń dotyczących wskaźników zanieczyszczeń w ściekach powstających w związku z eksploatacją instalacji.

34) zakwaszania Nysy poprzez odprowadzanie azotu, podwyższony poziom siarczanów, chlorków i rtęci dotyczący bezpośrednio 11 obszarów ochrony siedlisk w Niemczech - *uwaga niezasadna*

Prowadzący instalację dokonał istotnych zmian w zakresie gospodarki wodno-ściekowej związanych z modernizacją istniejącej oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz zawróceniem do procesu technologicznego najbardziej uciążliwych ścieków z oczyszczania spalin (brak zrzutu do odbiornika). Podjęte przez Elektrownię Turów działania pozwolą w okresie docelowym (po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych) istotnie ograniczyć ładunek ścieków wprowadzanych do rzeki Miedzianki. Przeprowadzone przez Elektrownię badania wykazały, iż rtęć nie jest obecna w ściekach zrzucanych do Miedzianki. Niemniej jednak, w niniejszej decyzji, zgodnie z deklaracją zawartą we wniosku, zobowiązano prowadzącego instalację do prowadzenia monitoringu zrzucanych ścieków pod kątem zawartości rtęci przez

okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku. Dodatkowo w decyzji, zgodnie z wnioskiem, zmniejszono już dla stanu aktualnego dopuszczalne wielkości stężeń chlorków i siarczanów w zrzucanych ściekach. W okresie docelowym dopuszczalne wielkości stężeń chlorków, siarczanów i różnych form azotu zostaną obniżone i będą odpowiadać parametrom II klasy jakości wód. Przeprowadzona analiza wykazała, iż w stanie docelowym zasięg oddziaływania ścieków zrzucanych z instalacji do odbiornika, nie wykróczy poza wody rzeki Miedzianki, stąd zrzut ścieków nie będzie oddziaływał negatywnie na wody rzeki Nysy Łużyckiej.

- 35) negatywnego oddziaływania ciepła (temperatury odprowadzanych ścieków) z elektrowni na florę i faunę w Dolinie Nysy Łużyckiej - *uwaga niezasadna*

Jak wykazano wyżej zmiana koncepcji oczyszczania i odprowadzania ścieków z instalacji spalania paliw zagwarantuje odprowadzanie do rzeki Miedzianki ścieków przemysłowych o parametrach na poziomie parametrów odpowiadających II klasie jakości wód, również w zakresie temperatury. W okresie docelowym, dopuszczalna wielkość temperatury w zrzucanych ściekach wynosić będzie maksymalnie 24°C i będzie niższa niż, określona w polskich przepisach dla ścieków zrzucanych do wód, dopuszczalna wielkość temperatury wynosząca $\leq 35^{\circ}\text{C}$. W okresie aktualnym i przejściowym dopuszczalna wartość temperatury zrzucanych ścieków będzie zgodna z krajowymi regulacjami w tym zakresie. Z uwagi na powyższe oraz w związku z faktem, iż zasięg oddziaływania zrzutu ścieków z elektrowni nie wykróczy poza wody rzeki Miedzianki, nie przewiduje się wzrostu temperatury w wodach rzeki Nysy Łużyckiej. Zatem zrzut ścieków w tym zakresie nie będzie negatywnie oddziaływać na florę i faunę w Dolinie Nysy Łużyckiej.

- 36) obaw o możliwość zaopatrzenia elektrowni w wodę chłodzącą z uwagi na pogłębiający się deficyt wody w regionie, który ponadto może wpływać na niemożność dotrzymania dopuszczalnych wartości jakości wód Nysy Łużyckiej, a także na szybsze ocieplanie się wód Nysy Łużyckiej (z uwagi na emisję ciepła z elektrowni) – *uwaga niezasadna*

Źródłem wody na potrzeby technologiczne instalacji spalania paliw (w tym również na potrzeby chłodzenia) jest ujęcie wód powierzchniowych na rzece Witka (ujęcie podstawowe). Na potrzeby instalacji wykorzystywana może być także woda pobierana z ujęcia awaryjnego na rzece Nysie Łużyckiej. Prowadzący instalację podjął szereg działań zmierzających do ograniczenia zużycia wody w instalacji (np. zawracanie do procesu technologicznego ścieków z oczyszczania spalin). Działania te opisane zostały w punkcie II.2.2. podpunkt 12 niniejszej decyzji.

Ponadto, z uwagi na prowadzenie racjonalnego sposobu gospodarowania wodami na zbiorniku Witka w Niedowie, nie zachodzą obawy o zaopatrzenie elektrowni w wodę chłodzącą. Gospodarowanie wodami na ww. zbiorniku polega na utrzymywaniu stałego poziomu piętrzenia odpowiadającemu normalnemu poziomowi piętrzenia (NPP = 210,00 m n.p.m.). Gospodarowanie wodą w warunkach suszy następuje poprzez ograniczenie poboru wody ze zbiornika do niezbędnego minimum i ograniczenie w miarę możliwości przesyłu do zbiornika Zatonie i Zbiornika Wyrównania Dobowego. Ilości pobieranej wody z rzeki Witka (zbiornika Witka) oraz Nysy Łużyckiej oraz wielkość zrzutu ze zbiornika ustala się zgodnie z obowiązującą i zatwierdzoną przez właściwe organy „Instrukcją gospodarowania wodą dla zbiornika Witka”.

Pobór wody z rzeki Witka oraz Nysy Łużyckiej został uregulowany w odrębnym sektorowym pozwoleniu wodnoprawnym. W pozwoleniu tym określone zostały warunki poboru wody, tj. dopuszczalne ilości pobieranej wody. Dodatkowo w celu zabezpieczenia rzeki Witka i Nysy Łużyckiej w pozwoleniu tym nałożone zostały warunki takiego gospodarowania wodą, aby w rzekach zachowane zostały przepływy nienaruszalne (dla rzeki Witka wynoszący $Q_n=0,15 \text{ m}^3/\text{s}$ poniżej zapory oraz dla rzeki Nysy Łużyckiej wynoszący $Q_n=2,30 \text{ m}^3/\text{s}$ poniżej ujęcia).

Tak więc w przypadku obniżenia się poziomu wody w rzece Nysie Łużyckiej, w związku z ewentualnym pogłębieniem się w przyszłości deficytu wody w regionie, Elektrownia Turów będzie mogła pobrać z rzeki wyłącznie taką ilość wody, żeby zachować w rzece przepływ

nienaruszalny. W praktyce może to oznaczać, że ilość pobieranej wody będzie w takim przypadku dużo niższa niż ilość dopuszczona do poboru w pozwoleniu wodnoprawnym. Biorąc pod uwagę powyższe nie ma obaw dotyczących możliwości zaopatrzenia Elektrowni w wodę, nawet w przypadku niskich stanów wód w rzekach. Dodatkowo z uwagi na konieczność zachowania przepływu nienaruszalnego, nie istnieje niebezpieczeństwo niedotrzymania dopuszczalnych wartości jakości wód Nysy Łużyckiej w związku z poborem wody na potrzeby elektrowni.

37) zakwaszenia rzek Nysa Łużycka i Mandau w następstwie wprowadzania azotu - *uwaga niezasadna*

W okresie docelowym po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków dopuszczalne wielkości dla różnych form azotu w odprowadzanych ściekach będą niższe niż dopuszczalne poziomy określone w polskich regulacjach dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód. Wielkości te będą odpowiadać parametrom określonym dla II klasy jakości wód, zatem do odbiornika będą odprowadzane ścieki o parametrach jak wody powierzchniowe o dobrym stanie.

Zrzut ścieków z elektrowni nie ma żadnego wpływu na wody rzeki Mandau, z uwagi na fakt, iż rzeka ta uchodzi do Nysy Łużyckiej powyżej ujścia rzeki Miedzianki, która jest bezpośrednim odbiornikiem ścieków z elektrowni.

Natomiast w odniesieniu do wpływu ścieków z elektrowni na wody Nysy Łużyckiej można stwierdzić, iż z uwagi na fakt, że do rzeki Miedzianki odprowadzane będą ścieki o parametrach jak wody powierzchniowe o dobrym stanie, to zrzut ścieków nie będzie powodował pogarszania stanu wody w rzece Nysie Łużyckiej.

38) emisji rtęci do wód, sprzeczności z Ramową Dyrektywą Wodną i konieczności przedłożenia koncepcji przestrzegania w przyszłości dopuszczalnych wartości emisji rtęci - *uwaga niezasadna*

Źródłem rtęci w ściekach powstających w związku z funkcjonowaniem instalacji spalania paliw są procesy oczyszczania spalin. W związku ze zmianą koncepcji odprowadzania i oczyszczania ścieków powstających w związku z funkcjonowaniem przedmiotowej instalacji (w tym nowego bloku energetycznego nr 7), ścieki z oczyszczania spalin powstające w instalacji odsiarczania spalin bloków nr 4÷7 oczyszczane będą w oczyszczalni ścieków z IMOS, a następnie zawracane do układu technologicznego elektrowni. Ścieki z oczyszczania spalin nie będą zrzucane do rzeki Miedzianki.

Przeprowadzone przez Wnioskodawcę badania wykazały, iż pozostałe ścieki przemysłowe, które oczyszczane są na oczyszczalni ścieków przemysłowych i odprowadzane do Miedzianki, nie zawierają w swym składzie rtęci. Podsumowując, eksploatacja przedmiotowej instalacji spalania paliw na terenie Elektrowni Turów nie będzie źródłem emisji rtęci do wód.

39) braku w dokumentacji wniosku informacji o szkodach dla wód gruntowych i wód powierzchniowych (Nysa Łużycka) na terenie Niemiec wynikających z działalności kopalni i elektrowni - *uwaga niezasadna*

Uwaga dotycząca oddziaływania na wody gruntowe i powierzchniowe dotyczy przede wszystkim eksploatacji kopalni KWB Turów. Eksploatacja kopalni nie jest przedmiotem wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalania paliw na terenie Elektrowni Turów. Działalność prowadzona na terenie Kopalni Turów podlega odrębnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Taka procedura została przeprowadzona dla Kopalni Turów, a jej elementem były m.in. konsultacje ze stroną niemiecką dotyczące transgranicznego oddziaływania kopalni na środowisko.

Elektrownia Turów nie eksploatuje ujęć wód podziemnych. Na potrzeby technologiczne instalacji spalania paliw pobierana jest woda powierzchniowa z ujęcia na rzece Witka (ujęcie podstawowe) oraz na rzece Nysa Łużycka (ujęcie awaryjne).

Przyjęte przez Zakład rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami zabezpieczają przed przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego. Zmiana

koncepcji oczyszczania i odprowadzania ścieków powstających w instalacji (zawracanie ścieków z oczyszczania spalin do procesu technologicznego, modernizacja oczyszczalni ścieków przemysłowych) zminimalizuje wpływ ścieków odprowadzanych z instalacji na stan wód odbiornika.

- 40) zanieczyszczenia wody pitnej przez wprowadzanie siarczanu oraz działań przewidzianych w celu ochrony wody pitnej - *uwaga niezasadna*

Eksploatacja instalacji spalania paliw będąca przedmiotem niniejszego postępowania związana jest z odprowadzaniem do wód ścieków przemysłowych, dla których jednym ze wskaźników charakterystycznych są siarczany. Ścieki przemysłowe wprowadzane są do rzeki Miedzianki, która nie jest źródłem wody pitnej. Ponadto, dopuszczalna wielkość siarczanów w okresie aktualnym (do uruchomienia nowego bloku nr 7) oraz w okresie przejściowym (po uruchomieniu bloku nr 7, a przed uruchomieniem zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych) zgodna będzie z polskimi regulacjami dla ścieków wprowadzanych do wód. W okresie docelowym, tj. po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych dopuszczalna wielkość siarczanów w zrzucanych ściekach zostanie znacznie ograniczona, do poziomu określonego dla dobrego stanu wód (II klasa jakości).

Zatem eksploatacja przedmiotowej instalacji spalania paliw nie będzie miała wpływu na wodę pitną.

- 41) zanieczyszczenia wód powierzchniowych związkami żelaza przez wody odplywowe z kopalni odkrywkowej i sposobów zapewnienia ochrony przed ewentualnymi długookresowymi następstwami - *uwaga niezasadna*

Uwaga niezwiązana z przedmiotem prowadzonego postępowania. Jak wspomniano wyżej działalność górnicza prowadzona przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na terenie Kopalni Turów nie była przedmiotem niniejszego postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalania paliw.

- 42) poboru wody i obaw o bezpieczeństwo systemu zaopatrywania elektrowni w wodę z uwagi na jego powiązanie ze zbiornikiem retencyjnym Niedów (powódź w wyniku przerwania zapory ww. zbiornika w 2010 r.). Zgłoszono żądanie uzupełnienia dokumentacji o informacje w zakresie poboru wody, która zdaniem wnoszącego uwagi wymaga odrębnej analizy w zakresie oddziaływania na stan wód - *uwaga niezasadna*

Należy zwrócić uwagę, iż przerwanie zapory, które nastąpiło w roku 2010 spowodowane zostało przez ekstremalne zjawiska pogodowe. W wyniku katastrofalnego wezbrania na rzece Witka doszło do przelania się wody przez koronę zapory zbiornika Witka w Niedowie i rozmycia korpusu zapory. Awaria zapory uniemożliwiła piętrzenie i gromadzenie wody oraz prowadzenie gospodarki wodnej zgodnej z posiadanym przez Wnioskodawcę pozwoleniem wodnoprawnym na pobór wód. Od tego czasu, w celu przywrócenia piętrzenia na poziomie sprzed katastrofy wybudowana została grodzia tymczasowa, piętrząca wodę w zbiorniku Witka na poziomie niezbędnym dla zapewnienia warunków poboru wody, a następnie odbudowana została zaporą zbiornika Witka wraz z nową budowlą upustową, stanowiskiem dolnym stopnia i przepławką dla ryb. Zapora wraz z elektrownią wodną spełnia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie zaliczane do I klasy budowli hydrotechnicznych.

Ujęcie wody na zbiorniku Witka w Niedowie stanowi główne źródło zasilania w wodę dla zbiorników Zatonie, Wyrównania Dobowego, a także bezpośrednio dla Elektrowni Turów oraz Bogatyńskich Wodociągów i Oczyszczalni S.A.

Jak wspomniano już wyżej, ilości pobieranej wody z rzeki Witka (zbiornika Witka) oraz Nysy Łużyckiej oraz wielkość zrzutu ze zbiornika ustala się zgodnie z obowiązującą i zatwierdzoną przez właściwe organy „Instrukcją gospodarowania wodą dla zbiornika Witka”. Gospodarowanie wodami na zbiorniku polega na utrzymywaniu stałego poziomu piętrzenia odpowiadającemu normalnemu poziomowi piętrzenia (NPP = 210,00 m n.p.m.). Gospodarowanie wodą w warunkach suszy następuje poprzez ograniczenie poboru wody ze zbiornika do niezbędnego

minimum i ograniczenie w miarę możliwości przesyłu do zbiornika Zatonie i Zbiornika Wyrównania Dobowego. Biorąc powyższe pod uwagę, nie ma podstaw do obaw o zaopatrzenie elektrowni w wodę.

W odniesieniu do żądania przedstawienia informacji na temat poboru wody, podkreślić należy, iż wody powierzchniowe pobierane z rzeki Witka (lub rzeki Nysa Łużycka) wykorzystywane są nie tylko na potrzeby instalacji spalania paliw Elektrowni Turów, ale również na potrzeby Bogatyńskich Wodociągów i Oczyszczalni S.A. Zgodnie z polskim prawodawstwem (art. 202 ust. 6 ustawy *Prawo ochrony środowiska*) w pozwoleniu zintegrowanym ustala się warunki poboru wód powierzchniowych lub podziemnych na zasadach określonych w ustawie *Prawo wodne*, jeżeli wody te pobierane są wyłącznie na potrzeby instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego. W przeciwnej sytuacji (gdy wody pobierane są nie tylko na potrzeby instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym) w pozwoleniu określa się ilość wody wykorzystywanej na potrzeby instalacji (art. 211 ust. 6 pkt 8 ustawy *Prawo ochrony środowiska*). Podsumowując, w dokumentacji będącej podstawą wydania niniejszej decyzji wymienione zostały wszystkie źródła poboru wody powierzchniowej przez Elektrownię Turów. Na potrzeby instalacji pobierana jest woda powierzchniowa z ujęcia podstawowego na rzece Witce lub z ujęcia rezerwowego na rzece Nysa Łużycka. W dokumentacji podano także informacje o aktualnych i prognozowanych ilościach wody zużywanej na potrzeby instalacji (w tym nowego bloku nr 7). Ilość wykorzystywanej na potrzeby instalacji wody określona została w punkcie II.2.8 decyzji. Natomiast szczegółowe kwestie dotyczące poboru wód powierzchniowych z ujęcia na rzece Witka i rzece Nysa Łużycka (także w odniesieniu do wpływu poboru wody na stan wód ww. rzek) były przedmiotem odrębnego postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji sektorowej, tj. pozwolenia wodnoprawego na pobór wód powierzchniowych.

c) oddziaływania instalacji na klimat akustyczny

43) obciążenia hałasem z Elektrowni na terenie Niemiec – *uwaga nieuwzględniona*.

W Elektrowni Turów od wielu lat realizowany jest program ograniczania emisji hałasu z instalacji istniejących bloków nr 1÷6 w celu poprawy klimatu akustycznego w zasięgu jej oddziaływania, który został skoordynowany z budową nowych lub przebudowywanych obiektów w związku z budową nowego bloku nr 7. W *Aneksie (...)* wykazano, że po wybudowaniu nowego bloku nr 7 poziom hałasu emitowanego spełnia wymagania ochrony środowiska przed hałasem i nie będzie powodował przekroczenia norm na terenach chronionych.

Również Dyrekcja Krajowa Saksonii w ramach swojego stanowiska z dnia 25 lutego 2020 r. znak: 44-8431/1002/7 nie wniosła zastrzeżeń w tym zakresie. Zwrócono uwagę, że obecnie dostępne dokumenty zawierające zaktualizowaną prognozę emisji hałasu (wrzesień 2019 r.) oraz uwzględniające zrealizowane działania modernizacyjne i nowe instalacje (planowana oczyszczalnia ścieków przemysłowych) nie zakładają istotnych zmian w emisji hałasu po stronie niemieckiej, a więc nie przewiduje się żadnych negatywnych skutków wywołanych emisją hałasu.

44) obciążenia hałasem z kopalni odkrywkowej – *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*.

Przedmiotowe postępowanie dotyczy zmiany pozwolenia zintegrowanego udzielonego PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na prowadzenie instalacji spalania paliw. Działalność górnicza prowadzona na terenie Kopalni Węgla Brunatnego Turów nie jest przedmiotem niniejszego postępowania.

d) zagadnień innych dotyczących:

45) konieczności redukcji emisji dwutlenku węgla (CO₂), zgodnie z postanowieniami międzynarodowymi – *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*.

Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska* emisja dwutlenku węgla nie wymaga uregulowania w pozwoleniu zintegrowanym. Emisja do powietrza dwutlenku węgla rozliczana jest w trybie innych regulacji prawnych w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że przedmiotem postępowania w sprawie udzielenia lub zmiany pozwolenia zintegrowanego, w zakresie, w jakim

w postępowaniu tym rozstrzyga się o dopuszczalnych wielkościach emisji gazów lub pyłów do powietrza nie jest określenie emisji dwutlenku węgla, która podlega odrębnemu reżimowi prawnemu dotyczącemu emisji gazów cieplarnianych. W związku z powyższym, w ramach przedmiotowego postępowania nie dokonywano analizy kwestii dotyczących emisji do powietrza tej substancji. Wielkość emisji dwutlenku węgla z instalacji jest również wyłączona z konkluzji BAT. Niemniej jednak Wnioskodawca wyjaśnił, że nowy blok energetyczny nr 7, który zastępuje wycofane z eksploatacji bloki nr 8, 9, 10 w Elektrowni Turów, będzie emitował o 1,2 mln ton dwutlenku węgla rocznie mniej w stosunku do tych bloków.

46) żądania przedstawienia konkretnych celów w zakresie emisji dwutlenku węgla w Polsce w planowanym okresie eksploatacji elektrowni z podziałem na sektory gospodarki wraz z działaniami umożliwiającymi osiągnięcie tych celów - *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania.*

Wyjaśnienia udzielono w pkt 45) przedmiotowego uzasadnienia.

47) braku akceptacji dla dodatkowej emisji dwutlenku węgla (CO₂) z nowego bloku nr 7 – *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania.*

Wyjaśnienia udzielono w pkt 45) przedmiotowego uzasadnienia.

48) konieczności zamknięcia lub ograniczenia działalności starszych bloków w Elektrowni Turów - *wyjaśnienie.*

W latach 1995 - 2004 dokonano kompleksowej modernizacji Elektrowni w zakresie bloków nr 1÷6, które wymieniono całkowicie. Zdemontowano stare urządzenia i zainstalowano najnowszą w tym czasie technologię fluidalnego spalania węgla w kotłach z cyrkulacyjnym złożem fluidalnym. Łączna moc zrekonstruowanych bloków energetycznych osiągnęła 1 498 MW, zaś w latach 2004-2013 stare bloki nr 7÷10 były sukcesywnie wyłączane z eksploatacji. Od sierpnia 2021 r. bloki nr 1÷6 będą w pełni przystosowane do parametrów wynikających z konkluzji BAT.

49) publikacji danych dotyczących przyszłych rocznych emisji – *wyjaśnienie.*

Zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.), marszałek województwa w Biuletynie Informacji Publicznej udostępnia decyzje udzielające lub zmieniające pozwolenia zintegrowane, o których mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, (w decyzjach tych ustala m.in. dopuszczalną emisję roczną z instalacji). Obowiązek ten został wprowadzony art. 11 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1101) i obowiązuje od 5 września 2014 r. W związku z powyższym, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego pod adresem: <http://bip.umwd.dolnyslask.pl>, zakładka: Ochrona środowiska/Pozwolenia zintegrowane, zamieszczane są pozwolenia zintegrowane, które zostały wydane po dniu 5 września 2014 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego nie ma obowiązku publikowania corocznych informacji dotyczących emisji rocznych z poszczególnych instalacji, dla których jest organem ochrony środowiska. Jednak dane dotyczące rocznych emisji zanieczyszczeń do powietrza z Elektrowni Turów są publikowane przez prowadzącego instalację i są dostępne na stronie: <https://elturow.pgegiel.pl/Ochrona-srodowiska/Ochrona-powietrza-atmosferycznego>.

50) niezgodności rozbudowy Elektrowni Turów i powiększeniem obszaru kopalni odkrywkowej z celami paryskiego porozumienia klimatycznego - *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania.*

Wyjaśnienia udzielono w pkt 45) przedmiotowego uzasadnienia.

51) zmniejszania plonów w wyniku deficytu wody spowodowanego przez elektrownię, karczowania lasów pod rozbudowę kopalni oraz niebezpieczeństwa obsunięć w kopalni, zwiększenia leja depresji i obniżenia wód gruntowych – *uwaga niezasadna*

Elektrownia Turów nie eksploatuje ujęć wód podziemnych i nie wpływa na poziom wód gruntowych, zatem nie przyczynia się do deficytu wody w regionie.

Przedmiotem postępowania jest blok energetyczny nr 7 w Elektrowni, zaś wskazane zagadnienia dotyczą oddziaływania związanego z eksploatacją kopalni KWB Turów, która nie jest przedmiotem niniejszego postępowania.

- 52) przestrzegania przez Polskę europejskich zobowiązań dotyczących ochrony klimatu w zakresie redukcji gazów cieplarnianych - *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania.*

Wyjaśnienia udzielono w pkt 45) przedmiotowego uzasadnienia.

- 53) wysokiego zapylenia z popiołu deponowanego w kopalni oraz uwalniania w wyniku spalania izotopów promieniotwórczych zawartych w węglu brunatnym, udziału w prognozie emisji pyłów uwalnianych wskutek składowania popiołu - *uwaga nieuwzględniona.*

Jak stwierdzono we wniosku, nie są znane wyniki badań, które potwierdzałyby, że węgiel brunatny ze złoża Turów charakteryzuje się promieniotwórczością wyższą niż naturalna. Na potrzeby uznania popiołów lotnych za produkt uboczny, który mógłby być stosowany do produkcji materiałów budowlanych, przeprowadzono badania popiołów z Elektrowni Turów między innymi w zakresie promieniotwórczości naturalnej. Procedury związane z ochroną przed promieniowaniem jonizującym, którego źródłem mogą być naturalne pierwiastki promieniotwórcze występujące w surowcach i w odpadach przemysłowych pochodzenia mineralnego stosowanych do produkcji materiałów i wyrobów budowlanych zawarte są w Poradniku ITB nr 455/2010 „Badania promieniotwórczości naturalnej wyrobów budowlanych”. Badania przeprowadzono w latach 2015 i 2016 w laboratorium Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Opolu. Wyniki badań (których tut. organ nie kwestionuje) potwierdziły, że popioły lotne ze spalania węgla w Elektrowni Turów spełniają kryterium zawartości pierwiastków promieniotwórczych i mogą być, podobnie jak surowce naturalne pochodzenia mineralnego, wykorzystywane do produkcji materiałów i wyrobów budowlanych stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego.

Zatem tut. organ nie zgadza się ze stwierdzeniem, że emisja pyłu lub odzysk popiołów prowadzony w wyrobisku kopalni są źródłami podwyższonej promieniotwórczości.

Natomiast odpady paleniskowe z PGE są przekazywane do Kopalni Turów, która prowadzi ich odzysk na północnym zwałowisku wewnętrznym w wyrobisku kopalnianym poprzez wspólne zwałowanie z nadkładem. Gospodarka odpadami paleniskowymi prowadzona jest w oparciu o decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr O 87/2014, znak DOW-S.V. 7244.49.2014.MK z dnia 21.11.2014 r. na przetwarzanie odpadów w procesie odzysku R5, która określa warunki prowadzenie odzysku. Gospodarka odpadami w Kopalni Turów oraz oddziaływanie kopalni na środowisko nie są przedmiotem postępowania o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla Elektrowni Turów.

- 54) zmiany sposobu utylizacji popiołów w sposób inny niż składowanie w kopalni - *uwaga nieuwzględniona.*

Właściwości fizykochemiczne popiołów elektrownianych są znane i były brane również pod uwagę podczas podejmowania decyzji o obecnym sposobie ich zagospodarowania, tj. odzysku w ramach procesu R5. Na potrzeby uznania popiołów lotnych za produkt uboczny, który mógłby być stosowany do produkcji materiałów budowlanych, przeprowadzono badania popiołów z Elektrowni Turów między innymi w zakresie promieniotwórczości naturalnej. Procedury związane z ochroną przed promieniowaniem jonizującym, którego źródłem mogą być naturalne pierwiastki promieniotwórcze występujące w surowcach i w odpadach przemysłowych pochodzenia mineralnego stosowanych do produkcji materiałów i wyrobów budowlanych zawarte są w Poradniku ITB nr 455/2010 „Badania promieniotwórczości naturalnej wyrobów budowlanych”. Badania przeprowadzono w latach 2015 i 2016 w laboratorium Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Opolu. Wyniki badań potwierdziły, że popioły lotne spełniają kryterium zawartości pierwiastków promieniotwórczych i mogą być, podobnie jak surowce naturalne pochodzenia mineralnego, wykorzystywane do produkcji materiałów i wyrobów budowlanych stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego.

Odpady paleniskowe począwszy od maja 2009 r. przekazywane są Kopalni Turów, która stając się

ich właścicielem prowadzi odzysk w procesie R5 na północnym zwałowisku wewnętrznym w wyrobisku kopalnianym poprzez wspólne zwałowanie z nadkładem. Gospodarka odpadami paleniskowymi prowadzona jest zgodnie z ustawą o odpadach w oparciu o decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr O 87/2014, znak DOW-S-V.7244.49.2014.MK z dnia 21.11.2014 roku na przetwarzanie odpadów w procesie odzysku R5 (ważna do 20.11.2024 r.), która ustala warunki prowadzenie odzysku.

- 55) dotyczy konieczności zbadania oddziaływania Elektrowni Turów na stan powietrza, wód i obszarów ochrony siedlisk oraz zagrożenia naruszenia siedlisk flory i fauny w dolinie Nysy, tolerancji w kontekście obszarów ochrony siedlisk odnośnie emisji do powietrza. Wskazano, że dokumentacja nie zawiera oceny w formie graficznej, przeprowadzona ocena dokonana została w inny sposób niż przeprowadzane jest to w Niemczech. Zwrócono również uwagę na niewystarczającą ocenę oddziaływań na obszary ochrony siedlisk po stronie niemieckiej. Zgłoszono żądanie zbadania oddziaływania elektrowni na pobliskie obszary ochrony siedlisk w zakresie wykluczenia zagrożenia - *uwaga nieuwzględniona*.

Wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego zawiera pełne informacje o oddziaływaniu instalacji na stan środowiska, w tym oddziaływanie emisji substancji do powietrza na obszary Natura 2000, również na terytorium Niemiec. Prognozowane wartości stężeń substancji przedstawione są w tab. 31-33 *Aneksu (...)* - czerwiec 2018 r., który został udostępniony stronie niemieckiej w ramach konsultacji transgranicznych. Dodatkowo, na prośbę strony niemieckiej została opracowana w 2017 r. dokumentacja pn. *„Inwentaryzacja przyrodnicza chronionych gatunków roślin, zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych w obszarze istotnego oddziaływania Elektrowni Turów oraz przedmiotów ochrony i gatunków roślin wymienionych w II i IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej 94/43/EWG występujących w obszarze Natura 2000 PLH02006 Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej wraz z oceną oddziaływania”* (w języku niemieckim), którą Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska przy piśmie z dnia 14.11.2018 r. przekazała Dyrekcji Krajowej Saksonii.

Dyrekcja Regionalnej Saksonii w pismach z dnia 04.03.2019 r. oraz z dnia 25.02.2020 r. nie wniosła uwag dotyczących oddziaływania instalacji na obszary Natura 2000.

- 56) niedostatecznego badania w zakresie oddziaływania na środowisko w zakresie dyrektywy siedliskowej. Wskazano, że jakość i ilość przedłożonych prognoz oddziaływania na środowisko nie spełnia wymagań. Zgłoszono żądanie przedstawienia kompletnej i merytorycznie poprawnej prognozy - *wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*.

Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wraz z oceną oddziaływania na formy ochrony przyrody zostały procedowane i przedstawione w ramach postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy nowego bloku energetycznego, które zostało zakończone wydaniem decyzji przez Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z dnia 18 października 2013 r. znak: BZI. IOP. 6220.18.2013. Strona niemiecka również uczestniczyła w tym postępowaniu. W ramach postępowania o wydanie pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z polskimi przepisami prawa, nie przeprowadza się ponownej oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, wykraczającej poza wymagania przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

- 57) niewystarczającego tłumaczenia dokumentacji. Zgłoszono brak tłumaczenia na język niemiecki niektórych rozdziałów dokumentacji oraz konieczność zamieszczenia pełnej treści pierwotnego wniosku na stronie internetowej organu niemieckiego – *uwaga uwzględniona*.

Zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 1 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w związku z art. 219 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, tut. organ zobowiązał PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A do przetłumaczenia części wniosku o wydanie pozwolenia, które dotyczą oceny możliwego znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Jednak uwzględniając uwagi społeczeństwa niemieckiego, Marszałek Województwa Dolnośląskiego zobowiązał dodatkowo do przetłumaczenia na język niemiecki: Rozdziałów 3, 4,

5, 9 dokumentacji pn. „Aneks do wniosku z dnia 30 października 2015 roku o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni oraz streszczenia w języku niespecjalistycznym. Dodatkowo przetłumaczono wszelkie inne pisma i wyjaśnienia, które zostały przekazane do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie przy piśmie Marszałka Województwa Dolnośląskiego znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ z dnia 12 grudnia 2019 r. Jednocześnie cała dokumentacja przekazana Stronie niemieckiej została zamieszczona również w j. niemieckim na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego pod adresem:

<http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,34779,idmp,22,r,r>

58) zgłoszenia sprzeciwu wobec budowy i eksploatacji nowego bloku nr 7 w Elektrowni Turów, w tym oddalenia wniosku wraz z uzupełnieniami - *uwaga nieuwzględniona*.

Wydanie bądź odmowa wydania pozwolenia zintegrowanego zgodnie z polskim prawem nie jest uznaniowa. Przesłanki do odmowy wydania pozwolenia określone są w art. 186 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Organ ochrony środowiska analizuje wniosek i ocenia, czy zachodzą przesłanki w nim wymienione np. czy eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie dopuszczalnych standardów emisyjnych lub czy eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie standardów jakości środowiska. W ocenie tut. organu, żadna z wymienionych przesłanek w art. 186 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, nie występuje w niniejszym postępowaniu. Zatem brak jest podstawy prawnej do odmowy udzielenia zmiany pozwolenia.

59) wydłużenia lub przeprowadzenia ponownego udziału społeczeństwa z uwagi na występujące zdaniem zgłaszającego uwagi brakujące części dokumentacji – *uwaga uwzględniona*.

Przeprowadzono powtórne konsultacje transgraniczne z udziałem społeczeństwa niemieckiego w terminie od 29.01.2020 r. – 28.02.2020 r., tj. po udzieleniu przez Wnioskodawcę odpowiedzi na uwagi i stanowiska zgłoszone w postępowaniu ze społeczeństwem niemieckim przeprowadzonym w okresie 07.01.2019 r. – 06.02.2019 r.

60) przedstawienia skutków dla elektrowni w wyniku nieprzedłużenia koncesji na wydobycie węgla – *uwaga nieuwzględniona*.

Uwaga nie dotyczy postępowania dotyczącego zmiany pozwolenia zintegrowanego dla Elektrowni Turów.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA CZESKIEGO

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej przekazało swoje stanowisko do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie przy piśmie z dnia 4 stycznia 2019 r. znak: MZP/2018/710/6222. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał powyższe do tut. organu przy piśmie z dnia 28 stycznia 2019 r. znak: DOoŚ-tos.440.5.2015.az/MT.22.

Poinformowano jednocześnie, że przekazana dokumentacja została udostępniona do wglądu opinii publicznej za pośrednictwem systemu informatycznego. Termin zgłaszania uwag został wyznaczony od dnia 03.12.2018 r. do 27.12.2018 r.

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej wniosło uwagi do dokumentacji oraz poinformowało o otrzymaniu uwag od następujących podmiotów:

- Ministerstwa Przemysłu i Handlu Republiki Czeskiej Na Frantisku 32, 110 15 Praga 1,
- Przedsiębiorstwa Państwowego Povodí Labe, Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí 500 03 Hradec Králové, Frýdlantská vodárenská společnost a. s., Zahradní 768, 464 01 Frýdlant,
- organizacji ekologicznej Frank Bold,
- osoby fizycznej (1).

Wszystkie uwagi i wnioski zostały złożone z zachowaniem wyznaczonych terminów i w związku z powyższym podlegały rozpatrzeniu.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

a) uzupełnienia dokumentacji o zapisy najlepszych dostępnych technik w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, w zakresie zapisów BAT nr: 6, 7, 9, 10, 20, 21, 22 i 23.

61) BAT 6 – dot. ryzyka stosowania niewłaściwej jakości paliwa - *wyjaśnienie*.

Na str. 40 *Aneksu (...)* przedstawiono obowiązujący system prognozowania oraz monitoringu parametrów dostarczanego paliwa.

Blok energetyczny nr 7 w Elektrowni Turów został zaprojektowany pod parametry jakościowe paliwa lokalnego tj. węgla brunatnego dostarczanego do Elektrowni Turów z Kopalni Węgla Brunatnego Turów. Złoże to charakteryzuje się umiarkowaną niejednorodnością, co pozwala na planowaną równomierną eksploatację warstw o różnej jakości. Minimalizacja ryzyka wystąpienia niewłaściwej jakości paliwa realizowana jest poprzez prognozowanie jakości węgla dostarczanego do elektrowni i prowadzona jest z częstotliwością: 15 dni przed rozpoczęciem nowego kwartału – średniomiesięczna prognoza jakości na okres kwartalny; w każdy piątek – bieżąca prognoza na okres kolejnych dziesięciu dni; do godziny 17 każdego dnia – bieżąca prognoza na okres 24 godzin dnia następnego. Pobór prób węgla oraz sposób określania parametrów jakościowych na potrzeby prognoz długoterminowych oraz bieżących odbywa się według uzgodnionych pomiędzy Elektrownią Turów a KWB Turów Instrukcji. Dodatkowo system nawęglania kotłów Elektrowni Turów został wyposażony w oprzyrządowanie pozwalające kontrolować ilość popiołu w podawanym do kotłów fluidalnych węglu, co umożliwi eliminację zakłóceń procesu spalania fluidalnego mogących wpływać na jakość spalin, zapewnia poprawne działanie instalacji oraz wypełnianie zobowiązań środowiskowych. Biorąc pod uwagę obowiązujący system prognozowania oraz monitoringu parametrów dostarczanego paliwa, prowadzący instalację ocenia ryzyko użycia niewłaściwej jakości paliwa z Kopalni Węgla Brunatnego Turów za minimalne. Tutejszy organ stwierdza w tym zakresie zgodność pozwolenia z wymogami wyrażonymi w BAT 6.

62) BAT 7 - przestrzegania emisji amoniaku (NH_3) - *wyjaśnienie*.

W celu zapobiegania emisjom NO_x do powietrza na bloku nr 7, co przedstawiono w pkt 7 *Aneksu (...)*, zostanie zastosowana technika BAT selektywnej redukcji katalitycznej (SCR) z wykorzystaniem katalizatora i roztworu chlorku amonowego NH_4Cl wprowadzanego do gazów spalinowych (powstający z rozkładu chlorku amonowego amoniak redukuje stężenie tlenków azotu). W celu ograniczenia emisji amoniaku do powietrza wiążącą się ze stosowaniem selektywnej redukcji katalitycznej (SCR) zostaną zastosowane techniki wskazane w BAT 7 polegające na: optymalizowaniu udziału reagenta do zawartości NO_x , homogenicznym rozkładzie reagenta, optymalnym rozmiarze kropeł reagenta. W procesie odazotowania spalin bloku nr 7 w Elektrowni Turów zastosowany został reaktor SCR w konfiguracji typu "high dust", który znajduje się bezpośrednio za kotłem. Roztwór reagenta wprowadzany jest do kanału spalin przed reaktorem instalacji odazotowania za pomocą dwuczynnikowych dysz lancowych, przy użyciu powietrza rozpylającego. Roztwór reagenta jest dozowany w zależności od stężenia NO_x . W celu zapewnienia maksymalnego wymieszania (zhomogenizowania) wtryskiwanego reagenta ze spalinami przed reaktorem odazotowania oraz w celu zapewnienia minimalizacji jego zużycia i w praktyce wyeliminowania zjawiska poślizgu amoniaku, przed reaktorem zastosowany jest zestaw dedykowanych płyt mieszających, których rozmiar, rozmieszczenie, kształt i liczba był przedmiotem modelowania w pomniejszonej skali kotła dla osiągnięcia optymalnych efektów. Moduł reaktora został wyposażony w dwa układy ciągłego poboru próbek gazów spalinowych w celu dokonania w nich pomiarów stężenia NO_x , który wykorzystuje optymalnie dobrany i rozmieszczony zestaw lanc, celem zapewnienia dokładnego pomiaru w całym przekroju kanałów. Jeden z układów zainstalowany został przed reaktorem SCR i służy do pomiarów w spalinach przed wtryskiem reagenta, natomiast drugi układ zainstalowano za reaktorem SCR w celu pomiarów w spalinach po redukcji NO_x . Zgodnie z wymogami BAT 4 wykazanymi w punkcie 7 *Aneksu (...)* na bloku nr 7 zostanie zamontowany analizator ciągłego pomiaru emisji amoniaku (NH_3) pracujący wg obowiązujących norm EN. Pozwoli to na monitoring, bezpośrednie reagowanie i podejmowanie stosownych działań aby nie przekroczyć poziomów emisji powiązanych z BAT (BAT- AEL) $\leq 3 \text{ mgNH}_3/\text{Nm}^3$ jako średnia roczna. W gwarancjach ujętych w Kontrakcie na budowę bloku nr 7 Wykonawca gwarantuje uzyskanie emisji $\text{NH}_3 \leq 3$

mgNH₃/Nm³. Przy swoim piśmie z dnia 30 marca 2020 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego, za pośrednictwem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, przedstawił Stronie czeskiej gwarancję dostawcy bloku w zakresie dotrzymania poziomów emisji zanieczyszczeń w spalinach - pismo Konsorcjum Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH MHPS-EDE GmbH – Budimex S.A. – Tecnicas Reunidas z dnia 17 marca 2020 r.

63) BAT 9 - monitorowania parametrów jakości paliwa – *wyjaśnienie*.

Paliwo dla bloku nr 7 podlegać będzie stałemu monitoringowi, zgodnie z wymogami BAT 9 w zakresie określonym w pkt III.5.1. ppkt 4) niniejszej decyzji. Paliwo dostarczane do spalania będzie badane przez akredytowane laboratorium.

64) BAT 10 – przedłożenia dodatkowej dokumentacji dotyczącej poważnych awarii – *uwaga niezasadna*.

Odpowiedź na zagadnienie została udzielona w pkt 14) niniejszego uzasadnienia do decyzji. Jednocześnie, w ramach pisemnych konsultacji transgranicznych prowadzonych z Ministerstwem Środowiska Republiki Czeskiej, PGEIGK S.A. zobowiązało się do opublikowania na swojej stronie internetowej, do czasu rozpoczęcia próbnej eksploatacji bloku nr 7 informacji w języku czeskim, dotyczących metod powiadamiania społeczeństwa, urzędów i służb ratowniczych w Republice Czeskiej o stanach awaryjnych, ich czasie trwania i zakresie, przebiegu interwencji oraz środkach podjętych w celu zapobieżenia ich powtórzenia. Przepisy wewnętrzne prowadzącego instalację, dotyczące poważnych awarii zostaną, w razie konieczności, dostosowane w zakresie powyższych zobowiązań. Powyższy obowiązek został określony w punkcie II.2.4 niniejszej decyzji.

65) BAT 20 w zakresie uzupełnienia o podpunkty dotyczące „całkowitego czystego wykorzystania paliwa”. Zawnioskowano o podanie dotychczas osiągniętych wyników monitorowanych wartości „czystego wykorzystania paliwa” w istniejących kotłach fluidalnych i zagwarantowania wartości „czystego wykorzystania paliwa” od dostawcy nowego kotła pyłowego nr 7 – *wyjaśnienie*.

Biorąc pod uwagę zakres pytania należy uznać, iż zgłaszający miał na uwadze sposób wypełniania BAT 2 (a nie BAT 20), która dotyczy monitorowania sprawności elektrycznej netto lub jednostkowego zużycia paliwa netto jednostek spalania paliw poprzez przeprowadzenie badania efektywności przy pełnym obciążeniu. Użyte sformułowanie „czyste wykorzystanie paliw” tutaj organ rozumie jako zużycie paliwa netto.

Wymóg BAT 2 ma na celu określenie sprawności elektrycznej netto lub jednostkowego zużycia paliwa netto lub sprawności mechanicznej netto zgazowania obiektów IGCC lub jednostek spalania paliw poprzez przeprowadzenie badania efektywności przy pełnym obciążeniu zgodnie z normami EN, po oddaniu jednostki do użytkowania i po każdej modyfikacji, która mogłaby znacząco wpłynąć na sprawność elektryczną netto lub jednostkowe zużycie paliwa netto lub sprawność mechaniczną netto jednostki.

Jeżeli normy EN nie są dostępne, zgodnie z BAT należy stosować: normy ISO, normy krajowe lub inne międzynarodowe normy zapewniające uzyskanie danych o równorzędnej jakości naukowej. BAT 2 pozwala na wybór monitorowanego parametru, ponieważ wszystkie wymienione parametry charakteryzują efektywność energetyczną instalacji.

Elektrownia Turów do monitoringu wybrała sprawność elektryczną, a nie jednostkowe zużycie paliwa netto, co wskazano w rozdziale 7 pn. „Ocena zastosowanych technik ochrony środowiska w świetle konkluzji BAT dokumentu” Aneksu (...). Określenie sprawności elektrycznej netto wykonane będzie przy pełnym obciążeniu zgodnie z obowiązującymi normami, po oddaniu obiektu do użytkowania i po każdej jego modyfikacji, która mogłaby znacząco wpłynąć na sprawność elektryczną netto lub jednostkowe zużycie paliwa netto lub sprawność mechaniczną netto jednostki. Badania wykona akredytowana w tym zakresie jednostka badawcza. Sprawność wytwarzania netto aktualnie jest wyznaczana wg metodyki opisanej w PN-93/M-35500. Bieżący monitoring odbywać się będzie w ramach procesu „V-00.00 - Kontrola eksploatacji i sprawności wytwarzania energii” Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Zgodnie z BAT 19 sprawność elektryczna netto (%) dla instalacji nowych opalanych węglem brunatnym $\geq 1\ 000$ MW powinna zawierać się w przedziale 42–44 %. Blok nr 7 będzie spełniał przedmiotowe wymogi.

Parametry wymagane przez BAT 2 określono w niniejszej decyzji w pkt II.2.2 ppkt 10 pn. *Sprawność kotła, sprawność elektryczna bloku.*

W zakresie wniosku o przedstawienie dotychczas osiągniętych wyników monitorowanych wartości „czystego wykorzystania paliwa” w istniejących kotłach fluidalnych, powyższe nie zostało spełnione z uwagi na fakt, że niniejsze postępowanie nie dotyczy bloków nr 1÷6.

66) spełnienia BAT 21, BAT 22, BAT 23 w zakresie gwarancji osiągnięcia wartości emisji substancji: SO₂, HCl, HF, pyłu i Hg. – *uwaga uwzględniona.*

Przy swoim piśmie z dnia 30 marca 2020 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego, za pośrednictwem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, przedstawił Stronie czeskiej gwarancję dostawcy bloku nr 7 w zakresie dotrzymania poziomów emisji zanieczyszczeń w spalinach - pismo Konsorcjum Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH MHPS-EDE GmbH – Budimex S.A. – Tecnicas Reunidas z dnia 17 marca 2020 r.

b) Oddziaływanie instalacji na stan jakości powietrza:

67) brak wykazania udziału bloku nr 7 do ogólnego obciążenia imisyjnego Elektrowni Turów – *uwaga niezasadna.*

Dołączona do Aneksu (...) dokumentacja pn. „Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego tj. z uwzględnieniem nowego bloku energetycznego oraz poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT” zawiera pełną listę substancji emitowanych z bloków energetycznych (ujętych w Konkluzjach BAT) przyjętych do obliczeń modelowego rozprzestrzeniania, jako oddziaływanie skumulowane (źródła istniejące i nowy blok nr 7). Wyszczególnione okresy obliczeń pokazują wpływ Elektrowni Turów na poziom stężeń imisji bez bloku nr 7, następnie z blokiem nr 7 i po uwzględnieniu dostosowania bloków nr 1÷6 do wymagań wynikających z Konkluzji BAT.

68) braku ujęcia wtórnego zanieczyszczenia cząstkami PM 2,5 w dokumentacji dotyczącej modelowania i oceny wpływu elektrowni na jakość powietrza w Czechach – *uwaga niezasadna.*

Odpowiedź na uwagę przedstawiono w pkt 1) uzasadnienia niniejszej decyzji, gdzie wyjaśniono, że zastosowany w ocenie oddziaływania Elektrowni Turów na jakość powietrza model CALPUFF posiada bardzo rozbudowany moduł rozprzestrzeniania się pyłu, w tym frakcji PM10 i PM2,5 uwzględniający również wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport, przemiany i depozycje zanieczyszczeń. Przy modelowaniu stężeń zanieczyszczeń nie pominięto źródeł powstawania aerozoli nieorganicznych będących składnikiem powietrza pyłu zawieszonego PM 2,5. Dokonana została również ocena oddziaływania transgranicznego po stronie czeskiej (punkt 8.5.3.1. Aneksu (...)).

c) oddziaływania instalacji na stan środowiska gruntowo-wodnego

69) pośredniego negatywnego wpływu działalności prowadzonej przez Elektrownię Turów na gospodarkę wodną regionu Frydlant - *uwaga niezasadna*

Zgłaszający uwagę nie wykazał w jaki sposób pośrednio instalacja spalania paliw eksploatowana na terenie Elektrowni Turów mogłaby negatywnie wpływać na gospodarkę wodną na terenie regionu Frydlant.

Na potrzeby instalacji pobierana jest woda powierzchniowa z ujęć na rzece Witka (ujęcie podstawowe) oraz rzece Nysa Łużycka (ujęcie rezerwowe). Zarówno same ujęcia wód powierzchniowych oraz rzeki Witka i Nysa Łużycka poniżej ujęć wody znajdują się na terenie Polski. Elektrownia Turów nie eksploatuje ujęć wód podziemnych i nie wpływa na poziom wód gruntowych. Zrzut ścieków przemysłowych następuje do rzeki Miedzianki, która od miejsca zrzutu ścieków z elektrowni w całości znajduje się na terenie Polski i ma swoje ujście do Nysy Łużyckiej. Od miejsca zrzutu ścieków rzeka ta nie przepływa przez obszar Republiki Czeskiej,

w związku z czym brak jest transgranicznego oddziaływania zrzutu ścieków z instalacji spalania paliw na terytorium Republiki Czeskiej.

Biorąc powyższe pod uwagę, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej eksploatacja Elektrowni Turów nie ma wpływu na gospodarkę wodną regionu Frydlant.

- 70) dokonania w pierwszej kolejności oceny wpływu rozszerzenia odkrywki Kopalni Turów na źródła powierzchniowe i podziemne wód na terenie Czech i braku takiej oceny w dokumentacji wniosku o zmianę pozwolenia dla Elektrowni Turów - *uwaga niezasadna, uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*

Przedmiotem niniejszego postępowania była zmiana pozwolenia zintegrowanego udzielonego PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na prowadzenie instalacji spalania paliw o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej powyżej 50 MW, zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów, tj. działalności wymienionej w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).

Działalność górnicza prowadzona przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na terenie Kopalni Turów nie była przedmiotem niniejszego postępowania. Działalność prowadzona na terenie Kopalni Turów podlega odrębnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Taka procedura została przeprowadzona dla Kopalni Turów, a jej elementem były m.in. konsultacje z Republiką Czeską, dotyczące transgranicznego oddziaływania kopalni na środowisko.

- 71) niejasności w zakresie intensywności pompowania podziemnych wód kopalnianych, zakresie rozbudowy i docelowej głębokości kopalni - *uwaga niezasadna, uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*

Uwaga niezwiązana z przedmiotem prowadzonego postępowania. Jak wspomniano wyżej, przedmiotem postępowania była zmiana pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalania paliw w Elektrowni Turów (wprowadzenie bloku energetycznego nr 7). Zgłoszone zagadnienie dotyczy oddziaływania związanego z eksploatacją kopalni KWB Turów, co nie było przedmiotem wniosku.

- 72) wpływu na wody podziemne i powierzchniowe na terenie Republiki Czeskiej powiązanego z budową nowego bloku nr 7 i rozszerzeniem wydobywania węgla brunatnego. Wskazano na brak w dokumentacji wniosku oceny wpływu rozszerzenia kopalni na stosunki hydrogeologiczne i hydrologiczne w Republice Czeskiej szczególnie w zakresie wody pitnej - *uwaga niezasadna, uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*

Uwaga niezwiązana z przedmiotem prowadzonego postępowania. Jak wspomniano wyżej działalność górnicza prowadzona przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na terenie Kopalni Turów nie była przedmiotem niniejszego postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalania paliw.

Jednocześnie w odniesieniu do instalacji spalania paliw eksploatowanej na terenie Elektrowni Turów (w tym nowego bloku energetycznego), nie zachodzi transgraniczne oddziaływanie na środowisko Republiki Czeskiej w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Na potrzeby instalacji pobierana jest woda powierzchniowa z ujęć na rzece Witka (ujęcie podstawowe) oraz rzece Nysa Łużycka (ujęcie rezerwowe). Zarówno same ujęcia wód powierzchniowych oraz rzeki Witka i Nysa Łużycka poniżej ujęć wody znajdują się na terenie Polski. Elektrownia Turów nie eksploatuje ujęć wód podziemnych i nie wpływa na poziom wód gruntowych. Zrzut ścieków przemysłowych następuje do rzeki Miedzianki, która od miejsca zrzutu ścieków z elektrowni w całości znajduje się na terenie Polski i ma swoje ujście do Nysy Łużyckiej. Od miejsca zrzutu ścieków rzeka ta nie przepływa przez obszar Republiki Czeskiej, w związku z czym brak jest transgranicznego oddziaływania zrzutu ścieków z instalacji spalania paliw na terytorium Republiki Czeskiej.

d) zagadnień innych dotyczących:

- 73) braku opisu środków technicznych zastosowanych na blokach nr 1÷6 zapewniających spełnianie od 2021 r. wymogów Konkluzji BAT. Zgłoszono brak deklaracji o nie stosowaniu odstępstw od

wymaganych poziomów emisji z Konkluzji BAT. – uwaga nieuwzględniona.

Przy piśmie z dnia 18 czerwca 2019 r. znak: GS-072-2/2019 PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. wystąpiła o zmianę zakresu wniosku poprzez wyłączenie z prowadzonego postępowania nadania uprawnień dla bloków nr 1÷6. Przedmiotowe postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dotyczy nadania uprawnień tylko dla nowego bloku nr 7. Marszałek Województwa Dolnośląskiego w decyzji Nr PZ 220.3/2019 z dnia 02.10.2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.6.2019.KG uwzględnił dostosowanie instalacji (bloków nr 1÷6) do wymagań określonych w konkluzjach BAT odnoszących się do głównej działalności prowadzonej w instalacji - Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. *ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. UE L 212 z dn. 17.08.2017 r.)*. W ww. decyzji nie zastosowano odstępstwa od wymaganych poziomów emisji wynikających z Konkluzji BAT.

74) nieudostępnienia dodatkowej dokumentacji w tym: decyzji polskich organów, wyjaśnień Spółki składanych w odpowiedzi na wezwania organu prowadzącego postępowanie oraz pozostałych rozdziałów *Aneksu* (...) dotyczących eksploatacji instalacji w warunkach odbiegających od normalnych, poważnych awarii przemysłowych, wnioskowanych zmian pozwolenia. Zgłoszono konieczność ponownego terminu konsultacji po przedłożeniu dodatkowej dokumentacji – uwaga uwzględniona.

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. przetłumaczyła na język czeski dodatkowo rozdziały nr: 3, 4, 5 i 9 dokumentacji pn. „*Aneks do wniosku z dnia 30 października 2015 roku o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrownia Turów w Bogatyni*” oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym. Dodatkowo przetłumaczono wszelkie inne pisma i wyjaśnienia, które zostały przekazane Stronie czeskiej za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie przy piśmie Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ.

W trakcie trwającego udziału społeczeństwa, do którego uwag odniesiono się powyżej, Spółka PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. składała dodatkową dokumentację.

Przy piśmie z dnia 10 grudnia 2018 r. znak: D/TS/2349/706/11199/2019 PGE GiEK S.A. złożyła wniosek dotyczący korekty w zakresie emisji pyłu dla bloków nr 1÷6 przyjętych do obliczeń modelowych.

Przy piśmie z dnia 9 maja 2019 r. znak: T/TS/1047/291/5138/19 PGE GiEK S.A. złożyła wniosek dotyczący korekty wnioskowanego zakresu gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami. W ww. przedmiocie sprawy Marszałek Województwa Dolnośląskiego przy piśmie z dnia 29 maja 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ na podstawie art. 50 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* wezwał prowadzącego instalację do przedstawienia wyjaśnień. Uzupełnienie zostało przedłożone przy piśmie Spółki z dnia 17 czerwca 2019 r. znak: GS-072-1/2019.

Przy piśmie z dnia 18 czerwca 2019 r. znak: GS-072-2/2019 PGE GiEK S.A. ograniczyła wniosek o nadanie uprawnień, w ramach przedmiotowego postępowania, wyłącznie dla nowego bloku nr 7.

Następnie, działając na wniosek Strony z dnia 18 czerwca 2019 r. znak: GS-072-3/2019 Marszałek Województwa Dolnośląskiego zawiesił postępowanie postanowieniem z dnia 21 czerwca 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ. Postępowanie zostało podjęte na wniosek Strony z dnia 9 października 2019 r. znak: GS-072-22/2019 postanowieniem Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 14 października 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ.

Wraz z wnioskiem z dnia 9 października 2019 r. znak: GS-072-22/2019 o podjęcie zawieszzonego postępowania, Spółka przedłożyła uzupełnienia do wniosku w zakresie: aktualizacji programu zapobiegania poważnym awariom przemysłowym, analizy konieczności sporządzenia raportu początkowego, uzupełnienia w zakresie rodzajów wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw.

Przy piśmie z dnia 21 listopada 2019 r. znak: GS-072-23/2019/6742 PGE GiEK S.A. wniosła o zmianę wniosku w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, przedłożyła również aktualizację analizy

akustycznej, wraz z innymi zmianami.

W związku ze zmianą składu zarządu spółki jaki się dokonał w trakcie prowadzonego postępowania, przy piśmie z dnia 9 lipca 2020 r. znak: GS-072-13/2020/2879A PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. przedłożyła zaświadczenia o niekaralności prowadzącego instalację za przestępstwa przeciwko środowisku oraz za przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, z późn. zm.).

Oceniając złożone przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. dodatkowe uzupełnienia do wniosku zmieniające jego zakres, Marszałek Województwa Dolnośląskiego uznał za zasadne przeprowadzenie ponownego udziału społeczeństwa.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 218 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa polskiego w postępowaniu, w dniach od 30 grudnia 2019 r. do 28 stycznia 2020 r. na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni oraz w miejscu lokalizacji instalacji została zamieszczona informacja o ponownych konsultacjach społecznych, możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, o możliwości i terminie wnoszenia uwag i wniosków, a także o prowadzonym postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (***II udział społeczeństwa po ponownym rozpatrzeniu wniosku***).

Marszałek Województwa Dolnośląskiego przy piśmie z dnia 12 grudnia 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ przekazał do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wyjaśnienia do ww. uwag złożonych w ramach I udziału społeczeństwa czeskiego i niemieckiego, jakie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. przedłożyła przy swoich pismach z dnia 21 listopada 2019 r. znak: GS-072-24/2019/6743 oraz z dnia 21 listopada 2019 r. znak: GS-072-25/2019/6744.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał Dyrekcji Krajowej Saksonii w Chemnitz pismem z dnia 10 stycznia 2020 r. znak: DOOŚ-toś.440.5.2015.MT.28 oraz Ministerstwu Środowiska Republiki Czeskiej pismem z dnia 10 stycznia 2020 r. znak: DOOŚ-toś.440.5.2015.MT.29 sporządzoną w językach państw narażonych dokumentację o jaką wnioskowały w swoich postulatach wraz z uzupełnieniami do wniosku. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zwrócił się również z prośbą o udostępnienie dokumentacji do wglądu społeczeństwa niemieckiego i czeskiego, z możliwością składania uwag i wniosków. Stronie niemieckiej i czeskiej zaproponowano również organizację konsultacji społecznych w formie spotkania ekspertów w przypadku jeżeli informacje zawarte w dokumentacji będą nadal niewystarczające.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA NIEMIECKIEGO – DYREKCJA KRAJOWA SAKSONII

Dyrekcja Kraju Związkowego Saksonii przekazała swoje stanowisko Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie przy piśmie z dnia 25 lutego 2020 r. znak: 44-8431/1002/7. Następnie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał powyższe do tut. organu przy piśmie z dnia 9 marca 2020 r. znak: DOOS-tos.440.5.2015.MT.32. Dyrekcja Kraju Związkowego Saksonii uznała swoje stanowisko za końcowe i odstąpiła od spotkania eksperckiego.

Poinformowano jednocześnie, że przekazana dokumentacja została wyłożona do wglądu społeczeństwa w gminach i miastach położonych w średniej odległości 10 km od punktu emisji w terminie od dnia 29 stycznia 2020 r. do dnia 28 lutego 2020 r. (włącznie). Dokumentacja została udostępniona w tym samym czasie na stronie internetowej Dyrekcji Krajowej Saksonii i na portalu oceny oddziaływania na środowisko. Dokumenty zostały również przekazane zainteresowanym organom w Niemczech do sprawdzenia i zaopiniowania.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

a) oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza – brak uwag.

Dyrekcja Krajowa Saksonii podtrzymała stanowisko zawarte w korespondencji z dnia 4 marca 2019 r. znak: DD44-8431/1002/7. Ponownie wskazano, że nowy blok będzie spełniał wymogi najlepszych dostępnych technik (konkluzji BAT) i zostanie istotnie ograniczony wpływ instalacji na

środowisko w porównaniu ze stanem opisanym we wniosku z 2015 r. Wskazano, że dane stanowiące podstawę wyliczeń emisji i pułapów są zrozumiałe. Nie wniesiono zastrzeżeń do przedsięwzięcia w obszarze zanieczyszczenia powietrza, w kontekście oceny skutków planowanej instalacji na stan jakości powietrza oraz nie zgłoszono konieczności przeprowadzenia konsultacji transgranicznych w formie spotkania ekspertów.

b) w zakresie ochrony przed hałasem – brak uwag.

Podtrzymano stanowisko przedstawione przy piśmie z dnia 13 marca 2017 r. znak: DD44-8431/1002/7. Zwrócono uwagę, że obecnie dostępne dokumenty zawierające zaktualizowaną prognozę emisji hałasu (wrzesień 2019 r.) uwzględniają zrealizowane działania modernizacyjne, a nowe instalacje (planowana oczyszczalnia ścieków przemysłowych) nie zakładają istotnych zmian w emisji hałasu po stronie niemieckiej. W związku z powyższym nie przewiduje się żadnych negatywnych skutków w zakresie ochrony przed emisją hałasu. Nie zgłoszono konieczności przeprowadzenia konsultacji transgranicznych w formie spotkania ekspertów.

c) w zakresie wód powierzchniowych (w tym ścieków, jakości wody i ramowej dyrektywy wodnej UE)

Dyrekcja Krajowa Saksonii podkreśliła, iż z technicznego punktu widzenia przedmiotowa zmiana nie budzi żadnych zasadniczych wątpliwości pod względem zachowania najlepszych dostępnych technik (BAT) dotyczących gospodarki wodnej w procesie wytwarzania energii elektrycznej w Elektrowni Turów. Nie zgłoszono także konieczności przeprowadzenia konsultacji transgranicznych w formie spotkania ekspertów. Zgłoszono następujące uwagi:

75) zgłoszono wątpliwości w zakresie spełniania BAT 15 w odniesieniu do strumienia ścieków z oczyszczania kondensatu z uwagi na brak informacji o sposobie jego oczyszczania oraz skuteczności usuwania amonu - *wyjaśnienie*

Z uwagi zgłoszonej przez stronę niemiecką nie wynika jednoznacznie o jaki kondensat chodzi. Źródłem jonu amonowego jest instalacja odazotowania spalin. W instalacji odazotowania nie powstaje kondensat. W instalacji tej prowadzony jest kolejny etap oczyszczania spalin. Instalacja ta prowadzona jest w sposób zoptymalizowany, tak aby „poślizg amoniaku” był minimalny. Spaliny z instalacji odazotowania docelowo skierowane zostaną do absorbera w instalacji odsiarczania. Produktami końcowymi procesu oczyszczania spalin są oczyszczone spaliny odprowadzane do powietrza, gips oraz ścieki odprowadzane na trójstopniową oczyszczalnię ścieków z IMOS przy bloku nr 7. Jeżeli jon amonu znajdzie się już w spalinach po instalacji odazotowania, dostanie się wraz z nimi do instalacji odsiarczania i następnie do ścieków, które oczyszczane będą w oczyszczalni ścieków z IMOS. Rozbudowana część strąceniowa oczyszczalni wyeliminuje główny ładunek amoniaku, reszta natomiast zostanie zatrzymana na modułach membranowych. Na podstawie przedstawionego sposobu oczyszczania ścieki zostaną pozbawione jonu amonu. Podkreślić należy, iż ścieki z oczyszczania spalin oczyszczone w ww. trójstopniowej oczyszczalni ścieków IMOS zawracane będą do procesu technologicznego. Ścieki te nie będą zrzucane do odbiornika, zatem nie dotyczą ich wymogi określone w BAT 5 i BAT 15 konkluzji, które odnoszą się do bezpośredniego zrzutu ścieków z oczyszczania spalin do wód.

76) wskazano na konieczność monitorowania rtęci, nawet w przypadku jej niewystępowania w ściekach (monitoring przez zaprzeczenie). - *uwaga uwzględniona*

Źródłem rtęci w ściekach powstających w związku z funkcjonowaniem instalacji spalania paliw są procesy oczyszczania spalin. W związku ze zmianą koncepcji odprowadzania i oczyszczania ścieków powstających w związku z funkcjonowaniem przedmiotowej instalacji (w tym nowego bloku energetycznego nr 7), ścieki z oczyszczania spalin powstające w instalacji odsiarczania spalin bloków nr 4÷7 oczyszczone będą w oczyszczalni ścieków z IMOS, a następnie zawracane do układu technologicznego elektrowni. Ścieki z oczyszczania spalin nie będą zrzucane do rzeki Miedzianki.

Przeprowadzone przez Wnioskodawcę badania wykazały, iż pozostałe ścieki przemysłowe, które oczyszczone są na oczyszczalni ścieków przemysłowych i odprowadzane do Miedzianki,

nie zawierają w swym składzie rtęci, zatem eksploatacja przedmiotowej instalacji spalania paliw na terenie Elektrowni Turów nie będzie źródłem emisji rtęci do wód.

Jednak, uwzględniając uwagę zgłoszoną przez stronę niemiecką, na wniosek prowadzącego instalację, w decyzji niniejszej określono obowiązek prowadzenia monitoringu rtęci w ściekach przemysłowych zrzucanych do Miedzianki przez okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku nr 7, a także rtęci w ściekach z osadników popiołowych zrzucanych do Potoku Ochota do czasu uruchomienia zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych.

Dodatkowo w przypadku stwierdzenia występowania rtęci w ściekach zrzucanych z oczyszczalni ścieków przemysłowych, zobowiązano w decyzji wnioskodawcę do stałego monitorowania rtęci w ściekach.

- 77) zgłoszono obawy, iż zmiana stanu wód rzeki Miedzianki będzie mieć wpływ na stan Nysy Łużyckiej, tj. zbiornika wód powierzchniowych Nysy Łużyckiej 5 (DESN_674-5) lub zbiornika wód powierzchniowych poniżej oraz wskazano, iż cel, ustalony dla ww. zbiornika wód powierzchniowych Nysy 5, nie został dotychczas osiągnięty (z uwagi na niezadowalający stan ekologiczny, stan chemiczny oraz morfologię zbiornika wodnego) - *wyjaśnienie*

Podjęte przez prowadzącego instalację działania polegające na zawracaniu do procesu technologicznego najbardziej uciążliwych ścieków z oczyszczania gazów odlotowych (procesy odsiarczania na blokach nr 4÷7), modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz skierowaniu na tą oczyszczalnię także ścieków z osadników popiołowych (w chwili obecnej zrzucanych do Potoku Ochota) oraz ścieków bytowych, docelowo skutkować będą obniżeniem dopuszczalnych wartości charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych zrzucanych do Miedzianki, do poziomów odpowiadających II klasie jakości wód (a więc do poziomów znacznie niższych niż dopuszczalne wielkości zanieczyszczeń w ściekach określone w polskim prawodawstwie). Zatem do odbiornika będą odprowadzane ścieki o parametrach jak wody powierzchniowe o dobrym stanie.

Podkreślenia wymaga fakt, że za zły stan rzeki Miedzianki odpowiada ogół działalności prowadzonej w zlewni rzeki Miedzianki i jej dopływów. Natomiast jak wynika z wniosku, zrzut ścieków z elektrowni, o parametrach jak wody powierzchniowe o dobrym stanie, nie będzie wpływał na pogorszenie stanu wód rzeki Miedzianki, a zatem nie będzie miał wpływu na wody rzeki Nysy Łużyckiej.

- d) w zakresie jakości wody i zakazu pogorszenia stanu zgodnie z ramową dyrektywą wodną i § 27 ustawy o gospodarce wodnej (uwagi zgłoszone Dyrekcji Krajowej Saksonii przez organ powiatu Górlitz – Niższą Agencję Wodną):

- 78) wskazano konieczność oceny wpływu ścieków z Elektrowni Turów również na zbiornik wód powierzchniowych Nysy Łużyckiej 5 - *uwaga nieuwzględniona*

Podjęte przez prowadzącego instalację działania polegające na zawracaniu do procesu technologicznego najbardziej uciążliwych ścieków z oczyszczania gazów odlotowych (procesy odsiarczania na blokach nr 4÷7), modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz skierowaniu na tą oczyszczalnię także ścieków z osadników popiołowych (w chwili obecnej zrzucanych do Potoku Ochota) oraz ścieków bytowych, docelowo skutkować będą obniżeniem dopuszczalnych wartości charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych zrzucanych do Miedzianki, do poziomów odpowiadających II klasie jakości wód (a więc do poziomów znacznie niższych niż dopuszczalne wielkości zanieczyszczeń w ściekach określone w polskim prawodawstwie). Zatem do odbiornika będą odprowadzane ścieki o parametrach jak wody powierzchniowe o dobrym stanie.

Podkreślenia wymaga fakt, że za zły stan rzeki Miedzianki odpowiada ogół działalności prowadzonej w zlewni rzeki Miedzianki i jej dopływów. Natomiast jak wynika z wniosku, zrzut ścieków z elektrowni, o parametrach jak wody powierzchniowe o dobrym stanie, nie będzie wpływał na pogorszenie stanu wód rzeki Miedzianki, a zatem nie będzie miał wpływu na wody rzeki Nysy Łużyckiej.

Z przedłożonej przez wnioskodawcę „Oceny wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki” wynika, iż wpływ zrzutu ścieków przemysłowych z elektrowni ograniczy się wyłącznie do wód rzeki Miedzianki (nie wykroczy poza ramy jednolitej części wód powierzchniowych Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej). Zatem nie było konieczności przeprowadzenia szczegółowej analizy wpływu zrzuconych ścieków na jednolite części wód powierzchniowych Nysy Łużyckiej położone poniżej ujścia rzeki Miedzianki. Przedłożona przy wniosku „Ocena...” jest wystarczająca do zbadania wpływu zrzutu ścieków z elektrowni na wody powierzchniowe.

- 79) wskazano na konieczność przyjęcia na potrzeby badania zakazu pogorszenia stanu wód Nysy Łużyckiej oprócz przepisów prawa polskiego, również przepisów prawa niemieckiego - *uwaga niezasadna*

Instalacja spalania paliw Elektrowni Turów zlokalizowana jest na terytorium Polski. Organ prowadzący postępowanie zobligowany jest stosować przepisy obowiązujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Nie ma natomiast podstaw, aby w postępowaniu stosować przepisy niemieckie.

Podkreślić należy, iż założenia Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE) zostały implementowane do przepisów krajowych m.in. ustawy *Prawo wodne* i przepisów wykonawczych do ustawy, a więc są one zgodne z prawem unijnym.

Dodać należy, że do „Oceny wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki” przyjęte zostały środowiskowe normy jakości dotyczące obecności w wodach powierzchniowych niektórych substancji lub grup substancji będących priorytetowymi substancjami zanieczyszczającymi ze względu na znaczne ryzyko, jakie mogą przedstawiać dla środowiska wodnego lub za jego pośrednictwem, zgodne z przepisami i celami Dyrektywy Wodnej.

- 80) wskazano na konieczność prowadzenia monitoringu wskaźników (np. metali ciężkich), dla których badania wykazały zawartość poniżej granicy oznaczalności (wskaźniki te nie zostały uwzględnione w zakresie charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w zrzuconych ściekach), przynajmniej w okresie po uruchomieniu nowego bloku i zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych - *uwaga częściowo uwzględniona*

Do prowadzenia monitoringu zanieczyszczeń w ściekach wykorzystywane są metodyki referencyjne określone w krajowych przepisach dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. W zakresie wspomnianych w uwadze metali ciężkich przepisy wskazują normy europejskie i/lub normy ISO.

Pomimo, iż przeprowadzone przez Wnioskodawcę badania nie wykazały obecności w ściekach zrzuconych do Miedzianki niektórych metali ciężkich, prowadzący instalację zadeklarował prowadzenie monitoringu przez okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku energetycznego nr 7 w zakresie rtęci, ołowiu i niklu w ściekach przemysłowych zrzuconych do rzeki Miedzianki oraz rtęci w ściekach zrzuconych do Potoku Ochota do momentu uruchomienia zmodernizowanej i zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych. Dodatkowo prowadzący instalację zadeklarował, że w przypadku wystąpienia w ściekach zrzuconych do Miedzianki rtęci, niklu i ołowiu, badania tych metali ciężkich prowadzone będą już na stałe.

Deklaracje Wnioskodawcy zostały uwzględnione przez organ w punkcie III.5.2.1. podpunkt 3 niniejszej decyzji.

- 81) zgłoszono brak uwzględnienia w dokumentacji dopuszczalnej wartości temperatury w zrzuconych ściekach w zależności od sezonu zimowego i letniego oraz zasobów rybnych - *uwaga niezasadna*

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800) dopuszczalna wielkość temperatury w ściekach przemysłowych (dotyczy to również wód

chłodniczych) zrzucanych do wód wynosi $\leq 35^{\circ}\text{C}$. Polskie prawodawstwo nie uzależnia dopuszczalnej wielkości temperatury ścieków od pory roku, ani od zasobów rybnych.

Podkreślić należy, iż po zrealizowaniu modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych dopuszczalna wielkość temperatury w ściekach zrzucanych do Miedzianki wynosić będzie, zgodnie z wnioskiem, maksymalnie 24°C , co jest wartością znacznie niższą niż dopuszczalna wielkość określona dla ścieków w krajowych regulacjach (ww. rozporządzenie).

Wartość 24°C wynika z regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187). W rozporządzeniu tym określono dla poszczególnych typów cieków optymalne temperatury dla zachowania w nich równowagi biologicznej. Dla rzeki Miedzianka (typ 4) określono wielkość temperatury na poziomie 24°C (bez względu na porę roku i zasoby rybne). Taką właśnie dopuszczalną wartość będzie miała temperatura ścieków przemysłowych zrzucanych do Miedzianki po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych.

- 82) zgłoszono brak odniesienia się do wpływu zrzucanych ścieków na biologiczne elementy jakości makrofitów/fitobentosu i ryb - *wyjaśnienie*

W ramach oceny wpływu odprowadzanych ścieków z terenu Elektrowni Turów na elementy biologiczne wód rzeki Miedzianki wykonano badania makrobezkręgowców bentosowych, tj. grupy organizmów uznanych za najbardziej rekomendowane organizmy wskaźnikowe w biologicznej ocenie stanu jakości wód, z uwagi na fakt, iż żyją w wodzie przez cały lub większość ich cyklu życiowego, zasiedlają siedliska rzeczne optymalne dla ich przetrwania, a ich występowanie nie jest limitowane zmianami sezonowymi (jak w przypadku makrofitów czy glonów), mają ograniczoną mobilność w środowisku wodnym, mają różny zakres tolerancji w stosunku do różnego typu skażenia i jego intensywności oraz mają dłuższe niż rok cykle życiowe. Udział zespołów bezkręgowców bentosowych w transferze energii i materii do wyższych poziomów troficznych, podkreśla znaczenie tej grupy organizmów w holistycznej ocenie ekosystemów wodnych.

Badania makrobezkręgowców bentosowych przeprowadzono w wybranych pięciu punktach kontrolnych na rzece Miedziance wraz z oceną wpływu wprowadzanych ścieków na faunę denną. Z przedłożonej oceny wpływu zrzuć ścieków z elektrowni na odbiornik wynika, że wpływ odprowadzanych ścieków na faunę denną jest znikomy. W wodach rzeki Miedzianki, zarówno powyżej zrzuć ścieków z elektrowni jak i poniżej, liczebność i różnorodność organizmów wskaźnikowych była porównywalna.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w wyniku realizacji zamierzenia inwestycyjnego polegającego na modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych do wód rzeki Miedzianki docelowo odprowadzane będą ścieki przemysłowe o parametrach odpowiadających dobremu stanowi wód (II klasie jakości wód), tj. o parametrach niższych niż dopuszczalne wielkości zanieczyszczeń określone dla ścieków w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). Dodać należy że przedmiotową decyzją, już w stanie aktualnym, obniżone zostaną, w stosunku do dotychczasowych uprawnień określonych w obowiązującej decyzji, stężenia niektórych zanieczyszczeń w ściekach. Natomiast w kolejnych okresach nastąpi dalsze ograniczanie stężeń zanieczyszczeń w ściekach. Docelowo do rzeki Miedzianki wprowadzane będą ścieki o parametrach jak wody powierzchniowe o dobrym stanie.

W związku z powyższym, wprowadzanie ww. ścieków nie będzie wpływać negatywnie na obecną w rzece faunę i florę.

- 83) zgłoszono wątpliwości dotyczące założeń przyjętych do oceny wpływu odprowadzanych ścieków na Nysę Łużycką; wskazano, iż przy założeniu wyjściowego poziomu zanieczyszczenia wód wylicza się normalnie zmiany stężenia istotnych substancji w ściekach w wyniku ich spuszczenia do wód - *uwaga nieuwzględniona*

Przepisy krajowe nie wskazują sposobów przeprowadzania oceny wpływu zrzutu ścieków na odbiornik.

W celu oceny wpływu zrzutu ścieków z Elektrowni na jakość wód rzeki Miedzianki wykorzystano metodę opracowaną przez Komisję Europejską, tj. oszacowanie długości strefy mieszania dla parametrów odprowadzanych wraz ze ściekami. Wykorzystana do obliczeń metoda pozwala wyznaczyć strefę mieszania z 50 metrowym krokiem obliczeniowym; tak więc w przypadku otrzymania wyniku na poziomie < 50 m, można uznać, iż wpływ odprowadzania ścieków do wód, w zakresie danego parametru jest znikomy. Przeprowadzone obliczenia zasięgu strefy mieszania, wykazały, iż w okresie docelowym, po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych, dla wszystkich charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach zasięg oddziaływania nie wykróczy poza jednolitą część wód „Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej” (kod RW60004174169).

Podjęte przez prowadzącego instalację działania w zakresie oczyszczania ścieków przemysłowych wprowadzanych do wód jednoznacznie ograniczą oddziaływanie zawartych w nich zanieczyszczeń na wody Miedzianki i nie będą oddziaływać negatywnie na wody Nysy Łużyckiej, co zostało zaprezentowane w przekazanej stronie niemieckiej „Ocenie wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów (...)”.

- 84) wskazano, iż badanie zakazu pogorszenia stanu wód powinno obejmować również wskaźniki takie jak: wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), difenyloetery bromowane i fluoranteny z uwagi na przekroczenie tych wskaźników w państwowym punkcie pomiarowym na zbiorniku wód powierzchniowych Nysy Łużyckiej 5; podniesiono także, iż należy prowadzić oddzielne pomiary dla poszczególnych składowych całkowitego azotu nieorganicznego - *uwaga częściowo uwzględniona*

Wskazane przez stronę niemiecką wskaźniki zanieczyszczeń nie są ujęte w przepisach krajowych dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód. Nie zostały dla nich określone dopuszczalne wartości stężeń ani nie zostały one objęte obowiązkiem monitorowania. Zatem nie były przedmiotem oceny wpływu zrzutu ścieków na wody.

Odpowiadając na zgłoszoną przez stronę niemiecką uwagę, Wnioskodawca zadeklarował jednorazowe wykonanie badań wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), difenyloeterów bromowanych i fluorantenów w ściekach wprowadzanych do rzeki Miedzianki, po uruchomieniu nowego bloku energetycznego nr 7. W przypadku stwierdzenia obecności ww. wskaźników w odprowadzanych ściekach będą one badane w ramach okresowego monitoringu dla zrzutu wylotem kolektora B. Deklaracje te zostały uwzględnione w niniejszej decyzji (pkt III.5.2.1. podpunkt 3).

W niniejszej decyzji (III.4.1. podpunkt 2) określono dopuszczalne wielkości dla wszystkich form azotu, tj. dla azotu ogólnego, azotu amonowego, azotu azotanowego i azotu azotynowego, gdyż wskaźniki te zostały uznane za charakterystyczne wskaźniki zanieczyszczeń dla ścieków przemysłowych wprowadzanych do Miedzianki. Zawartość ww. wskaźników w odprowadzanych ściekach monitorowana będzie z częstotliwością określoną w przepisach krajowych (pkt III.5.2.1. podpunkt 3 niniejszej decyzji).

- 85) zgłoszono obawy dotyczące wysokiej dopuszczalnej wielkości zanieczyszczeń dla sodu - *uwaga uwzględniona*

Zawnioskowana pierwotnie przez prowadzącego instalację dopuszczalna wielkość stężenia sodu, wynosząca 800 mg Na/l, jest najwyższą dopuszczalną wielkością tego wskaźnika określoną w polskim prawodawstwie, tj. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). Dodatkowo w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187) sód nie został ujęty jako parametr oceny stanu wód. Zatem pierwotnie we wniosku dla sodu przyjęto

dopuszczalną wartość wynikającą z przepisów dotyczących warunków zrzutu ścieków do wód, wynoszącą 800 mg Na/l.

Jednakże, uwzględniając uwagę zgłoszoną przez stronę niemiecką oraz biorąc pod uwagę aktualne wyniki pomiarów wielkości tego wskaźnika zanieczyszczeń w ściekach zrzucanych do Miedzianki, zgodnie z deklaracją Wnioskodawcy w niniejszej decyzji obniżono dopuszczalną wielkość dla sodu dla okresu aktualnego i przejściowego do wielkości 400 mg Na/l, a dla okresu docelowego do wielkości 200 mg Na/l.

- 86) zalecono prowadzenie monitoringu wskaźników zanieczyszczeń określonych w tabeli 3 i 4 dokumentacji (z uwzględnieniem WWA) w ściekach zrzucanych do Miedzianki oraz poniżej ujścia Miedzianki do Nysy Łużyckiej - *uwaga nieuwzględniona*

Zakres charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach zrzucanych do Miedzianki określony został w decyzji z 2014 r., udzielającej pozwolenia zintegrowanego dla Elektrowni Turów. Na potrzeby niniejszego postępowania w 2018 r. wnioskodawca przeprowadził serię badań ścieków zrzucanych do Miedzianki w zakresie wszystkich wskaźników zanieczyszczeń określonych w przepisach dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód. Badania te miały potwierdzić poprawność przyjętego w pierwotnej decyzji zakresu charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach. Na ich podstawie, zakres ww. wskaźników zanieczyszczeń został zaktualizowany, tj. dodano do tego zakresu wskaźniki, których wcześniej nie było w decyzji, a badania wskazały na ich obecność w odprowadzanych ściekach oraz usunięto z zakresu te wskaźniki zanieczyszczeń, dla których badania wykazały brak ich obecności w ściekach.

W przedłożonej „Ocenie wpływu zrzutu ścieków...” w tabeli 3 wskazane zostały parametry ścieków nierekomendowane do monitorowania w ramach pozwolenia zintegrowanego z uwagi na brak ich występowania w ściekach. Natomiast w tabeli 4 ujęto parametry charakterystyczne dla ścieków kierowanych do wylotu kolektora B, tj. wskaźniki, których obecność w ściekach potwierdziły przeprowadzone badania.

Ścieki przemysłowe powstające w związku z funkcjonowaniem Elektrowni Turów wprowadzane do rzeki Miedzianki podlegać będą okresowym badaniom monitoringowym pod kątem zawartości charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń, tj. wskaźników, których obecność w odprowadzanych ściekach związana jest z eksploatacją instalacji spalania paliw (zawartych w tabeli 4). Monitoring ścieków przemysłowych zrzucanych do rzeki Miedzianki prowadzony będzie z regularną częstotliwością zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Natomiast nie znajduje uzasadnienia monitorowanie wskaźników ujętych w tabeli 3, z uwagi na fakt, iż przeprowadzone badania wskazały na ich brak w ściekach zrzucanych z elektrowni, w związku z czym nie są to wskaźniki zanieczyszczeń charakterystyczne dla działalności prowadzonej w instalacji spalania paliw.

Niemniej jednak, w związku z uwagami zgłoszonymi przez stronę niemiecką, zgodnie z deklaracją złożoną przez prowadzącego instalację, w niniejszej decyzji nałożono obowiązek badania odprowadzanych ścieków pod kątem zawartości w nich rtęci, ołowiu i niklu przez okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku energetycznego. W przypadku wystąpienia ww. wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do Miedzianki będą one monitorowane na stałe.

Monitoring wód rzeki Miedzianki prowadzony będzie pod kątem wszystkich wskaźników zanieczyszczeń określonych dla odprowadzanych ścieków oraz dodatkowo badane będą rtęć, nikiel, ołów (przez okres 2 lat od uruchomienia bloku nr 7).

Wody rzeki Nysy Łużyckiej nie będą monitorowane w związku z brakiem oddziaływania ścieków zrzucanych do Miedzianki na jej wody, co wykazały przeprowadzone badania modelowe (dla okresu docelowego). Podkreślić należy, iż monitoring Nysy Łużyckiej prowadzony jest w kilku punktach pomiarowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, którego wyniki są ogólnodostępne (<http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>).

- 87) zalecono prowadzenie monitoringu w długim okresie, co umożliwiłoby ustalenie stężenia substancji zawartych w zrzucanych ściekach w przypadku niskiego stanu wód - *uwaga*

nieuwzględniona

W niniejszej decyzji określono zakres i częstotliwość monitoringu dla ścieków zrzucanych do wód z instalacji spalania paliw Elektrowni Turów. Badania w zakresie charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w zrzucanych ściekach prowadzone będą regularnie, zgodnie z przepisami dotyczącymi warunków wprowadzania ścieków do wód, a w przypadku zmiany przepisów krajowych w tym zakresie, częstotliwość poboru prób będzie zgodna z nowymi regulacjami w tym zakresie.

Również dodatkowy monitoring zrzucanych ścieków w zakresie rtęci, niklu i ołowiu prowadzony będzie przez okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku nr 7 z częstotliwością wynikającą z obowiązujących przepisów, a w przypadku wystąpienia tych zanieczyszczeń w ściekach monitoring będzie prowadzony na stałe.

Prowadzenie okresowego monitoringu zrzucanych ścieków przez cały okres eksploatacji instalacji gwarantuje także wykonanie oceny w przypadku niskiego stanu wód.

e) w zakresie ochrony przyrody – bez uwag.

Analiza dokumentacji w tym zakresie została dokonana przez organ powiatu Gorlitz (Niższa Agencja Ochrony Przyrody). Zwrócono uwagę na konieczność zapobiegania pogorszeniu stanu bogactwa naturalnego na obszarach wyznaczonych zgodnie z dyrektywą siedliskową poprzez przestrzeganie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczenia oraz dążenie do obniżenia poziomów emisji. Wskazano na konieczność przestrzegania wytycznych i celów określonych w ramowej dyrektywie wodnej w celu ochrony organizmów wodnych i ekosystemów wodnych. W tym zakresie nie zgłoszono konieczności przeprowadzenia konsultacji transgranicznych w formie spotkania ekspertów.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA NIEMIECKIEGO – OSOBY FIZYCZNE I ORGANIZACJE

Uwagi społeczeństwa i organizacji niemieckich Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał do tut. organu przy piśmie z dnia 9 marca 2020 r. znak: DOOS-tos.440.5.2015.MT.32.

Uwagi i wnioski złożyli:

- organizacje ekologiczne: ClientEarth Prawnicy Ziemi, Albrechtstraße 22 10117 Berlin;
- osoby fizyczne (2).

Wszystkie wnioski i uwagi zostały złożone za pośrednictwem korespondencji elektronicznej z zachowaniem wyznaczonych terminów i w związku z powyższym podlegały rozpatrzeniu.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

a) oddziaływanie instalacji na stan jakości powietrza:

88) nieuzasadnionej rozbudowy elektrowni związanej ze zwiększoną emisją dwutlenku węgla w odniesieniu do celów określonych w Porozumieniu paryskim – *uwaga nieuwzględniona*.

Odpowiedzi na uwagę udzielono w pkt 45) niniejszego uzasadnienia.

89) wnioskowanych poziomów emisji wynikających z Konkluzji BAT. Wskazano, że urządzenia techniczne nowego bloku nr 7 pozwalają na zastosowanie niższych poziomów emisji, a poziomy emisji powinny zostać ustalone w oparciu o zastosowaną technologię. Uwagi dotyczyły poziomów emisji NO_x, SO₂, pyłów i rtęci – *uwaga nieuwzględniona*.

Odpowiedzi na uwagę udzielono w pkt 17) i 28) przedmiotowego uzasadnienia do decyzji. W oparciu o zastosowane w bloku nr 7 najlepsze dostępne techniki, uwzględniające uwarunkowania techniczne i ekonomiczne, dokonano oceny faktycznych możliwości instalacji pod kątem poziomów emisji do powietrza. Na podstawie przeprowadzonej analizy nie znaleziono uzasadnienia zastosowania innych niż wnioskowane poziomy emisji BAT AELs.

90) nieuwzględnienia uwag zgłaszanych na wcześniejszych etapach konsultacji dotyczących obliczeń obciążenia początkowego (tła), obliczeń w zakresie pyłów, pogorszenia stanu specjalnych obszarów ochrony siedlisk po stronie niemieckiej - *uwaga niezasadna*.

Zgłoszone uwagi dotyczące obliczeń tut. organ uznał za bezzasadne co zostało wyjaśnione i przedstawione stronie niemieckiej przy piśmie z dnia 10 stycznia 2020 r. znak: DOOS-

toś.440.5.2015.MT.28, przy którym Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał odpowiedzi na uwagi i wnioski społeczeństwa. Tut. organ uznał, że przedstawione we wniosku obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu są prawidłowe. Powyższe znajduje potwierdzenie w stanowisku Dyrekcji Regionalnej Saksonii przekazanym przy piśmie z dnia 4 marca 2019 r., znak: DD44-8431/1002/7. Szczegółowe wyjaśnienia na powyższe kwestie zawarte są w pkt 21) niniejszego uzasadnienia do decyzji.

91) niewystarczającego przedstawienia w dokumentacji wniosku transgranicznego uwalniania substancji szkodliwych. Zgłoszono żądanie sporządzenia prognoz dotyczących emisji substancji szkodliwych na obszary niemieckie, w tym braku skutków dla przyrody i życia ludzkiego – *uwaga nieuwzględniona*.

Ocena oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza przedstawiona w dokumentacji, opiera się na modelowaniu rozprzestrzeniania substancji, wyznaczeniu prognozowanych stężeń w obszarze oddziaływania analizowanej instalacji oraz porównaniu wyznaczonych stężeń z wartościami dopuszczalnymi. Wartościami dopuszczalnymi są poziomy dopuszczalne substancji określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, natomiast dla substancji, dla których nie określono poziomów dopuszczalnych są to tzw. wartości odniesienia substancji w powietrzu. W przedłożonym wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego przedstawiono ocenę oddziaływania Elektrowni Turów po uruchomieniu nowego bloku energetycznego również na obszarze Republiki Federalnej Niemiec ze szczególnym wyróżnieniem oddziaływania na obszary chronione Natura 2000. W ocenie uwzględniono emisję następujących substancji: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀, fluorowodoru, chlorowodoru, amoniaku, rtęci, tlenku węgla, metali w pyłe PM₁₀: arsenu (As), kadmu (Cd), chromu (Cr), manganu (Mn), niklu (Ni), ołowiu (Pb), wanadu (V), kobaltu (Co), miedzi (Cu), cynku (Zn) oraz benzo(a)pirenu. Graficzna interpretacja wyników w postaci rysunków przedstawiających przebiegi izolinii stężeń, stanowi załącznik do *Aneksu (...)* pn. „*Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania substancji (...)*” - czerwiec 2018, która również została przekazana stronie niemieckiej w ramach niniejszego postępowania.

Normy określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031, z późn. zm.) zostały określone w porozumieniu z Ministrem Zdrowia. Zatem, mając na uwadze, że ww. rozporządzenia ustalają normy ze względu na ochronę zdrowia ludzi zdaniem tut. organu w ramach dokonanej w rozdziale 8 *Aneksu (...)* oceny oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza atmosferycznego, został przeanalizowany wpływ emisji z Elektrowni Turów na zdrowie ludzi. Z obliczeń wynika, że instalacja nie spowoduje przekroczenia norm jakości powietrza, zatem należy uznać, że dopuszczalne emisje ustalone w pozwoleniu nie będą stanowiły zagrożenia dla środowiska ani dla zdrowia ludzi. Dodatkowo dla zagadnienia odniesiono się w pkt 22) i 24) niniejszego uzasadnienia.

Również Dyrekcja Regionalna Saksonii w swoim piśmie z dnia 4 marca 2019 r. znak: DD44-8431/1002/7 przedstawiła pozytywną opinię do przedłożonego we wniosku modelowania zanieczyszczeń.

92) braku akceptacji dla wnioskowanych warunków ramowych dla nowego bloku nr 7 - *uwaga nieuwzględniona*.

Odpowiedź w zakresie dotrzymania norm jakości powietrza zawarta została m.in. w pkt 28) i 66) niniejszego uzasadnienia. W dokumentacji wykazano dotrzymanie standardów jakości środowiska, przez które rozumie się poziomy dopuszczalne substancji w powietrzu (art. 3 pkt 34 ustawy *Prawo ochrony środowiska*). Wnioskowane poziomy emisji zanieczyszczeń do powietrza uwzględniają możliwości techniczne układu technologicznego bloku nr 7 i wynikają z zastosowanych w tej instalacji najlepszych dostępnych technik BAT, co zostało wyjaśnione w pkt 17) niniejszego uzasadnienia. We wniosku wykazano dotrzymanie i spełnienie wymagań określonych w konkluzjach BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania - *Decyzji*

Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

b) oddziaływanie instalacji na stan środowiska gruntowo-wodnego

93) szkodliwości dla wód gruntowych i powierzchniowych, w tym obniżania się poziomu wód gruntowych związanych z działalnością kopalni odkrywkowych i oddziaływania elektrowni na Nysę Łużycką - *uwaga niezasadna, uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*

Przedmiotem niniejszego postępowania była zmiana pozwolenia zintegrowanego udzielonego PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na prowadzenie instalacji spalania paliw o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej powyżej 50 MW, zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów, tj. działalności wymienionej w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).

Działalność górnicza prowadzona przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na terenie Kopalni Turów nie była przedmiotem niniejszego postępowania. Działalność prowadzona na terenie Kopalni Turów podlega odrębnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Taka procedura została przeprowadzona dla Kopalni Turów, a jej elementem były m.in. konsultacje z Republiką Czeską dotyczące transgranicznego oddziaływania kopalni na środowisko. Eksploatacja instalacji spalania paliw na terenie Elektrowni Turów nie będzie wpływać negatywnie na wody gruntowe i powierzchniowe. Na potrzeby instalacji pobierana jest woda powierzchniowa z ujęć na rzece Witka (ujęcie podstawowe) oraz rzece Nysa Łużycka (ujęcie rezerwowe). Elektrownia Turów nie eksploatuje ujęć wody podziemnej. Podjęte przez prowadzącego instalację działania polegające na zwracaniu do procesu technologicznego najbardziej uciążliwych ścieków z oczyszczania gazów odlotowych, modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz skierowaniu na tą oczyszczalnię także ścieków z osadników popiołowych, w chwili obecnej zrzucanych do Potoku Ochota oraz ścieków bytowych, docelowo skutkować będą ograniczeniem zawartości charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych zrzucanych do Miedzianki do poziomów odpowiadających II klasie jakości wód. Wymienione wyżej działania jednoznacznie ograniczą oddziaływanie zrzucanych ścieków na wody Miedzianki, zatem zrzut ścieków z elektrowni nie będzie oddziaływał negatywnie na wody Nysy Łużyckiej.

94) szkodliwości dla wód pitnych ze strony siarczanów i niedostatecznej informacji o środkach zapobiegawczych - *uwaga niezasadna*

Eksploatacja instalacji spalania paliw będącej przedmiotem niniejszego postępowania związana jest z odprowadzaniem do wód ścieków przemysłowych, dla których jednym ze wskaźników charakterystycznych są siarczany. Ścieki przemysłowe wprowadzane są do rzeki Miedzianki, która nie jest źródłem wody pitnej. Ponadto, dopuszczalna wielkość siarczanów w okresie aktualnym (do uruchomienia nowego bloku nr 7) oraz w okresie przejściowym (po uruchomieniu bloku nr 7, a przed uruchomieniem zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych) zgodna będzie z polskimi regulacjami dla ścieków wprowadzanych do wód. W okresie docelowym, tj. po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych dopuszczalna wielkość siarczanów w zrzucanych ściekach zostanie znacznie ograniczona, do poziomu odpowiadającemu dobremu stanowi wód.

Zatem eksploatacja przedmiotowej instalacji spalania paliw nie będzie miała wpływu na wodę pitną.

95) zanieczyszczenia wód powierzchniowych związkami żelaza wodami odpływowymi z kopalni odkrywkowej i sposobów zapewnienia ochrony przed ewentualnymi długookresowymi następstwami - *uwaga niezasadna, uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*

Uwaga niezwiązana z przedmiotem prowadzonego postępowania. Jak wspomniano wyżej działalność górnicza prowadzona przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.

na terenie Kopalni Turów nie była przedmiotem niniejszego postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalania paliw.

c) zagadnień innych dotyczących:

96) dotrzymania europejskich zobowiązań w zakresie klimatu, niezgodności rozbudowy elektrowni i długookresowej eksploatacji kopalni z celami paryskiego porozumienia klimatycznego – *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania.*

Wyjaśnienia udzielono w pkt 45) niniejszego uzasadnienia.

97) niedostatecznego przedstawienia w dokumentacji wniosku obciążeń transgranicznych i wytycznych europejskich. Zgłoszono żądanie zastosowania alternatywnych projektów produkcji energii nieopartych na węglu – *uwaga nieuwzględniona.*

W dokumentacji przedstawiono oddziaływanie instalacji na każdy komponent środowiska, również oddziaływanie na tereny przygraniczne co zostało gruntownie omówione w odniesieniu się do ww. uwag społeczeństwa. Odniesiono się do wymagań Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych – IED oraz konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. Natomiast kwestia dotycząca alternatywnych projektów produkcji energii wykracza poza zakres wniosku i prowadzonego postępowania.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zawartym w piśmie z dnia 22 czerwca 2020 r. znak: DOOS-toś.440.5.2015.MT.37 konsultacje transgraniczne z Republiką Federalną Niemiec w przedmiotowym postępowaniu zostały zakończone. Strona niemiecka w swoim piśmie z dnia 25 lutego 2020 r. znak: 44-8431/1002/7 (uwagi: a), b), c), d) i e) niniejszego uzasadnienia dotyczącego II udziału społeczeństwa), przekazała swoje stanowisko końcowe o braku dalszych zastrzeżeń do przedstawionych informacji i analiz w zakresie ochrony powietrza, ochrony środowiska akustycznego, oddziaływania na wody, wskazując które aspekty powinny być uwzględnione w decyzji zmieniającej pozwolenie zintegrowane. Zgodnie z art. 26 ust. 3 dyrektywy IED rezultaty konsultacji transgranicznych Marszałek Województwa Dolnośląskiego uwzględnia przy podejmowaniu decyzji w sprawie wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA CZESKIEGO

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej przekazało swoje stanowisko Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie przy piśmie z dnia 19 lutego 2020 r. znak: MZP/2020/710/504. Następnie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał powyższe do tut. organu przy piśmie z dnia 9 marca 2020 r. znak: DOOS-tos.440.5.2015.MT.32.

Poinformowano, że Republika Czeska jest zainteresowana wzięciem udziału w zaproponowanym przez stronę polską spotkaniu ekspertów. Termin spotkania ustalono na 12 marca 2020 r. Wskazano, że wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego został udostępniony społeczeństwu czeskiemu do wglądu za pośrednictwem systemu informacji o zapobieganiu zintegrowanym na stronie internetowej: www.mzp.cz/ippc. Termin na wniesienie uwag wyznaczono na 30 dni od daty upublicznienia wniosku tj. do dnia 13 lutego 2020 r.

Ministerstwo Środowiska zgłosiło uwagi opracowane na podstawie stanowiska Czeskiej Agencji Informacji Środowiska (CENIA) dotyczące:

a) oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza:

98) zwrócono uwagę, że w zakresie substancji dopuszczonych do wprowadzania do powietrza nie wskazano takich zanieczyszczeń jak antymon (Sb), selen (Se) i tal (Tl) wymienionych w BAT 4 i BAT 9 oraz trójtlenku siarki (SO₃) z BAT4 – *wyjaśnienie.*

Przyjęta we wniosku metodyka ustalania wielkości emisji dopuszczalnych opiera się o art. 144, 204, 205 i 222 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Z zapisów tych wynika, że dla substancji, które posiadają ustalone poziomy dopuszczalne emisji BAT-AELs lub standardy emisyjne, to emisje dopuszczalne określa się na poziomie rzeczywistym lub prognozowanym nieprzekraczającym tych

wartości oraz, że dla substancji, które nie posiadają ustalonych poziomów dopuszczalnych emisji BAT-AELs lub standardów emisyjnych, emisje dopuszczalne przyjmuje się na poziomie rzeczywistych emisji z instalacji lub prognozowanych w przypadku obiektów projektowanych. Następnie, dla każdego z powyższych przypadków poprzez modelowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń sprawdzane jest, czy przyjęte wielkości emisji dopuszczalnych nie powodują przekroczenia standardów jakości środowiska (poziomów dopuszczalnych), a w przypadku ich braku wartości odniesienia poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

W przypadku nowego bloku energetycznego wielkości emisji substancji nieobjętych poziomami dopuszczalnymi BAT-AELs lub standardami emisyjnymi są wielkościami prognozowanymi, obliczonymi w oparciu o wskaźniki emisji określone na jednostkę energii chemicznej wprowadzanej z paliwem do kotła. Wskaźniki wyznaczono na podstawie pomiarów emisji prowadzonych dla istniejących bloków nr 1÷6. Obliczenia mają charakter prognozy – bowiem istniejące kotły są kotłami fluidalnymi, a nie pyłowymi, o mniejszej mocy, niemniej jednak stosowane jest to samo paliwo oraz te same metody ograniczania emisji, co pozwala przypuszczać, że nie będzie dużych różnic pomiędzy emisją prognozowaną i rzeczywistą. Dopiero pomiary emisji substancji podczas eksploatacji nowego bloku nr 7 pozwolą na ewentualną weryfikację warunków pozwolenia.

Wyniki dotychczas wykonywanych pomiarów emisji z bloków nr 1÷6 dla antymonu, talu i selenu (Sb, Tl, Se) wykazały ich wartości poniżej granicy oznaczalności metodyki pomiarowej, w związku z tym nie ma podstaw dla wyznaczenia dla nich emisji dopuszczalnych. Dla trójtlenku siarki (SO₃) nie zostały ustalone standardy jakości powietrza (poziomy dopuszczalne) ani wartości odniesienia, zatem nie ma podstaw do ustalenia emisji dopuszczalnej dla tej substancji.

Jednak zgodnie z wymaganiami konkluzji BAT dotyczącymi monitorowania emisji (BAT 4), prowadzący instalację jest zobowiązany w decyzji do monitorowania emisji antymonu, talu, selenu i trójtlenku siarki z instalacji i przedkładania wyników tych pomiarów zarówno Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska jak i Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego. W przypadku zdiagnozowania emisji ww. substancji zostaną one niezwłocznie ustalone w pozwoleniu.

99) wskazano na uwzględnienie we wniosku innych niż wymagane przez Konkluzje BAT poziomów emisji tj. poziomów wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. *w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1806) – *wyjaśnienie*.

Emisję dopuszczalną ustala się w oparciu o art. 211 ust. 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, dla takich samych lub krótszych okresów i tych samych warunków odniesienia co graniczne wielkości emisyjne wynikające z konkluzji BAT. Natomiast, zgodnie z art. 186 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska* organ właściwy do wydania pozwolenia odmówi jego wydania, jeżeli eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie dopuszczalnych standardów emisyjnych. Standard emisyjny jest wymogiem minimalnym, który nie może być przekraczany, a jego dopuszczalne wielkości ustalone są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. *w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów* (Dz. U. 2019 poz. 1806). Dla bloku nr 7, wielkość emisji dla pyłu, SO₂ i NO_x zostały określone zgodnie z załącznikiem nr 6 do wyżej wymienionego rozporządzenia. Kryteria określone w § 13 ust. 3 ww. rozporządzenia wskazują, że w przypadku prowadzenia pomiarów ciągłych, jest to wartość średnia miesięczna, a weryfikacji podlegają, z uwzględnieniem dopuszczalnej ilości i wielkości przekroczeń, również emisje średnie dobowe oraz średnie jednogodzinne.

Zatem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przy ustalaniu emisji dopuszczalnej dla nowego bloku nr 7 dla substancji: pył, SO₂ i NO_x określono w pozwoleniu wielkości dopuszczalnej emisji dla następujących okresów uśredniania: średniodobową wynikającą z konkluzji BAT AELs,

średniomiesięczną wynikającą z załącznika nr 6 do ww. rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych oraz średnią roczną wynikającą z konkluzji BAT AELs.

Wszystkie te wartości pozwalają na ocenę pracy instalacji. Oznacza to, że żadna z tych wartości nie może być przekroczona w trakcie normalnej eksploatacji instalacji.

100) konkluzji BAT (BAT 7, BAT 21, BAT 22, BAT 23). Zgłoszono żądanie przedstawienia gwarancji dostawcy urządzeń na spełnianie wnioskowanych poziomów emisji w zakresie amoniaku, dwutlenku siarki, chlorowodoru, fluorowodoru, pyłów i rtęci – *uwaga uwzględniona*.

Prowadzący instalację przedłożył na piśmie gwarancję dostawcy bloku nr 7 w zakresie dotrzymania poziomów emisji zanieczyszczeń w spalinach - pismo Konsorcjum Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH MHPSE-EDE GmbH – Budimex S.A. – Tecnicas Reunidas z dnia 17 marca 2020 r.

b) oddziaływanie na stan jakości środowiska gruntowo-wodnego:

101) emisji zanieczyszczeń do wody. Wskazano, że parametry ścieków przemysłowych planowane do odprowadzenia do rzeki Miedzianka nie we wszystkich przypadkach odpowiadają parametrom określonym w Konkluzjach BAT (wyższe poziomy niż BAT) - *wyjaśnienie*

Określone w BAT 15 konkluzji dla dużych obiektów energetycznego spalania poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami (tzw. BAT-AELs) odnoszą się do bezpośrednich zrzutów do odbiornika wodnego ścieków z oczyszczania spalin. W Elektrowni Turów ścieki pochodzące z oczyszczania spalin to ścieki powstające w instalacji odsiarczania spalin IMOS bloków nr 4÷7. Ścieki te będą oczyszczane w odrębnej oczyszczalni ścieków z IMOS, a następnie zawracane do układu technologicznego i wykorzystywane we własnych procesach technologicznych. Ścieki te nie będą wprowadzane do środowiska, tj. do rzeki Miedzianki zarówno w pośredni, jak i bezpośredni sposób, do którego mają zastosowanie wymogi konkluzji BAT (BAT 5 i BAT 15).

W odniesieniu do pozostałych ścieków przemysłowych powstających w związku z funkcjonowaniem instalacji spalania paliw nie mają zastosowania przepisy konkluzji BAT w zakresie BAT 5 i BAT 15. Ścieki te obecnie oczyszczane są w istniejącej, a od dnia 23 grudnia 2021 r. w zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych. Ścieki te po oczyszczeniu zrzucane będą do odbiornika, tj. rzeki Miedzianki. Strumień ww. ścieków przemysłowych nie będzie zawierać ścieków z oczyszczania spalin. Określone w niniejszej decyzji dla zrzucanych do Miedzianki ścieków przemysłowych poziomy emisji zanieczyszczeń są zgodne z odpowiednimi krajowymi regulacjami w tym zakresie lub niższe w celu wypełnienia zobowiązań związanych z osiągnięciem celów środowiskowych określonych Ramową Dyrektywą Wodną.

c) zagadnień innych dotyczących:

102) Konkluzji BAT (BAT 6). Wskazano na konieczność uzupełnienia systemu prognozowania oraz monitoringu parametrów dostarczanego paliwa – *uwaga niezasadna*.

Nowy blok energetyczny nr 7 w Elektrowni Turów został zaprojektowany pod parametry jakościowe paliwa lokalnego tj. węgla brunatnego dostarczanego do Elektrowni Turów z Kopalni Węgla Brunatnego Turów. Złoże to charakteryzuje się umiarkowaną niejednorodnością, co pozwala na planowaną równomierną eksploatację warstw o różnej jakości. Już podczas wydobywania określone są podstawowe parametry przez zamontowane na koparkach analizatory WILPO. Pozwala to na uśrednienie węgla jeszcze przed dostarczeniem do Elektrowni, co jest techniką łączenia i mieszania tego samego rodzaju paliwa różnej jakości, celem jego ujednoczenia i dzięki temu zagwarantowania stabilnych warunków spalania i tym samym poprawy efektywności ograniczania emisji zanieczyszczeń.

Dodatkowe wyjaśnienia w zakresie stosowania odpowiedniej jakości paliwa zostały zawarte w pkt 61) niniejszego uzasadnienia do decyzji.

Biorąc pod uwagę obowiązujący system prognozowania oraz monitoringu parametrów dostarczanego paliwa (opisany na str. 40 *Aneksu (...)* - BAT 9, prowadzący instalację ocenia ryzyko stosowania niewłaściwej jakości paliwa z Kopalni Węgla Brunatnego Turów za minimalne.

Analogiczne rozwiązania będą zastosowane również na potrzeby zapewnienia właściwej jakości paliwa dla nowego bloku nr 7.

Paliwo dla bloku nr 7 podlegać będzie stałemu monitoringowi, którego zakres określono w pkt III.5.1. ppkt 4) niniejszej decyzji.

103) konkluzji BAT (BAT 9). Zgłoszono żądanie zapewnienia kontraktowego zabezpieczenia częstotliwości przeprowadzania kontroli jakości wydobywanego z kopalni paliwa oraz dostarczenia zakładanych wartości zmienności paliwa – *uwaga niezasadna*.

Paliwo na potrzeby pracy bloku nr 7 podlegać będzie stałemu monitoringowi. Zakres badań jego parametrów określono w pkt III.5.1 ppkt 4) niniejszej decyzji. Powyższe spełnia wymagania BAT 9 Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 t. ustanawiającej konkluzje BAT w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania. W pkt II.2.2. ppkt 8) decyzji określono warunki przygotowania paliwa do spalania, zgodne z wymogami BAT 9 w odniesieniu do węgla brunatnego.

104) konkluzji BAT (BAT 10). Zgłoszono konieczność przedłożenia dokumentacji związanej z poważnymi awariami: regulaminu operacyjnego i planu awaryjnego – *uwaga nieuwzględniona*.

Odpowiedzi na uwagę udzielono w pkt 14) niniejszego uzasadnienia do decyzji.

105) zgłoszono żądanie podania wyników dotychczas osiągniętych wartości „czystego zużycia paliwa” (zużycia paliwa netto) w kotłach nr 1÷6 i kotle nr 7 – *wyjaśnienie*.

Odpowiedzi udzielono w pkt 65) niniejszego uzasadnienia do decyzji.

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej poinformowało o otrzymaniu uwag od następujących podmiotów:

- Miasta Hrádek nad Nisou, Horní náměstí 73 Hrádek nad Nisou 463 34, Miasta Chrastava, Gminy Višňová, Višňová 184 464 01 Frýdlant,
- organizacji Sousedský Spolek Uhelná, nr identyfikacyjny 08921067, organizacji Greenpeace Czechy i Frýdlantská Vodárenská Společnost a. s., Zahradní 768, 464 01 Frýdlant.
- osób fizycznych (3).

Wszystkie uwagi i wnioski zostały złożone z zachowaniem wyznaczonych terminów w związku z powyższym podlegały rozpatrzeniu.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

a) oddziaływanie instalacji na stan środowiska gruntowo-wodnego i powierzchni ziemi

106) braku uwzględnienia w dokumentacji stanu zrzutu ścieków w przypadku pracy bloku w warunkach uruchamiania i wyłączenia kotłów - *wyjaśnienie*

Podczas uruchomień i wyłączeń kotłów (praca w warunkach odbiegających od normalnych) ścieki powstające w związku z funkcjonowaniem instalacji spalania paliw odprowadzane będą, tak jak podczas normalnej pracy instalacji, w każdym przypadku na specjalistyczne oczyszczalnie ścieków: ścieki z oczyszczania spalin (odsiarczania spalin) kierowane będą na oczyszczalnię ścieków dla ścieków z IMOS (i zwracane do procesu technologicznego), a pozostałe ścieki przemysłowe na oczyszczalnię ścieków przemysłowych OŚP (i zrucane do Miedzianki). Oczyszczalnie te, bez względu na stan pracy bloków energetycznych pracują niezależnie w trybie pracy ciągłej. Zatem w przypadku uruchomień i wyłączeń kotłów zrzut ścieków do środowiska w przypadku ścieków odprowadzanych do rzeki Miedzianki odbywać się będzie zgodnie z regulacjami zawartymi w niniejszej decyzji. Ścieki z oczyszczania spalin po oczyszczeniu zwracane będą do procesu technologicznego.

107) braku podania terminu dokończenia rozbudowy oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz informacji, czy oczyszczalnia zostanie uruchomiona przed ukończeniem rozbudowy instalacji (o blok nr 7) - *uwaga niezasadna*

W dokumentacji prowadzący instalację zawnioskował o określenie od dnia 23 grudnia 2021 r. dla ścieków przemysłowych wprowadzanych do rzeki Miedzianki dopuszczalnych wielkości dla charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń na poziomie odpowiadającym parametrom II

klasy jakości wód określonym w krajowych przepisach. Zatem od dnia 23 grudnia 2021 r. stan zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych umożliwi spełnienie deklarowanych założeń, tj. oczyszczenie ścieków powstających w związku z eksploatacją instalacji spalania paliw do poziomu, w którym będą miały jakość odpowiadającą spełnianiu celów środowiskowych określonych dla jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej” (kod RW60004174169) w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Natomiast planowany termin uruchomienia nowego bloku energetycznego nr 7 to 1 listopada 2020 r., zatem uruchomienie zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych nastąpi po uruchomieniu bloku nr 7.

108) żądania wyjaśnień w zakresie wpływu oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki Miedzianka na faunę oraz przedstawienia badań wykonanych w tym zakresie - *uwaga nieuwzględniona*

Zakres uwagi nie dotyczy oddziaływania transgranicznego na stronę czeską. Miedzianka od miejsca zrzutu ścieków z instalacji spalania paliw nie przepływa przez terytorium Republiki Czeskiej.

Niemniej jednak należy wyjaśnić, iż w ramach oceny wpływu odprowadzanych ścieków z terenu Elektrowni Turów na elementy biologiczne wód rzeki Miedzianki wykonano badania makrobezkręgowców bentosowych (rekomentowanych organizmów wskaźnikowych w biologicznej ocenie stanu ekologicznego wód) w wybranych pięciu punktach kontrolnych na rzece Miedziance wraz z oceną wpływu wprowadzanych ścieków na faunę denną. Badania wykazały znikomy wpływ odprowadzanych ścieków na faunę denną. Dokumentacja w tej sprawie nie została przekazana stronie czeskiej z uwagi na fakt, iż w przypadku wprowadzania ścieków z Elektrowni Turów do rzeki Miedzianki brak jest transgranicznego oddziaływania na terytorium Republiki Czeskiej.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w wyniku realizacji zamierzenia inwestycyjnego polegającego na modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych, do wód rzeki Miedzianki docelowo odprowadzane będą ścieki przemysłowe o parametrach odpowiadających dobremu stanowi wód (II klasie jakości wód). W związku z powyższym, wprowadzanie ww. ścieków nie będzie wpływać negatywnie na obecną w rzece faunę i florę.

109) żądania udostępnienia dokumentacji w zakresie wszystkich źródeł poboru wód powierzchniowych i podziemnych w podziale na wodę techniczną i pitną oraz prognozy przyszłego zużycia wody w Elektrowni, a także planu ograniczania zużycia wody w przyszłości - *uwaga nieuwzględniona*

W dokumentacji będącej podstawą wydania niniejszej decyzji wymienione zostały wszystkie źródła (podstawowe i rezerwowe) poboru wody powierzchniowej przez Elektrownię Turów. Na potrzeby instalacji pobierana jest woda powierzchniowa z ujęcia podstawowego na rzece Witce (lub z ujęcia rezerwowego na rzece Nysa Łużycka). Elektrownia Turów nie eksploatuje ujęć wody podziemnej. Woda pitna pobierana jest z sieci wodociągowej Bogatyńskich Wodociągów i Oczyszczalni S.A.

W niniejszej decyzji (pkt II.2.8.) określono informację o maksymalnej rocznej ilości wody zużywanej na potrzeby instalacji spalania paliw, w tym prognozowane maksymalne roczne zużycie wody na potrzeby nowego bloku energetycznego nr 7. Podkreślić należy, iż zgodnie z polskim prawodawstwem (art. 202 ust. 6 ustawy *Prawo ochrony środowiska*) w pozwoleniu zintegrowanym ustala się warunki poboru wód powierzchniowych lub podziemnych na zasadach określonych w ustawie *Prawo wodne*, jeżeli wody te pobierane są wyłącznie na potrzeby instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego. W przedmiotowym przypadku, wody powierzchniowe pobierane z rzeki Witka (lub rzeki Nysa Łużycka) wykorzystywane są także na potrzeby inne niż te wynikające z eksploatacji instalacji spalania paliw Elektrowni Turów, tj. na potrzeby Bogatyńskich Wodociągów i Oczyszczalni S.A. Biorąc powyższe pod uwagę, warunki poboru ww. wód określone zostały, zgodnie z polskimi przepisami, w odrębnym

pozwoleniu sektorowym (pozwolenie wodnoprawne), a w niniejszej decyzji podano stosownie do art. 211 ust. 6 pkt 8 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, ilość wody wykorzystywanej na potrzeby instalacji spalania paliw.

Informacje na temat planowanego zużycia wody przez instalację spalania paliw Elektrowni Turów zostały zawarte w dokumentacji przekazanej stronie czeskiej. Zużycie wody w instalacji kształtuje się na optymalnym poziomie. W dotychczas obowiązującym pozwoleniu wskaźnik zużycia wody dla bloków istniejących określony został na poziomie 2,4 m³/MWh, natomiast uwzględnienie nowego bloku energetycznego nr 7 spowoduje podniesienie wielkości ww. wskaźnika do 2,46 m³/MWh, co stanowi wzrost o 60 l/MWh. Wzrost ten spowodowany jest koniecznością głębszego oczyszczania gazów odlotowych (spalin) i powstających ścieków.

W niniejszej decyzji (pkt II.2.2.) określone zostały, zgodnie z wymogami konkluzji BAT, działania podejmowane przez prowadzącego instalację w celu ograniczenia ilości wody wykorzystywanej na potrzeby instalacji. Ponadto, ścieki powstające w instalacji odsiarczania spalin IMOS po oczyszczeniu będą ponownie wykorzystywane w procesie technologicznym.

- 110) żądania zapewnienia zewnętrznego nadzoru nad stanem technicznym oraz innymi środkami zmniejszania emisji za pomocą regularnych kontroli wykonywanych przez niezależne podmioty zewnętrzne - *uwaga niezasadna*

Krajowe przepisy nadzoru nad podmiotami korzystającymi ze środowiska zapewniają odpowiedni, niezależny poziom kontroli ich działalności i przestrzegania warunków wydanych pozwoleń, a także przestrzegania regulacji określonych w przepisach krajowych i wspólnotowych. Prowadzący instalację spalania paliw, jako podmiot korzystający ze środowiska, podlega kontrolom Inspekcji Ochrony Środowiska m.in. w zakresie zgodności prowadzonej działalności z warunkami określonymi w pozwoleniu zintegrowanym. Raporty z przeprowadzonych kontroli są analizowane, a w razie konieczności podejmowane są działania korygujące, a zalecenia na bieżąco wdrażane. W przypadku stwierdzenia korzystania ze środowiska z przekroczeniem lub naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu organ, który wydał to pozwolenie może je cofnąć lub ograniczyć.

Przedmiotowa instalacja podlegać będzie również kontrolom prowadzonym przez inne organy m.in. Państwową Inspekcję Sanitarną, Państwową Straż Pożarną, a także organy administracji publicznej (m.in. Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Urząd Dozoru Technicznego, Najwyższa Izba Kontroli).

- 111) podejrzenia naruszania warunków Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz Planu gospodarowania wodami dorzecza Odry, braku wiarygodności w zakresie sposobu zagospodarowania ścieków. Stanowisko oparto na zapisach treści dokumentacji wniosku, w którym użyto stwierdzenia, że oczyszczone ścieki o parametrach odpowiadających dobremu stanowi wód będą korzystnie wpływać na rzekę Miedziankę - *uwaga niezasadna*

Zgodnie z obowiązującym Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry rzeka Miedzianka na całej długości w granicach kraju stanowi odrębną jednolitą część wód powierzchniowych (JCWP) – PLRW60004174169 *Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej*. Jej stan w ww. dokumencie określono jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych uznano za zagrożone. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu, dla którego to celu określono w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych, polegające na przedłużeniu terminu osiągnięcia dobrego stanu rzeki do roku 2021.

Wbrew twierdzeniom strony czeskiej prowadzący instalację nie sugerował w dokumentacji, iż spalanie węgla w elektrowni wykorzystywane jest do poprawy jakości w rzece Miedziance. Również podkreślić należy, iż Miedzianka w miejscu zrzutu ścieków z instalacji spalania paliw nie charakteryzuje się parametrami na poziomie parametrów jakie posiada w swoim górnym biegu, gdy przepływa przez Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie Republiki Czeskiej.

W ocenie tut. organu podejmowane działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej realizowane przez prowadzącego instalację zmierzają do zmniejszenia wpływu instalacji

na środowisko przy jednoczesnym wypełnieniu obowiązujących i przyszłych wymagań określonych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych.

W ramach podjętych działań powstaną nowe oraz zostaną zmodernizowane istniejące oczyszczalnie ścieków. Ścieki z oczyszczania gazów odlotowych (ścieki z instalacji odsiarczania spalin) zostaną oczyszczone w specjalistycznej oczyszczalni i wykorzystane we własnej technologii bez ich wprowadzenia do środowiska. Istniejąca oczyszczalnia ścieków przemysłowych zostanie całkowicie zmodernizowana i oparta na najnowszych i najlepszych dostępnych technologiach. Przyjęte do zastosowania kombinacje technik membranowych (odwrócona osmoza, mikrofiltracja) oraz wyparczyc są w tym zakresie jedynymi dostępnymi technikami gwarantującymi osiągnięcie zakładanego poziomu usuwania zanieczyszczeń zawartych w ściekach.

W okresie docelowym przedsięwzięcia, do rzeki Miedzianki wprowadzane będą oczyszczone ścieki o wskaźnikach odpowiadających stanowi dobremu wód, (tj. dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń w ściekach będą odpowiadać granicznym stężeniom wskaźników określonym dla II klasy jakości wód). Zastosowane rozwiązania gwarantują ograniczenie oddziaływania na środowisko i mają na celu spełnienie celów środowiskowych określonych dla rzeki Miedzianki.

112) wykorzystania niewystarczających danych z monitoringu w zakresie oceny oddziaływania emisji do wód, co zdaniem zgłaszającego uwagi było niezgodne z art. 21 ust. 2 Dyrektywy IED -
wyjaśnienie

Art. 21 Dyrektywy IED, na który powołuje się zgłaszający uwagi dotyczy ponownego rozpatrzenia i aktualizacji wydawanych pozwoleń. Art. 21 ust. 2 dyrektywy IED zobowiązuje prowadzącego instalację do przedkładania organowi wszystkich niezbędnych informacji do celów ponownego rozpatrzenia warunków pozwolenia, w szczególności wyników monitorowania emisji i innych danych umożliwiających porównanie eksploatacji instalacji z najlepszymi dostępnymi technikami opisanymi w konkluzjach BAT oraz z poziomami emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami.

Przedmiotowe postępowanie dotyczyło zmiany pozwolenia zintegrowanego dla istniejącej instalacji spalania paliw uzupełnianej o nowy blok energetyczny. Oprócz założeń danych emisyjnych z nowej instalacji (blok nr 7) przy określaniu warunków korzystania ze środowiska w zakresie zrzutu ścieków przemysłowych do Miedzianki wzięto również pod uwagę rzeczywiste dane emisyjne z instalacji istniejącej. Na potrzeby przygotowania wniosku zostały wykorzystane wszelkie dostępne dane historyczne. Przeanalizowano dane monitoringowe ilości i jakości ścieków za okres ostatnich 10 lat funkcjonowania Elektrowni Turów oraz przeanalizowano zmiany optymalizujące technologię, które miały miejsce we wskazanym wyżej okresie, a które mogłyby wpłynąć na jakość ścieków. Analiza ta wykazała, iż jakość ścieków ulegała ciągłej zmianie (systematycznej poprawie). Opieranie się wyłącznie na badaniach historycznych mogłoby być niewystarczające i prowadzić do błędnych wniosków. Dlatego zdecydowano się na przeprowadzenie szerokich badań ujmujących sezonowość ścieków w roku 2018 i oparcie bilansów właśnie na nich oraz na danych dotyczących ścieków z nowego bloku przekazanych przez projektanta.

Podkreślenia wymaga fakt, iż organ prowadzący przedmiotowe postępowanie analizując wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego pod kątem zaproponowanych przez prowadzącego instalację warunków dotyczących ścieków odprowadzanych do odbiornika (ilość, stan i skład ścieków) wzięt pod uwagę wszelkie dostępne, przedkładane organowi dane, w szczególności wyniki okresowych badań monitoringowych dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do rzeki Miedzianki oraz Potoku Ochota w związku z funkcjonowaniem przedmiotowej instalacji, do przedkładania których prowadzący instalację zobowiązany jest na mocy art. 147 i 148 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Analiza wszystkich dostępnych danych, zarówno będących w posiadaniu organu, jak i przedstawionych we wniosku wykazała, że podejście zaprezentowane we wniosku jest prawidłowe.

113) emisji chlorków i siarczanów do wód. Zgłoszono uwagę, że dla wskazanego we wniosku zmniejszenia emisji chlorków i siarczanów do wód nie określono ram czasowych (przed uruchomieniem zmodernizowanej oczyszczalni ścieków). Zgłoszono żądanie obniżenia emisji w tym zakresie jeszcze przed oddaniem do eksploatacji zmodernizowanej oczyszczalni ścieków. - *uwaga niezasadna*

W tabeli na str. 24 załącznika nr 3 do pisma z dnia 21 listopada 2019 r., znak: GS-072-23/2019/6742, przekazanego stronie czeskiej, prowadzący instalację jednoznacznie zadeklarował natychmiastowe obniżenie zawartości chlorków i siarczanów w odniesieniu do warunków emisji określonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym, gdzie w punkcie III.4.1. ppkt 2 określony dla zrzutu kolektorem B poziom emisji dla sumy chlorków i siarczanów wynosił $\leq 1\,500$ mg Cl+SO₄/l. W niniejszej decyzji, zgodnie z wnioskiem, zarówno dla okresu aktualnego (do uruchomienia bloku nr 7), jak i przejściowego (od uruchomienia bloku nr 7 do uruchomienia zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych) zawnioskowano o określenie dopuszczalnego poziomu emisji dla chlorków ≤ 300 mg Cl/l, a dla siarczanów ≤ 500 mg SO₄/l. Deklarowana suma chlorków i siarczanów wyniesie już dla stanu aktualnego ≤ 800 mg Cl+SO₄/l, co jest znacznym obniżeniem istniejącego stanu. Obniżenie poziomu emisji sumy chlorków i siarczanów już dla stanu aktualnego zadeklarowano również dla zrzutu ścieków z osadników popiołowych do Potoku Ochota ($\leq 1\,000$ mg Cl+SO₄/l), przy obowiązującym dotychczas poziomie $\leq 1\,500$ mg Cl+SO₄/l).

Po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych nastąpi dalsza, znaczna redukcja emisji chlorków i siarczanów do odbiornika (dopuszczalne stężenia chlorków i siarczanów będą wynosiły odpowiednio $\leq 16,9$ mg Cl/l i $\leq 38,1$ mg SO₄/l).

114) niezgodnego z BAT monitoringu ścieków oraz jakości wód powierzchniowych rzeki Miedzianki. Zgłoszono brak monitoringu metali: niklu i ołowiu oraz selenu w rzece Miedzianka oraz żądanie określenia dla tych zanieczyszczeń poziomów emisji. Zgłoszono również konieczność monitoringu w zakresie zanieczyszczenia TOC – ogólny węgiel organiczny (OWO)- *uwaga niezasadna*

Konkluzje BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania paliw w zakresie wymogów określonych w BAT 5 i BAT 15 odnoszą się do bezpośredniego zrzutu do wód ścieków z oczyszczania spalin. BAT 5 określa obowiązki w zakresie monitoringu zanieczyszczeń w ściekach z oczyszczania spalin zrzucanych do wód, a BAT 15 wskazuje techniki ograniczania emisji do wody z oczyszczania spalin oraz określa BAT-AELs, tj. poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami dla bezpośredniego wprowadzania ścieków z oczyszczania spalin do wód.

Powstające w związku z eksploatacją Elektrowni Turów ścieki z oczyszczania gazów odlotowych, tj. ścieki z instalacji odsiarczania spalin IMOS bloków istniejących nr 4÷6 oraz nowego bloku nr 7 kierowane będą na oczyszczalnię ścieków z IMOS, a po oczyszczeniu zagospodarowywane będą we własnym procesie technologicznym i nie będą wprowadzane do środowiska, tj. rzeki Miedzianki, zarówno w sposób bezpośredni, jak i pośredni przez zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków przemysłowych. W związku z powyższym, ścieki z oczyszczania spalin powstające w Elektrowni Turów nie podlegają wymogom dotyczącym monitorowania i limitowania zanieczyszczeń określonych w BAT 5 i BAT 15 konkluzji. Wymogom ww. BAT konkluzji nie podlegają również pozostałe ścieki przemysłowe wprowadzane do rzeki Miedzianki z uwagi na fakt, iż w ich strumieniu nie ma ścieków z oczyszczania spalin.

Badania przeprowadzone przez prowadzącego instalację wykazały, iż nikiel, ołów i selen nie są charakterystycznymi wskaźnikami zanieczyszczeń dla ścieków przemysłowych odprowadzanych do Miedzianki. Jednakże odpowiadając na uwagi zgłoszone przez stronę niemiecką, prowadzący instalację zadeklarował prowadzenie monitoringu zarówno ścieków odprowadzanych wylotem kolektora B, jak i wód rzeki Miedzianki w zakresie ołowiu i niklu przez okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku energetycznego.

W dokumentacji przekazanej stronie czeskiej znalazły się informacje, iż w ściekach wprowadzanych do rzeki Miedzianki, jak i w wodach samej rzeki badana będzie zawartość

zarówno OWO (TOC), jak i ChZT_{Cr}.

- 115) konieczności udostępnienia dokumentacji w zakresie możliwości zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie zakładu z uwagi na możliwość negatywnego oddziaływania ścieków na stosunki hydrogeologiczne i hydrologiczne w Republice Czeskiej - *uwaga niezasadna*

Zrzut ścieków dokonywany przez Elektrownię Turów następuje do rzeki Miedzianki, która od tego miejsca w całości znajduje się na terenie Polski. Od miejsca zrzutu ścieków rzeka ta nie przepływa przez obszar Republiki Czeskiej. Nie następuje więc oddziaływanie transgraniczne na terytorium Republiki Czeskiej. Prowadzący instalację wykazał, iż zastosowane rozwiązania w stanie docelowym gwarantują ograniczenie oddziaływania ścieków na środowisko oraz spełnienie celów środowiskowych określonych dla rzeki Miedzianki. W zakresie zrzutu oczyszczonych ścieków przemysłowych z przedmiotowej instalacji nie można mówić o negatywnym wpływie na warunki hydrogeologiczne i hydrologiczne w Czechach.

Zrzut ścieków przemysłowych z instalacji spalania paliw do rzeki Miedzianki nie jest w żaden sposób powiązany z oceną zanieczyszczenia powierzchni ziemi, gleby i wód gruntowych. Ocenie takiej podlega tylko i wyłącznie teren zakładu, na którym prowadzona jest działalność. Zanieczyszczenie historyczne oraz ewentualna możliwość wystąpienia zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie zakładu nie jest powiązana z oddziaływaniem transgranicznym.

- 116) żądania uwzględnienia w dokumentacji dotyczącej oceny możliwości zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie zakładu spowodowanego wyciekami (w przypadkach wystąpienia katastrof przyrodniczych) - *uwaga nieuwzględniona*.

Ocena możliwości zanieczyszczenia powierzchni ziemi została przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016r. poz. 1395). Wnioskodawca przeprowadził ocenę w oparciu o szczegółowe informacje dotyczące wykorzystywanych substancji oraz zastosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych. Przepisy te nie przewidują uwzględnienia nadzwyczajnych klęsk żywiołowych.

- 117) potencjalnego uszkodzenia przez Elektrownię Turów źródeł wód podziemnych i powierzchniowych dla obszaru regionu Frydlańskiego - *uwaga niezasadna*

Elektrownia Turów nie eksploatuje ujęć wody podziemnej. Woda na potrzeby instalacji spalania paliw pobierana jest z ujęć wody powierzchniowej na rzece Witka (ujęcie podstawowe) oraz rzece Nysa Łużycka (ujęcie awaryjne). Oba ujęcia wód powierzchniowych znajdują się na terytorium Polski. Eksploatacja Elektrowni Turów w żaden sposób nie wpływa na źródła wód podziemnych i powierzchniowych dla obszaru regionu Frydlańskiego i nie istnieje możliwość ich uszkodzenia

- 118) konieczności dokonania oceny skumulowanego oddziaływania Kopalni WBT i Elektrowni Turów na źródła wody podziemnej i wody powierzchniowe w Republice Czeskiej, również w powiązaniu z deponowaniem popiołu w kopalni - *uwaga nieuwzględniona*.

Przedmiotem niniejszego postępowania była zmiana pozwolenia zintegrowanego udzielonego PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na prowadzenie instalacji spalania paliw o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej powyżej 50 MW, zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów, tj. działalności wymienionej w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).

Postępowanie to było prowadzone na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Przepisy te przewidują ocenę wpływu instalacji, która ma być objęta pozwoleniem zintegrowanym, na środowisko, w tym oddziaływanie instalacji na wody powierzchniowe i podziemne. Natomiast zgodnie z przepisami ww. ustawy nie ma obowiązku przeprowadzania dodatkowego oddziaływania skumulowanego z innymi instalacjami zlokalizowanymi na terenie odrębnych zakładów w sąsiedztwie instalacji będącej przedmiotem wniosku.

Działalność górnicza prowadzona przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na terenie Kopalni Turów prowadzona jest na terenie odrębnego od Elektrowni Turów zakładu.

119) żądania udostępnienia oceny oddziaływania ścieków na rzekę Miedziankę w celu oceny możliwości oddziaływania transgranicznego - *uwaga niezasadna*

Zgodnie z art. 26 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) w przypadku gdy państwo członkowskie jest świadome, że eksploatacja instalacji może mieć znaczący negatywny wpływ na środowisko innego państwa członkowskiego, lub w przypadku gdy zwróci się o to państwo członkowskie, które może zostać w znaczący sposób narażone, państwo członkowskie, na którego terytorium został złożony wniosek o pozwolenie zgodnie z art. 4 lub art. 20 ust. 2, przesyła temu innemu państwu członkowskiemu wszelkie wymagane informacje podane lub udostępnione zgodnie z załącznikiem IV Dyrektywy IED w tym samym czasie, w którym publicznie je udostępnia.

Zgodnie z powyższym dokument 9.1. „Ocena wpływu rzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki” nie został przekazany stronie czeskiej w związku z brakiem oddziaływania transgranicznego na Republikę Czeską.

Elektrownia Turów odprowadza ścieki do wód rzeki Miedzianki, która po przejściu granicy państwowej pomiędzy Czechami a Polską w całości znajduje się na terenie Polski i następnie swoje ujście ma do Nysy Łużyckiej. Od miejsca rzutu ścieków z Elektrowni Turów rzeka ta nie przepływa przez obszar Republiki Czeskiej, a więc zrzuty ścieków nie wpływają w żaden sposób na środowisko Republiki Czeskiej (brak oddziaływania transgranicznego w tym zakresie).

b) oddziaływania instalacji na stan jakości powietrza:

120) możliwości przekraczania wnioskowanych poziomów emisji tlenków azotu (NO_x). Zgłoszono żądanie uzupełnienia dokumentacji o analizę potencjalnych maksymalnych wielkości emisji oraz rozwiązań w przypadku ich przekroczenia – *uwaga nieuwzględniona*.

Prowadzący instalację wnioskuje o ustalenie w pozwoleniu zintegrowanym poziomów emisji NO_x do powietrza na poziomie 85 mg/Nm³ jako wartość średnioroczna i 125 mg/Nm³ jako wartość średniodobowa. Wnioskowane wartości emisji są zgodne z wartościami określonymi w BAT 20. Wnioskodawca przedstawił gwarancje wykonawcy bloku nr 7, w których potwierdzono dotrzymywanie przez instalację poziomów emisji równych lub niższych 85 mg/Nm³ jako wartości średniorocznej. Obowiązkiem prowadzącego instalację jest przestrzeganie warunków określonych w pozwoleniu. Pomiar poziomu emisji NO_x objęty jest monitoringiem ciągłym, co pozwala prowadzącemu instalację na bieżącą korektę procesu spalania (regulacja sposobu podawania paliwa i powietrza) i dotrzymywanie określonych poziomów emisji BAT AELs. Wyniki pomiarów emisji przekazywane są do organu ochrony środowiska – Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z częstotliwością określoną w przepisach prawa tj. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. poz. 1366 z późn. zm.) w zakresie spełniania standardów emisyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. poz. 1806) oraz z częstotliwością określoną w pkt III.5.3. decyzji w zakresie spełnienia wymagań konkluzji BAT w zakresie monitorowania emisji do powietrza.

Ponadto, zgodnie art. 76 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, na 30 dni przed terminem oddania do użytkowania nowo zbudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, inwestor jest obowiązany poinformować wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o planowanym terminie oddania do użytkowania nowo zbudowanego obiektu budowlanego, lub

instalacji. Warunkiem koniecznym dla odbioru końcowego instalacji przez Inwestora jest uzyskanie gwarantowanych parametrów emisyjnych podczas wykonania pomiarów przez akredytowane laboratoria wg obowiązujących norm. Kolejnym etapem potwierdzenia gwarancji i możliwość eksploatacji nowo zbudowanego bloku nr 7 jest wymóg dotrzymania standardów emisyjnych określonych w pozwoleniu zintegrowanym. Prowadzący instalację zobowiązany jest do wykonania zgodnie z art. 147 ust. 4 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wstępnych pomiarów wielkości emisji, w terminie 14 dni od zakończenia rozruchu instalacji lub uruchomienia urządzenia.

W przypadku niedotrzymania dopuszczalnej wielkości emisji określonej w pozwoleniu, zgodnie z art. 195 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, organ ochrony środowiska może cofnąć pozwolenie zintegrowane bez odszkodowania.

- 121) braku szczegółowych informacji o planowanych do zastosowania filtrach tkaninowych w systemie dostawy węgla oraz pozostałych systemach Elektrowni Turów – *uwaga niezasadna*.

Informacje na temat zastosowanych filtrów workowych układów odpowietrzania zbiorników retencyjnych popiołu i sorbentu, układu nawęglania zostały zawarte we wniosku z dnia 30 października 2015 r. (str. 109-111). Dokumentacja ta została udostępniona Stronie czeskiej. Zastosowane filtry workowe gwarantują stężenie pyłu na wylocie z filtra poniżej $\leq 10 \text{ mg/Nm}^3$. Na tej podstawie prowadzący instalację zawnioskował o ustalenie emisji dopuszczalnej z procesów i instalacji pomocniczych nowego bloku nr 7.

Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE odnosi się do emisji pyłu związanej ze spalaniem węgla. Konkluzje BAT nie obejmują działań poprzedzających i następczych, które nie są bezpośrednio związane z działaniami w zakresie spalania lub zgazowania (zakres konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik BAT).

- 122) żądania zastosowania dla bloku nr 7 elektrofiltrów siedmiopolowych - *uwaga nieuwzględniona*.

W nowym bloku nr 7 zainstalowany zostanie elektrofiltr pięciopolowy. Odpylanie popiołu z węgla brunatnego turoszowskiego ze względu na jego właściwości elektrostatyczne nie wymaga zastosowania elektrofiltru o siedmiu polach. Zgodnie z BAT 8 w celu zapobiegania emisjom do powietrza lub ich ograniczania w warunkach normalnego użytkowania w ramach BAT należy zapewnić – poprzez odpowiednie zaprojektowanie, eksploatację i konserwację, by systemy redukcji emisji były stosowane przy optymalnej wydajności i dostępności. W celu ograniczenia emisji pyłu i metali zawartych w pyle do powietrza ze spalania węgla brunatnego zastosowane zostaną następujące techniki (*Aneks do wniosku z dnia 30 października 2015 r. - czerwiec 2018*): elektrofiltr (ESP) i odsiarczanie spalin metodą moką (mokre IOS). Poziom emisji (BAT-AELs) dla emisji pyłu do powietrza pochodzącej ze spalania węgla brunatnego w nowym bloku nr 7 tj. dla całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie obiektu energetycznego spalania MW: ≥ 1000 (nowy obiekt) wynosi: średnia roczna 5 mg/Nm^3 , średnia dobowa lub średnia z okresu pobierania próbek 10 mg/Nm^3 .

- 123) szkodliwych oddziaływań pyłów wtórnych PM_{2,5} na czeski obszar pogranicza. Zgłoszono konieczność uzupełnienia dokumentacji o wyniki modelowania powstawania i skutków pyłów wtórnych PM_{2,5} oraz środki ograniczające – *uwaga nieuwzględniona*.

Zagadnienie wtórnego zanieczyszczenia powietrza cząstkami pyłu PM_{2,5} poprzez powstawanie aerozoli nieorganicznych zostało wyjaśnione w materiałach przekazanych Stronie czeskiej w listopadzie 2019 roku. Szczegółowe odniesienie się do zagadnienia przedstawiono w pkt 1) niniejszego uzasadnienia do decyzji.

- 124) wnioskowanych dopuszczalnych poziomów emisji BAT AELs (dwutlenku siarki, tlenków azotu, rtęci, chlorowodoru) z nowego bloku wynikających z Konkluzji BAT w odniesieniu do dostępnych możliwości technicznych i ekonomicznych, konieczności określenia limitów emisji na dolnej granicy BAT-AELs – *uwaga nieuwzględniona*.

W oparciu o zastosowane w bloku nr 7 najlepsze dostępne techniki, uwzględniające uwarunkowania techniczne i ekonomiczne dokonano oceny faktycznych możliwości instalacji pod kątem poziomów emisji do powietrza. Na podstawie przeprowadzonej analizy nie znaleziono uzasadnienia zastosowania innych niż wnioskowane poziomów emisji. Jednocześnie, zgodnie z art. 15 ust. 3 dyrektywy 2010/75/EU w sprawie emisji przemysłowych (IED) dopuszczalne wielkości emisji ustalane w pozwoleniach zintegrowanych powinny gwarantować, że w normalnych warunkach eksploatacji emisje z instalacji nie przekroczą poziomów emisji powiązanych z BAT. Szczegółowe odniesienie się do zagadnienia przedstawiono w pkt 17) i 28) niniejszego uzasadnienia.

c) zagadnień innych dotyczących:

125) braków i nieścisłości w zakresie przedstawionego we wniosku oddziaływania przedsięwzięcia na terytorium Republiki Czeskiej. Zgłoszono uwagę, że część wnioskowa dokumentacji wniosku nie rozpatruje oddziaływania transgranicznego - *uwaga niezasadna*.

Wniosek o zmianę obowiązującego pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalania paliw w zakresie uwzględnienia nowego bloku nr 7 został złożony do tut. organu w 2015 r. Pozwolenie zintegrowane dla bloku nr 7 zostało udzielone decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr PZ 220.2/2017 z dnia 28.04.2017 r. Strona czeska uczestniczyła w postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko na etapie wydawania tej decyzji. Po uchynieniu przez Ministra Środowiska ww. decyzji Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 28.04.2017 r., wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego został zaktualizowany i uzupełniony. W związku z dokonanymi zmianami (m.in. w związku z koniecznością dostosowania bloku nr 7 do Konkluzji BAT). Marszałek Województwa Dolnośląskiego uznał za zasadne poinformowanie państw narażonych o zmianie warunków korzystania ze środowiska dla planowanego bloku nr 7. Strona czeska została poinformowana, że planowany blok będzie spełniał wymogi konkluzji BAT określone dla instalacji nowych i w związku z tym jego oddziaływanie na środowisko zostanie znacząco ograniczone w stosunku do oddziaływania omówionego w poprzednio procedowanym wniosku. Pismem Dyrektora Generalnego Ochrony Środowiska z dnia 14 listopada 2018 r. znak: DOOŚ-tos.440.5.2015.az/MT.18 Strona czeska otrzymała przetłumaczoną na język czeski, pełną ocenę oddziaływania emisji z instalacji na stan jakości powietrza, w tym na obszar Republiki Czeskiej. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska poinformował również, iż z uwagi na zmianę zakresu oddziaływania w kontekście transgranicznym, zgodnie z art. 26 ust. 2 Dyrektywy IED, dokumentacja ta powinna zostać przedstawiona do wglądu społeczeństwa wraz z możliwością składania uwag i wniosków. Do pisma została załączona dokumentacja:

- rozdziały nr: 2, 6, 7 i 8 *Aneksu do wniosku z dnia 30 października 2015 r. o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Elektrowni Turów w Bogatyni* (Rozdział 8 tego dokumentu zawiera szczegółowe informacje w zakresie oceny oddziaływania na powietrze atmosferyczne, w tym w rozdziale 8.5.3. Oddziaływanie transgraniczne – pkt 8.5.3.1 *Stężenia na terenie Czech*),

- streszczenie w języku niespecjalistycznym,

- dokumentacja pn. *Obliczenia modelowe rozprzestrzeniania się substancji emitowanych do powietrza przez źródła należące do Elektrowni Turów w Bogatyni dla stanu projektowanego, tj. z uwzględnieniem nowego bloku energetycznego oraz poziomów emisji wynikających z konkluzji BAT*" wraz z załącznikami. Przedstawiona prognoza oddziaływania na powietrze atmosferyczne uwzględnia zastosowanie wszystkich wymienionych we wniosku rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych minimalizujących emisje do powietrza.

Ww. dokumentacja została udostępniona na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz została przekazana Stronie czeskiej za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zagadnienie wtórnego zanieczyszczenia powietrza cząsteczkami pyłu zostało omówione w pkt 1) niniejszego uzasadnienia.

126) naruszenia wymogu dotyczącego terminowego i skutecznego udziału społeczeństwa zgodnie

z Konwencją z Aarhus – uwaga niezasadna.

Zasada partycypacji publicznej ma swoje źródło w prawie międzynarodowym i jest nierozdzielnie związana z zasadą powszechnego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie. Zgodnie z art. 6 ust. 4 konwencji z Aarhus „Każda ze Stron umożliwia udział społeczeństwa na tyle wcześnie, aby wszystkie możliwości były jeszcze dostępne i aby udział społeczeństwa był skuteczny”. Na szczeblu ustawowym zasada udziału społeczeństwa w sprawach z zakresu ochrony środowiska została ujęta w Dziale III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.). Społeczeństwo polskie, czeskie i niemieckie było informowane poprzez publiczne ogłoszenia na każdym etapie procedury podejmowania decyzji w sposób właściwy, terminowy i skuteczny. Marszałek Województwa Dolnośląskiego jako organ właściwy do wydania decyzji, zgodnie z art. 218 ustawy Prawo ochrony środowiska w związku z art. 33 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wystąpił do Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z informacją w zakresie wszczęcia postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego udzielonego dla PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na prowadzenie instalacji do spalania paliw zlokalizowanej na terenie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni oraz wyłożenia do wglądu dokumentacji sprawy. Informacje udostępnione zostały na tablicach ogłoszeniowych Urzędu Miasta i Gminy w Bogatyni, w miejscu lokalizacji inwestycji oraz na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Wniosek oraz dokumentacja uzupełniająca wykonana w latach 2015 - 2020 udostępniona została również na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego pod linkiem: <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/dokument,iddok,34779,idmp,22,r,r>.

W zakresie postępowania transgranicznego Marszałek Województwa Dolnośląskiego przekazał za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (zgodnie z obowiązującym w Polsce podziałem kompetencji) informację o prowadzonym postępowaniu do Ministerstwa Ochrony Środowiska w Republice Czeskiej oraz do Dyrekcji Krajowej Saksonii w Republice Federalnej Niemiec. Organy te rozesłały informację do zainteresowanych gmin, instytucji oraz urzędów. Każdy zainteresowany mógł się zapoznać z dokumentacją sprawy i złożyć swoje uwagi i wnioski. Proces ten odbył się kilkakrotnie w czasie procedowanego postępowania administracyjnego, w tym dwa razy w okresie od 03.07.2018 r. do 31.03.2020 r., po dokonanych przez prowadzącego instalację zmianach we wniosku. Tut. organ odniósł się w niniejszym uzasadnieniu do decyzji do sposobu uwzględnienia uwag zgłoszonych w czasie prowadzonych konsultacji społecznych. W aktach sprawy znajdują się informacje przekazane przez państwa narażone o sposobie i terminie informowania społeczeństwa o konsultacjach społecznych na swoim terytorium (cytowane w niniejszym uzasadnieniu do decyzji).

Ponadto, w stanowisku Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej przedstawionym przy piśmie dnia 2 czerwca 2020 r. znak: L.dz.: MZ/2020/710/2306 syg. ZN/MZP/2017/710/165 zawarto informację o braku dalszych merytorycznych zastrzeżeń w procesie wydawania niniejszego pozwolenia oraz poinformowano, że Ministerstwo nie wnosi dalszych zastrzeżeń proceduralnych z pozycji zainteresowanego państwa do prowadzonego postępowania przez stronę polską zgodnie z odpowiednimi wymogami art. 26 ust. 1 i 2 Dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych. Zaznaczono, że zgodnie z ww. dyrektywą zostały wyjaśnione kluczowe pytania w formie pisemnych konsultacji transgranicznych, których wnioski są rozumiane jako wiążące ramy dla procedowanego pozwolenia zintegrowanego i/lub działań prowadzącego instalację. Konkluzje z pisemnych konsultacji transgranicznych, do których zobowiązała się strona polska zostały zawarte w protokole z pisemnych konsultacji transgranicznych.

Republika Czeska potwierdziła, że Rzeczpospolita Polska zapewniła podstawę do konsultacji w sposób gwarantujący przebieg procesu, w kontekście stosunków dwustronnych między tymi państwami, oparty na zasadzie wzajemności i równości.

Dokumenty strony polskiej (przede wszystkim wnioski i załączniki) zostały udostępnione czeskiej społeczności oraz właściwym podmiotom Republiki Czeskiej przez odpowiedni okres czasu, aby można było skorzystać z prawa do zastrzeżeń, zanim właściwy organ po stronie polskiej podejmie decyzję.

- 127) nieuwzględnienia opisu konkretnych środków zapobiegania awariom i oceny potencjalnego oddziaływania awarii na terytorium Republiki Czeskiej. Zgłoszono żądanie uzupełnienia części wnioskowej o wykaz środków zapobiegania awariom, zasięgu ich oddziaływania na terytorium Republiki Czeskiej – *uwaga nieuwzględniona*.

Do zagadnienia odniesiono się w pkt 14) uzasadnienia niniejszej decyzji. Należy wskazać, że w pkt 5 dotyczącym pisemnych konsultacji z Ministerstwem Środowiska Republiki Czeskiej, również przedstawiono wyjaśnienie do zagadnienia zapobiegania awariom i oceny potencjalnego oddziaływania awarii na terytorium Republiki Czeskiej.

d) zagadnień innych dotyczących:

- 128) konieczności zwiększenia środków minimalizujących ryzyko w czasie pracy bloku nr 7 – *uwaga nieuwzględniona*.

Elektrownia Turów z uwagi na charakter oddziaływania na środowisko poddawana jest szczególnemu nadzorowi, który wynika z regulacji wspólnotowych, przepisów krajowych oraz instrukcji i kontroli wewnętrznej. Poza obowiązującymi w tym zakresie regulacjami krajowymi oraz wspólnotowymi w decyzji nałożono na prowadzącego instalację niezbędne wymagania w zakresie prawidłowej eksploatacji bloku.

Z przepisów prawa nadzór nad prawidłową eksploatacją prowadzą: Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska w zakresie przestrzegania przepisów prawa ochrony środowiska i decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska; Państwowa Straż Pożarna - kontrola instalacji, obiektów budowlanych oraz miejsc magazynowania odpadów pod kątem spełnienia wymagań określonych w przepisach ochrony przeciwpożarowej; Państwowa Inspekcja Sanitarna - kontrola parametrów i urządzeń pobieranej wody powierzchniowej, sprawdzenie i egzekwowanie wypełniania obowiązków rejestracyjnych w zakresie REACH, przestrzegania warunków higienicznych i sanitarnych na stanowiskach pracy; Marszałek Województwa Dolnośląskiego – w zakresie korzystania ze środowiska, przestrzegania warunków ustalonych w pozwoleniach wydanych na podstawie ustawy *Prawo ochrony środowiska* i ustawy *o odpadach* oraz korzystania ze środowiska zgodnie z udzielonymi pozwoleniami i decyzjami; Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – w zakresie korzystania z wód, przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach/ pozwoleniach wydanych na podstawie ustawy *Prawo wodne*, wykonywania i utrzymania urządzeń wodnych, opłat za usługi wodne; Urząd Dozoru Technicznego, Nadzoru Budowlanego, Urzędu Transportu Kolejowego – w zakresie obiektów i urządzeń; Najwyższej Izby Kontroli - w zakresie przestrzegania przepisów prawa ochrony środowiska i posiadania na ich podstawie niezbędnych decyzji i pozwoleń oraz inne.

- 129) zgłoszono sprzeciw wobec całego sposobu planowania i rozwoju polskiego obszaru przemysłowego, w tym odrębnego prowadzenia postępowania dla kopalni Turów i Elektrowni Turów oraz ich przesunięcia w czasie. Wyrażono opinię o bagatelizowaniu przez stronę polską skutków oddziaływania kompleksu przemysłowego Turów na środowisko oraz życie obywateli Republiki Czeskiej – *uwaga nieuwzględniona*.

Wspomniane postępowania administracyjne dotyczą dwóch różnych procedur administracyjnych prowadzonych przez odrębne organy administracji publicznej, dla odrębnych przedsięwzięć. Przedłożony wniosek oraz postępowanie w przedmiocie zmiany pozwolenia zintegrowanego dotyczy instalacji (nowego bloku energetycznego) zlokalizowanej na terenie zakładu Elektrowni Turów - przedsięwzięcia, które uzyskało już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną przez Burmistrza Miasta i Gminy Bogatynia z dnia 18 października

2013 r. znak: BZ.I.OP.6220.18.2013. W trakcie procedury wydawania ww. decyzji prowadzone były również konsultacje transgraniczne ze Stroną czeską. Przedmiotem postępowania jest ustalenie w decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego warunków eksploatacji dla nowego bloku nr 7, w tym szczególnie warunków emisyjnych, określenie zastosowanych rozwiązań technicznych, technologicznych oraz organizacyjnych w zakresie ochrony środowiska m.in. poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik BAT oraz określenie monitorowania procesów technologicznych i emisji do środowiska. Jednak zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w obliczeniach rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń uwzględniono aktualny stan jakości powietrza w rejonie lokalizacji instalacji (tło) wydany przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska uwzględniające emisję z pobliskiej kopalni oraz tzw. niską emisję pochodzącą z gospodarstw domowych. Wniosek spełnia wymagania określone dla wniosku o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego, określone w art. 184 i 208 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Natomiast procedura wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla Kopalni Węgla Brunatnego Turów prowadzona jest przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Kopalnia Turów, stanowiąca odrębny zakład od Elektrowni Turów, nie wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego, a jej eksploatacja prowadzona jest na podstawie odrębnych decyzji administracyjnych. Tut organ odniósł się również do tego zagadnienia w pkt 2) i 118) niniejszego uzasadnienia.

- 130) ogólnego sprzeciwu wobec zmian dotyczących Elektrowni Turów, które powiązane są z „poszerzeniem” kopalni Turów – *uwaga nieuwzględniona oraz wykraczająca poza zakres postępowania*.

Przedmiotem postępowania jest ustalenie warunków eksploatacyjnych w ramach pozwolenia zintegrowanego dla instalacji spalania paliw zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów – nowego bloku nr 7, nie dotyczy Kopalni Węgla Brunatnego Turów.

- 131) braku udostępnienia oceny wpływu zrzutu ścieków na stan rzeki Miedzianki oraz nieprawidłowej jakości tłumaczenia niektórych terminów specjalistycznych w zakresie monitoringu ścieków. Zgłoszono żądanie udostępnienia tej dokumentacji i wydłużenia terminu konsultacji - *uwaga niezasadna*

Elektrownia Turów odprowadza ścieki do wód rzeki Miedzianki, która po przejściu granicy państwowej pomiędzy Czechami a Polską w całości znajduje się na terenie Polski i następnie swoje ujście ma do Nysy Łużyckiej. Od miejsca zrzutu ścieków z Elektrowni Turów rzeka ta nie przepływa przez obszar Republiki Czeskiej, a więc zrzut ścieków z Elektrowni Turów do Miedzianki nie wpływa w żaden sposób na środowisko Republiki Czeskiej (brak oddziaływania transgranicznego w tym zakresie).

Zgodnie z powyższym dokument 9.1. „Ocena wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki” nie został przekazany stronie czeskiej w związku z brakiem oddziaływania transgranicznego na Republikę Czeską.

Nieuzasadnione jest również twierdzenie o złej jakości tłumaczeń dokumentacji. Wskazane przez stronę czeską parametry OWO, ChZT_{Cr}, BZT₅, zawiesiny ogólne zostały wskazane w polskiej wersji dokumentu Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. *ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w rozdziale Definicje*. Ich odpowiedniki w języku czeskim można odnaleźć w ogólnodostępnych dokumentach - zostały zamieszczone w czeskiej wersji Konkluzji BAT.

- 132) ogólnej uwagi do dokumentacji. Wskazano, że materiały przedstawione przez stronę polską są niewystarczające do skutecznego wyrażenia opinii przez społeczeństwo czeskie. Zgłoszono żądanie uzupełnienia dokumentacji i wyznaczenia nowego terminu przedstawienia uwag dla czeskiego społeczeństwa – *uwaga nieuwzględniona*.

W ocenie tut. organu wniosek przedłożony przez prowadzącego instalację zawiera wszystkie wymagane prawem elementy umożliwiające organowi podjęcie decyzji w zakresie oceny wpływu

instalacji na środowisko i spełnienia wymagań konkluzji BAT oraz udzielenia pozwolenia zintegrowanego. Powyższe jest również poparte pozytywnym stanowiskiem Ministra Środowiska Republiki Czeskiej zawartym w piśmie z dnia 29 maja 2020 r. znak: L.dz.: MZP/2020/710/2385 oraz zaakceptowanego przez obie Strony protokołu Nr ref.: MZP/2020/710/2237 z dnia 19 maja 2020 r. z pisemnych konsultacji transgranicznych, jakie przeprowadzono zgodnie z art. 26 Dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych. Do uwagi odniesiono się częściowo w pkt 126) niniejszego uzasadnienia.

Zgodnie z ustaleniami poczynionymi w ramach wymiany uwag do dokumentacji (pismo Ministra Środowiska Republiki Czeskiej z dnia 19 lutego 2020 r. znak: MZP/2020/710/504), wszystkie przedstawione wyżej zagadnienia planowano omówić na spotkaniu ekspertów. Jednak, ze względu na kroki podjęte w związku z epidemią COVID-19 i wprowadzenie stanu wyjątkowego w Republice Czeskiej konsultacje transgraniczne we Wrocławiu zostały odwołane przez Stronę czeską i za porozumieniem obu stron zastąpiono je konsultacjami pisemnymi. W dniu 10 marca 2020 r. Stronie polskiej został przekazany za pośrednictwem korespondencji elektronicznej dokument znak: MZP/2020/710/1284 z 8 obszarami – zagadnieniami do konsultacji pisemnych omówionymi szczegółowo poniżej. Wyjaśnienia zostały przedstawione Stronie czeskiej w dniu 3 kwietnia 2020 r. za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska przy piśmie z dnia 3 kwietnia 2020 r. znak: DOOŚ-tos.440.5.2015.MT.35 (MZP/2020/710/1669). Do wyjaśnień załączono pismo z dnia 17 marca 2020 r. od dostawcy technologii spółki Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH MHPS-EDE GmbH – Budimex S.A. – Técnicas Teunidas S.A.

W ramach pisemnych konsultacji transgranicznych Strony omówiły następujące zagadnienia z zakresu gospodarki ściekowej (pkt 1÷4), poważnych awarii przemysłowych (pkt 5) i ochrony powietrza (pkt 6÷8):

1. Strona czeska podniosła kwestię konieczności dostosowania do konkluzji BAT dla dużych instalacji spalania paliw w odniesieniu do zrzutu ścieków.

Wyjaśniono, że ze względu na fakt, iż ścieki z instalacji odsiarczania spalin zostaną oczyszczone w oczyszczalni ścieków z IMOS dla bloków nr 4÷7 z późniejszym ponownym wykorzystaniem w instalacji, wymogi BAT 5 i BAT 15 nie mają zastosowania dla tych ścieków. Odnośnie pozostałych ścieków przemysłowych mają zastosowanie przepisy ustawodawstwa krajowego. W przesłanej opinii wskazano zmiany parametrów ścieków przemysłowych w wyniku przeprowadzonych działań naprawczych. Operator urządzenia zadeklarował, że w wyniku optymalizacji dochodzi do natychmiastowej redukcji niektórych parametrów, zwłaszcza tych najbardziej problematycznych, czyli siarczanów i chlorków, a po uruchomieniu nowego bloku nr 7 parametry te pozostaną na tym samym poziomie, a po modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych zostaną dodatkowo zredukowane do poziomu celów środowiskowych dla rzeki Miedzianki. Docelowy poziom stężeń zanieczyszczeń w zrzucanych ściekach przemysłowych będzie znacznie niższy, niż poziomy emisji wynikające z konkluzji BAT (zarówno dla siarczanów i chlorków).

Brak jest obowiązku monitorowania Hg, Pb i Ni w ramach pozwolenia zintegrowanego ze względu na wyższe wartości tła tych pierwiastków w rzece Witka (Smědá) oraz z powodu niskiego stężenia poniżej mierzalnego limitu (dla Hg). Jednak pomimo to, spółka PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. zobowiązała się zwrócić się do Marszałka Województwa Dolnośląskiego o rozszerzenie zakresu monitorowania dla Hg, Pb i Ni na okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku nr energetycznego 7 w zrzucanych ściekach przemysłowych i w surowej wodzie doprowadzanej z rzeki Witki (Smědé) – zbiornik Zatonie. Obowiązek ten został określony w pkt III.5.2.1. i III.5.2.3. niniejszej decyzji.

2. Strona czeska zgłosiła konieczność wyjaśnienia w jaki sposób monitorowane będzie dotrzymanie limitów emisji do wód oraz czy występować będą sytuacje przekraczania parametrów określonych we wniosku, czy parametry te w żadnej sytuacji nie będą przekraczane.

Wyjaśniono, że poziomy emisji do wód zostaną określone zgodnie z ustawodawstwem krajowym, tj. rozporządzeniem dotyczącym warunków wprowadzania ścieków do wód. Parametry określone w tych przepisach są wartościami dopuszczalnymi dla zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych i nie można ich przekraczać również w stanach awaryjnych. Przestrzeganie limitów emisji dla zrzutu ścieków przemysłowych zostanie zapewnione poprzez monitoring ścieków i odbiornika (Miedzianka).

3. Strona czeska zgłosiła niejasności dotyczące sposobu pobierania próbek w monitoringu ścieków. Wskazano, iż konkluzje BAT jako preferowany wariant określają pobór próby 24-godzinnej proporcjonalnej do przepływu.

Wymogi w zakresie sposobu pobierania próbek ścieków określone w konkluzjach BAT dotyczą tylko ścieków powstających w instalacjach oczyszczania spalin i odprowadzanych bezpośrednio do wód. Sytuacja taka nie dotyczy Elektrowni Turów, ponieważ ścieki z instalacji oczyszczania spalin po oczyszczeniu w oczyszczalni zawracane są i ponownie wykorzystywane w instalacji.

Pomimo takiego zamkniętego obiegu, inwestor zdecydował o wewnętrznej kontroli, poprzez monitoring tych ścieków w zakresie wynikającym z BAT 5. Informacja taka pozwoli na precyzyjne zagospodarowanie oczyszczonych ścieków w konkretnych obszarach. Podkreślić należy, iż wskazany wyżej monitoring jest deklaracją wnioskodawcy, a nie obowiązkiem wynikającym z konkluzji BAT (z uwagi na fakt, iż ścieki z oczyszczania spalin są zawracane do procesu technologicznego, nie podlegają obowiązkowi monitorowania określonym w konkluzjach).

Wskazać należy iż, jak podał Wnioskodawca, próbki ścieków z Elektrowni Turów do badań ich jakości pobierane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311). Rozporządzenie to określa (§ 2 ust. 4), że badania prowadzi się na średniej dobowej próbce, przez którą rozumie się próbkę ścieków, pobraną na potrzeby ustalania wartości substancji zanieczyszczających, z wyjątkiem ustalania wartości pH i temperatury (pomiar ciągły), powstałą po zmieszaniu próbek pobranych ręcznie lub automatycznie w odstępach co najwyżej dwugodzinnych, proporcjonalnych do przepływu, w okresie doby (czyli 24 godzin).

Określony wyżej sposób poboru próbek jest identyczny z określonym w konkluzjach BAT, gdzie preferowane są próbki średnie dobowe, czyli 24-godzinne próbki zbiorcze pobrane proporcjonalnie do przepływu.

Dodać należy, że wskazany przez Wnioskodawcę zapis rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków ..., jest tożsamy z zapisem dotyczącym sposobu poboru próby zawartym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800), które było brane pod uwagę podczas rozpatrywania sprawy.

4. Strona czeska podniosła, że z uwagi na brak udostępnienia części dokumentacji dotyczącej oceny oddziaływania na rzekę Miedziankę, nie było możliwości oceny wpływu Hg, Pb i Ni na stan wód powierzchniowych. Jednocześnie wskazano, że planowane wprowadzanie do odbiornika oczyszczonych ścieków czystszych niż wody odbiornika, mogłoby mieć niekorzystny wpływ na organizmy wodne z uwagi na nieobecność niezbędnych substancji.

Strona czeska została poinformowana, że dokumenty dotyczące wpływu zrzutu ścieków przemysłowych z elektrowni do rzeki Miedzianki nie zostały udostępnione z powodu braku transgranicznego oddziaływania na Republikę Czeską.

W przypadku elektrowni konwencjonalnych źródłem w ściekach metali ciężkich takich jak Hg, Pb i Ni jest spalanie paliwa. W związku z brakiem zrzutu ścieków z oczyszczania spalin do środowiska stwierdzono, że Hg, Pb i Ni nie będą obecne w ściekach przemysłowych wprowadzanych do rzeki Miedzianki z elektrowni Turów.

Dodatkowo, przeprowadzone przez prowadzącego instalację badania ścieków wprowadzanych do Miedzianki wykazały, że metale takie jak Hg, Pb czy Ni nie są emitowane przez strumienie ścieków przemysłowych, a więc pierwotnie zrezygnowano z ich monitoringu. Jednakże w związku z uwagami zgłoszonymi przez stronę niemiecką, Wnioskodawca zadeklarował prowadzenie monitoringu ścieków zrzucanych do Miedzianki, jak i wód samej rzeki na zawartość rtęci, niklu i ołowiu przez okres 2 lat od uruchomienia nowego bloku nr 7.

Dodatkowo wyjaśnić należy, iż w okresie docelowym oczyszczone ścieki zrzucane do rzeki Miedzianki będą posiadać parametry na poziomie II klasy jakości wód. Zgodnie z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej należy dążyć do osiągnięcia dobrego stanu wód, tj. takiego stanu, który również zapewnia dobre warunki do bytowania wszelkich organizmów wodnych. Zatem przewiduje się, że wprowadzanie ścieków przemysłowych, których jakość w zakresie parametrów fizykochemicznych odpowiadać będzie dobremu stanowi wód wpłynie pozytywnie na warunki bytowania organizmów wodnych.

5. Strona czeska wskazała, że „Program zapobiegania awariom” nie obejmuje wpływu wystąpienia awarii w Elektrowni Turów na Republikę Czeską. Podniesiono również status prawny tego dokumentu.

W ramach odpowiedzi wyjaśniono podstawę prawną opracowania „Programu zapobiegania awariom” Przedmiotowa kwestia została również omówiona w pkt 14) niniejszego uzasadnienia. Instalacja Elektrowni Turów zalicza się do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zakład taki zobowiązany jest do publikacji określonych informacji wskazanych przepisami prawa. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. publikuje te informacje, również w języku czeskim, na swojej stronie internetowej: <https://elturow.pgegiek.pl/Ochrona-srodowiska/Podnik-se-zvysenym-rizikem-PZR>.

Strona czeska stwierdziła, że publikowane informacje są zbyt ogólne i zwrócono uwagę na konieczność ich uzupełnienia, zwłaszcza w odniesieniu do informowania społeczeństwa i służb ratowniczych w Republice Czeskiej. W konsekwencji PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. zobowiązała się przy piśmie z dnia 11 maja 2020 r. znak: DS.-072-10/2020/2094A do opublikowania na swojej stronie internetowej, do czasu rozpoczęcia próbnej eksploatacji bloku nr 7 informacji w języku czeskim, dotyczących metod powiadamiania społeczeństwa, urzędów i służb ratowniczych w Republice Czeskiej o stanach awaryjnych, zakresie i czasie ich trwania, przebiegu interwencji oraz środkach podjętych w celu zapobieżenia ich powtórzenia. Przepisy wewnętrzne prowadzącego instalację, dotyczące poważnych awarii zostaną, w razie konieczności, dostosowane w zakresie powyższych zobowiązań. Obowiązek ten Marszałek Województwa Dolnośląskiego uwzględnił w pkt II.2.4 niniejszej decyzji.

6. Strona czeska wniosła o wyjaśnienie zakresu monitorowania emisji substancji do powietrza takich jak: antymon, selen, tal oraz trójtlenek siarki, dla których prowadzący instalację nie wnioskuje o ustalenie w decyzji emisji dopuszczalnej.

W pozwoleniu określony został zakres i metodyka pomiaru substancji wprowadzanych do powietrza w sposób (częstotliwość i norma) zgodny z wymaganiami określonymi w konkluzji BAT 4. Wskazano, że dla nowego bloku nr 7 zostanie określony obowiązek monitorowania wszystkich metali i z tego obowiązku nie wyłączono monitorowania emisji antymonu (Sb), selenu (Se) ani talu (Tl). Na podstawie prowadzonych pomiarów dla bloków nr 1÷6 wykazano, że substancje te są poniżej granicy oznaczalności stąd nie określono wielkości emisji dla tych substancji z bloku nr 7. Ponadto, wyjaśniono, że w decyzji nie ustala się emisji dopuszczalnej

dla tych substancji, dla których konkluzje BAT nie określają granicznych wielkości emisji oraz dla których nie zostały określone: standardy emisyjne, dopuszczalne poziomy w powietrzu oraz wartości odniesienia substancji w powietrzu (metale ogółem: arsen, kadm, kobalt, chrom, miedź, mangan, nikiel, ołów, cynk, wanad oraz podtlenek azotu i trójtlenek siarki). Wskazano, że dla tych substancji określa się tylko obowiązek monitorowania emisji zgodnie z konkluzjami BAT 4.

PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. zobowiązała się do monitorowania emisji trójtlenku siarki (SO₃) z częstotliwością 1 x w roku na kotle bloku nr 7. Zatem zapisy BAT 4 i BAT 9 są spełnione.

7. Strona czeska wniosła o wyjaśnienie weryfikacji przez organ wymogu art. 8 ust. 1 dyrektywy *o emisjach przemysłowych (IED)*, pod kątem dotrzymania przez prowadzącego instalację warunków emisyjnych określonych w pozwoleniu.

Strona polska wyjaśniła regulacje krajowe dotyczące uprawnień organów w przypadku niedotrzymywania warunków wydanego pozwolenia. Przedmiotowe zagadnienie zostało również omówione w pkt 120) niniejszego uzasadnienia. Ponadto, przedstawiono pozyskaną od prowadzącego instalację pisemną gwarancję dostawcy bloku nr 7 w zakresie dotrzymania poziomów emisji zanieczyszczeń w spalinach - pismo z dnia 17 marca 2020 r. Konsorcjum Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH MHPS-EDE GmbH – Budimex S.A. – Tecnicas Reunidas.

8. Strona czeska wniosła o wyjaśnienie wnioskowanych „limitów emisji”, o których mowa w dokumencie 9.3. rozdział 4.2. które dotyczyły standardów emisyjnych określonych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 w *sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów* (Dz. U. poz. 1806). Wyjaśniono, że emisja dla bloku nr 7 zostanie określona zgodnie z zał. nr 6 rozporządzenia Ministerstwa Środowiska r. w *sprawie standardów emisyjnych dla niektórych źródeł instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów*, a nie w oparciu o wartości określone w zał. nr 1, jak to zostało podane omyłkowo we wniosku (kwestia dotyczyła błędnie powołanego numeru załącznika). Wyjaśniono również, że tak określone emisje są emisjami średniomiesięcznymi, w których zostały określone standardy emisyjne dla nowych źródeł spalania.

Strona czeska przyjęła wyjaśnienia przekazane przez Stronę polską. Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej pismem z dnia 2 czerwca 2020 r. znak: MZP/2020/710/2306 przekazało stanowisko końcowe z dnia 29 maja 2020 r. znak: MZP/2020/710/2385, w tym ostateczny protokół z pisemnych konsultacji transgranicznych, który został zatwierdzony przez obie strony. Stanowisko Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej jest oficjalnym zakończeniem konsultacji transgranicznych w sprawie przedmiotowego postępowania o zmianę pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji spalania paliw zlokalizowanej w PGE GiEK S.A. Zgodnie z art. 26 dyrektywy IED rezultaty konsultacji transgranicznych Marszałek Województwa Dolnośląskiego uwzględni przy podejmowaniu decyzji w sprawie wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO

Uwagi i wnioski złożyli:

- organizacje ekologiczne: Fundacja Frank Bold, ul. Bandurskiego 22/4, 31-515 Kraków, Fundacja „Rozwój Tak – Odkrywki Nie”, ul. Rycerska 24, 59-220 Legnica,
- osoba fizyczna (1).

Wszystkie wnioski i uwagi zostały złożone drogą elektroniczną z zachowaniem wyznaczonych terminów w związku z powyższym podlegały rozpatrzeniu.

Uwagi i wnioski dotyczyły:

- a) oddziaływania na stan jakości powietrza:

133) weryfikacja zasadności przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego w oparciu o roczną ocenę jakości powietrza za rok 2019 – *wyjaśnienie*.

Tut. organ przy piśmie z dnia 28 kwietnia 2020 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ wystąpił do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z prośbą o informację, czy instalacja będąca przedmiotem postępowania leży na obszarze, na którym zostały przekroczone standardy jakości powietrza. Główny Inspektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 11 maja 2020 r. znak: DM/WR/063-2/12/20/SZ, L.dz. 337/2020 stwierdził, że Elektrownia Turów nie leży na obszarze, na którym zostały przekroczone standardy jakości powietrza wyznaczonym w dokumencie pn. „*Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim – Raport wojewódzki za 2019 r.*” Oznacza to, że brak jest przesłanek do przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego, o którym mowa w art. 225-229 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

134) wniosek o ustalenie w pozwoleniu norm ostrzejszych niż wynikające z górnego poziomu BAT-AELs – *uwaga nieuwzględniona*.

Odpowiedź w powyższym zakresie została szczegółowo uzasadniona w pkt 17) niniejszego uzasadnienia.

135) wpływ emisji z Kopalni Węgla Brunatnego Turów – *uwaga niezasadna i wykraczająca poza zakres postępowania*.

Odpowiedź w powyższym zakresie została szczegółowo uzasadniona w pkt 2) niniejszego uzasadnienia.

b) oddziaływanie na wody:

136) zgłoszono możliwość niedotrzymywania parametrów jakościowych w rzece Miedzianka i Nysa Łużycka w związku z nowelizacją przepisów dotyczących klasyfikacji stanu jednolitych części wód w kontekście nowej typologii wód oraz parametrów charakteryzujących zasolenie, tj. substancji rozpuszczonych i przewodności elektrolitycznej właściwej - *uwaga niezasadna*

Biorąc pod uwagę fakt, iż organ rozpatruje przedmiotową sprawę w oparciu o przepisy prawne zgodnie ze stanem prawnym na dzień 31.12.2017 r. (jak wyjaśniono już w uzasadnieniu powyżej), to w przedmiotowym przypadku nie ma zastosowania nowe rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 2149). Organ rozpatrując sprawę brał pod uwagę zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187).

Fundacja Frank Bold w swoich uwagach powołuje się na zapisy nowego rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego (...). Biorąc pod uwagę, że organ w przedmiotowej sprawie stosuje przepisy rozporządzenia poprzedzającego ww. rozporządzenie, to nie ma obowiązku analizowania zapisów nowego rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Jednakże wskazać należy, że pozwolenie zintegrowane jest wydawane na czas nieokreślony, a każda zmiana przepisów o ochronie środowiska wymusza na organie obowiązek przeprowadzenia analizy zapisów pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 216 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Z tego względu organ postanowił dodatkowo przeanalizować sprawę pod kątem nowego rozporządzenia w sprawie klasyfikacji stanu wód oraz odnieść się do kwestii poruszonych przez Fundację w aspekcie ww. aktu prawnego, w następujący sposób.

W praktyce wpływ zrzutu ścieków na odbiornik ocenia się w zakresie charakterystycznych dla danego rodzaju ścieków wskaźników zanieczyszczeń, dla których dopuszczalne wielkości stężeń będą określone w pozwoleniu.

Wskaźniki „substancje rozpuszczone”, jak i „przewodność elektrolityczna właściwa” charakteryzujące zasolenie wód nie zostały uwzględnione w rozporządzeniu dotyczącym

wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, tj. nie zostały dla nich określone wartości dopuszczalne, ani nie zostały objęte obowiązkiem monitorowania w ściekach. Zatem ustawodawca nie uznał tych wskaźników jako istotnych przy określaniu wpływu zrzutu ścieków na środowisko. Z uwagi zatem na brak w krajowych regulacjach dla ścieków wprowadzanych do środowiska dopuszczalnych wartości dla ww. wskaźników, parametry te nie zostałyby ujęte w decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego.

Weryfikując zakres charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do Miedzianki prowadzący instalację przeprowadził kilkukrotne pomiary ww. ścieków pod kątem wszystkich wskaźników zanieczyszczeń określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w *sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). Tut. organ uwzględnił ww. pomiary w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego. Z uwagi na fakt, iż substancje rozpuszczone i przewodność elektrolityczna właściwa nie są ujęte w ww. przepisach ścieki wprowadzane do rzeki Miedzianki nie były badane w tym zakresie.

W rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w *sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* dla wód rzeki Miedzianki (typ 4) zostały określone wskaźniki charakteryzujące zasolenie, w tym m.in. przewodność elektrolityczna właściwa oraz substancje rozpuszczone. Zgodnie z zapisami ww. rozporządzenia określone dla tych wskaźników wartości graniczne dla klas jakości wód powierzchniowych obowiązują od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 31.12.2021 r.

Jednakże z uwagi na brak w krajowych regulacjach, dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód, dopuszczalnych wartości dla ww. wskaźników, przeprowadzanie oceny wpływu zrzutu ścieków na Miedziankę w tym zakresie nie znajduje uzasadnienia.

W ramach „Oceny wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki” przeanalizowano wpływ szeregu parametrów, które pozwalają ocenić oddziaływanie zrzutu ścieków przemysłowych na wody rzeki Miedzianki. Wśród przeanalizowanych parametrów znalazły się m.in. siarczany i chlorki, które również są parametrami charakteryzującymi zasolenie. Chlorki i siarczany zostały zidentyfikowane jako charakterystyczne wskaźniki zanieczyszczeń dla ścieków przemysłowych wprowadzanych do rzeki Miedzianki. Dla okresu aktualnego (do uruchomienia nowego bloku nr 7) oraz przejściowego (po uruchomieniu bloku nr 7, a przed uruchomieniem zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych) prowadzący instalację zadeklarował natychmiastowe obniżenie dopuszczalnej wielkości zanieczyszczeń dla chlorków i siarczanów wprowadzanych w ściekach do Miedzianki. W okresie docelowym, zważywszy na planowane zastosowanie w zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych technologii membranowej (odwrócona osmoza), parametry zanieczyszczeń (w tym chlorków i siarczanów) w ściekach nie będą przekraczać wartości granicznych dla stanu dobrego wód powierzchniowych (dla II klasy jakości wód rzeki Miedzianki, tj. JCWP o typie 4). Sprawność oczyszczania ścieków w procesie odwróconej osmozy wynosi ok. 96% (a może dochodzić nawet do 99%), co oznacza, że zatrzymanych zostaje około 96-99% wszystkich zanieczyszczeń, także tych bezpośrednio wpływających na przewodność elektrolityczną właściwą i substancje rozpuszczone. Proces odwróconej osmozy poprzedzony będzie zastosowaniem klasycznych metod oczyszczania, tj. koagulacji, flokulacji, strącania itp. oraz procesów ultrafiltracji. Wszystkie te metody wspomagać będą proces odwróconej osmozy i zagwarantują oczyszczenie ścieków przemysłowych z Elektrowni Turów do poziomu zapewniającego minimalne oddziaływanie na Miedziankę, co wykazane zostało w „Ocenie wpływu...”. W wyniku przeprowadzonych w ramach „Oceny wpływu...” analiz oszacowano prognozowane wartości stężeń zanieczyszczeń w rzece Miedziance po wprowadzeniu ścieków (bez uwzględnienia wód opadowych, tj. w najmniej korzystnych warunkach). Jak wykazała

analiza, w okresie docelowym wprowadzanie do rzeki ścieków o zawartości chlorków i siarczanów na poziomie odpowiadającym dobremu stanowi wód, tj. o lepszej jakości niż wody rzeki Miedzianki powyżej zrzutu z kolektora B oraz ujścia Potoku Ochota, przyczyni się do poprawy jakości wód odbiornika w zakresie tych wskaźników.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązywać będzie m.in. nowa typologia wód. Jednakże zakwalifikowanie jednolitych części wód powierzchniowych, w tym rzeki Miedzianki, do poszczególnych typów wód, obowiązujących od dnia 1 stycznia 2022 r., nastąpi dopiero w II aktualizacji planów gospodarowania wodami, która zgodnie z przepisami nastąpić ma do dnia 22 grudnia 2021 r.

Dodatkowo wskazać należy, że JCWP *Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej* została wyznaczona jako silnie zmieniona jednolita część wód powierzchniowych. Zgodnie z ust. 2 załącznika nr 7 do ww. rozporządzenia, wartości graniczne dla klas jakości wód powierzchniowych, będące podstawą klasyfikacji potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych wyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, określone zostaną w ramach planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji. Zatem dla JCWP *Miedzianka od granicy państwa do Nysy Łużyckiej*, jako silnie zmienionej jednolitej części wód, wartości graniczne zanieczyszczeń po 31 grudnia 2021 r. określone zostaną dopiero w II aktualizacji *Planu gospodarowania wodami dorzecza Odry*.

W związku z powyższym, z uwagi na brak w chwili obecnej zarówno docelowej kwalifikacji Miedzianki do konkretnego typu wód jak i brak określenia granicznych wartości wskaźników jakości wód powierzchniowych będących podstawą klasyfikacji potencjału ekologicznego JCWP, przeprowadzenie oceny wpływu zrzutu ścieków na Miedziankę w okresie po 31.12.2021 r. nie jest w chwili obecnej możliwe.

Zatem Fundacja Frank Bold błędnie przyjęła wartości graniczne dla wód klasy I i II w zakresie przewodności elektrolitycznej właściwej w 20°C (które obowiązywać będą od 1 stycznia 2022 r.), gdyż wartości te zostały określone dla oceny klasyfikacji stanu ekologicznego (tj. dla oceny wód powierzchniowych w ciekach naturalnych, nie wyznaczonych jako sztucznie lub silnie zmienione części wód).

Natomiast JCWP *Nysa Łużycka od Miedzianki do Pliessnietz*, zgodnie z aktualnym Planem gospodarowania wodami dorzecza Odry jest naturalną częścią wód (typ 10). W rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych dla okresu od momentu wejścia w życie ww. rozporządzenia do dnia 31.12.2021 r., określone zostały wartości graniczne dla substancji rozpuszczonych i przewodności elektrolitycznej właściwej. Jednakże z uwagi na brak w krajowych regulacjach, dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód, dopuszczalnych wartości dla ww. wskaźników, przeprowadzanie oceny wpływu zrzutu ścieków na Nysę Łużycką w tym zakresie nie znajduje uzasadnienia.

Oдноśnie oceny wpływu na Nysę Łużycką od dnia 1 stycznia 2022 r., jak już wyżej wspomniano nie jest możliwe w chwili obecnej jednoznaczne wskazanie do jakiego typu wód zaliczać się będzie ta JCWP po 31 grudnia 2021 r. Zakwalifikowanie jednolitych części wód powierzchniowych, w tym rzeki Nysy Łużyckiej, do poszczególnych typów wód, obowiązujących od dnia 1 stycznia 2022 r., nastąpi dopiero w II aktualizacji planów gospodarowania wodami, która zgodnie z przepisami nastąpić ma do dnia 22 grudnia 2021 r. Zatem uznać należy, że ewentualne przeprowadzenie oceny wpływu zrzutu ścieków na Nysę Łużycką, w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r., byłoby w chwili obecnej przedwcześnie.

Dodatkowo podkreślić należy, iż przeprowadzona analiza wpływu zrzutu ścieków na rzekę Miedziankę wykazała, że w okresie docelowym (tj. od dnia 23 grudnia 2021 r.) wpływ ścieków

zrzuconych z Elektrowni Turów w zakresie wszystkich charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach (w tym zanieczyszczeń odpowiadających za zasolenie wód), zamknie się w granicach JCWP *Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej*. Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, iż ścieki przemysłowe powstające w związku z funkcjonowaniem Elektrowni Turów nie będą miały wpływu na stan Nysy Łużyckiej, zatem przeprowadzenie oceny tego wpływu w okresie docelowym również nie znajduje uzasadnienia.

c) inne:

137) zgłoszono żądanie dołączenia do materiału dowodowego filmu umieszczonego w serwisie Youtube oraz opracowania załączonego do uwag o wpływie na zdrowie emisji z Elektrowni Turów i Kopalni Turów w roku 2017. Do uwag załączono dokument Creacenter for Research on Energy and Clean Air - Air quality, toxic and health impacts of the Turów power plant, 2019 (*Jakość powietrza, toksyczne i zdrowotne oddziaływanie Elektrowni Turów*) – *wyjaśnienie*.

Prowadzone postępowanie nie dotyczy Kopalni Turów.

Do wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego została dołączona analiza wpływu instalacji spalania paliw na stan jakości powietrza sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i na podstawie aktualnych i zweryfikowanych danych, która stanowi podstawę do udzielenia zmiany pozwolenia zintegrowanego. W pkt 1), 2), 17), 21), 22), 24), 28) niniejszego uzasadnienia wyjaśniono sposób przyjęcia wnioskowanej emisji z bloku nr 7 oraz ocenę jej wpływu na stan jakości powietrza. Powiązanie wnioskowanych przez prowadzącego instalację poziomów emisji z zastosowanymi w bloku nr 7 najlepszymi dostępnymi technikami oraz kombinacją tych technik określonych w Konkluzjach BAT LCP przyjętych Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającą konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, wynika z przedłożonej przez Wnioskodawcę dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy, którą Organ przeanalizował.

138) uwzględnienia wpływu emisji z Elektrowni Turów do powietrza na zdrowie i życie mieszkańców – *uwaga niezasadna*.

Odniesienie się do uwagi omówiono w pkt 13) niniejszego uzasadnienia.

139) uwzględnienia w Programie zapobiegania awariom, większego ryzyka wystąpienia znaczącej powodzi oraz uwzględnienia ryzyka jednoczesnego zalania kopalni i elektrowni – *uwaga wykracza poza zakres prowadzonego postępowania*.

Postępowanie nie dotyczy Kopalni Turów. W odniesieniu do wydarzeń związanych z powodzią, która wystąpiła w sierpniu 2010 r. w rejonie geograficznym Obniżenia Żytawsko-Zgorzeleckiego, w którym położony jest Zakład i ich skutków, ryzyko wystąpienia ponownej awarii z tym związanej zostało określone w 2015 r. na poziomie tolerowalnym nieakceptowanym. Aktualizacja dokumentu przeprowadzona w roku 2019 zredukowała ryzyko do poziomu tolerowanego akceptowanego, co jest związane z gruntowną modernizacją, a w zasadzie budową nowej zapory zbiornika. W odniesieniu do wydarzeń z sierpnia 2010 r. ryzyko wystąpienia awarii polegającej na przerwaniu zapory zostało zminimalizowane, w wyniku dokonania dogłębnej analizy przyczyn zdarzeń mających miejsce w 2010 roku, a następnie przyjęciu odpowiednich rozwiązań technicznych przy odbudowie zapory: zmianie konstrukcji zapory z ziemnej na betonową, wybudowaniu dodatkowego samoczynnego urządzenia upustowego w postaci przelewu labiryntowego z kaskadą i niecka wypadową, rozbudowie budynku pompowni i przeniesienie pomieszczeń rozdzielni elektrycznych z poziomu poniżej korony zapory na poziom korony zapory, montażu nowych napędów otwarcia segmentów upustowych oraz wyposażenie tych segmentów w dodatkowe awaryjne napędy, zapewnieniu 2 linii zasilających rozdzielnię + dodatkowe awaryjne zasilanie napędów w postaci agregatu prądotwórczego.

Szacuje się, że fala powodziowa z 2010 roku, która spowodowała rozmycie zapory ziemnej kształtowała się na poziomie 800 m³/s do 1000 m³/s – urządzenia upustowe odbudowanej zapory

są w stanie przyjąć przepływ na poziomie ok 1500 m³/s. Potwierdziły to badania modelowe przeprowadzone na Politechnice Wrocławskiej.

Wnoszący uwagę (Fundacja „RT-ON”) oczekuje analizy ryzyka dla jednoczesnego, powodziowego zalania obu oddziałów KWT i ELT oraz wpływu tego wydarzenia na „możliwości” przeprowadzenia akcji ratunkowych w obu zakładach.

Obowiązki wynikające z przepisów prawa krajowego przeniesione z przepisów wspólnotowych, dla prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zostały omówione wyżej, w pkt 14) niniejszego uzasadnienia. Należy stwierdzić, że działania w zakresie zapobiegania poważnym awariom przemysłowym zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi regulacjami krajowymi opartymi na przepisach wspólnotowych. Kwalifikacja zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej nie wymagała sporządzania wnioskowanej dokumentacji oraz podejmowania przez uprawnione organy innych działań. Wnioskodawca podjął wszystkie wymagane prawem działania i środki zapobiegające zanieczyszczeniu oraz niezbędne środki w celu zapobieżenia wypadkom i ograniczenia ich konsekwencji. Wszelkie możliwe do udostępnienia informacje w tym zakresie zostały udostępnione na stronie internetowej zakładu pod adresem: <https://elturow.pgegiiek.pl/Ochrona-srodowiska/Zaklad-zwiekszonego-ryzyka-ZZR>.

140) uwzględnienia w ocenie możliwości zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych również wariantu zalania Elektrowni Turów w przypadku powodzi – *uwaga nieuwzględniona*.

Ocena możliwości zanieczyszczenia powierzchni ziemi została przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395). Wnioskodawca przeprowadził ocenę w oparciu o szczegółowe informacje dotyczące wykorzystywanych substancji oraz zastosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych. Przepisy te nie przewidują uwzględnienia nadzwyczajnych kłesk żywiołowych.

W Ocenie wykazano, że w instalacji wykorzystywane są istotne substancje powodujące ryzyko, jednak nie występuje możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi wód gruntowych na terenie zakładu co potwierdza przedłożona przez Wnioskodawcę do akt postępowania Analiza konieczności sporządzenia raportu początkowego. Przeprowadzona analiza poszczególnych procesów technologicznych pozwala stwierdzić, że postępowanie z substancjami stosowanymi w instalacji, w tym substancjami powodującymi ryzyko zanieczyszczenia powierzchni ziemi, będzie się odbywało się w sposób minimalizujący ryzyko zanieczyszczenia powierzchni ziemi (gleby, ziemi i wód gruntowych) z uwagi na stosowane rozwiązania techniczne, organizacyjne, logistyczne i proceduralne.

Wymagania w zakresie ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki służące zapobieganiu emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz zobowiązanie do ich systematycznego nadzorowania określono w punkcie II.2.7. decyzji.

Na tym konsultacje społeczne w ramach niniejszego postępowania zakończono. Konsultacje społeczne, w tym również konsultacje ze społeczeństwem czeskim i niemieckim, w ramach postępowania transgranicznego, przeprowadzono z pełną transparentnością oraz z uwzględnieniem maksymalnie długiego czasu oczekiwania na stanowiska sąsiadujących z Polską krajów.

Dnia 26 maja 2020 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego wpłynęło pismo z dnia 20 maja 2020 r. złożone przez Fundację Frank Bold, występującą w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony. Załącznikiem do ww. pisma była „Opinia naukowa odnośnie aktualizacji wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego dla Elektrowni Turów w Bogatyni” opracowana przez dr hab. Leszka Pazderskiego. Przedłożone materiały zawierały uwagi w zakresie gospodarki wodno-ściekowej do wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego.

Zdaniem Fundacji, przedłożona przez prowadzącego instalację dokumentacja zawiera nieprawidłowości i wskazuje na negatywny wpływ przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu nowego bloku energetycznego na stan wód, w szczególności:

- a) wątpliwości budzi podany przez Inwestora skład fizykochemiczny ścieków przemysłowych wytwarzanych po 23 grudnia 2021 r. Autor „Opinii...” wskazuje, iż suma stężeń molowych poszczególnych jonów, podzielonych przez wartości bezwzględne ich ładunków powinna być równa (zbiorczo) dla kationów i anionów – ze względu na obojętność elektryczną rozpuszczonych soli, gdy tymczasem, po przeanalizowaniu składu ścieków zaproponowanego przez Inwestora daje się zauważyć znaczną nadwyżkę głównych kationów (Na^+ i K^+) nad głównymi anionami (Cl^- i SO_4^{2-}), co wskazuje na wadliwe dane przyjęte przez Inwestora, wskazujące na istnienie soli, których roztwór mieć będzie niewiarygodny skład jonowy,
- b) brak określenia w przedłożonej dokumentacji wpływu na stan wód odbiornika w zakresie substancji rozpuszczonych w odprowadzanych ściekach. Strona wskazuje, iż w dokumentacji nie zawarto informacji o przewidywanej zawartości substancji rozpuszczonych w ściekach i nie odniesiono się do wartości granicznej ww. wskaźnika zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych,
- c) Strona wskazuje, iż aktualne badania monitoringowe wód JCWP wykonane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wskazują, iż średnia roczna zawartość substancji rozpuszczonych w Miedziance znacznie przewyższa wartość graniczną tego wskaźnika określoną dla II klasy jakości wód. Strona wskazuje, iż biorąc pod uwagę skład fizykochemiczny odprowadzanych ścieków niemożliwe będzie osiągnięcie przez Miedziankę dobrego potencjału ekologicznego (a co za tym idzie dobrego stanu). Strona twierdzi, iż najlepszym rozwiązaniem byłoby nieuruchamianie nowego bloku energetycznego lub przynajmniej odłożenie jego uruchomienia do momentu oddania do użytkowania zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych.
- d) brak określenia w dokumentacji informacji o przewidywanym poziomie przewodności elektrolitycznej właściwej w 20°C w ściekach wprowadzanych do Miedzianki oraz wpływu ścieków na stan wód odbiornika w powyższym zakresie.
Dodatkowo Strona wskazuje, iż aktualne badania monitoringowe wód JCWP wykonane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wskazują, iż średnia roczna wartość przewodności elektrolitycznej właściwej w Miedziance znacznie przewyższa wartość graniczną tego wskaźnika określoną dla II klasy jakości wód. Strona wskazuje, iż biorąc pod uwagę skład fizykochemiczny odprowadzanych ścieków niemożliwe będzie osiągnięcie przez Miedziankę dobrego potencjału ekologicznego (a co za tym idzie dobrego stanu). Strona twierdzi, iż najlepszym rozwiązaniem byłoby nieuruchamianie nowego bloku energetycznego lub przynajmniej odłożenie jego uruchomienia do momentu oddania do użytkowania zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych.
- e) pominięcie w dokumentacji kwestii wpływu ścieków na zawartość substancji rozpuszczonych i przewodność elektrolityczną właściwą w wodach Nysy Łużyckiej poniżej ujścia Miedzianki, stanowiącej JCWP Nysa Łużycka od Miedzianki do Plieesnitz.
- f) Strona wskazuje, iż organ prowadzący postępowanie powinien odmówić wydania pozwolenia zintegrowanego w treści żądanej przez Inwestora, z uwagi na jego sprzeczność z zapisami Planu gospodarowania wodami dla dorzecza Odry.

W odpowiedzi na powyższe pismo, Marszałek Województwa Dolnośląskiego pismem z dnia 4 czerwca 2020 r. zwrócił się do prowadzącego instalację o przedłożenie dodatkowych wyjaśnień i ustosunkowanie się do uwag zgłoszonych przez Fundację Frank Bold. Żądane informacje przedłożone zostały przy piśmie Wnioskodawcy z dnia 10.06.2020 r., znak GS-072-12/2020/2469A.

Po analizie złożonego materiału tut. organ stwierdził co następuje.

Fundacja Frank Bold w swoich uwagach powołuje się na zapisy nowego rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie

klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 2149). Biorąc pod uwagę fakt, iż organ rozpatruje przedmiotową sprawę w oparciu o przepisy prawne zgodnie ze stanem prawnym na dzień 31.12.2017 r. (jak wyjaśniono już w uzasadnieniu powyżej), to brał pod uwagę zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187) i nie ma obowiązku analizowania zapisów nowego rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Jednakże wskazać należy, że pozwolenie zintegrowane jest wydawane na czas nieokreślony, a każda zmiana przepisów o ochronie środowiska wymusza na organie obowiązek przeprowadzenia analizy zapisów pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 216 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Z tego względu organ postanowił dodatkowo przeanalizować sprawę pod kątem nowego rozporządzenia w sprawie klasyfikacji stanu wód oraz odnieść się do kwestii poruszonych przez Fundację w aspekcie ww. aktu prawnego.

Odnosząc się do uwagi wskazanej w punkcie a) podkreślić należy, iż wskazany przez Fundację Frank Bold „proponowany skład fizykochemiczny” ścieków przemysłowych wprowadzanych do Miedzianki nie określa faktycznych stężeń wskaźników zanieczyszczeń w ww. ściekach, a dopuszczalne wielkości wskaźników zanieczyszczeń, wytypowanych jako charakterystyczne wskaźniki dla ścieków powstających w związku z funkcjonowaniem instalacji spalania paliw. Dla wskazanego w uwadze stanu docelowego, tj. od dnia 23 grudnia 2021 r., dopuszczalne wielkości zanieczyszczeń przyjęte zostały przez prowadzącego instalację na podstawie bilansu ścieków, możliwości technicznych obecnej, a także zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz przy uwzględnieniu obecnie obowiązujących przepisów. Biorąc pod uwagę wymagania Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie osiągnięcia celów środowiskowych, prowadzący instalację przyjął w stanie docelowym taki poziom oczyszczania ścieków zrzucanych do rzeki Miedzianki, aby osiągnąć parametry ścieków odpowiadające II klasie jakości wód powierzchniowych, w związku z czym do odbiornika trafią ścieki o parametrach jak wody o dobrym stanie.

Zatem dopuszczalne wielkości zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach, w stanie docelowym, zostały przyjęte na poziomie jak wartości graniczne wskaźników jakości wód powierzchniowych odpowiadające II klasie jakości wód, które określone zostały w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie *klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2149)* dla typu wód powierzchniowych 4, do którego zakwalifikowana jest rzeka Miedzianka. Ww. rozporządzenie nie określa poziomów dla wszystkich parametrów uznanych za charakterystyczne dla zrzucanych ścieków. W związku z powyższym, dla parametrów, dla których wartości dopuszczalne nie zostały określone w ww. rozporządzeniu, wartości dopuszczalne stężeń określono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie *substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych lub na poziomie niższym niż określony w ww. rozporządzeniu (sytuacja taka ma miejsce w przypadku sodu i potasu, dla których w okresie docelowym wnioskodawca zaproponował dopuszczalne wartości wynoszące odpowiednio 200 mg Na/l oraz 40 mg K/l).*

Stwierdzić należy, iż dokonywanie jakichkolwiek prób określenia składu ścieków i ich równowagi molowej (jak dokonano tego w ww. „Opinii...”) na podstawie dopuszczalnych poziomów emisji, jest niezasadne. Wartości rzeczywiste dla ścieków zrzucanych do Miedzianki mogą się wahać,

jednak nie przekroczą dopuszczalnych wielkości określonych w niniejszej decyzji, ale ich bilans jonowy zawsze będzie w równowadze.

W uwagach wskazanych w punktach b), c) i d) Strona podnosi, iż prowadzący instalację dokonując oceny oddziaływania ścieków przemysłowych na wody rzeki Miedzianki nie odniósł się do kwestii wpływu na wody odbiornika pod kątem zawartości w strumieniu ścieków przemysłowych zrzucanych do odbiornika substancji rozpuszczonych oraz przewodności elektrolitycznej właściwej w 20°C.

Jak już wspomniano w odpowiedzi na uwagę nr 136, wpływ zrzutu ścieków na odbiornik ocenia się w zakresie charakterystycznych dla danego rodzaju ścieków wskaźników zanieczyszczeń, dla których dopuszczalne wielkości stężeń będą określone w pozwoleniu.

Wskaźniki „substancje rozpuszczone”, jak i „przewodność elektrolityczna właściwa” charakteryzujące zasolenie wód nie zostały uwzględnione w rozporządzeniu dotyczącym wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, tj. nie zostały dla nich określone wartości dopuszczalne, ani nie zostały objęte obowiązkiem monitorowania w ściekach. Zatem ustawodawca nie uznał tych wskaźników jako istotnych przy określaniu wpływu zrzutu ścieków na środowisko. Z uwagi zatem na brak w krajowych regulacjach dla ścieków wprowadzanych do środowiska dopuszczalnych wartości dla ww. wskaźników, parametry te nie zostałyby ujęte w decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego.

W związku z powyższym substancje rozpuszczone oraz przewodność elektrolityczna właściwa nie były przedmiotem badania w „Ocenie wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki”

W ramach „Oceny ...” przeanalizowano natomiast wpływ szeregu parametrów, które pozwalają ocenić oddziaływanie zrzutu ścieków przemysłowych na wody rzeki Miedzianki. Wśród przeanalizowanych parametrów znalazły się m.in. siarczany, chlorki, sól i potas, które wchodziły w skład substancji rozpuszczonych.

Biorąc pod uwagę, że obowiązujące regulacje prawne nie określają dopuszczalnych wielkości dla substancji rozpuszczonych i przewodności elektrolitycznej właściwej, a także z uwagi na fakt, iż w „Ocenie...” przeanalizowano wpływ na odbiornik dla wszystkich charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń, dla których określone zostały w przepisach wartości dopuszczalne, zdaniem organu nie było konieczne przeprowadzenie dodatkowej analizy wpływu na odbiornik w zakresie wskazywanym przez Stronę. Przeprowadzona ocena w wystarczający sposób odnosi się do wpływu zrzutu ścieków z elektrowni na rzekę Miedziankę.

Ze wskazanych wyżej względów wspomniane w punktach b), c) i d) uwagi dotyczące wpływu na odbiornik w zakresie substancji rozpuszczonych i przewodności elektrolitycznej właściwej są niezasadne, jednakże dodatkowo odniesiono się do nich w następujący sposób.

Strona wskazuje, iż w okresie do 31 grudnia 2021 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego (...) wartość graniczna II klasy jakości wód dla substancji rozpuszczonych w rzece Miedziance wynosi 252 mg/l, a dla przewodności elektrolitycznej właściwej w 20°C – 355 µS/l.

W odniesieniu do substancji rozpuszczonych Strona przedstawiła wyliczenia teoretyczne wartości tego wskaźnika w odprowadzanych ściekach, poprzez zsumowanie określonych we wniosku dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń chlorków, siarczanów, sodu i potasu. Wyliczenia przeprowadzono dla okresu przejściowego (tj. po uruchomieniu nowego bloku) oraz dla okresu docelowego (tj. po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków). Otrzymane wartości substancji rozpuszczonych, wynoszące dla okresu przejściowego 1680 mg/l, a dla okresu docelowego 925 mg/l, zostały przyjęte przez Stronę jako wartości substancji rozpuszczonych w ściekach zrzucanych do rzeki Miedzianki we wskazanych wyżej okresach. Opierając się na tych wyliczeniach Strona wskazuje, iż ww. wartości znacznie przekraczają wielkość stężenia substancji rozpuszczonych określoną dla II klasy jakości wód powierzchniowych i wynoszącą 252 mg/l.

Zdaniem organu błędne jest założenie iż dopuszczalna wielkość stężenia substancji rozpuszczonych w ściekach stanowić będzie sumę poszczególnych wartości kationów i anionów mających wpływ na masę substancji rozpuszczonych. Dopuszczalna wielkość tych substancji nie została określona w przepisach dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód. Natomiast w przypadku, gdy ustawodawca uzna za konieczne ustalenie dopuszczalnej wartości substancji rozpuszczonych w rozporządzeniu, nie można założyć, że wartość ta będzie stanowiła sumę dopuszczalnych wielkości wskaźników zanieczyszczeń składających się na masę substancji rozpuszczonych. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku dopuszczalnego stężenia azotu ogólnego w ściekach, który obejmuje wszystkie formy azotu występujące w ściekach. Dopuszczalna wartość azotu ogólnego w ściekach określona w przepisach (wynosząca 30 mg/l) jest niższa niż suma wartości dopuszczalnych poszczególnych form azotu określonych w przepisach (azot azotynowy – 1 mg/l, azot azotanowy - 30 mg/l, azot amonowy – 10 mg/l).

Zatem na podstawie teoretycznych wyliczeń przedstawionych przez Stronę nie można dokonywać kategoriycznych stwierdzeń dotyczących ewentualnego negatywnego wpływu ścieków na odbiornik. Dodatkowo należy wskazać że na stężenie substancji rozpuszczonych w wodach odbiornika, po ich całkowitym wymieszaniu ze zrzucanymi ściekami, wpływ ma także wielkość przepływu w rzece, ilość zrzucanych ścieków oraz stężenie substancji rozpuszczonych w wodach w odbiorniku powyżej zrzutu ścieków. Tak więc porównywanie tylko stężenia substancji rozpuszczonych w ściekach do stężenia tego parametru w wodach odbiornika jest do formułowania wniosków przedstawionych przez Stronę niewystarczające.

Na marginesie dodać należy, że Fundacja Frank Bold przeprowadzając powyższe obliczenia opierała się na danych zawartych w „Ocenie wpływu ...”. Natomiast wniosek w zakresie dopuszczalnych stężeń dla sodu i potasu został skorygowany i ostatecznie wnioskowane dopuszczalne wielkości sodu i potasu w okresie aktualnym i przejściowym wynoszą odpowiednio 400 mg Na/l i 80 mg K/l, a dla okresu docelowego wynoszą 200 mg Na/l i 40 mg K/l.

W swoim wystąpieniu Strona przywołała badania monitoringowe dla substancji rozpuszczonych oraz przewodności elektrolitycznej właściwej wykonane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2018 r. Przeprowadzone badania monitoringowe wód rzeki Miedzianki już w chwili obecnej wykazują dla wskazanych wyżej parametrów przekroczenie wartości granicznych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w *sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego (...)* dla II klasy jakości. Zatem już obecnie wody rzeki Miedzianki z uwagi na zawartość substancji rozpuszczonych i przewodność elektrolityczną właściwą nie osiągają dobrego stanu wód. Jak wskazuje Strona, wprowadzanie w takim stanie dodatkowych ścieków w związku z uruchomieniem nowego bloku nr 7, uniemożliwi osiągnięcie wymaganego przez prawo właściwego stanu wód w okresie do 31 grudnia 2021 r.

Fundacja Frank Bold podnosi, że „aby rzeka Miedzianka osiągnęła dobry potencjał ekologiczny (a tym samym stan dobry) niezbędne jest obniżenie zawartości substancji rozpuszczonych z 702 mg/l do 252 mg/l, tj. o 452 mg/l. ... Nie będzie to możliwe w sytuacji wprowadzania do rzeki ścieków przemysłowych z Elektrowni Turów, które po uruchomieniu nowego bloku, a przed modernizacją ścieków przemysłowych, będą zawierać substancje rozpuszczone w ilości co najmniej 1680 mg/l.”.

Wskazać należy, że badania monitoringowe przeprowadzone przez WIOŚ, na które powołuje się Strona, zostały wykonane w punkcie monitoringowym dla JCWP zlokalizowanym poniżej zrzutów ścieków z Elektrowni Turów, przy ujściu Miedzianki do Nysy Łużyckiej (tj. w końcowym odcinku JCWP). Tak więc wyniki badań przeprowadzonych w ww. punkcie monitoringowym (tj. ww. wartość wynosząca 702 mg/l) uwzględniają wpływ ogółu działalności prowadzonej w zlewni rzeki Miedzianki i jej dopływów, w tym także wpływ ścieków zrzucanych z Elektrowni Turów. Zatem zmierzone wartości stężeń substancji rozpuszczonych i wartości przewodności elektrolitycznej właściwej uwzględniają już wpływ zanieczyszczeń wprowadzanych w ściekach z elektrowni.

Zauważyć należy, iż idąc tokiem rozumowania Fundacji w zakresie sumowania dopuszczalnych wartości wskaźników wchodzących w skład masy substancji rozpuszczonych (chlorki, siarczany, sól i potas), które brała pod uwagę Fundacja, już w okresie aktualnym (tj. przed uruchomieniem bloku nr 7) suma dopuszczalnych wielkości ww. wskaźników wynosi 1680 mg/l. Uruchomienie bloku nr 7 nie wpłynie natomiast na zmianę tej wartości, gdyż dopuszczalne wartości stężeń ww. wskaźników dla okresu przejściowego (tj. po uruchomieniu bloku) pozostaną na tym samym poziomie.

Dodatkowo wskazać należy, że w proponowanym we wniosku składzie ścieków odprowadzanych do rzeki Miedzianki w okresie aktualnym, zostały obniżone, w stosunku do wartości określonych w aktualnie obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym, dopuszczalne wartości stężeń niektórych zanieczyszczeń, w tym m.in. chlorków i siarczanów, (tj. wskaźników wchodzących w masę substancji rozpuszczonych). Zatem niniejszą decyzją już dla okresu aktualnego (tj. dla ścieków z istniejących bloków nr 4 ÷ 6) ograniczona zostanie emisja do wód.

Po uruchomieniu nowego bloku do wód Miedzianki odprowadzane będą dodatkowe ilości ścieków przemysłowych, jednakże o charakterze zbliżonym do ścieków aktualnie wprowadzanych do rzeki. Nie przewiduje się zatem, że zrzut dodatkowych ilości ścieków z bloku nr 7 wpłynie na zwiększenie stężeń zanieczyszczeń w ściekach zrzucanych do Miedzianki, z uwagi na porównywalną wielkość stężeń zanieczyszczeń w ściekach z bloku nr 7 oraz w ściekach z bloków istniejących (w związku z eksploatacją bloku nr 7 do wód wprowadzane będą dodatkowo takie same rodzaje ścieków przemysłowych, jakie w chwili obecnej wprowadzane są z bloków nr 4÷6).

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z obowiązującym Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry JCWP Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej zakwalifikowana została do odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych w terminie wskazanym w ww. Planie (tj. 2021 r.), dając tym samym czas na realizację działań mających na celu umożliwienie osiągnięcia celów środowiskowych dla niej wyznaczonych. Jak wynika z wniosku, prowadzący instalację prowadzi działania mające na celu ograniczenie wpływu zrzutu ścieków na wody rzeki Miedzianki, tak aby docelowo zrzut ścieków z elektrowni nie powodował pogorszenia jakości wód rzeki, poprzez osiągnięcie w oczyszczonych ściekach stężeń zanieczyszczeń odpowiadających wartościom granicznym wskaźników jakości wód określonych dla II klasy jakości wód powierzchniowych.

W związku z ustaleniem odstępstwa czasowego od osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla rzeki Miedzianki, tj. osiągnięcia co najmniej dobrego stanu wód, wyznaczone cele środowiskowe (w tym osiągnięcie granicznych wartości wskaźników odpowiadających II klasie jakości wód) powinny zostać osiągnięte w terminie wskazanym przez derogację.

Modernizację oczyszczalni ścieków przemysłowych z Elektrowni Turów (a także zawrócenie do procesu technologicznego i brak zrzutu do Miedzianki najbardziej uciążliwych ścieków z oczyszczania spalin bloków nr 4÷6) należy uznać jako działanie mające na celu poprawę stanu wód przedmiotowej JCWP.

W okresie docelowym, zważywszy na planowane zastosowanie w zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych technologii membranowej (odwrócona osmoza) parametry zanieczyszczeń w ściekach będą spełniać wartości graniczne dla stanu dobrego wód powierzchniowych (dla rzeki Miedzianki, tj. JCWP o typie 4). Sprawność oczyszczania ścieków w procesie odwróconej osmozy wynosi ok. 96%, a może dochodzić nawet do 99%, co oznacza, że zatrzymanych zostaje około 96-99% wszystkich zanieczyszczeń, także tych bezpośrednio wpływających na substancje rozpuszczone i przewodność elektrolityczną.

Zastosowane w zmodernizowanej oczyszczalni ścieków procesy oczyszczania zagwarantują oczyszczenie ścieków przemysłowych z Elektrowni Turów do poziomu zapewniającego minimalne oddziaływanie na Miedziankę, co wykazane zostało w „Ocenie wpływu...”. Znaczące ograniczenie takich parametrów, jak chlorki, siarczany, czy sól i potas (parametrów charakterystycznych

dla zasolenia) spowoduje obniżenie zawartości substancji rozpuszczonych oraz przewodności elektrolitycznej właściwej w stosunku do obecnej zawartości tych parametrów w ściekach.

Fundacja Frank Bold w swoim wystąpieniu powołuje się dla okresu docelowego na graniczną wartość przewodności elektrolitycznej właściwej wynoszącą 450 $\mu\text{S}/\text{cm}$, która została ujęta w tabeli nr 3 załącznika nr 7 do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w *sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego (...)*. Wskazać należy, że wskaźniki jakości wód oraz ich graniczne wartości określone w ww. tabeli nr 3, zgodnie z ust. 1 załącznika nr 7 ww. rozporządzenia są podstawą do oceny klasyfikacji stanu ekologicznego. Natomiast dla rzeki Miedzianki z uwagi na fakt, iż została w Planie gospodarowania wodami wyznaczona jako silnie zmieniona część wód, dokonuje się klasyfikacji potencjału ekologicznego. Zatem przywołana przez Fundację ww. wartość przewodności elektrolitycznej właściwej nie dotyczy rzeki Miedzianki. Dodatkowo zapisy ust. 2 załącznika nr 7 do ww. rozporządzenia w *sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego (...)* wskazują, że wartości graniczne wskaźników jakości wód powierzchniowych będące podstawą klasyfikacji potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, które zostały wyznaczone jako silnie zmienione części wód określone zostaną w ramach planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji. Biorąc pod uwagę, że ww. rozporządzenie weszło w życie w roku 2019, to określenie wartości granicznych wskaźników jakości wód dla silnie zmienionych części wód będzie miało miejsce w drugiej aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, która zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy *Prawo wodne* ma być dokonana do dnia 22 grudnia 2021 r.

Tak więc odnoszenie się przez Fundację do ww. wartości granicznej dla przewodności elektrolitycznej właściwej jest niezasadne.

Strona wskazała, że konieczne jest co najmniej opóźnienie uruchomienia nowego bloku aż do chwili modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych, co i tak zdaniem Strony nie zagwarantuje braku wzrostu substancji rozpuszczonych i przewodności w wodach rzeki Miedzianki, a tym bardziej obniżenia tych wartości do poziomu wartości granicznych. Wskazać należy, że Elektrownia Turów jest instalacją istniejącą, wprowadzającą już ścieki do rzeki Miedzianki. W ramach niniejszego postępowania dokonano aktualizacji charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń i już dla okresu aktualnego obniżone zostały dopuszczalne wielkości niektórych wskaźników zanieczyszczeń (w tym m. in. chlorków) w stosunku do dopuszczalnych wielkości określonych w obowiązującej decyzji oraz w rozporządzeniu w *sprawie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi*. W momencie uruchomienia nowego bloku nr 7, zgodnie z deklaracją zawartą we wniosku, stężenia zanieczyszczeń w ściekach nie wzrosną. Biorąc pod uwagę, że prowadzący instalację prowadzi prace modernizacyjne oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz wraz z blokiem nr 7 oddana zostanie do użytkowania oczyszczalnia ścieków z IMOS z zawracaniem oczyszczonych ścieków do procesu technologicznego (wyeliminowanie ze zrzutu do Miedzianki najbardziej uciążliwego dla środowiska strumienia ścieków z oczyszczania spalin), uznać należy że już w chwili obecnej podejmowane są przez wnioskodawcę działania zmierzające do poprawy jakości ścieków zrzucanych do Miedzianki, co pozwoli na osiągnięcie parametrów zrzucanych ścieków na poziomie określonym dla wód powierzchniowych o dobrej jakości. Opóźnianie uruchamiania bloku nr 7, w ramach budowy którego powstaje oczyszczalnia ścieków z IMOS, mająca kluczowe znaczenie w reorganizacji gospodarki ściekowej Elektrowni, nie znajduje zatem uzasadnienia.

Dodatkowo zdaniem Fundacji „pełna ochrona stanu wód wymagałaby nieuruchomienia nowego bloku w Elektrowni Turów, albowiem jego uruchomienie uniemożliwi osiągnięcie przez wody Miedzianki wymaganego przez prawo właściwego stanu wód”. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami cele środowiskowe określone dla rzeki Miedzianki powinny być osiągnięte w 2021 r. W dniu 23 grudnia 2021 r. będzie już funkcjonowała zmodernizowana oczyszczalnia ścieków przemysłowych, która zagwarantuje oczyszczenie ścieków zrzucanych do rzeki Miedzianki do poziomów odpowiadających wartościom granicznym wskaźników

dla II klasy jakości wód, tj. wód o dobrym stanie. Tak więc zrzut z Elektrowni Turów, obejmujący również zrzut ścieków z bloku nr 7, nie będzie powodował zwiększenia stężeń zanieczyszczeń odpowiadających za zasolenie w wodach rzeki Miedzianki, a wręcz spowoduje obniżenie zawartości tych zanieczyszczeń w Miedziance.

Zatem stwierdzenie Fundacji, że tylko nieuruchomienie nowego bloku zapewni pełną ochronę wód rzeki Miedzianki jest bezzasadne.

W uwadze wskazanej w punkcie e) Fundacja podnosi, że wnioskodawca nie przeprowadził oceny wpływu zrzutu ścieków z Elektrowni na Nysę Łużycką w zakresie substancji rozpuszczonych i przewodności elektrolitycznej właściwej.

Jak już wspomniano w odpowiedzi na uwagę nr 136, wpływ zrzutu ścieków na odbiornik ocenia się w zakresie charakterystycznych dla danego rodzaju ścieków wskaźników zanieczyszczeń, dla których dopuszczalne wielkości stężeń będą określone w pozwoleniu.

Wskaźniki „substancje rozpuszczone”, jak i „przewodność elektrolityczna właściwa” charakteryzujące zasolenie wód nie zostały uwzględnione w rozporządzeniu dotyczącym wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, tj. nie zostały dla nich określone wartości dopuszczalne, ani nie zostały objęte obowiązkiem monitorowania w ściekach. Zatem ustawodawca nie uznał tych wskaźników jako istotnych przy określaniu wpływu zrzutu ścieków na środowisko. Z uwagi zatem na brak w krajowych regulacjach dla ścieków wprowadzanych do środowiska dopuszczalnych wartości dla ww. wskaźników, parametry te nie zostałyby ujęte w decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego.

W związku z powyższym ocena wpływu zrzutu ścieków na wody powierzchniowe, w tym również na wody Nysy Łużyckiej, w zakresie substancji rozpuszczonych oraz przewodności elektrolitycznej właściwej jest niezasadna.

Ponadto, podkreślić należy, iż przeprowadzona analiza wpływu zrzutu ścieków na rzekę Miedziankę wykazała, że w okresie docelowym (tj. od dnia 23 grudnia 2021 r.) wpływ ścieków zrzucanych z Elektrowni Turów w zakresie wszystkich charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach (w tym zanieczyszczeń odpowiadających za zasolenie wód), zamknie się w granicach JCWP Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej. Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, iż ścieki przemysłowe powstające w związku z funkcjonowaniem Elektrowni Turów nie będą miały wpływu na stan Nysy Łużyckiej, zatem przeprowadzenie oceny tego wpływu nie znajduje uzasadnienia.

W uwadze wskazanej w punkcie f) Fundacja podnosi, że organ winien odmówić wydania pozwolenia zintegrowanego o treści żądanej przez inwestora z uwagi na jego sprzeczność z zapisami Planu gospodarowania wodami.

Fundacja wskazuje, że zgodnie z art. 396 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.) pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z wyjątkiem okoliczności, o których mowa w art. 66 ustawy *Prawo wodne*. Biorąc pod uwagę, iż zgodnie z art. 202 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w pozwoleniu zintegrowanym ustala się warunki emisji jak dla pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, to takie pozwolenie zintegrowane nie powinno naruszać zapisów Planu gospodarowania wodami.

Odnosząc się do ww. uwag Fundacji, biorąc pod uwagę treść art. 545 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*, na wstępie zauważyć należy, że w przedmiotowej sprawie ma zastosowanie stan prawny na dzień 31.12.2017 r., tj. ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1211 z późn. zm.), a nie wskazana przez Fundację ustawa *Prawo wodne* z 20 lipca 2017 r. Niemniej jednak wskazać należy, że w ustawie *Prawo wodne* z 2001 r. zawarte były tożsame zapisy dotyczące przesłanek do odmowy pozwolenia. Zgodnie z art. 125 pkt. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* pozwolenie nie może naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z wyjątkiem okoliczności, o których mowa w art. 38j ustawy *Prawo wodne*. Natomiast zgodnie z art. 126 pkt 1, jeżeli projektowany sposób korzystania z wody narusza ustalenia dokumentów, o których mowa w art. 125 pkt 1-2, to należy

odmówić wydania pozwolenia. Organ zatem był zobligowany do oceny, czy zaproponowany we wniosku sposób korzystania z wód nie narusza ustaleń Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Zgodnie z zapisami Planu z 2016 r. osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej”, tj. osiągnięcie dobrego stanu wód, powinno nastąpić w 2021 r. Z wniosku wynika, że od dnia 23 grudnia 2021 r. ścieki zrzucane z Elektrowni Turów, w zakresie parametrów charakteryzujących cele środowiskowe, będą miały dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń odpowiadające wartościom granicznym wskaźników dla II klasy jakości wód powierzchniowych, a dla pozostałych parametrów będą miały dopuszczalne wartości wskaźników równe, bądź mniejsze niż określone w przepisach dotyczących warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. Dotrzymanie takich wartości będzie możliwe w związku z modernizacją oczyszczalni ścieków przemysłowych, która dzięki zastosowaniu procesów membranowych będzie miała wysoką skuteczność usuwania zanieczyszczeń ze ścieków. Tak więc w 2021 r. zrzut z Elektrowni Turów, obejmujący również zrzut ścieków z bloku nr 7, nie będzie powodował zwiększenia stężeń zanieczyszczeń odpowiadających za zasolenie w wodach rzeki Miedzianki (m.in. chlorki i siarczany), a wręcz spowoduje obniżenie zawartości tych zanieczyszczeń w Miedziance.

Podkreślić należy, iż na aktualny stan wód rzeki Miedzianki nie wpływa wyłącznie zrzut ścieków z Elektrowni Turów, tylko ogół działalności prowadzonej w jej zlewni. Osiągnięcie przez rzekę Miedziankę określonych dla niej celów środowiskowych nie zależy wyłącznie od działań podejmowanych przez prowadzącego instalację, który ze swojej strony dołożył wszelkich starań gwarantujących w okresie docelowym brak negatywnego oddziaływania zrzucanych z elektrowni ścieków na wody rzeki Miedzianki. Natomiast, jeżeli w 2021 r. stan wód rzeki Miedzianki będzie niezadowolający (rzeka nie osiągnie dobrego stanu), to przyczyną takiego stanu rzeczy nie będzie zrzut ścieków z Elektrowni Turów, a działalność pozostałych korzystających z wód tej JCWP.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w 2021 r. do wód rzeki Miedzianki odprowadzane będą ścieki z elektrowni o parametrach odpowiadających II klasie jakości wód, to zrzut ten nie będzie naruszał ustaleń wynikających z Planu gospodarowania wodami. Nie ma zatem przesłanki do odmowy pozwolenia zintegrowanego w tym zakresie.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego po rozpatrzeniu całości zebranego materiału dowodowego oraz uwag i wniosków złożonych w ramach udziału społeczeństwa w postępowaniu, w tym społeczności państw narażonych, stwierdził co następuje.

Planowany blok zastąpi wyłączone z eksploatacji bloki nr 8, 9 i 10. Po oddaniu do użytkowania bloku nr 7 z kotłem pyłowym, łączna moc elektryczna instalacji wyniesie 1 984,1 MWe, a łączna nominalna moc cieplna kotłów bloków, rozumiana jako ilość energii wprowadzanej w paliwie w jednostce czasu, wyniesie 4 631 MW. W kotle bloku nr 7 spalany będzie węgiel brunatny.

Dla głównej działalności prowadzonej w instalacji zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej konkluzje BAT - *Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. UE L 212 z dnia 17 sierpnia 2017 r.)*.

Blok nr 7 został zakwalifikowany jako instalacja nowa zgodnie z definicją zawartą w Konkluzjach BAT w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania.

Dokumentem referencyjnym BAT istotnym dla działalności prowadzonej w instalacji jest „Dokument referencyjny dla najlepszych dostępnych technik w przemysłowych systemach chłodzenia, Komisja Europejska, grudzień 2001 r.” oraz „Dokument referencyjny dla dużych źródeł spalania paliw, Komisja Europejska, lipiec 2006 r. (BREF LCP)”,

We wniosku prowadzący instalację wykazał spełnianie przez planowany blok nr 7 wymagań wynikających z najlepszych dostępnych technik określonych w ww. dokumentach.

Przyjęte rozwiązania techniczne tj. wyposażenie nowego bloku nr 7 w kocioł pyłowy z niskoemisyjną komorą spalania z odprowadzeniem spalin przez chłodnię kominową oraz zastosowane metody ograniczania emisji tj. odpylanie spalin w elektrofiltrze, odsiarczanie metodą mokrą wapienną polegającą na przemywaniu spalin wodną zawiesiną węglanu wapnia (CaCO_3), niskoemisyjne palniki pyłowe w połączeniu z metodą katalitycznej redukcji tlenków azotu (SCR) oraz instalacją do ograniczania emisji rtęci poprzez wprowadzanie do kanałów spalin węgla aktywnego oraz chlorku amonu (NH_4Cl) pozwolą spełnić wymagania w zakresie poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami określonymi w konkluzjach dotyczących BAT.

Przyjęte w instalacji szczegółowe rozwiązania techniczne i technologiczne, w tym wynikające z zastosowania najlepszych dostępnych technik, wymieniono w punktach decyzji II.1. „Rodzaj i parametry instalacji” oraz II.2.2. „Sposoby osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości, w tym ograniczanie potencjalnych oddziaływań transgranicznych”. Dla zachowania czytelności decyzji, zgodnie z wnioskiem Strony, nadano nowe brzmienie ww. punktom.

W punkcie II.2.1 decyzji uaktualniono rodzaj i ilość wykorzystywanej energii, materiałów i surowców w instalacji poprzez dodanie parametrów dla bloku nr 7. Dla zachowania czytelności decyzji, zgodnie z wnioskiem Strony, nadano nowe brzmienie punktowi II.2.1.

Przeprowadzona we wniosku kwalifikacja zakładu w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138) wykazała, że zarówno dla stanu istniejącego jak i docelowego (po rozbudowie o blok nr 7) Elektrownię Turów należy zaliczyć do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze względu na ilości znajdujących się na jej terenie produktów ropopochodnych (olej opałowy ciężki i olej opałowy lekki). W związku z powyższym, zgodnie z art. 211 ust. 6 pkt 9 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, odstąpiono od określania w pozwoleniu sposobów zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii oraz wymogu informowania o wystąpieniu awarii, co wskazano w pkt II.2.4 decyzji. Do wniosku, zgodnie z art. 208 ust. 6 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, dołączono kopię programu zapobiegania awariom. W pkt II.2.4 decyzji zawarto również obowiązek opublikowania przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na swojej stronie internetowej, do czasu rozpoczęcia próbnej eksploatacji bloku nr 7 - informacji w języku czeskim, dotyczących metod powiadamiania społeczeństwa, urzędów i służb ratowniczych w Republice Czeskiej o stanach awaryjnych, zakresie i czasie ich trwania, przebiegu interwencji oraz środkach podjętych w celu zapobieżenia ich powtórzenia. Dla zachowania czytelności decyzji, zgodnie z wnioskiem Strony, nadano nowe brzmienie punktowi II.2.4. „Sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii oraz wymóg informowania o wystąpieniu awarii”.

W punkcie II.2.5 decyzji, zgodnie art. 188 ust. 2 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, określono parametry, warunki i maksymalny dopuszczalny czas utrzymywania się uzasadnionych technologicznie warunków eksploatacyjnych odbiegających od normalnych, w szczególności w przypadku rozruchu i wyłączenia instalacji. Dla zachowania czytelności decyzji, zgodnie z wnioskiem Strony, nadano nowe brzmienie punktowi II.2.5. „Eksploatacja instalacji w uzasadnionych technologicznie warunkach odbiegających od normalnych oraz warunki wprowadzania do środowiska substancji w takich przypadkach”.

Zgodnie z art. 211 ust. 6 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w punkcie II.2.7. decyzji określono wymagania w zakresie ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki służące zapobieganiu emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz zawarto w nim zobowiązanie do ich systematycznego nadzorowania. Dla zachowania czytelności decyzji, zgodnie z wnioskiem Strony, nadano nowe brzmienie punktowi II.2.7 „Wymagania zapewniające ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki mające na celu zapobieganie emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz sposób ich systematycznego nadzorowania”.

Analiza ryzyka wystąpienia zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych w wyniku prowadzonej działalności przeprowadzona przez wnioskodawcę we wniosku o wydanie

obowiązującego pozwolenia zintegrowanego, uzupełniona w toku obecnego postępowania o informacje dotyczące planowanego bloku nr 7 wykazała, że z uwagi na zastosowane rozwiązania techniczne, organizacyjne i logistyczne, a także budowę geologiczną terenu lokalizacji zakładu (lite skały magmowe i metamorficzne praktycznie wykluczające występowanie wód gruntowych oraz migrację ewentualnych zanieczyszczeń), nie zachodzi ryzyko wystąpienia zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych, a zatem instalacja nie wymaga się sporządzenia raportu początkowego. W związku z powyższym, mając na uwadze art. 211 ust. 6 pkt 4 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w pozwoleniu nie określono sposobu prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko albo sposobu i częstotliwości wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek. Uregulowania w tym zakresie zawarto w punkcie II.2.9. decyzji zgodnie z art. 211 ust 6 pkt 4 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Na podstawie art. 188 ust. 3 pkt 5 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w związku z konkluzjami BAT w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania (BAT 9), w pkt III.5.1 ppkt 4) decyzji tut. organ określił obowiązek stałego monitoringu jakości stosowanego paliwa w bloku nr 7.

W pkt II.2.2. ppkt 10 i pkt III.5.3.2 decyzji uzupełniono zapisy w zakresie określenia sprawności elektrycznej netto bloku nr 7 (BAT 2) oraz zapisy dotyczące obowiązku jej monitorowania.

Z uwagi na czas trwania postępowania, Marszałek Województwa Dolnośląskiego w celu jednoznacznego wyjaśnienia stanu faktycznego w przedmiocie potrzeby przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego, corocznie po publikacji stosownej *Oceny stanu jakości powietrza*, zwracał się do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (wcześniej Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska) z prośbą o informację, czy instalacja będąca przedmiotem postępowania leży na obszarze, na którym zostały przekroczone standardy jakości powietrza (pisma Marszałka Województwa Dolnośląskiego: z dnia 23 lipca 2018 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.MM, z dnia 9 maja 2019 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ oraz z dnia 28 kwietnia 2020 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ). Corocznie, Główny Inspektor Ochrony Środowiska (wcześniej WIOŚ) przy pismach: z dnia 30 lipca 2018 r. znak: WM.7016.94.2018.AM W/L.dz.2363/2018, z dnia 21 maja 2019 r. znak: DM/WR/063-2/25/19/SZ, L.dz. 541/2019 oraz z dnia 11 maja 2020 r. znak: DM/WR/063-2/12/20/SZ, L.dz. 337/2020 informował, że Elektrownia Turów nie leży na obszarze, na którym zostały przekroczone standardy jakości powietrza, wyznaczonym w ocenie poziomów substancji w powietrzu, o której mowa w art. 89 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Powyższe stanowi o braku konieczności przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego, o którym mowa w art. 226 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

We wniosku poddano analizie wpływ instalacji na stan jakości powietrza w trzech charakterystycznych okresach pracy elektrowni tj.: do dnia 30 czerwca 2020 r. (uwzględniono: objęcie bloków nr 1÷6 Przejściowym Planem Krajowym i wynikające stąd odstępstwo od wymagań emisyjnych określonych w załączniku V do dyrektywy IED w odniesieniu do dwutlenku siarki i pyłu oraz nowe źródła emisji pyłu (silos mączki kamienia wapiennego instalacji mokrego odsiarczania bloków nr 4÷6, układy odpylania i odkurzania systemów nawęglania bloków nr 1÷6, układy odpylania kruszarkowni), od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 16 sierpnia 2021 r. (uwzględniono: koniec obowiązywania Przejściowego Planu Krajowego dla bloków nr 1÷6, uruchomienie bloku nr 7, a także źródła emisji związane z jego eksploatacją - zbiornik retencyjny popiołu, silos sorbentu, kruszarkownie, stacje przesypowe nawęglania, silos węgla aktywnego oraz w okresie od 17 sierpnia 2021 r., w którym dla bloków nr 1÷6 zaczną obowiązywać konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych techniki (BAT).

Analizie poddano również pracę bloków energetycznych w uzasadnionych technologicznie warunkach odbiegających od normalnych. Emisja substancji w tych warunkach podlega monitoringowi emisji.

W przeprowadzonych obliczeniach poziomów substancji w powietrzu uwzględniono emisje ze wszystkich źródeł zlokalizowanych na terenie Elektrowni Turów. W przypadku kotłów bloków energetycznych analizie poddano emisje substancji wymienionych w *Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych*

technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE tj. pyłu, dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, amoniaku, chlorowodoru, fluorowodoru i rtęci, a także raportowanego przez wnioskodawcę do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (PRTR) benzo(α)pirenu.

W obliczeniach uwzględniono również metale w pyłe zawieszonym PM10: arsen, kadm, chrom, miedź, nikiel, ołów, cynk, kobalt, mangan i wanad, dla których zostały określone wartości odniesienia w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16 poz. 87).

Wnioskowane poziomy emisji zanieczyszczeń do powietrza z kotła bloku nr 7 uwzględniają możliwości techniczne układu technologicznego bloku nr 7 i wynikają z zastosowanych w tej instancji najlepszych dostępnych technik BAT lub ich kombinacji, co zostało przez organ zweryfikowane na podstawie analizy dokumentów złożonych w sprawie.

Dopuszczalną emisję dla planowanego kotła bloku nr 7 ustalono zgodnie z art. 211 ust. 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska* dla gazów i pyłów wymienionych w konkluzjach BAT w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, na poziomie nieprzekraczającym granicznych wielkości emisyjnych określonych dla obiektów nowych, dla takich samych okresów i warunków co graniczne wielkości emisyjne. W przypadku amoniaku przyjęto najniższą z określonych w konkluzjach BAT wielkości emisji tej substancji 3 mg/Nm³. Wielkość emisji dla tlenku węgla przyjęto na podstawie pomiarów prowadzonych dla boków nr 1÷6 (i przyjęto jego wartość na poziomie 12 mg/Nm³), natomiast wielkość emisji benzo(α)pirenu oraz arsenu, kadmu, chromu, miedzi, niklu, ołowiu, cynku, kobaltu, manganu i wanadu (jako sumy metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10) przyjęto w oparciu o wskaźniki emisji odniesione do jednostki energii chemicznej wprowadzanej z paliwem do kotła wyznaczone na podstawie pomiarów prowadzonych dla istniejących bloków nr 1÷6.

Zgodnie z art. 186 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska* organ właściwy do wydania pozwolenia odmówi jego wydania, jeżeli eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie dopuszczalnych standardów emisyjnych. Biorąc powyższe pod uwagę, przy ustalaniu emisji dopuszczalnej dla instalacji objętej konkluzjami BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania należało uwzględnić fakt, że standard emisyjny nie posiada wprost ustalonego okresu uśredniania. Dopiero kryteria z § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie *standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1806) wskazują, że w przypadku prowadzenia pomiarów ciągłych, jest to średnia miesięczna, a weryfikacji podlegają, z uwzględnieniem dopuszczalnej ilości i wielkości przekroczeń, również średnie dobowe oraz średnie jednogodzinne. W przypadku BAT AELs czas uśredniania jest jasno wskazany i w odniesieniu do pomiarów ciągłych jest to średnia dobowa oraz średnia roczna. W związku z powyższym, na wniosek Strony tutejszy organ uwzględnił również w niniejszej decyzji standardy emisyjne określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie *standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów*. Weryfikacja dotrzymania standardów emisyjnych winna być dokonywana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tj. z § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie *standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów*.

W niniejszej decyzji nie ustalono emisji dopuszczalnej dla tych substancji, dla których konkluzje BAT nie określają granicznych wielkości emisji oraz dla których nie zostały określone: standardy emisyjne, dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz wartości odniesienia (np. dla podtlenku azotu i trójtlenku siarki).

W pozwoleniu ustalono, zgodnie z art. 222 ust. 1 lit. a ustawy *Prawo ochrony środowiska*, dopuszczalną wielkość emisji arsenu, kadmu, kobaltu, chromu, miedzi, manganu, niklu, ołowiu, cynku i wanadu (dla których brak granicznych wielkości emisyjnych, standardów emisyjnych oraz dopuszczalnych poziomów w powietrzu), na poziomie niepowodującym przekroczeń wartości odniesienia tych substancji w powietrzu, które w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia

26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 16 poz. 87) zostały określone dla sumy metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10.

Z uwagi na brak określonych: standardu jakości środowiska (poziomu dopuszczalnego) oraz wartości odniesienia dla fluorowodoru wielkość emisji dopuszczalnej dla tej substancji ustalono na poziomie niepowodującym przekroczenia granicznej wielkości emisyjnej (art. 204 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*).

Obliczenia rozprzestrzeniania substancji w powietrzu przeprowadzono przy wykorzystaniu modelu CALMET/CALPUFF opracowanego przez Sigma Research Corporation (USA). CALMET/CALPUFF, który jest zaawansowanym systemem modelowania składającym się z trójwymiarowego modelu meteorologicznego CALMET oraz modelu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń CALPUFF, który jest wielowarstwowym, niestacjonarnym modelem w układzie Lagrange'a, uwzględniającym w obliczeniach dyspersji zanieczyszczeń rzeźbę terenu oraz czasową i przestrzenną zmienność warunków meteorologicznych, co powoduje, że proces jest dokładniej odwzorowany niż przy zastosowaniu metodyki opartej na standardowym modelu gaussowskim wykorzystującym formułę Pasquilla.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska* zastosowanie modelu obliczeniowego CALMET/CALPUFF jest dopuszczalne ponieważ umożliwia on uzyskanie dokładniejszych wyników niż referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16 poz. 87).

Obliczenia numeryczne rozprzestrzeniania substancji wykonano dla obszaru znajdującego się w zasięgu ok. 145 km od obiektów elektrowni (obszar o wymiarach 290 km x 290 km). Analizę oddziaływania objęto również obszary Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 położone na terenie Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Czeskiej.

Wyniki obliczeń zawarte we wniosku wykazały, że emisja substancji do powietrza z instalacji nie spowoduje przekroczenia poziomów dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031, z późn. zm.), a także wartości odniesienia określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16 poz. 87).

We wniosku wykazano dotrzymanie standardów jakości środowiska, przez które rozumie się poziomy dopuszczalne substancji w powietrzu (art. 3 pkt 34 ustawy *Prawo ochrony środowiska*) oraz standardów emisyjnych.

We wniosku wykazano dotrzymanie i spełnienie wymagań określonych w konkluzjach BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania - *Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE* - dla instalacji nowych. Emisję dopuszczalną dla bloku nr 7 ustalono w pkt III.1.1.2.A niniejszej decyzji.

Dla zachowania czytelności decyzji nadano nowe brzmienie punktowi III.1.1.2.A „Rodzaj i ilość gazów i pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji”.

Zgodnie z art. 224 ust. 2 pkt 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w punkcie III.1.1.3. decyzji określono rodzaj i ilość substancji dopuszczonych do wprowadzania do powietrza w roku uwzględniając emisje z bloku nr 7.

Zakres monitorowania emisji do powietrza z instalacji wynika bezpośrednio z przepisów prawa, a także ze zobowiązań nałożonych przez tutejszy organ na prowadzącego instalację.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. poz. 1542) dla kotła nowego bloku nr 7, tj. źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 100 MW, prowadzi się ciągle pomiary emisji do powietrza: pyłu, dwutlenku siarki, tlenków azotu

i tlenku węgla oraz rtęci i amoniaku. Systemy do ciągłych pomiarów emisji podlegają, zgodnie z ww. rozporządzeniem, co najmniej raz w roku kontroli za pomocą pomiarów równoległych przy użyciu innych systemów z zastosowaniem metodyk referencyjnych.

Blok nr 7 jako instalacja nowo zbudowana podlega obowiązkowi przeprowadzenia wstępnych pomiarów wielkości emisji zgodnie z art. 147 ust. 4 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Termin i sposób prezentacji wyników pomiarów regulują przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 215, poz. 1366 z późn. zm.).

Zakres, sposób i częstotliwość monitorowania wielkości emisji oraz zakres, sposób i termin przekazywania corocznej informacji tut. organowi oraz Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska dla bloku nr 7 ustalono w punkcie III.5.3. decyzji pn. „Zakres i sposób monitorowania wielkości emisji do powietrza zgodny z wymaganiami określonymi w konkluzjach BAT” oraz w punkcie III.6. lit. a), b) i c) decyzji.

Zakres, sposób i częstotliwość monitorowania wielkości emisji, zgodnie z art. 211 ust. 5 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, odpowiada wymaganiom dotyczącym monitorowania określonym w konkluzjach BAT w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania paliw (BAT 4). W Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w BAT 4 wskazano, że monitoring emisji metali należy prowadzić dla metali ogółem przy zastosowaniu normy EN 14385.

Usytuowanie stanowisk do pomiarów wielkości emisji do powietrza określono na podstawie art. 224 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w punkcie III.1.1.4. decyzji.

W ramach postępowania tut. organ dokonał analizy wniosku o wydanie pozwolenia pod kątem zgodności z obowiązującymi do dnia 5 sierpnia 2020 r. na terenie województwa programami ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Powiat zgorzelecki, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) zlokalizowany jest w strefie dolnośląskiej zgodnie z ww. klasyfikacją. Dla analizowanego obszaru zostały przyjęte dwa programy ochrony powietrza: uchwałą nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego – zał. 4 strefa dolnośląska (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 25 lutego 2014 r. poz. 985 ze zm.) oraz uchwałą nr XL/1330/75 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej z uwagi na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 2 listopada 2017 r. poz. 4475). Elektrownia Turów nie została wskazana w harmonogramach działań naprawczych ww. programów jako podmiot zobligowany do podjęcia działań mających na celu redukcję emisji, ani nie została wskazana jako zakład będący przyczyną występowania ponadnormatywnych zanieczyszczeń w strefie. Natomiast w programie przyjętym uchwałą nr XLVI/1544/14 określono działania kierunkowe w zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – energetycznego spalania paliw. Wniosek o wydanie pozwolenia nie jest sprzeczny z tymi działaniami.

Uchwałą Nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r. został przyjęty nowy program ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 21 lipca 2020 r. poz. 4389). Niniejszy program zastąpił ww. programy ochrony powietrza. Również w przedmiotowym programie Elektrownia Turów nie została wskazana w harmonogramie działań naprawczych jako podmiot zobligowany do podjęcia działań mających na celu redukcję emisji, ani nie została wskazana jako zakład będący przyczyną występowania ponadnormatywnych zanieczyszczeń w strefie

dolnośląskiej. Wniosek o wydanie pozwolenia nie jest sprzeczny z przedmiotowym programem ochrony powietrza.

W związku z budową bloku energetycznego nr 7 o mocy 450 MW netto obejmującą kotłownię z kotłem pyłowym z niskoemisyjną komorą spalania wraz z infrastrukturą towarzyszącą, Strona wystąpiła o rozszerzenie listy odpadów przewidzianych do wytwarzania w wyniku eksploatacji instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MW_t zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów, o odpady o kodach:

- a) 10 01 01 – Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04), w ilości 63 000 Mg/rok,
- b) 10 01 02 – Popioły lotne z węgla, w ilości 600 000 Mg/rok,
- c) 10 01 20* – Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków zawierające substancje niebezpieczne, w ilości 12 900 Mg/rok,
- d) 10 01 21 – Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 10 01 20, w ilości 33 000 Mg/rok.

Ww. odpady zostały zatem uwzględnione w Tabeli Nr 1 dotyczącej odpadów przewidzianych do wytwarzania w związku eksploatacją instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MW_t zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów.

Jak wynika z wniosku, w związku z uruchomieniem nowego bloku energetycznego, wzrośnie ilość wytwarzanych odpadów o kodzie: 10 01 05 (Stałe odpady z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych) o 80 000 Mg/rok (łącznie 200 000 Mg/rok). Dodatkowo, ww. odpady mogą być magazynowane w zbiorniku magazynowym gipsu o pojemności 4 479 m³ na terenie bloku nr 7. W związku z powyższym, na wniosek Strony, nadano nowe brzmienie wierszowi Lp. 2 w sekcji II pn.: „Odpady inne niż niebezpieczne” Tabeli Nr 1 decyzji. Jak wynika z wniosku, pozostałe ilości odpadów przewidzianych do wytworzenia, a także miejsca magazynowania oraz dalszy sposób zagospodarowania, nie uległy zmianie.

Stosownie do zapisów art. 188 ust. 2b pkt 2, 3, 4, 5 i 6 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w decyzji określone zostały rodzaje i ilości odpadów przewidzianych do wytwarzania, z uwzględnieniem ich podstawowego składu chemicznego i właściwości, opis sposobu dalszego gospodarowania odpadami, miejsca i sposoby magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów, jak również wskazane zostały sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wnioskiem Strony w Uwagach do Tabeli Nr 1 decyzji pn.: „Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne wytwarzane w związku z eksploatacją instalacji energetycznego spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MW_t zlokalizowanej na terenie Elektrowni Turów”, zaktualizowano wykaz miejsc magazynowania odpadów.

Przedstawione we wniosku sposoby zagospodarowania odpadów są zgodne z zasadami określonymi w ustawie *o odpadach* i aktach wykonawczych do tej ustawy. Wnioskodawca określił we wniosku sposób postępowania z odpadami niezagrażający środowisku. Odpady będą przekazywane uprawnionym odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia w celu odzysku lub unieszkodliwiania, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

Właściwości odpadów określono na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. *zastępującego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy* (Dz. U. UE L 365 z dnia 19 grudnia 2014 r., s. 89) oraz rozporządzenia Rady (UE) 2017/997 z dnia 8 czerwca 2017 r. *zmieniającego załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do niebezpiecznej właściwości HP 14 „Ekotoksyczne”, a także rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie warunków uznania odpadów za posiadające właściwości zakaźne oraz sposobu ustalania tych właściwości* (Dz. U. z 2020 r. poz. 3).

Kody i rodzaje odpadów określono zgodnie z wnioskiem Strony i rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. *w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. poz. 10).

W decyzji uwzględniono również informacje dotyczące spełniania przez nowy blok nr 7 wymogów określonych w BAT 16 Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. *ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE* (Dz. U. UE L 212 z dnia 17 sierpnia 2017 r.), dotyczących gospodarowania odpadami. W związku z powyższym wprowadzono stosowne zapisy w punkcie II.2. decyzji pn.: „*Sposoby osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości*”. W konsekwencji powyższego, doprecyzowano również zapisy zawarte w pkt III.2.3. decyzji pn. „*Sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczania ich negatywnego oddziaływania na środowisko*”, nadając mu nowe brzmienie.

Zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym, od dnia 6 września 2019 r., w myśl z art. 41a ust. 8 ustawy *o odpadach*, przepisów dotyczących przeprowadzania kontroli przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, oraz wykonania operatu przeciwpożarowego, o którym mowa w art. 42 ust. 4b pkt 1 ustawy *o odpadach* nie stosuje się w przypadku zakładu stwarzającego zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o którym mowa w art. 3 pkt 48a ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Elektrownię Turów prowadzoną przez Spółkę PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., z uwagi na rodzaj, kategorię i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładzie zalicza się do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Mając na uwadze wyłączenia regulowane zapisami art. 41a ust. 8 ustawy *o odpadach*, obowiązujące na dzień wydawania niniejszej decyzji, w pozwoleniu nie określono warunków przeciwpożarowych wynikających z operatu przeciwpożarowego.

W zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w związku z budową nowego bloku energetycznego, na podstawie art. 211 ust. 6 pkt 6 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, rozszerzono wykaz źródeł hałasu oraz, zgodnie z wnioskiem Strony i zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określono dopuszczalny poziom hałasu dla terenów chronionych przed hałasem znajdujących się w sąsiedztwie Zakładu. Dopuszczalny poziom hałasu określono na podstawie Tabeli 1 Załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Faktyczna lokalizacja terenów chronionych przed hałasem nie zmieniła się w odniesieniu do decyzji zmienianej.

Rozbudowa elektrowni o nowy blok energetyczny i oczyszczalnię ścieków przemysłowych spowodowała powstanie nowych źródeł hałasu, równocześnie, w związku z modernizacją istniejącej instalacji, została ograniczona emisja hałasu z istniejących źródeł. Istotnymi kubaturowymi źródłami hałasu nowego bloku energetycznego są m.in.: elektrofiltr, maszynownia, kotłownia, sprężarkownia, pompownia wody chłodzącej, budynek przygotowania sorbentu i oczyszczalni ścieków, budynek wentylatora spalin, pompownia absorbera, budynki kruszarek węgla i stacje przesypowe. Nowo powstałe punktowe i liniowe źródła hałasu to m.in.: transformatory, czerpnie powietrza, wentylatory wyciągowe, chłodnia kominowa, zbiornik sorbentu i zbiornik retencyjny popiołu, stacja przygotowania gipsu oraz mosty przenośników nawęglania. W celu ograniczenia emisji hałasu Zakład stosuje techniki zgodne z BAT 17 ogólnych konkluzji w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania.

Ocenę oddziaływania Elektrowni Turów po modernizacji i rozbudowie o nowy blok o nominalnej mocy cieplnej 450 MW na klimat akustyczny środowiska przeprowadzono przy użyciu programu komputerowego IMMI firmy Wölfel Engineering GmbH & Co. KG. Do obliczeń propagacji hałasu zastosowano metodę obliczeniową opisaną w normie PN-ISO 9613-2:2002 „Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania”, zgodnie z metodyką referencyjną podaną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. *w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody* (Dz. U. 2018 r. poz. 1022). Przeprowadzone badania potwierdziły, że po

wprowadzeniu w instalacji projektowanych zmian, oddziaływanie akustyczne źródeł emisji hałasu znajdujących się na terenie Zakładu, nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych przed hałasem zlokalizowanych w sąsiedztwie Zakładu, w tym również na terenach przygranicznych.

W niniejszej decyzji, zgodnie z wnioskiem Strony, w celu zachowania czytelności decyzji nadano nowe brzmienie punktom: III.3.1 pn.: „Dopuszczalny poziom hałasu”, III.3.2.1. pn.: „Punktowe zewnętrzne źródła hałasu”, III.3.2.2. pn.: „Źródła hałasu typu „budynek” oraz III.3.2.3. pn.: „Liniowe źródła hałasu”.

W związku z planowanym uruchomieniem nowego bloku energetycznego, zaistniała konieczność zmiany zapisów decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego, dotyczących gospodarki wodno-ściekowej.

Zgodnie z art. 202 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w pozwoleniu zintegrowanym ustala się warunki emisji na zasadach określonych dla pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, wydawanych w oparciu o przepisy ustawy *Prawo wodne*. Dnia 1 stycznia 2018 r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.). Art. 545 ust. 4 ww. ustawy stanowi, iż do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ww. ustawy, niewymienionych w art. 545 ust. 1-3d, stosuje się przepisy dotychczasowe (...). Zatem w takich przypadkach należy stosować przepisy prawne według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Z uwagi na fakt, iż wniosek w przedmiotowej sprawie wpłynął w dniu 30 października 2015 r., organ był zobligowany rozpatrzyć wniosek oraz wydać decyzję w oparciu o przepisy dotychczasowe. W przedmiotowej sprawie, w związku ze wskazanym wyżej przepisem przejściowym ustawy *Prawo wodne*, organ zarówno przy analizie wniosku, jak i formułowaniu warunków korzystania z wód w decyzji zastosował przepisy dotychczasowe, tj. ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121, z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze, tj. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). Dodatkowo przy ocenie wpływu zrzutu ścieków na odbiornik organ wziął pod uwagę zapisy, wydanego na podstawie ww. ustawy, rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187).

W trakcie prowadzonego postępowania Wnioskodawca kilkakrotnie zmieniał koncepcję rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej, co miało wpływ na treść wnioskowanych uprawnień w tym zakresie. Ostateczny zakres korzystania z wód, który został uwzględniony przez organ w decyzji, został przedłożony przy piśmie z dnia 21.11.2019 r., znak GS-072-23/2019/6742. Przy piśmie tym Wnioskodawca przedłożył „Ocenę wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki (2019 r.)” wraz z nowym zakresem wnioskowanych zmian do pozwolenia w zakresie gospodarki ściekowej. Zarówno w ww. dokumentach, jak i w kolejnych pismach kierowanych do organu, a dotyczących wyjaśnień do uwag zgłoszonych w ramach udziału społeczeństwa i postępowań transgranicznych oraz uwag zgłoszonych przez Fundację Frank Bold, Wnioskodawca odnosił się już do aktualnych przepisów, tj. do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do ziemi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311) oraz do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2149). Organ natomiast przeanalizował wskazany

wyżej materiał w oparciu o przepisy dotychczasowe, tj. rozporządzenie z dnia 18 listopada 2014 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800) i rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. poz. 1187).

Wskazać należy, że zapisy rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. *w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do ziemi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311), w odniesieniu do zrzutu ścieków z Elektrowni Turów, zarówno w zakresie wskaźników zanieczyszczeń, ich dopuszczalnych wartości, obowiązków w zakresie monitoringu ścieków, sposobu poboru prób do badań jakości, jak i metodyk pomiarowych, są tożsame z zapisami rozporządzenia z dnia 18 listopada 2014 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). Zatem wszelkie rozważania Wnioskodawcy dotyczące zrzutu ścieków z Elektrowni Turów, przeprowadzone na bazie aktualnego rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej *w sprawie substancji szczególnie szkodliwych (...)* są właściwe również w aspekcie zapisów rozporządzenia, które organ brał pod uwagę przy rozpatrywaniu sprawy, tj. rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków (...)*.

Jednocześnie uwzględnione przez Wnioskodawcę w „Ocenie wpływu zrzutu ścieków (...)” zapisy rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. *w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2149), w odniesieniu do rzeki Miedzianki, która jest odbiornikiem ścieków z Elektrowni Turów, w zakresie granicznych wartości wskaźników jakości wód powierzchniowych, do których odnosi się ww. „Ocena wpływu zrzutu ścieków (...)”, są tożsame z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. poz. 1187). Zatem rozważania zawarte w „Ocenie wpływu zrzutu ścieków (...)” są właściwe również w aspekcie zapisów rozporządzenia, które organ brał pod uwagę przy rozpatrywaniu sprawy, tj. rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (...)*.

W wyniku eksploatacji nowego bloku będą powstawały ścieki przemysłowe, bytowe oraz wody opadowe. Nowy blok wyposażony zostanie w kanalizację przemysłowo-deszczową oraz w kanalizację sanitarną, które zostaną wpięte w istniejące na terenie zakładu dwa niezależne systemy sieci kanalizacyjnej – kanalizacji przemysłowo-deszczowej oraz kanalizacji socjalno-bytowej. Powstające w wyniku funkcjonowania nowego bloku ścieki kierowane będą do istniejącej oczyszczalni ścieków przemysłowych (OŚP) i oczyszczalni ścieków sanitarnych (OŚS), a następnie wprowadzane będą do odbiornika, tj. rzeki Miedzianka.

Nowym elementem gospodarki ściekowej w zakładzie będzie system oczyszczania przeznaczony dla ścieków przemysłowych powstających w instalacji mokrego odsiarczenia spalin (IMOS) istniejących bloków nr 4÷6 oraz nowego bloku nr 7. Od dnia 1 listopada 2020 r. ścieki powstające w związku z funkcjonowaniem IMOS bloku nr 7 odprowadzane będą na oczyszczalnię ścieków z IMOS, w której poddawane będą dokładnemu oczyszczeniu w technologii trójstopniowej, opartej m.in. na procesach utleniania, neutralizacji, flokulacji, sedymentacji, odwróconej osmozy. Od dnia 17 sierpnia 2021 r. (tj. od dnia, w którym istniejące bloki będą musiały spełniać wymagania wynikające z konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik BAT) na oczyszczalnię tą odprowadzane będą również ścieki z IMOS bloków nr 4÷6, podczyszczone wstępnie w procesach

flokulacji i sedymentacji w podczyszczalni ścieków IMOS bloków nr 4÷6. Ścieki te po podczyszczeniu w ww. podczyszczalni ścieków z IMOS bloków nr 4÷6 zawracane są do procesu technologicznego i wykorzystywane do zraszania popiołów paleniskowych.

Ścieki powstające w związku z funkcjonowaniem IMOS bloków nr 4÷7 po oczyszczeniu zawracane będą do układu technologicznego w celu ich dalszego wykorzystania w procesach technologicznych. Ścieki te nie będą zrzucane do odbiornika, tj. rzeki Miedzianki.

Jednocześnie, w celu dalszego ograniczenia emisji zanieczyszczeń w pozostałych ściekach przemysłowych zrzucanych do Miedzianki, Zakład podjął decyzję o modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków przemysłowych (OŚP). Po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni, układ odprowadzania ścieków w Elektrowni Turów ulegnie zmianie. Ścieki przemysłowe poddawane będą oczyszczeniu dodatkowo w dwóch nowych węzłach: E (gdzie wykorzystane zostaną procesy ultrafiltracji, odwróconej osmozy) oraz D (gdzie wykorzystane zostaną procesy ultrafiltracji, odwróconej osmozy i strącania). Na zmodernizowaną oczyszczalnię OŚP skierowane zostaną również ścieki z osadników popiołowych OP I i OP II, aktualnie odprowadzane kolektorem do Potoku Ochota, a także ścieki bytowe oczyszczane w chwili obecnej w oczyszczalni ścieków sanitarnych (OŚS) i zrzucane do Miedzianki z pominięciem oczyszczalni OŚP. Podstawowym założeniem dla zmodernizowanej oczyszczalni OŚP, jest oczyszczanie ścieków przemysłowych powstających w związku z funkcjonowaniem Elektrowni Turów tak, by parametry ścieków na wylocie do odbiornika, tj. rzeki Miedzianki odpowiadały parametrom II klasy jakości wód powierzchniowych.

Wszystkie wskazane wyżej zmiany w układzie oczyszczania ścieków powstających w związku z funkcjonowaniem przedmiotowej instalacji, w tym zmiany wprowadzone w związku z uruchomieniem nowego bloku energetycznego zostały uwzględnione, na wniosek Strony, w podpunkcie 11 w punkcie II.1. decyzji pn. Rodzaj i parametry instalacji.

Instalacja spalania paliw zaopatrywana jest w wodę z ujęć własnych zlokalizowanych na rzece Witce (ujęcie podstawowe) oraz rzece Nysie Łużyckiej (ujęcie rezerwowe). Woda pobierana z ww. ujęć wykorzystywana jest na cele Elektrowni Turów, ale również na cele Bogatyńskich Wodociągów i Oczyszczalni S.A. Biorąc pod uwagę fakt, iż pobór wody powierzchniowej odbywa się nie tylko na potrzeby instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego, warunki poboru wód powierzchniowych określone zostały w odrębnej decyzji administracyjnej (pozwoleniu wodnoprawnym). W pozwoleniu zintegrowanym natomiast, zgodnie z art. 211 ust. 6 pkt 8 ustawy *Prawo ochrony środowiska* podano informację o ilości wykorzystywanej w instalacji wody. W dotychczas obowiązującym pozwoleniu (pkt II.2.1. decyzji Nr PZ 220/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 r.) określona była ilość wody zużywanej na potrzeby instalacji w przeliczeniu na jednostkę produkcji. Jednakże, jak wskazał Minister Środowiska w swojej decyzji z dnia 4 grudnia 2017 r., znak: DZŚ-III.285.19.2017.DS, uchylającej decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr PZ 220.3/2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r. i przekazującej sprawę do ponownego rozpatrzenia, podana w ten sposób informacja nie wyczerpywała konieczności uwzględnienia w decyzji wymagań wynikających z art. 211 ust. 6 pkt 8 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, gdyż w niniejszej decyzji nie określono wielkości produkcji energii elektrycznej. Biorąc powyższe pod uwagę, w decyzji, na wniosek Strony, dodano punkt II.2.8. pn. Ilość wykorzystywanej wody, w którym zgodnie z art. 211 ust. 6 pkt 8 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, podano informację o ilości wody wykorzystywanej na cele technologiczne instalacji, w tym na cele technologiczne nowego bloku nr 7. Uruchomienie nowego bloku energetycznego związane będzie z dodatkowym zapotrzebowaniem na wodę, jednakże zgodnie z informacjami podanymi we wniosku dodatkowa ilość wody nie spowoduje przekroczenia limitów poboru wody powierzchniowej określonych w obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym.

Uruchomienie nowego bloku energetycznego oraz zmiany w układzie oczyszczania i odprowadzania ścieków z instalacji spowodowały konieczność dokonania zmian w punkcie III.4. decyzji, w którym określone zostały warunki zrzutu ścieków do rzeki Miedzianki wylotami kolektorów A, B i C oraz do Potoku Ochota.

W przypadku wszystkich określonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu zrzutów ścieków (wyloty kolektorów A, B, C do Miedzianki oraz wylot kolektora z osadników popiołowych do Potoku Ochota) dokonano na wniosek Strony technicznej zmiany polegającej na wskazaniu współrzędnych miejsca zrzutów w geodezyjnym układzie odniesienia. Dodatkowo na wniosek Strony, w określonych dla tych zrzutów limitach ilości odprowadzanych ścieków dodano wartość $Q_{max s}$, w miejsce dotychczasowej $Q_{max d}$.

W odniesieniu do zrzutów ścieków wylotami kolektorów A i C, ilość, stan i skład zrzucanych ścieków nie ulega zmianie w porównaniu do aktualnego zakresu korzystania z wód przez Elektrownię Turów. W przypadku zrzutu ścieków z osadników popiołowych do Potoku Ochota dokonano zmiany w określonej dla tego zrzutu dopuszczalnej wielkości sumy chlorków i siarczanów. Wykonane przez prowadzącego instalację badania wykazały, iż możliwe jest obniżenie tej wielkości do poziomu 1000 mg (Cl+SO₄)/l. Dodatkowo z zakresu charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach wykreślono ołów, nikiel i arsen z uwagi na fakt, że przeprowadzona analiza wykazała, iż wskaźniki te nie są charakterystyczne dla ścieków zrzucanych do Potoku Ochota. Jednocześnie z uwagi na fakt, iż po uruchomieniu rozbudowanej oczyszczalni ścieków OŚP zrzut ścieków do Potoku Ochota może wystąpić wyłącznie w przypadku awarii oczyszczalni OŚP, niniejszą decyzją określono warunki wprowadzania ww. ścieków (ilość, stan i skład ścieków) do Potoku Ochota w przypadku wystąpienia awarii OŚP.

Istotnym zmianom podlegają zapisy dotyczące zrzutu wylotem kolektora B. Z uwagi na planowane uruchomienie nowego bloku oraz modernizację mechaniczno-chemicznej oczyszczalni ścieków przemysłowych OŚP, warunki wprowadzania ścieków do rzeki Miedzianki określono w podziale na trzy okresy czasowe uwzględniające realizację ww. zamierzeń inwestycyjnych – okres aktualny do uruchomienia bloku nr 7 (do 31 października 2020 r.), okres przejściowy po uruchomieniu nowego bloku, ale do momentu uruchomienia zmodernizowanej oczyszczalni ścieków (od 1 listopada 2020 r. do 22 grudnia 2021 r.) oraz okres docelowy po uruchomieniu zmodernizowanej OŚP (od 23 grudnia 2021 r.). Dla wskazanych czasookresów zweryfikowano określone w dotychczas obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym limity ilości ścieków zrzucanych do Miedzianki wylotem kolektora B. Określone limity ilości ścieków zrzucanych do Miedzianki nie są większe od limitów określonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym.

Stan i skład ścieków odprowadzanych wylotem kolektora B do Miedzianki uległ zmianie w porównaniu do aktualnego zakresu korzystania z wód przez Elektrownię Turów. Prowadzący instalację przeprowadził analizę zakresu charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń dla ww. ścieków opierając się na wynikach dotychczas prowadzonego przez Zakład monitoringu ścieków wprowadzanych do Miedzianki. Ustalono także przewidywany stan i skład ścieków odprowadzanych z Elektrowni Turów wylotem kolektora B w dwóch okresach, tj. po uruchomieniu nowego bloku oraz po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych OŚP.

Dodatkowo, w 2018 r. Zakład przeprowadził kilkakrotne badania jakości ścieków wprowadzanych do Miedzianki z oczyszczalni ścieków przemysłowych OŚP, oczyszczalni ścieków sanitarnych OŚS, jak i mieszaniny ww. strumieni ścieków odprowadzanych kolektorem B oraz badania jakości wód odbiornika przed i po zrzucie z kolektora B w warunkach obecnej eksploatacji instalacji. Powyższe badania przeprowadzono w zakresie wszystkich wskaźników zanieczyszczeń wskazanych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). W wyniku analizy przeprowadzonych badań określono wskaźniki zanieczyszczeń, które uznane zostały za charakterystyczne dla ścieków odprowadzanych do Miedzianki z uwagi na fakt, iż ich obecność w ściekach związana była z eksploatacją instalacji (zawartość parametru była wyższa w odprowadzanych ściekach niż w wodzie pobranej na potrzeby instalacji z ujęć wód powierzchniowych).

Zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121 z późn. zm.) w pozwoleniu ustala się ilość, stan i skład ścieków. Natomiast dopuszczalne wielkości

wskaźników zanieczyszczeń w ściekach ustala się w oparciu o rozporządzenie wydane na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo wodne*, tj. rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800). Zgodnie z art. 41 ust. 5 ww. ustawy *Prawo wodne*, organ właściwy do wydania pozwolenia, ustalając warunki wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi może określić w pozwoleniu wartości zanieczyszczeń w ściekach niższe niż najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo wodne*, jeżeli istniejące urządzenia oczyszczające umożliwiają ich osiągnięcie. Wnioskodawca oceniając możliwości oczyszczania ścieków w okresie przed i po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych, zaproponował we wniosku dopuszczalne wielkości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych w trzech wskazanych czasookresach na poziomach równych bądź niższych niż wynikające z ww. rozporządzenia Ministra Środowiska. W niniejszej decyzji ustalono zatem dopuszczalne wielkości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach zgodnie z wnioskiem.

W odniesieniu do określonego w podpunkcie III.4.2. zrzutu do rzeki Miedzianki ścieków bytowych z oczyszczalni ścieków sanitarnych OŚS uwzględniono fakt, iż po uruchomieniu zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych ścieki bytowe, po oczyszczeniu w OŚS skierowane zostaną na oczyszczalnię OŚP, skąd razem z pozostałymi ściekami przemysłowymi zrzucone będą wylotem kolektora B do Miedzianki. Jednocześnie na wniosek Strony, niniejszą decyzją zmniejszono określone w dotychczas obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym ilości zrzucanych ścieków bytowych.

Biorąc pod uwagę zakres wszystkich wymienionych zmian, na wniosek Strony nadano nowe brzmienie punktowi III.4. decyzji.

Odprowadzanie ścieków z Elektrowni Turów S.A. odbywa się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej” (kod RW60004174169), która ma charakter silnie zmienionej części wód. Jej stan oceniono w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” [(zaktualizowanym dnia 21 grudnia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. poz. 1967))] jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla tej JCWP uznano za zagrożone. Dla JCWP „Miedzianka od granicy Państwa do Nysy Łużyckiej” określono w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych, ustalające termin osiągnięcia dobrego stanu rzeki w roku 2021.

Z uwagi na wnioskowaną zmianę w zakresie ilości, stanu i składu ścieków odprowadzanych do rzeki Miedzianki wylotem kolektora B, w dokumentacji będącej podstawą techniczną niniejszej zmiany przeprowadzono kompleksową ocenę wpływu zrzutu ww. ścieków na stan JCWP („Ocena wpływu zrzutu ścieków z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni na jakość wód rzeki Miedzianki” opracowana w 2019 r.). Analizę przeprowadzono dla zweryfikowanego zakresu charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach oraz przy uwzględnieniu zaproponowanych przez Wnioskodawcę warunków odprowadzania ścieków dla każdego z trzech podokresów, osobno dla wariantu, gdy do wód odbiornika odprowadzane są wyłącznie ścieki przemysłowe (wariant najmniej korzystny dla środowiska) oraz wariantu, gdy odprowadzana jest mieszanina ścieków przemysłowych, bytowych oraz wód opadowych i roztopowych (tj. dla maksymalnego przepływu ścieków wylotem kolektora B, który może wystąpić w przypadku wystąpienia opadów). Oprócz wpływu ścieków zrzucanych z elektrowni na elementy fizykochemiczne wód odbiornika, w ww. „Ocenie..” przeanalizowano również wpływ ścieków na elementy hydromorfologiczne oraz biologiczne rzeki Miedzianki.

Z przedstawionej „Oceny” wynika, że w okresie docelowym, tj. po zakończeniu prowadzonych przez Wnioskodawcę działań związanych z modernizacją układu oczyszczania ścieków z instalacji

(tj. uruchomieniem oczyszczalni ścieków z IMOS z zawracaniem oczyszczonych ścieków z IMOS do procesu technologicznego oraz uruchomieniem zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych), wprowadzanie ścieków z Elektrowni Turów do rzeki Miedzianki nie będzie miało negatywnego wpływu na stan wyżej wymienionej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) i realizację celów środowiskowych dla niej określonych. Zrzut ścieków i ich wpływ na JCWP będzie zgodny z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej i nie będzie naruszać ustaleń aktualnego „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Elektrownia Turów oraz zrzuty ścieków z elektrowni zlokalizowane są w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 105 (kod GW6000105), która zgodnie z zapisami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym, ale słabym stanem ilościowym, stąd osiągnięcie celów środowiskowych (w zakresie celu ilościowego) jest dla tej części zagrożone. Zrzut oczyszczonych ścieków z Elektrowni Turów S.A. do rzeki Miedzianki w ilościach i składzie określonym w niniejszej decyzji nie będzie miał wpływu na stan jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 105.

Z uwagi na zmianę zakresu charakterystycznych wskaźników w ściekach odprowadzanych do odbiornika konieczna była zmiana zapisów dotyczących monitoringu związanego z emisją ścieków do wód. Na wniosek prowadzącego instalację, w celu zachowania czytelności decyzji nadano nowe brzmienie punktowi III.5.2. decyzji, choć wprowadzone zmiany dotyczyły tylko zakresu i częstotliwości badań jakości ścieków zrzucanych z oczyszczalni ścieków przemysłowych, ścieków zrzucanych z osadników popiołowych oraz ścieków z oczyszczalni ścieków sanitarnych. W punkcie III.5.2.1. podpunkt 3) decyzji, w zakresie zrzutu ścieków z oczyszczalni ścieków przemysłowych, uwzględniono obowiązek monitorowania ścieków w zakresie wszystkich określonych charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń. Niniejszą decyzją, zgodnie z deklaracją prowadzącego instalację, złożoną w odpowiedzi na uwagi zgłoszone przez państwo niemieckie w ramach prowadzonego postępowania transgranicznego, nałożono także obowiązek wykonywania badań ścieków zrzucanych wylotem kolektora B do Miedzianki na zawartość rtęci, ołowiu i niklu, a także WWA, difenyloteterów bromowanych oraz fluorantentów. Częstotliwość wykonywania przedmiotowych badań ustalono zgodnie z deklaracją prowadzącego instalację. Jednocześnie Zakład zadeklarował, iż w sytuacji stwierdzenia obecności tych parametrów w zrzucanych ściekach będą one monitorowane na stałe.

W zakresie zrzutu ścieków z osadników popiołowych do Potoku Ochota, z uwagi na fakt, iż z dniem 23.12.2021 r. ścieki te zostaną skierowane na zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków przemysłowych OŚP, a po tym dniu ich zrzut do Potoku Ochota może wystąpić jedynie w przypadku awarii OŚP, w niniejszej decyzji (punkt III.5.2.1. podpunkt 3) dodatkowo wskazano zakres, częstotliwość prowadzenia badań oraz sposób poboru prób ww. ścieków zrzucanych do Potoku Ochota w przypadku wystąpienia awarii OŚP. Dodatkowo, zgodnie z deklaracją Wnioskodawcy złożoną w odpowiedzi na uwagi społeczeństwa niemieckiego, nałożono na prowadzącego instalację obowiązek prowadzenia również monitoringu ww. ścieków w zakresie rtęci (w okresie do 22.12.2021 r.) oraz rtęci, niklu i ołowiu w okresie od 23.12.2021 r. (w przypadku zrzutu awaryjnego), z częstotliwością zaproponowaną przez Wnioskodawcę.

W punkcie III.5.2.2. decyzji, w którym określone zostały warunki zrzutu ścieków bytowych z oczyszczalni ścieków sanitarnych wylotem kolektora B do rzeki Miedzianki uwzględniono fakt, iż zrzut taki następował będzie do dnia 22.12.2021 r. Od dnia 23.12.2021 r. (tj. od dnia uruchomienia zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przemysłowych OŚP) ścieki bytowe po podczyszczeniu w oczyszczalni ścieków sanitarnych skierowane zostaną na oczyszczalnię OŚP, skąd razem z pozostałymi ściekami odprowadzone zostaną do odbiornika.

W celu monitorowania wpływu zrzutów ścieków z elektrowni na jakość wody w rzece Miedziance, w punkcie III.5.2.3. decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego określone zostały dodatkowe obowiązki prowadzenia pomiarów jakości wody w rzece Miedziance powyżej zrzutów ścieków (punkt pomiarowy nr 5) oraz poniżej zrzutów ścieków (punkt pomiarowy nr 1).

Niniejszą decyzją nałożono na prowadzącego instalację obowiązek prowadzenia monitoringu wód Miedzianki w ww. punktach w zakresie wszystkich wskaźników zanieczyszczeń charakterystycznych dla ścieków zrzucanych wylotem kolektora B z oczyszczalni ścieków przemysłowych oraz uwzględniono, na wniosek Strony, dodatkowy monitoring wód odbiornika w zakresie rtęci, niklu i ołowiu, związany z uwagami złożonymi przez państwo niemieckie w ramach prowadzonego postępowania transgranicznego. Częstotliwość wykonywania przedmiotowych badań ustalono zgodnie z deklaracją prowadzącego instalację.

Przeprowadzona przez Zakład analiza wykazała, iż rtęć, ołów i nikiel nie są wskaźnikami charakterystycznymi dla ścieków zrzucanych z Elektrowni, z uwagi na fakt, iż badania wykazały obecność ww. wskaźników zanieczyszczeń w wodzie pobranej z ujęć wody powierzchniowych na potrzeby Elektrowni w stężeniu większym niż na wylocie ścieków z instalacji do odbiornika, co wskazuje na to, iż praca instalacji nie jest źródłem ww. zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach. Biorąc powyższe pod uwagę, Zakład zadeklarował wykonywanie badań jakości wód powierzchniowych pobieranych z ujęć na rzece Witka i Nysa Łużycka w zakresie ww. wskaźników przez okres 2 lat po uruchomieniu nowego bloku nr 7. Dodatkowy monitoring w ww. zakresie został uwzględniony w nowym brzmieniu punktu III.5.2.3. decyzji.

Z uwagi na zakres wprowadzonych zmian, dla zachowania czytelności decyzji nadano nowe brzmienie punktowi.

W celu wykazania, że nowy blok energetyczny nr 7 spełnia wymagania określone w konkluzjach BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania (LCP) w niniejszej decyzji doprecyzowano zapisy dotychczas obowiązującego pozwolenia zintegrowanego w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

W niniejszej decyzji uwzględniono informacje dotyczące spełniania przez blok nr 7 wymogów określonych w BAT 13 i BAT 14 konkluzji dla LCP, dotyczących stosowanych w instalacji technik ograniczania zużycia wody oraz ilości uwalnianych zanieczyszczonych ścieków, a także technik zapobiegania zanieczyszczeniu niezanieczyszczonych strumieni ścieków i ograniczania emisji do wody. W związku z powyższym wprowadzono stosowne zapisy w punkcie II.2.2. decyzji pn. „Sposoby osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości” (podpunkt 12).

Jednocześnie z uwagi na fakt, iż ścieki z mokrego odsiarczania spalin nowego bloku nr 7, jak również istniejących bloków nr 4÷6 kierowane będą do oczyszczalni ścieków IMOS i po oczyszczeniu zawracane do układu technologicznego instalacji (bez zrzutu do wód), w odniesieniu do przedmiotowej instalacji nie mają zastosowania wymogi określone w BAT 3, BAT 5 i BAT 15 (w zakresie BAT-AELs) konkluzji LCP, gdyż wymogi określone w ww. BAT-ach dotyczą emisji ścieków z oczyszczania spalin do wód.

Pomimo braku obowiązku spełniania przez instalację wymogów ww. BAT 3, BAT 5 i BAT 15, prowadzący instalację zadeklarował prowadzenie dodatkowego monitoringu ścieków powstających w związku z funkcjonowaniem IMOS bloków nr 4÷7 dla oceny efektywności układu oczyszczania oraz by kontrolować jakość ww. ścieków przed skierowaniem ich do odpowiedniego procesu technologicznego. Prowadzący instalację będzie prowadził monitoring w zakresie wszystkich wskaźników zanieczyszczeń wymienionych w BAT 5 i BAT 15 (BAT-AELs); będzie także prowadził pomiary w zakresie przepływu, odczynu i temperatury po opuszczeniu przez ww. ścieki oczyszczalni ścieków IMOS, a przed skierowaniem ich do układu technologicznego. Informacje o zakresie, częstotliwości i sposobie poboru prób dodatkowego monitoringu określone zostały w punkcie III.5.1. niniejszej decyzji.

W związku z uwzględnionymi w niniejszej decyzji zmianami dotyczącymi dodatkowego monitoringu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, dokonano stosownych zmian w punkcie III.6. decyzji (podpunkty h - k), dotyczącym zakresu, sposobu i terminu przekazywania corocznej informacji.

Przedłożony przez prowadzącego instalację wniosek spełnia wymagania określone w art. 184 oraz art. 208 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Analiza wniosku pozwala stwierdzić, że instalacja spełnia wymagania niezbędne do udzielenia pozwolenia zintegrowanego.

Przy piśmie z dnia 9 lipca 2020 r. znak: GS-072-13/2020/2879A PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. wniosła o zmianę zakresu wniosku i nadanie uprawnień i obowiązków związanych z uruchomieniem bloku nr 7 z datą 1 listopada 2020 r. Pozwolenie wydawane jest na wniosek podmiotu podejmującego realizację nowej instalacji stąd, zgodnie z art. 188 ust. 2 pkt 6 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w punkcie V. decyzji określono termin, od którego jest dopuszczalna emisja związana z eksploatacją bloku nr 7. Określony termin jest zgodny z wnioskiem Strony.

W związku z faktem zmiany składu zarządu Spółki jaki się dokonał w trakcie prowadzonego postępowania, przy piśmie z dnia 26 maja 2020 r. znak GS-072-11/2020/2320A PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. przedłożyła zaświadczenia o niekaralności prowadzącego instalację za przestępstwa przeciwko środowisku oraz za przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, z późn. zm.).

Stosownie do art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.) pismem z dnia 15 lipca 2020 r. znak: DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ tut. organ zawiadomił Strony o zebraniu wystarczających dowodów do zakończenia postępowania i wydania orzeczenia w sprawie oraz o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Korzystając z powyższego prawa, będąca na prawach Strony Fundacja Frank Bold złożyła do tut. organu uwagi i wnioski.

Przy piśmie z dnia 11 sierpnia 2020 r. (data wpływu do tut. organu 17.08.2020 r.) Fundacja podtrzymała w całości zgłoszone dotychczas twierdzenia, wnioski i dowody przedstawione przy swoim piśmie z dnia 24 stycznia 2020 r. złożonym w ramach konsultacji społecznych, do których Marszałek Województwa Dolnośląskiego odniósł się w ramach II udziału społeczeństwa niniejszego uzasadnienia. Nie wniesiono nowych dowodów sprawie.

Odnosząc się do kwestionowanych przez organizację wnioskowanych wielkości emisyjnych tut. organ wyjaśnia iż wielkości te wynikają z zastosowanych w nowym bloku nr 7 najlepszych dostępnych technik (oraz ich kombinacji) określonych w Konkluzjach BAT LCP przyjętych Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającą konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w *odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania* zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

Zgodnie z art. 3 pkt 13) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w *sprawie emisji przemysłowych* (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dyrektywa IED) poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami oznaczają różne poziomy emisji uzyskiwane w normalnych warunkach eksploatacji z wykorzystaniem najlepszej dostępnej techniki lub kombinacji najlepszych dostępnych technik, które opisano w konkluzjach dotyczących BAT, wyrażone, jako średnia w danym okresie w określonych warunkach odniesienia. Zatem, na podstawie art. 3 pkt 13) ww. Dyrektywy IED należy uznać, że przyjęty w danej instalacji poziom emisji winien być powiązany z zastosowanymi w tej instalacji najlepszymi dostępnymi technikami lub ich kombinacją. Również z pojęcia najlepszych dostępnych technik (art. 3 pkt 10 Dyrektywy IED) wynika, że stanowią one podstawę do ustalenia dopuszczalnych wielkości emisji w pozwoleniu. Powiązanie wnioskowanych przez prowadzącego instalację poziomów emisji z zastosowanymi w bloku nr 7 najlepszymi dostępnymi technikami oraz kombinacją tych technik wynika z przedłożonej przez Wnioskodawcę dokumentacji, którą tut. organ przeanalizował.

Posłużenie się w Konkluzjach BAT LCP zakresem emisji (ustalenie dolnego i górnego progu emisji) wynika z okoliczności, że obecnie stosowane i wynikające z Konkluzji BAT LCP najlepsze dostępne techniki, pozwalają na osiągnięcie emisji, które mieszczą się w ustalonych przedziałach.

Jednocześnie, prawnym obowiązkiem prowadzącego instalację jest osiągnięcie emisji z instalacji, co najmniej w granicach górnego przedziału BAT-AELs. Powyższe potwierdzają przepisy ustawy *Prawo ochrony środowiska*. W szczególności należy wskazać w tym zakresie art. 204 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, zgodnie z którym instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego spełniają wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik, a w szczególności nie mogą powodować przekroczenia granicznych wielkości emisyjnych.

Zdaniem tut. organu, nieuzasadnione prawnie jest twierdzenie, że organ prowadzący postępowanie w sprawie pozwolenia zintegrowanego może sam narzucić wnioskodawcy poziomy wnioskowanych emisji z instalacji. W zakresie dotyczącym poziomów emisji określonych we wniosku, kompetencje organu prowadzącego postępowanie w sprawie pozwolenia zintegrowanego wiążą się przede wszystkim z weryfikacją, czy wnioskowane emisje substancji lub energii do środowiska nie będą powodować przekroczenia standardów emisyjnych, standardów jakości środowiska oraz granicznych wielkości emisyjnych, co organ w niniejszej sprawie zrobił. Normy te są wprowadzone przez ustawodawcę krajowego i unijnego na podstawie analiz, co do dopuszczalnego oddziaływania przedsięwzięć na środowisko naturalne.

Szczegółowy zakres kompetencji organu wydającego pozwolenie na emisje do środowiska, w tym pozwolenie zintegrowane wynika pośrednio z art. 186 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, który określa przesłanki odmowy wydania pozwolenia.

W sytuacji, w której wnioskodawca wnioskuje o poziomy emisji zgodne z wymaganiami określonymi w przepisach obowiązującego prawa i nie zachodzi żadna z przesłanek do odmowy wydania decyzji, określonych w art. 186 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, to organ ochrony środowiska, nie ma podstaw do określenia w pozwoleniu innych wielkości emisji. Relewantne i mieszczące się w granicach niniejszej sprawy są tzw. poziomy BAT AELs w powiązaniu z zastosowanymi w bloku nr 7 najlepszymi dostępnymi technikami oraz ich kombinacjami, co organ prowadzący sprawę rozpatrzył na etapie analizy wniosku wraz z jego uzupełnieniami. W niniejszej sprawie wnioskowane przez prowadzącego instalację poziomy emisji odpowiadają normom emisyjnym, znajdującym w sprawie zastosowanie oraz stanowią odzwierciedlenie zastosowanych w bloku nr 7 najlepszych dostępnych technik BAT oraz ich kombinacji.

Tut. organ wskazuje również, że badanie emisji z innych instalacji, położonych w innych krajach, nie mieści się w zakresie niniejszej sprawy administracyjnej.

W przywołanym wyżej piśmie z dnia 11 sierpnia 2020 r. Fundacja podtrzymała również swoje stanowisko jakie złożyła przy swoim piśmie z dnia 20 maja 2020 r. dotyczącym zagadnień oddziaływania instalacji na wody. Następnie przy piśmie z dnia 20 sierpnia 2020 r. (data wpływu do tut. organu: 20.08.2020 r.) Fundacja szczegółowo odniosła się do twierdzeń PGE GiEK S.A., które przedstawione zostały w piśmie spółki z dnia 10 czerwca 2020 r., znak: GS-072-12/2020/2469A.

Fundacja Frank Bold podniosła, iż ocena wpływu zrzutu ścieków na odbiornik powinna być dokonana z uwzględnieniem najwyższej dopuszczalnej emisji z instalacji wynikającej z pozwolenia i przepisów prawa.

Przedstawiona przez prowadzącego instalację „Ocena wpływu zrzutu ścieków ...” prezentuje wpływ na wody rzeki Miedzianki przy uwzględnieniu dopuszczalnych wartości wszystkich wskaźników zanieczyszczeń ustalonych w pozwoleniu zintegrowanym oraz oddziaływanie w najbardziej niekorzystnym dla środowiska wariancie.

Fundacja podnosi także, iż w aktualnym stanie prawnym dla rzeki Miedzianki istnieje obowiązek osiągnięcia stanu dobrego do 2021 r., co oznacza, że podejmowane aktualnie przez organy administracyjne, jak i podmioty korzystające z wód działania powinny mieć na uwadze obowiązek osiągnięcia stanu dobrego do 2021 r. Dodatkowo Fundacja podnosi, że jeżeli wydanie pozwolenia spowoduje, że niemożliwe będzie osiągnięcie stanu dobrego w roku 2021, to pozwolenie to nie powinno zostać wydane.

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami, cele środowiskowe określone dla rzeki Miedzianki powinny być osiągnięte w 2021 r. Jak wynika z wniosku, w dniu 23 grudnia 2021 r.

będzie funkcjonowała zmodernizowana oczyszczalnia ścieków przemysłowych, która zagwarantuje oczyszczenie ścieków zrzucanych do Miedzianki do poziomów odpowiadających II klasie jakości wód powierzchniowych. Prowadzący instalację już w chwili obecnej podejmuje działania zmierzające do zagwarantowania takiej sprawności oczyszczania ścieków, aby zrzut ścieków z elektrowni nie powodował pogorszenia stanu wód odbiornika.

Podkreślić należy, iż stan wód rzeki Miedzianki nie zależy wyłącznie od zrzutu ścieków z Elektrowni Turów, tylko od ogółu działalności prowadzonej w jej zlewni. Osiągnięcie przez rzekę Miedziankę określonych dla niej celów środowiskowych nie zależy wyłącznie od działań podejmowanych przez prowadzącego instalację, który ze swojej strony dołożył wszelkich starań gwarantujących w okresie docelowym brak negatywnego oddziaływania zrzucanych z elektrowni ścieków na wody rzeki Miedzianki. Natomiast, jeżeli w 2021 r. stan wód rzeki Miedzianki będzie niezadowolający (rzeka nie osiągnie dobrego stanu), to przyczyną takiego stanu rzeczy nie będzie zrzut ścieków z Elektrowni Turów, a działalność pozostałych korzystających z wód tej JCWP.

Dodatkowo Fundacja Frank Bold podnosi, że „odstępstwo ustalone dla Miedzianki w Planie gospodarowania wodami dla dorzecza Odry dotyczy wyłącznie okresu”, co zdaniem Fundacji nie oznacza, iż aktualnie jedynym celem środowiskowym, który należy uwzględnić przy wydawaniu pozwolenia jest cel polegający na niepogarszaniu stanu wód. Podstawowym celem środowiskowym jest stan dobry, który powinien być osiągnięty w 2021 r. i to powinien być podstawowy i główny punkt odniesienia organu. Fundacja wyjaśnia, że „skoro w rzece jest za dużo zanieczyszczeń jakiegoś rodzaju i rzeka nie może z tego powodu osiągnąć stanu dobrego, to obowiązkiem organów administracyjnych jest ograniczenie emisji tego zanieczyszczenia, a nie wyrażenie zgody na dodatkową emisję tego zanieczyszczenia.”.

Wyjaśnić należy, iż jak wynika z wniosku prowadzący instalację podejmuje działania, które w 2021 r. zagwarantują, iż ścieki z elektrowni zrucane do rzeki Miedzianki nie będą powodować pogorszenia stanu wód odbiornika, a w przypadku niektórych wskaźników będą ten stan nawet poprawiać. Dodatkowo, zauważyć należy, iż niniejsza decyzja zaostrza warunki emisji ścieków do wód w stosunku do warunków określonych w dotychczas obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym. Docelowo ilości ścieków pozostaną na tym samym poziomie, co ilości określone w dotychczas obowiązującej decyzji (z wyjątkiem ilości maksymalnej godzinowej, która ulega zmniejszeniu). Natomiast stężenia zanieczyszczeń zostaną obniżone już w okresie aktualnym dla niektórych parametrów (chlorki, węglowodory ropopochodne), następnie w okresie po uruchomieniu nowego bloku nr 7 pozostaną na tym samym poziomie (z wyjątkiem azotu amonowego, azotu azotynowego oraz węglowodorów ropopochodnych, których wartości zostaną obniżone), a w okresie docelowym nastąpi znaczne obniżenie stężeń wskaźników zanieczyszczeń będących parametrami charakteryzującymi cele środowiskowe. Biorąc pod uwagę zawarte w dotychczasowej decyzji uprawnienia dotyczące warunków wprowadzania ścieków do wód (w zakresie ilości i jakości ścieków) oraz uprawnienia w tym zakresie nadane niniejszą decyzją, należy stwierdzić, że nastąpi ograniczenie zakresu korzystania z wód przez Elektrownię Turów. Nie można się zatem zgodzić z Fundacją, że niniejszą decyzją organ wyraża zgodę na dodatkową emisję zanieczyszczeń do wód. Fundacja wskazuje ponadto, iż „parametry charakterystyczne dla ścieków stanowią jedną instytucję w prawie polskim, zaś kryteria oceny stanu wód stanowią inną instytucję. Wprowadzenie odmiennych kryteriów oceniających stan wód, od parametrów dla ścieków, wskazuje na fakt, że intencja ustawodawcy była taka, aby stan wód i wpływ na niego oceniany winien być bardziej kompleksowo, niż tylko w oparciu o parametry charakteryzujące ścieki.”.

W odniesieniu do powyższych stwierdzeń Fundacji, wyjaśnić należy, iż organ prowadzący postępowanie bada wpływ konkretnego zrzutu ścieków na odbiornik objętego prowadzonym postępowaniem. Ocenia zatem wpływ na odbiornik przy uwzględnieniu określonych w decyzji ilości zrzucanych ścieków oraz dopuszczalnych stężeń charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach. Natomiast ocena stanu wód JCWP nie leży w gestii organu prowadzącego postępowanie, tylko przeprowadzana jest przez organy inspekcji ochrony środowiska.

W dniu 9 września 2020 r. do organu wpłynęło pismo Fundacji Frank Bold, przesłane w ślad za pismem Fundacji z dnia 20 sierpnia 2020 r., przedstawiające dalsze uwagi i pytania odnoszące się do pisma Wnioskodawcy z dnia 10 czerwca 2020 r.

Fundacja w ww. piśmie wniosła o zobowiązanie Wnioskodawcy do uzupełnienia materiału dowodowego w zakresie:

- przedstawienia protokołów z pomiarów przewodności ścieków, podanych w Tabeli 1 str. 6 pisma Wnioskodawcy,
- podania informacji dotyczących sprzętu, za pomocą którego wykonywane były ww. pomiary, oraz warunków, w jakich przeprowadzane były badania w zakresie temperatury,
- podania informacji o źródłach przywołanego na str. 5 pisma Wnioskodawcy wzoru wiążącego przewodnictwo właściwe i zawartość substancji rozpuszczonych.

Po analizie treści złożonego przez Fundację Frank Bold pisma organ stwierdził, iż nie ma konieczności przeprowadzenia dodatkowego postępowania dowodowego we wskazanym zakresie. Przywołane przez Wnioskodawcę wyniki pomiarów przewodności elektrolitycznej właściwej oraz obliczenia zawartości substancji rozpuszczonych na podstawie ww. wyników badań przewodności elektrolitycznej właściwej nie miały żadnego znaczenia w prowadzonym postępowaniu i nie były brane pod uwagę w rozstrzygnięciu. Jak organ wyjaśniał już w niniejszym uzasadnieniu, zarówno zawartości przewodności elektrolitycznej właściwej jak i substancji rozpuszczonych w ściekach nie były przedmiotem badania organu i nie zostały uwzględnione w decyzji. Zatem dowody te nie wniosłyby nic, co miałyby znaczenie w prowadzonym postępowaniu. Organ uznał więc, że wniosek Fundacji jest bezprzedmiotowy.

Na marginesie dodać należy, że Fundacja mogła zawrzeć ww. wnioski już w swoim piśmie z dnia 20 sierpnia 2020 r., w którym szczegółowo odnosiła się do pisma Wnioskodawcy z dnia 10 czerwca 2020 r. Zgłaszanie dodatkowych uwag w odrębnym piśmie jest w ocenie organu działaniem na zwłokę, a w efekcie bezpodstawnym przedłużaniem postępowania i opóźnianiem terminu wydania decyzji.

Organem właściwym w sprawie, zgodnie z art. 378 ust. 2a pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w związku z § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. poz. 1839), jest marszałek województwa.

Podstawę prawną zmiany przedmiotowej decyzji stanowi art. 163 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*, w związku z treścią art. 192 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, który wskazuje, że organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, o ile przewidują to przepisy szczególne. Takim przepisem szczególnym jest art. 192 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, zgodnie z którym przepisy o wydawaniu pozwolenia stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany jego warunków.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo do wniesienia odwołania do Ministra Klimatu za pośrednictwem Marszałka Województwa Dolnośląskiego (Wydział Środowiska, ul. Walońska 3-5, 50-413 Wrocław), w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego
z up. Z-ca Dyrektora Wzrostu Środowiska

Monika Poważna

Otrzymują:

1. Maciej Kowalski - *pełnomocnik*
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.
ul. Węglowa 5, 97-400 Bełchatów
2. Fundacja Frank Bold
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4/3
31-025 Kraków
3. DOW-S - aa

Do wiadomości:

1. Minister Klimatu
e-mail: pozwolenia.zintegrowane@klimat.gov.pl
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
ul. Chelmońskiego 14, 51-630 Wrocław

*Przedstawiono dowód wniesienia opłaty skarbowej z dnia 27.10.2015 r. za wydanie niniejszej decyzji,
wniesionej na konto Gminy Wrocław nr 82 1020 5226 0000 6102 0417 7895
w wysokości 1 005,50 PLN*